

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDSE ZAKEN

ALGEMENE DIRECTIE
INSTELLINGEN EN BEVOLKING -
DIENST BEVOLKING EN IDENTITEITSDOCUMENTEN

ALGEMENE ONDERRICHTINGEN

BETREFFENDE HET HOUDEN
VAN DE BEVOLKINGSREGISTERS

Gecoördineerde versie van 1 juni 2018

Deze onderrichtingen en de omzendbrieven van de Dienst Bevolking en Identiteitsdocumenten waarvan melding wordt gemaakt, kan u raadplegen op de website www.ibz.rn.fgov.be onder de rubriek 'Bevolking'. De omzendbrieven van de Dienst Rijksregister zijn verwerkt in de 'Onderrichtingen voor het bijhouden van de informatiegegevens', die u op voormelde website kan raadplegen onder de rubriek 'Rijksregister'.

INHOUDSTAFEL

Deel I - Bevolkingsregistratie.....	8
Hoofdstuk I.- Algemeenheden.....	8
1) <i>Het houden van de bevolkingsregisters .....</i>	8
2) <i>De steekkaarten die de registers vormen.....</i>	16
3) <i>Elementaire begrippen.....</i>	16
a) Hoofdverblijfplaats	16
b) Gezin of huishouden	18
c) Haardstede.....	23
d) Referentiepersoon van het gezin	23
e) Referentieadres.....	23
f) Wettelijke samenwoning.....	25
Hoofdstuk II. - De informatie die in de bevolkingsregisters opgenomen wordt.	29
- De naam en voornamen.	29
- Het geslacht.	32
- De geboorteplaats en -datum.	33
- De hoofdverblijfplaats.	34
- De nationaliteit.	37
- Het statuut van vluchteling.	39
- Het statuut van staatloze.....	40
- Het voorlopige gemis van nationaliteit of van status.	40
- De stijgende afstamming.	40
- De burgerlijke staat.....	41
- De identificatiegegevens van de persoon met wie het huwelijk gepland is en de informatie betreffende de formaliteiten en beslissingen die voorafgaan aan de huwelijksvoltrekking, zoals bedoeld in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek.....	43
- De verklaring betreffende het bestaan van een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning en waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen of van een vermogensrechtelijk contract (ter herinnering).....	44
- Het Rijksregisternummer.....	48
- Het beroep.	49
- De samenstelling van het gezin.	50
- De plaats en de datum van het overlijden.....	52
- De akten en beslissingen betreffende de bekwaamheid van de meerderjarige en de onbekwaamheid van de minderjarige en de beslissing tot beheer van de goederen of van de persoon.....	53
- de vermelding van het feit dat de minderjarige gedeeltelijk, al dan niet op gelijkmatig verdeelde wijze, bij de huisvesting verlenende ouder verblijft, namelijk de ouder bij wie de minderjarige niet ingeschreven is als hebbende aldaar zijn/haar hoofdverblijfplaats, op basis van een gerechtelijke beslissing of een gezamenlijk akkoord tussen de ouders	

wat de huisvesting van de minderjarige betreft, in toepassing van artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek;	54
- De vermelding van de verklaringen betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging, bepaald bij de wet, het decreet of de ordonnantie.	54
- Het paspoort.....	57
- Het identiteits- of verblijfsbewijs.	58
- Registratie van de nummers van de certificaten van de elektronische identiteitskaart of de elektronische vreemdelingenkaart.	58
- Het nummer en de datum van afgifte van de kaart voor sociale zekerheid.....	59
- De pensioenbrevetten.	59
- De verklaring met betrekking tot de transplantatie van organen en weefsels na overlijden.	60
- De erkenning van titels ten gevolge van oorlogsfeiten.	61
- De kaart van reizend handelaar (ter herinnering).	61
- De vermelding van de categorie bepaald in artikel 95, § 4, van het Kieswetboek.	61
- De vermelding van het feit dat een persoon geen kiezer is, niet mag deelnemen aan een gemeentelijke volksraadpleging, of geen kandidaat is. 62	
- De verklaring van wettelijke samenwoning.	63
- De identificatiegegevens van de persoon met wie een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd en de informatie betreffende de beslissingen die voorafgaan aan de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning, zoals bedoeld in artikel 1476 quater van het Burgerlijk Wetboek.	63
- Het dossiernummer toegekend door de dienst Vreemdelingenzaken.....	64
- Andere identiteitsgegevens dan die vermeld in nr. 16 en waarvan de vreemdeling gebruik maakt.	64
- Het land en de plaats van herkomst in het buitenland.	65
- De vermelding van het verblijf waarvan de duur beperkt is tot die van de schoolopleiding.....	65
- De vermelding van het verblijf dat beperkt is wegens bijzondere omstandigheden of wegens de aard of de duur van de prestaties.....	65
- De aard, het nummer en de geldigheidsduur van de arbeidsvergunning.	65
- De aard, het nummer en de geldigheidsduur van de beroepskaart.	65
- Recht op terugkeer.....	66
- De aard en de referte van de documenten bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of van de documenten toegelaten krachtens voormeld artikel.	66
- De aard en de refertes van het Belgisch of buitenlands reisdocument als het niet overeenstemt met dat bedoeld onder punt 53.....	66
- De naam, de voornamen, de geboorteplaats en –datum, en het adres van de echtgenoot.	66
- De naam, de voornamen, de geboorteplaats en –datum, en het adres van elk kind.	67

- De eventuele vermelding van het dossiernummer dat door de Dienst Vreemdelingenzaken is toegekend aan het dossier van de ouders, de echtgenoot en de kinderen. 67
- De aanduiding van de hoedanigheid van kiezer voor de verkiezing van het Europese Parlement en/of voor de gemeenteraadsverkiezingen. 67
- De datum waarop het statuut van tijdelijke bescherming bedoeld in artikel 54, § 1, eerste lid, 5°, van voormelde wet van 15 december 1980 werd toegekend..... 67
- De verplichte plaats van inschrijving bepaald door de Minister of door zijn gemachtigde krachtens artikel 54 van voormelde wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. 68

Hoofdstuk III. - Modellen van documenten en formulieren gebruikt bij de bevolkingsregistratie. 69

Steekkaarten model 1.....	69
Model 2.....	71
Model 2bis.....	73
Model 3.....	75
Model 4.....	76
Modellen 5 en 5bis.....	76
Model 6.....	80
Model 7.....	82
Model 8.....	83
Model 9.....	88
Model 10.....	90
Model 10bis	90

Hoofdstuk IV. - Grondregels betreffende het houden van de registers. 92

a) Algemeen:	92
b) De tijdelijke afwezigheid en het recht op terugkeer van vreemdelingen:	93
c) De inschrijving van niet-ontvoogde minderjarigen:	93
§1. Het adres van inschrijving in de bevolkingsregisters van een niet-ontvoogde minderjarige:.....	93
§2. De aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van een niet-ontvoogde minderjarige:	99
§3. De registratie van de gedeelde huisvesting van een niet-ontvoogde minderjarige:.....	104
Het overmaken van de akten van de burgerlijke stand en het houden van de registers:	104
d) De aangifte van verblijfsverandering:	105
e) Het onderzoek van de reële verblijfplaats:	106
f) Overmaken van het persoonlijk dossier:	112
g) Verplichting om de identiteitskaart te laten aanpassen:	113
h) Kennisgeving van de inschrijving aan alle betrokken partijen:	113
i) Afvoering van ambtswege:	113
j) De inschrijving van ambtswege:	117
k) Verordenende bevoegdheid van de gemeenteraad:	118
l) Taak van de lokale politie:	118

m)	Tijdelijk of kortstondig verblijf buiten de gemeente van het hoofdverblijf:.....	123
Hoofdstuk V. - Het permanent bijwerken van de registers.....		124
Afdeling I - Inschrijvingen		124
a)	Op basis van de geboorteakten.....	124
b)	De verwerving van de Belgische nationaliteit.	124
c)	De verandering van hoofdverblijfplaats in dezelfde gemeente.....	125
d)	De verblijfsverandering van een persoon die van een andere gemeente komt.....	125
e)	Inschrijving ten gevolge van terugkeer uit het buitenland van een Belgisch onderdaan die al in België verbleven heeft.	125
f)	Terugkeer uit het buitenland van een vreemde onderdaan die al in België verbleven heeft.....	126
g)	Inschrijving van een Belgische onderdaan die nooit in België verbleven heeft.	126
h)	Inschrijving van een buitenlandse onderdaan die nooit in België verbleven heeft.	126
i)	Inschrijving van ambtswege op basis van een beslissing tot inschrijving van ambtswege van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.	127
j)	Inschrijving van ambtswege op basis van een beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde.	127
k)	Inschrijving in het vreemdelingenregister in het kader van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk (B.S. van 10 januari 2000 – Erratum: B.S. van 2 februari 2000). (Ter herinnering)	127
l)	Inschrijving op een referentieadres.	127
Afdeling II – Afvoeringen.....		132
a)	Op basis van de overlijdensakten.....	132
b)	De verandering van verblijfplaats.	132
c)	Vertrek naar het buitenland.....	133
d)	De afvoering van ambtswege op basis van een beslissing tot afvoering van ambtswege van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.	134
e)	De afvoering op basis van een beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of de Minister bevoegd op het gebied van de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of van zijn gemachtigde.	134
Afdeling III - Geschillen voor de Raad van State.		134
Hoofdstuk VI.- Speciale gevallen.....		136
a)	De voorlopige inschrijving in gebouwen waar permanente bewoning niet is toegelaten om reden van de veiligheid, de gezondheid, het urbanisme of de ruimtelijke ordening:	136
b)	Personen die als tijdelijk afwezig beschouwd worden:.....	136

c)	Vreemde ambtenaren en personeelsleden van de instellingen van de Europese Unie:	142
d)	Vreemdelingen bedoeld bij het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 betreffende de verblijfsdocumenten in België van sommige vreemdelingen:	145
e)	Personen die in een mobiele woning verblijven:	148
f)	Personen die bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats hebben of meer hebben:	151
g)	Beschermde getuigen:	155
h)	Gedetineerden:	155
i)	Woning gelegen op het grondgebied van twee of meer gemeenten:.....	158
j)	Samenvoeging van gemeenten en wijziging van grenzen:.....	160
Hoofdstuk VII. -Recht op toegang tot en verbetering van de registers.		161
a)	Het recht op toegang:	161
b)	Het recht op verbetering:.....	163
Hoofdstuk VIII. - Het verkrijgen van informatie uit de registers.		165
a)	Afgifte aan de betrokken persoon van attesten uit de registers en van getuigschriften die aan de hand van die registers opgemaakt zijn:	165
b)	Afgifte aan derden van attesten uit de registers en van getuigschriften die aan de hand van die registers opgemaakt zijn:	166
c)	Het raadplegen van de registers:	174
d)	De verstrekking aan derden van de personenlijsten uit de registers:	177
e)	Verstrekking van statistische gegevens uit de registers:	182
f)	Niet mededeelbaar adres:	182
Hoofdstuk IX.- Recht van inspectie van de registers.....		184
Hoofdstuk X. - Betwistingen in verband met de vaststelling van de huidige hoofdverblijfplaats.		185
Hoofdstuk XI.- Straf- en andere bepalingen.		190
Deel II - De inschrijving in het wachtregister en het bijhouden ervan.....		191
Afdeling I:	Vreemdelingen die een asielaanvraag indienen en niet in een andere hoedanigheid in de registers zijn ingeschreven.	191
Hoofdstuk I.- Algemeen.		191
1.	Tot standkoming	191
2.	Principes :	192
Hoofdstuk II.- Inschrijvingsprocedure.....		193
Hoofdstuk III.- Informatiegegevens betreffende de administratieve toestand.....		196
Hoofdstuk IV.- Procedure van schrapping uit het wachtregister.		202

Hoofdstuk V.-	Recht op toegang en verbetering.	203
Hoofdstuk VI.-	Mededeling van informatiegegevens die in het gemeentelijk wachtregister zijn opgenomen.	203
	1. Mededeling aan de betrokkene.	204
	2. Mededeling aan derden.	204
Afdeling II:	Burgers van de Europese Unie die een verklaring van inschrijving aanvragen, dit in afwachting van de uitvoering van een woonstcontrole.	207
Hoofdstuk I. -	Procedure.	207
Hoofdstuk II. -	Afleveren van attesten of getuigschriften.	209
Afdeling III:	Buitenlandse onderdanen die niet over een rijksregisternummer beschikken en die in het huwelijk willen treden of een wettelijke samenwoning willen aangaan.	209
Hoofdstuk I. -	Inschrijvingsprocedure.	209
Hoofdstuk II. -	Toegang tot de inlichtingen.	211
Hoofdstuk III. -	Schrapping uit het wachtregister.	211
Deel III :	De identiteitsdocumenten.	213
Hoofdstuk I.	De elektronische identiteitskaart (EID).	213
Hoofdstuk II. -	Het identiteitsbewijs voor kinderen onder de twaalf jaar en het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaar.	213
	Afdeling I. - Het identiteitsbewijs voor kinderen onder de twaalf jaar.	213
	Afdeling II. – Het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaar (Kids-ID).	222
	Afdeling III. - Gemeenschappelijke bepalingen.	222
Hoofdstuk III. -	De voorlopige identiteitsdocumenten voor Belgen.	223
	Afdeling I. – Voorafgaande algemene bepalingen.	223
	Afdeling II. – Aanvraagprocedure.	223
	Afdeling III. – Beschrijving van het document.	230
	Afdeling IV. – Slotbepalingen.	235

Deel I - Bevolkingsregistratie

Hoofdstuk I.- Algemeenheden.

1) Het houden van de bevolkingsregisters

1. Elke gemeente moet bevolkingsregisters houden (deze registers, die één geheel vormen, omvatten zowel het traditionele ‘bevolkingsregister’ sensu stricto, alsook het ‘vreemdelingenregister’).

Het houden van deze registers is wettelijk geregeld bij de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (Belgisch Staatsblad van 3 september 1991).

Ter uitvoering en toepassing van deze wet van 19 juli 1991 zijn er vier basisbesluiten van 16 juli 1992 (Belgisch Staatsblad van 15 augustus 1992), met name:

- 1° Het koninklijk besluit betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, dat de algemene principes voor het houden van de registers vaststelt;
- 2° Het koninklijk besluit tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, dat een opsomming geeft van de verscheidene informatiegegevens in deze registers;
- 3° Het koninklijk besluit betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en betreffende het recht op verbetering van deze registers, dat voor de personen die opgenomen zijn in deze registers, de modaliteiten regelt van kennisname en eventuele verbetering van hun gegevens die hierin zijn geregistreerd;
- 4° Het koninklijk besluit betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, dat de voorwaarden regelt voor het verkrijgen van attesten, getuigschriften, lijsten en statistieken, alsook voor het raadplegen van deze registers.

Hierbij kan tevens worden verwezen naar de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (Belgisch Staatsblad van 21 april 1984) dat een wettelijk systeem voor informatieverwerking van persoonsgegevens is en een nationaal bestand is voor de toegelaten overheden, instellingen en personen.

Deze wetgeving en reglementering vindt u geactualiseerd terug op onze website www.ibz.rn.fgov.be onder de rubriek 'Bevolking' > 'Wetgeving'.

2.

In de bevolkingsregisters worden ingeschreven op de plaats waar zij hun hoofdverblijfplaats gevestigd hebben, ongeacht of zij er aanwezig dan wel tijdelijk afwezig zijn, de Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het Rijk te verblijven, die gemachtigd zijn zich er te vestigen, of die om een andere reden ingeschreven worden in overeenstemming met de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met uitzondering van de vreemdelingen die zijn ingeschreven in het wachtregister bedoeld in punt 3.

De Belgische studenten die voordien nooit ingeschreven werden in het Koninkrijk of die het Koninkrijk al sinds meer dan 5 jaar hebben verlaten, worden in principe niet ingeschreven in de bevolkingsregisters, op voorwaarde dat zij enkel tijdelijk in België verblijven om er hun studies te doen (*zie ook punt 109bis*).

De vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd worden om meer dan drie maanden in het Rijk te verblijven, worden ingeschreven in het vreemdelingenregister.

De vreemdelingen die door de Minister bevoegd op het gebied van de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of zijn gemachtigde toegelaten of gemachtigd zijn om zich in het Rijk te vestigen, worden ingeschreven in het bevolkingsregister sensu stricto.

Dit geldt eveneens voor de vreemdelingen die in België de status van EG - langdurige ingezetene hebben verworven en voor de burgers van de Unie en hun familieleden die een permanent verblijf verkregen hebben in België.

De inschrijving in de bevolkingsregisters vormt een subjectief recht in hoofde van de burger en de gemeente is, voor zover de betrokkene voldoet aan de desbetreffende voorwaarden, verplicht om hem in te schrijven en beschikt over geen enkele discretionaire macht.

Bovendien heeft het Hof van Cassatie in een arrest uitgesproken op 17 november 1994 voor recht gewezen dat: "(...) artikel 17 van de wet van 15 december 1980 (...) bepaalt dat de vreemdeling die gemachtigd is tot vestiging

in het Rijk wordt ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente van zijn verblijfplaats; dat deze bepaling het gemeentebestuur verplicht om een vreemdeling die gemachtigd is tot vestiging in België en die op het grondgebied van deze gemeente verblijft, in te schrijven, zonder aan het gemeentebestuur enige beoordelingsbevoegdheid te geven; dat artikel 17 (...) dus, ten voordele van de vreemdelingen die gemachtigd zijn tot vestiging in België, (...) een subjectief recht instelt om ingeschreven te worden in de bevolkingsregisters van de gemeente op het grondgebied waarvan zij hun verblijfplaats hebben gevestigd; (...)”.

3. In elke gemeente wordt tevens een wachtregister gehouden waarin worden ingeschreven op de plaats waar zij hun hoofdverblijfplaats (zie - Deel II) gevestigd hebben, de vreemdelingen die een asielvraag indienen en die niet in een andere hoedanigheid in de bevolkingsregisters zijn ingeschreven.

Wanneer een vreemdeling uit de bevolkingsregisters geschrapt wordt, doch in de gemeente verblijf blijft houden en een asielaanvraag heeft ingediend, wordt hij ingeschreven in het wachtregister.

Als gevolg van het koninklijk besluit van 7 mei 2008 tot vaststelling van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Belgisch Staatsblad van 13 mei 2008): De burger van de Europese Unie die bij de gemeente een verklaring van inschrijving aanvraagt (bedoeld in artikel 42, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen) wordt door de gemeente onmiddellijk, zonder voorafgaande woonstcontrole, ingeschreven in het wachtregister op het verklaarde adres, in afwachting van de uitvoering van de woonstcontrole (zie Deel II, Afdeling II).

4. Bepaalde categorieën van vreemdelingen genieten een recht op verblijf in België en zijn niet onderworpen aan de modaliteiten inzake inschrijving van gewone vreemdelingen:
  - Zo zijn de diplomaten alsook de personen die gelijkaardige immuniteiten genieten als de leden van het diplomatieke korps vrijgesteld van inschrijving in de bevolkingsregisters (cfr. artikel 19 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister). Het betreft hier in het bijzonder de categorie bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 betreffende de documenten voor het verblijf in België van bepaalde vreemdelingen (Belgisch Staatsblad van 17 december 1991).
  - Evenmin dient het militair personeel van SHAPE en van de NAVO te worden ingeschreven in de bevolkingsregisters (cfr. de omzendbrieven dd. 10 maart 1967 en 21 mei 1968 van de Minister van Justitie). Het burgerlijk personeel van SHAPE en de personen ter hunner laste, alsook de personen ten laste van het militair personeel van SHAPE worden vermeld in de bevolkingsregisters (sinds september 2011 – cfr. de omzendbrief dd. 13 oktober 2011 van de Dienst Vreemdelingenzaken). De leden van het burgerlijk personeel van de NAVO en de personen ten laste van dit burgerlijk personeel, evenals de personen die ten laste zijn van het militair personeel van de NAVO, zijn echter wel onderworpen aan de formaliteiten inzake vreemdelingenregistratie en dienen daarom wel te worden ingeschreven in de bevolkingsregisters.
  - Zo ook worden de vreemde ambtenaren en andere personeelsleden van de vier instellingen van de Europese Unie (Parlement, Ministerraad, Commissie, Economisch en Sociaal Comité), evenals de te hunner laste zijnde familieleden, (voor zover ze niet op eigen initiatief ingeschreven zijn in de

bevolkingsregisters), vermeld in de bevolkingsregisters. (cfr. de artikelen 1; 7, § 2; 11 en 12 van het koninklijk besluit van 16 juli 1996 betreffende de bevolkingsregisters in het vreemdelingenregister. Deze vermelding geldt als inschrijving in de bevolkingsregisters. Zie verder: nr. 110.

- Ten slotte worden ook de overige vreemdelingen die niet onderworpen zijn aan de registratieformaliteiten van gewone vreemdelingen zoals bedoeld in de artikelen 2 en 3 van het voormeld koninklijk besluit van 30 oktober 1991 vermeld in de bevolkingsregisters. Die vermelding verschilt echter van die van de vreemde ambtenaren en andere personeelsleden van de vier instellingen van de Europese Gemeenschappen. Zie verder: nr. 111.

De registratiemodaliteiten van de verschillende categorieën van bevoorrechte vreemdelingen worden gepreciseerd in hoofdstuk VI.

Opmerking:

Om bepaalde misbruiken tegen te gaan, met het oog op een administratieve vereenvoudiging voor de gemeenten en teneinde de exhaustiviteit van de informatiegegevens in het Rijksregister te versterken, voorziet de wet van 9 november 2015 houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (B.S.: 30 november 2015) om in het Rijksregister alle vreemdelingen te vermelden aan wie de Minister van Buitenlandse Zaken een bijzondere identiteitstitel uitreikt.

Wanneer de FOD Buitenlandse Zaken een koninklijk uitvoeringsbesluit genomen zal hebben, zal het beheer van de dossiers betreffende deze personen tot de uitsluitende bevoegdheid van de Directie Protocol van de FOD Buitenlandse Zaken behoren, zowel wat de verzameling van de gegevens en de bijwerking ervan betreft, als de schrapping van de gegevens.

5. De bevolkingsregisters worden verplicht gehouden in de vorm van alfabetisch gerangschikte steekkaarten. Het houden van bijkomende registers zoals voorgeschreven door de vroegere algemene onderrichtingen van 19 maart 1981 is facultatief (alfabetische index, woningenbestand, register van aankomst, register van vertrek, register van de geboorten en de overlijdens die in een andere gemeente hebben plaats gehad).

De gemeenten zijn vrijgesteld van het materieel houden van de fiches die de registers vormen, vanaf het moment dat zij informaticamiddelen gebruiken die de onmiddellijke raadpleging en bijwerking van de gegevens mogelijk maken.

Hierbij moet een voldoende veiligheid gewaarborgd worden tegen elke vernietiging of beschadiging van de gegevens (zie punt 12).

6. Op materieel vlak, worden alle Belgen en alle vreemdelingen opgenomen in één enkel alfabetisch bestand, onder voorbehoud van de bepalingen met betrekking tot het wachtregister en de noodzaak van het aanbrengen van een onderscheidend teken met betrekking tot het recht van verblijf op de steekkaarten van de vreemdelingen die niet toegelaten of gemachtigd zijn zich in het Rijk te vestigen.
7. Het houden van de bevolkingsregisters behoort tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen of van het gemeentecollege. De ambtenaar van de burgerlijke stand, die ermee belast is al wat het houden van de registers betreft, nauwgezet in acht te doen nemen, is daardoor rechtstreeks verantwoordelijk voor het naleven van de desbetreffende reglementering. Hij is ook verantwoordelijk voor het doorsturen van informatie aan het Rijksregister van de natuurlijke personen, in overeenstemming met de artikelen 3 en 4 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en de uitvoeringsbesluiten ervan. Het college wijst de personeelsleden aan die belast zijn met het houden van de bevolkingsregisters.

De gemeente staat tevens in voor de organisatie van de loketwerking, desgevallend uitgebreid tot een digitaal loket.

- 7 bis In het kader van het beheer van het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben de diensten van het Rijksregister toegang tot de informatiegegevens opgenomen in dit register.

Onder beheer van het Rijksregister moet met name worden begrepen:

- De gemeenten assisteren bij het registreren van nieuwe gegevens of het verbeteren van gegevens in historiek.
- De problemen die burgers of organismen ondervinden bij het gebruik van het Rijksregister, analyseren en remediëren.
- De statistische gegevens analyseren in het kader van de inspectie van de registers (zie Hoofdstuk IX).

8. Voor de onderhavige algemene onderrichtingen worden de bevolkingsregisters bedoeld in artikel 1, §1, 1°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen hierna 'de registers' genoemd.
9. De registers moeten voortdurend bijgehouden worden.

Het komt het gemeentebestuur toe alle organisatiemaatregelen te nemen om permanent in te staan voor de correctie van verblijfstoestanden, de nodige inschrijvingen en afvoeringen van ambtswege te verrichten en eventueel de inbreuken hierop te laten vaststellen door de politie (cfr. artikel 7 van voormelde wet van 19 juli 1991).

De verbetering en de bijwerking van de andere informatie betreffende de ingeschreven personen moeten permanent gebeuren.

10. Het feit dat een gemeente een beroep doet op de dienst van het Rijksregister of op een erkend informaticacentrum ontslaat haar geenszins van de verplichting om haar registers bij te houden.
11. Het gemeentebestuur bewaart het geheel van documenten en magnetische dragers met betrekking tot de bevolkingsregisters gedurende minstens vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar belet niet dat de documenten, met toepassing van andere onderrichtingen, gedurende langere tijd bewaard worden.
12. Artikel 15 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister bepaalt dat de gemeenten de registers bijhouden in de vorm van individuele fiches. De gemeenten zijn vrijgesteld van het materieel houden, met name op papier, van de fiches waaruit de registers bestaan, vanaf het moment dat zij gebruik maken van informaticamiddelen die een onmiddellijke raadpleging en bijwerking van de gegevens mogelijk maken, een voldoende veiligheid waarborgen tegen elke vernietiging of beschadiging van de gegevens en een continue werking van de bevolkingsdienst mogelijk maken.

In de praktijk werd deze vrijstelling toegekend of geweigerd door de Directeur-generaal van de ADIB op basis van een door de gemeente ingevuld inlichtingenblad.

In het kader van de administratieve vereenvoudiging en e-government, en rekening houdend met de huidige informatisering van de gemeentelijke bevolkingsdiensten en de waarborgen geboden door de toepassingen van het Rijksregister, zoals RRNWeb of Belpic, in geval van storing van het lokale systeem, is de in 1992 ingevoerde vrijstellingsprocedure momenteel verouderd en leidt deze procedure tot overbodige administratieve stappen.

In de toekomst zal de gemeente waarvan het lokale systeem aan de volgende voorwaarden voldoet, derhalve automatisch vrijgesteld worden van het bijwerken van de “papieren” bevolkingsfiches:

- 1) De door de gemeente gebruikte informaticamiddelen maken een onmiddellijke raadpleging en bijwerking van de gegevens mogelijk, waarborgen een

voldoende veiligheid tegen elke vernietiging of beschadiging van gegevens, en maken een continue werking van de bevolkingsdienst mogelijk, zelfs bij een technisch incident.

- 2) Indien de gemeente over een lokaal bestand beschikt, worden de gegevens bijgewerkt via het binaire dossier of het integrale XML-dossier van het Rijksregister, doorgestuurd met behulp van de webdiensten.
- 3) Indien het lokale bestand een mankement vertoont, kan het gemeentebestuur zijn werkzaamheden voortzetten en de raadplegingen en bijwerkingen van het Rijksregister uitvoeren op een andere manier dan via de toepassing “bevolking”.
- 4) De in het lokale bestand geregistreerde gegevens moeten dagelijks bewaard worden. De fysieke maatregelen op het gebied van de bescherming van het informaticasysteem en het toebehoren ervan tegen diefstal, brand en beschadiging moeten optimaal zijn.
- 5) Een verbinding tussen de geautomatiseerde toepassing “bevolking” en de geautomatiseerde toepassing “burgerlijke stand” maakt het mogelijk om de gegevens met betrekking tot een persoon in één keer te registreren.
- 6) Gebruik van een door het Rijksregister erkend netwerk.
- 7) Verplichting om een consulent op het gebied van informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan te wijzen.

In overeenstemming met artikel 10 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, moet elke gemeente, al dan niet onder haar personeel, een consulent op het gebied van informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer aanwijzen, die onder meer de functie vervult van aangestelde voor de gegevensbescherming bedoeld in artikel 17bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De identiteit van de consulent op het gebied van informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt meegedeeld aan het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15 van de voormelde wet (zie hieromtrent eveneens de omzendbrief van 27 maart 2015 van het Rijksregister betreffende de aanbeveling RR nr. 01/2015 van 18 februari 2015 van het sectoraal comité van het Rijksregister – Informatiebeveiligingsbeleid om misbruik bij de raadplegingen van de gegevens van het Rijksregister te bestrijden).

Deze consulent op het gebied van informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer zal erop toezien dat de gemeente voortdurend voldoet aan de hierboven opgesomde voorwaarden en dat de noodzakelijke

bijwerkingen met betrekking tot de hardware, de software, de verbindingen of het bewaarsysteem gebeuren.

De technische diensten van het Rijksregister blijven ter beschikking van de gemeenten om eventueel bijkomende technische uitleg te verstrekken. De regionale afvaardigingen van het Rijksregister kunnen uitleg vragen over het door de gemeente gebruikte lokale systeem tijdens hun inspecties van de bevolkingsregisters.

De continuïteit van de bevolkingsdienst vereist het gebruik van informatica-middelen die ervoor zorgen dat de raadpleging van de gegevens van het bevolkingsbestand en de afgifte van documenten (getuigschriften en attesten) die op deze gegevens gebaseerd zijn, op elk ogenblik gegarandeerd zijn.

Het net dat gebruikt wordt voor de verbinding met het Rijksregister, mag hetzelfde zijn. Voor de verbinding met het lokaal systeem is het echter aangeraden te beschikken over een ander type toegang.

De bijwerking van de gegevens mag niet langer dan 48 uur onderbroken worden. Als de onderbreking langer zou duren, moeten de nodige schikkingen getroffen worden om de bijwerkingen tijdelijk manueel te kunnen invoeren.

2) De steekkaarten die de registers vormen.

13. Aangezien het Rijksregister niet langer zal zorgen voor het afprinten van de RR1-fiches bestemd voor de gemeenten, zullen de gemeenten deze fiches zelf moeten afdrukken, indien nodig.

De verzending van de RR1-fiches door tussenkomst van het Rijksregister is definitief gestopt.

3) Elementaire begrippen

14. Voor een goed begrip van de algemene onderrichtingen moet rekening gehouden worden met de volgende elementaire begrippen.

a) **Hoofdverblijfplaats**

De hoofdverblijfplaats is de plaats waar de leden van een huishouden dat uit verscheidene personen is samengesteld gewoonlijk leven, ongeacht of die personen al dan niet door verwantschap verbonden zijn, of de plaats waar een alleenstaande gewoonlijk leeft.

De bepaling van de hoofdverblijfplaats is gebaseerd op een feitelijke situatie, dat wil zeggen de vaststelling van een effectief verblijf in een gemeente gedurende het grootste deel van het jaar.

Deze vaststelling gebeurt op basis van verschillende elementen, voornamelijk de plaats waarheen de betrokkene gaat na zijn beroepsbezigheden, de plaats waar de kinderen naar school gaan, de arbeidsplaats, het energieverbruik en de telefoonkosten, het gewone verblijf van de echtgenoot of van andere leden van het gezin.

Als hoofdverblijfplaats moet worden beschouwd de plaats waar de betrokken persoon effectief de beschikking heeft over een woning, die hij echt blijkt te bewonen en die hij betreft met de bedoeling er zijn hoofdverblijf te vestigen, dat wil zeggen er de verblijfplaats van te maken van waaruit hij deelneemt aan het maatschappelijk verkeer, waar hij zich terugtrekt voor zijn privéleven, waar het centrum ligt van zijn gezinsleven en waar hij, zo hij een bedrijvigheid buitenshuis uitoefent, na de dagtaak regelmatig terugkeert en er gewoonlijk verblijft (R.v.St. LAMBRECHTS, nr. 28.317, 30 juni 1987; R.v.St. FRANCOIS, nr. 37.576, 10 september 1991; R.v.St., PANHUYZEN, nr. 52.415, 22 maart 1995; R.v.St. SMEERS e.a., nr. 60.752, 4 juli 1996; R.v.St. DE VliegHERE e.a., nr. 81.422, 29 juni 1999; R.v.St. VAN DEN BOGAERT e.a., nr. 82.258, 14 september 1999).

Er mag geen enkele inschrijving als hoofdverblijfplaats geweigerd worden omwille van de veiligheid, de gezondheid, het urbanisme of de ruimtelijke ordening. Als bijzondere wetgevingen en reglementeringen in die aangelegenheden niet voor gevolg hebben dat ze de principes wijzigen die de inschrijving in die registers regelen, is er echter voorzien in een bijzondere inschrijvingsprocedure bestaande uit een voorlopige inschrijving waarbij onder bepaalde voorwaarden de verblijfstoestand opnieuw in vraag gesteld kan worden, zonder de betrokken personen te schaden in de rechten verbonden aan de inschrijving in de registers gedurende de periode die voorafgaat aan een administratieve of gerechtelijke beslissing.

Het volstaat niet dat iemand enkel de bedoeling uit om zijn hoofdverblijfplaats op een gegeven plaats te vestigen om voor het betrokken gemeentebestuur de inschrijving als hoofdverblijfplaats te rechtvaardigen.

Het voorleggen van een eigendomstitel, een huurcontract of elk ander bewijs van bewoning volstaat evenmin om de inschrijving als hoofdverblijfplaats te rechtvaardigen.

Zo kan de weigering om de inschrijvingsformaliteiten te vervullen of de tussenkomst van een derde (weigering van de eigenaar van het gebouw bij voorbeeld) de vaststelling van de reële verblijfplaats niet opnieuw in vraag stellen.

De hoofdverblijfplaats wordt niet gewijzigd door een tijdelijke afwezigheid.

b) Gezin of huishouden

§1er Algemene principes.

Het gezin of huishouden bestaat uit hetzij een persoon die gewoonlijk alleen leeft, hetzij uit twee of meer personen die, al dan niet door verwantschap aan elkaar verbonden, gewoonlijk in één en dezelfde woning verblijven en er samenleven.

Er dient opgemerkt te worden dat in artikel 3 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters de term ‘huishouden’ wordt gebruikt in de plaats van ‘gezin’. Ofschoon de term ‘huishouden’ wat verouderd klinkt, was het de bedoeling hiermee te benadrukken dat het geenszins noodzakelijk is dat er familiale banden bestaan tussen de verschillende leden van het gezin (of ‘huishouden’). Ook niet-verwanten kunnen een gezin vormen.

Zo maken loontrekkenden die gewoonlijk bij hun werkgever thuis verblijven, deel uit van diens gezin.

Al de leden van een kloostergemeenschap in eenzelfde woning verenigd, maken één gezin uit; hetzelfde geldt voor de militairen in een kazerne verenigd en die nergens gezin of haardstede meer hebben.

De personen die toegelaten zijn tot rustoorden vormen een gezin (“gemeenschap”) indien zij er hun hoofdverblijf hebben (de situatie van de personen die in serviceflats verblijven is verschillend en wordt bepaald naar gelang van de feitelijke situatie: “alleenstaand” of “gezin”).

‘Samenleven’ moet beschouwd worden als het beslissend criterium om te bepalen of personen al dan niet een gezin vormen. Dat criterium kan afgebakend worden dank zij feitelijke elementen zoals: de inrichting van de plaatsen (gemeenschappelijk gebruik van keuken, badkamer, ...) en de afrekeningen voor telefoon, internet en energieverbruik (één afrekening voor dezelfde woning). Het begrip gezin of huishouden in de zin van de onderhavige onderrichtingen kan niet worden afgeleid van, noch beïnvloed worden door het al dan niet verkrijgen van bepaalde sociale voordelen.

‘Samenleven’ dient te worden begrepen als dezelfde wooneenheid delen zonder dat hierbij dient rekening te worden gehouden met eventuele affectieve en/ of financiële banden tussen de betrokken personen.

Het niet samenleven wordt vertaald in de vaststelling dat een persoon een apart gezin vormt. Betrokkene vormt een afzonderlijk gezin indien meerdere feitelijke elementen dit aantonen (vb. betrokkene beschikt over een afzonderlijke keuken en een afzonderlijke badkamer, betrokkene kan afzonderlijke afrekeningen voor telefoon, internet en/of energieverbruik voorleggen, betrokkene kan door middel van een geregistreerde huurovereenkomst aantonen dat

hij een gedeelte van de woning huurt van de andere bewoners, er zijn afzonderlijke ingangen, afzonderlijke deurbellen en brievenbussen...). Vooral de aanwezigheid van een afzonderlijke keuken en een afzonderlijke badkamer of sanitair gedeelte is hierbij van doorslaggevend belang. Wanneer slechts één van voormelde feitelijke elementen voorhanden is, volstaat dit niet om betrokkene als een apart gezin te beschouwen. Het komt hierbij aan de gemeente toe om zich ervan te gaan vergewissen of voormelde feitelijke elementen al dan niet daadwerkelijk aanwezig zijn en effectief worden gebruikt. Het is om die reden dan ook aangewezen dat in het verslag met betrekking tot het onderzoek van de reële verblijfplaats uitdrukkelijk wordt vermeld op basis van welke van voormelde feitelijke elementen wordt geoordeeld dat de betrokken bewoners een afzonderlijk gezin vormen (zie modelformulier onder punt 81).

Indien, op basis van voormelde feitelijke elementen, wordt vastgesteld dat de woning uit meerdere afzonderlijke wooneenheden bestaat, voorziet de gemeente in (een) bijkomend(e) huisnummer(s).

Toegepast op bepaalde nieuwe vormen van wonen, zoals het ‘kangoeroe wonen’ betekent dit dat elke woontoestand door de gemeente afzonderlijk dient te worden onderzocht.

Aan de hand van voormelde feitelijke gegevens dient duidelijk te blijken of de betrokken woning dan ook uit afzonderlijke wooneenheden bestaat, dan wel één geheel vormt.

§2. Bijzondere gevallen:

Wanneer de strikte voorwaarden die vereist zijn om van ‘zorgwonen’ of van een ‘gemeenschappelijke woning’ of ‘collectieve woning’ of ‘tijdelijke opvang’ te kunnen spreken niet vervuld zijn, moeten de betrokken personen ambtshalve ingeschreven worden als deel uitmakend van één-zelfde gezin. Deze voorwaarden dienen restrictief te worden geïnterpreteerd, omdat het een uitzondering betreft op de in §1 vermelde algemene principes. Het is aan de gemeente (met name de Dienst Stedenbouw) om de conformiteit met de vereiste voorwaarden in de regionale reglementering voor dit type woningen na te gaan.

De in §1 vermelde principes gelden niet in het geval van ‘zorgwonen’, zoals dit wordt omschreven in artikel 4.1.1.18° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (zie www.ruimtevlaanderen.be)..

In voorkomend geval worden de bewoners van de ondergeschikte wooneenheid steeds als een afzonderlijk gezin beschouwd, terwijl deze worden ingeschreven onder hetzelfde huisnummer als de bewoners van de hoofdwooneenheid (wooncode (LOG.) 01 in het I.T. 140). *De ondergeschikte wooneenheid moet ofwel aparte sanitaire voorzieningen, ofwel een aparte keuken bevatten.*

Er is slechts sprake van zorgwonen wanneer aan de hiernavolgende voorwaarden is voldaan:

- a) in een bestaande woning wordt één ondergeschikte wooneenheid gecreëerd,
- b) de ondergeschikte wooneenheid vormt één fysiek geheel met de hoofdwooneenheid (*Beide eenheden kunnen niet los van elkaar functioneren doordat er een aantal gemeenschappelijke ruimtes zijn.*),
- c) de ondergeschikte wooneenheid, daaronder niet begrepen de met de hoofdwooneenheid gedeelde ruimten, maakt ten hoogste één derde uit van het bouwvolume van de volledige woning,
- d) de creatie van de ondergeschikte wooneenheid gebeurt met het oog op het huisvesten van *een gezin van ten hoogste twee personen waarvan er minstens een:*

- 1) hetzij 65 jaar of ouder is,

- 2) hetzij hulpbehoevend is,

- Een hulpbehoevende persoon is een persoon met een handicap, een persoon die in aanmerking komt voor een zorgverzekeringstegemoetkoming, een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden of een basisondersteuningsbudget als vermeld in artikel 4, eerste lid, van het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming, of een persoon die een behoefte heeft aan ondersteuning om zich in zijn thuismilieu te kunnen handhaven.*

- De kinderen ten laste van de hulpbehoevende persoon worden niet meegerekend bij het bepalen van het maximum van twee personen.*

- 3) hetzij de zorgverlener indien de personen, vermeld in punt 1 of 2, gehuisvest blijven in de hoofdwooneenheid,

- e) de eigendom, of tenminste de blote eigendom, op de hoofd- en de ondergeschikte wooneenheid berust bij dezelfde titularis of titularissen.

Het begin en het einde van het gebruik van een woning als zorgwoning moet worden gemeld bij de dienst stedenbouw van de gemeente, zoals bepaald in artikel 4.2.4 §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Een zorgwoning vooronderstelt een actuele zorgsituatie op het ogenblik van de melding. Toekomstige of hypothetische zorgsituaties (bijvoorbeeld: het te huur aanbieden van een “zorgwoning”) zijn niet toegelaten. Dergelijke inbreuken dienen gemeld te worden aan de bevoegde dienst en kunnen nooit leiden tot het toepassen van het uitzonderingsregime voor zorgwonen.

Voormelde principes gelden ook niet bij bewoning van een ‘gemeenschappelijke woning’ zoals bedoeld in artikel 1, 6°, van de Waalse Huisvestingscode van 29 oktober 1998 (Belgisch Staatsblad van 4 december 1998), waarvan de verhuurder in het bezit is van een verhuurvergunning.

In voorkomend geval worden de bewoners van de verschillende wooneenheden als afzonderlijke gezinnen beschouwd, maar worden zij allen ingeschreven onder hetzelfde huisnummer (wooncode (LOG.) 02 in het IT 140).

Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze gemeenschappelijke woning, zoals elke woning, dient te beantwoorden aan de vereisten opgelegd door artikel 10 van de Waalse Huisvestingscode (naleving van de gezondheidscriteria, de gemeenteverordeningen op het gebied van gezondheid en brandveiligheid, de waarborg van de onschendbaarheid van de woning en de bescherming van het privéleven en de inachtneming van de bepalingen van toepassing op het gebied van ruimtelijke ordening en stedenbouw). Wat betreft de onschendbaarheid van de woning en de bescherming van het privéleven, heeft de Waalse Regering ten aanzien van de verhuurder van de gemeenschappelijke woning de volgende verplichtingen opgelegd ¹:

1° de toegang tot het gebouw, evenals tot iedere woningeenheid, moet voorzien zijn van deuren die op slot kunnen worden gedaan. De huurder moet in het bezit zijn van twee exemplaren van de nodige sleutels voor de toegang tot het gebouw en de gedeelten die hij persoonlijk bewoont;

2° hetzelfde gezin moet toegang hebben tot ieder woonvertrek voor eigen gebruik zonder door een woonvertrek voor eigen gebruik van een ander gezin te moeten komen;

3° alle wc's, waskamers, badkamers moeten op slot kunnen worden gedaan, behalve wanneer de betrokken lokalen slechts toegankelijk zijn voor het gezin dat de betrokken woning bewoont;

4° de hoofdingang moet voorzien zijn van individuele bellen zodat ieder gezin rechtstreeks kan worden opgezocht;

5° ieder gezin moet beschikken over een brievenbus die op slot kan worden gedaan.

Voormelde vereisten gelden echter niet voor woningen die deel uitmaken van het gebouw waar de verhuurder zijn hoofdverblijfplaats heeft, en dat aan maximum twee gezinnen wordt verhuurd of te huur aangeboden, voor zover de verhuurde goederen door ten hoogste vier personen worden bewoond (artikel 9, lid 2, van de Waalse Huisvestingscode).

Voormelde principes gelden evenmin in het geval van bewoning van een 'collectieve woning' zoals bedoeld in artikel 1, 5°, van het Besluit van 4 september 2003 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de elementaire verplichtingen inzake veiligheid, gezondheid en uitrusting van de woningen (Belgisch Staatsblad van 19 september 2003).

Ook in dit geval worden de bewoners van de verschillende wooneenheden als afzonderlijke gezinnen beschouwd, maar worden zij allen ingeschreven onder hetzelfde huisnummer (wooncode (LOG.) 03 in het IT 140).

---

¹ Artikel 2, §1, van het Besluit van 3 juni 2004 van de Waalse Regering betreffende de verhuurvergunning (Belgisch Staatsblad van 16 september 2004).

Zoals elke woning, dient ook de collectieve woning te beantwoorden aan de minimale normen op het gebied van veiligheid, gezondheid en uitrusting, zoals deze worden opgelegd door voormeld Besluit van 4 september 2003 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De bepaling van het ‘gemeenschappelijk’ of ‘collectief karakter’ van een woning is een exclusieve gewestelijke bevoegdheid. Het komt dan ook niet aan de wijkinspecteurs, noch aan de bevolkingsinspecteurs toe om hierover uitspraak te doen. Ten einde elk misbruik van deze uitzondering tegen te gaan, zal een ‘gemeenschappelijke woning’ slechts als dusdanig worden erkend op basis van een officieel document dat de betrokken woning beantwoordt aan de gewestelijke stedenbouwkundige vereisten om te worden in aanmerking genomen als ‘gemeenschappelijke woning’ of ‘collectieve woning’, dit voor het Waalse Gewest.

Voormelde principes gelden eveneens niet in het geval van ‘tijdelijke opvang’, zoals dit wordt omschreven in artikel 5 §1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

In voorkomend geval worden de bewoners van de ondergeschikte wooneenheid steeds als een afzonderlijk gezin beschouwd, terwijl deze worden ingeschreven onder hetzelfde huisnummer als de bewoners van de hoofdwooneenheid (wooncode (LOG.) 05 in het I.T. 140).

Artikel 34 legt de hiernavolgende voorwaarden op:

- 1° in een bestaande woning wordt één ondergeschikte wooneenheid gecreëerd;
- 2° de ondergeschikte wooneenheid vormt één fysiek geheel met de hoofdwooneenheid;
- 3° de ondergeschikte wooneenheid, daaronder niet begrepen de met de hoofdwooneenheid gedeelde ruimten, maakt maximaal één derde uit van het bouwvolume van de volledige woning;
- 4° de creatie van de ondergeschikte wooneenheid gebeurt met het oog op het huisvesten van:
  - a) hetzij asielzoekers en vluchtelingen die op grond van artikel 6, § 1, vierde lid, en artikel 8, § 1, van de wet betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen van 12 januari 2007 de opvang van Fedasil moeten verlaten;
  - b) hetzij burgers wiens woning onbewoonbaar is geworden door onvoorziene omstandigheden;
- 5° de huisvesting is tijdelijk voor een totale duur van maximaal drie jaar per goed;
- 6° de eigendom, of ten minste de blote eigendom, op de hoofd- en de ondergeschikte wooneenheid berust bij dezelfde titularis of titularissen.

Ten slotte vormt de persoon die of het gezin dat op een referentieadres ingeschreven is, een afzonderlijk gezin dat moet onderscheiden worden van het gezin van de persoon die instemt met deze inschrijving.

c) Haardstede

Iemand beschikt over een haardstede wanneer op het adres waar betrokkene is ingeschreven in de registers, niemand anders staat ingeschreven. Het is hierbij eveneens vereist dat betrokkene er voldoende belangen behoudt en de woning op elk moment opnieuw kan betrekken (vb. eigenaar of huurder van een niet gebruikte woning).

d) Referentiepersoon van het gezin

De referentiepersoon is het gezinslid dat gewoonlijk met de administratie in contact staat voor de aangelegenheden die het gezin betreffen.

De praktijk om nog de term "gezinshoofd" te gebruiken in de officiële documenten die voor het publiek bestemd zijn, onder meer op de formulieren die de bestuurden moeten invullen, dient te worden afgeschaft.

Er kan maar één referentiepersoon per gezin worden aangeduid. Wanneer een gezin van adres verandert en het ten aanzien van de gemeentelijke administratie geen gezinslid als referentiepersoon aanduidt, wordt ervan uitgegaan dat de persoon die rechtmatig de laatste adreswijziging heeft gedaan de referentiepersoon is.

De referentiepersoon van het gezin kan steeds worden gewijzigd, op voorwaarde dat dit gebeurt met het akkoord van de vorige referentiepersoon.

e) Referentieadres

Het begrip referentieadres wordt gedefinieerd in artikel 1, § 2, tweede lid, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Onder referentieadres wordt verstaan het adres van ofwel een natuurlijke persoon die is ingeschreven in de bevolkingsregisters op de plaats waar hij zijn

hoofdverblijfplaats heeft gevestigd, ofwel een rechtspersoon en waar, met de toestemming van deze natuurlijke persoon of rechtspersoon, een natuurlijke persoon zonder vaste verblijfplaats is ingeschreven.

De natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de inschrijving van een andere persoon aanvaardt als referentieadres, verbindt zich ertoe daar alle voor die persoon bestemde post of alle administratieve documenten te laten toekomen.

Hierbij mag deze natuurlijke persoon of rechtspersoon geen winstbejag nastreven. Dit betekent echter niet dat hiervoor geen vergoeding zou mogen worden gevraagd. Indien een vergoeding wordt gevraagd als tegenprestatie voor een inschrijving op een referentieadres, mag deze in geen geval hoger zijn dan de bijkomende kosten die dergelijke inschrijving met zich meebrengt (artikel 20, §5, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, gewijzigd bij koninklijk besluit van 23 juni 2008 (Belgisch Staatsblad van 16 juli 2008)).

Als het gaat om het adres van een gezin, moet de toestemming verleend worden door de referentiepersoon.

Een adres poste restante kan geen referentieadres zijn. Dit geldt evenmin voor een gewone brievenbus in een gebouw waar niemand zorgt voor de eventuele post.

De inschrijving op een referentieadres is beperkt tot het adres dat in de aanvraag en in de toestemming is opgegeven.
In geval van adreswijziging van de verstrekker van het referentieadres, moet een nieuwe aanvraag ingediend worden.

De praktische modaliteiten staan beschreven in Hoofdstuk V (zie punt 98, l).

De mogelijkheid om op een referentieadres ingeschreven te worden is strikt beperkt tot de hierna vermelde categorieën van personen:

- 1° de personen die in een mobiele woning verblijven (zie verder onder punt 112);
- 2° de personen die bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats hebben of meer hebben (zie verder onder punt 113);
- 3° de gedetineerden, met name de Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven, die niet voldoen aan de voorwaarden voor een tijdelijke afwe-

zigheid (zie verder onder punt 115) op voorwaarde dat ze opgesloten zijn in het binnenland;

4° de personen die, om beroepsredenen, geen hoofdverblijfplaats (meer) hebben voor een maximale duur van één jaar ; deze tijdsbeperking geldt niet voor de gevallen die zijn vermeld in het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters, artikel 20 §2 (zie verder onder punt 109), met name :

- *het militair personeel en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten dat in het buitenland gestationeerd is, de militairen die in het buitenland gedetacheerd zijn, hetzij bij internationale of supranationale organismen, hetzij bij een militaire basis in het buitenland, alsook de leden van hun gezin, voor de duur van hun stationering of detachering ;*
- *de personeelsleden van de federale politie die afwezig zijn uit het Koninkrijk, alsook de leden van hun gezin, die ofwel het militaire personeel en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten in het buitenland begeleiden, ofwel een specifieke opdracht vervullen in het buitenland, voor de duur van hun begeleiding of opdracht ;*
- *de dienstplichtigen onder de wapens en de gewetensbezwaarden voor de duur van hun dienst, de dienstplichtigen die vrijstelling van militaire dienst genieten krachtens artikel 16 van de op 30 april 1962 gecoördineerde dienstplichtwetten, voor de duur van hun dienst of hun coöperatieopdracht ;*
- *de federale, gewestelijke en gemeenschapsambtenaren die een functie opnemen op een Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het buitenland, alsook de leden van hun gezin, op voorwaarde dat zij een hiërarchische band hebben met het posthoofd en dat zij ingeschreven worden op de diplomatieke lijst van de voornoemde vertegenwoordiging, voor de duur van hun opdracht ;*
- *de personen die op coöperatieopdracht gestuurd worden door verenigingen die erkend zijn krachtens de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische ontwikkelingssamenwerking, alsook de leden van hun gezin, voor de duur van hun coöperatieopdracht.*

f) Wettelijke samenwoning

De wettelijke samenwoning wordt geregeld door de artikelen 1475 tot en met 1479 van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenleving (Belgisch Staatsblad van 12 januari 1999).

De wetgever heeft op deze manier de mogelijkheid willen bieden een officieel karakter te geven aan de vormen van feitelijke samenwoning ten einde enige juridische zekerheid te garanderen voor de samenwonenden.

Onder wettelijke samenwoning wordt verstaan de toestand van samenleven van twee personen die de verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats.

Het statuut van de wettelijke samenwoning dat niet kan gelijkgesteld worden met een huwelijk, brengt niettemin bijzondere rechten en verplichtingen mee:

Door het enkele feit van de wettelijke samenwoning dragen de wettelijke samenwonenden bij in de lasten van het samenleven naar evenredigheid van hun mogelijkheden.

Op dezelfde wijze verbindt iedere schuld, die door een der wettelijke samenwonenden wordt aangegaan ten behoeve van het samenleven en van de kinderen die door hen opgevoed worden, de andere samenwonende hoofdelijk. Deze is echter niet aansprakelijk voor schulden die, gelet op de bestaansmiddelen van de samenwonenden, buitensporig zijn.

De artikelen 215, 220 §1, en 224, §1, van het Burgerlijk Wetboek zijn eveneens van toepassing op het statuut van de wettelijke samenwoning.

De verklaring wordt afgelegd door middel van een geschrift dat tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand. Dat geschrift bevat de volgende gegevens:

- 1° de datum van de verklaring;
- 2° de naam, de voornamen, geboorteplaats en –datum en de handtekening van beide partijen;
- 3° de gemeenschappelijke woonplaats;
- 4° de vermelding van de wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen;
- 5° de vermelding dat beide partijen vooraf kennis hebben genomen van de inhoud van de artikelen 1475 tot 1479 van het Burgerlijk Wetboek, die het statuut van wettelijke samenwoning regelen;

De ambtenaar van de burgerlijke stand gaat na of beide partijen voldoen aan de wettelijke voorwaarden op het gebied van de wettelijke samenwoning en maakt in bevestigend geval melding van de verklaring in het bevolkingsregister.

Het afleggen van de verklaring van wettelijke samenwoning veronderstelt dat beide partijen juridisch bekwaam zijn om contracten aan te gaan, en dat zij niet verbonden zijn door een huwelijk of door een andere wettelijke samenwoning.

De verklaring van wettelijke samenwoning dient te worden afgelegd bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats.

Met ‘gemeenschappelijke woonplaats’ wordt in beginsel bedoeld ‘de plaats waar beide partijen werkelijk hun hoofdverblijf hebben’, wat impliceert dat betrokkenen beiden op hetzelfde adres staan ingeschreven in de bevolkingsregisters op het ogenblik van het afleggen van de verklaring van wettelijke samenwoning. Bij het invoeren van de wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister (IT 123) gebeurt er dan ook een controle (IT 001 en IT 020) waarbij wordt geverifieerd of het adres van beide samenwonenden identiek is (cfr. de omzendbrief dd. 1 december 1999 van de dienst Rijksregister (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 7 december 1999)).

Wanneer een vreemdeling en een Belg of twee vreemdelingen een wettelijke samenwoning wensen af te sluiten, dient toepassing te worden gemaakt van de artikelen 59, tweede lid, en 60, eerste lid, van de Wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van Internationaal Privaatrecht, die voorzien dat, opdat een relatie van samenleven zou kunnen worden geregistreerd in België, de betrokken partijen op het ogenblik van het sluiten van deze relatie van samenleven een gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben in België. Volgens artikel 4, §2 1°, van voormeld Wetboek van Internationaal Privaatrecht, dient onder ‘gewone verblijfplaats’ te worden begrepen: “ de plaats waar een natuurlijke persoon zich hoofdzakelijk heeft gevestigd, zelfs bij afwezigheid van registratie en onafhankelijk van een verblijfs- of vestigingsvergunning; om deze plaats te bepalen, wordt voornamelijk rekening gehouden met omstandigheden van persoonlijke of professionele aard die duurzame banden met die plaats aantonen of wijzen op de wil om die banden te scheppen”.

Enkel wanneer de betrokkenen in België een gemeenschappelijke woonplaats hebben, kan de Belgische ambtenaar van de burgerlijke stand van deze gemeenschappelijke woonplaats melding maken in het bevolkingsregister van de verklaring van wettelijke samenwoning.

De wettelijke samenwoning is een wettelijk gegeven geworden in het Rijksregister door de wet van 25 maart 2003.

De wettelijke samenwoning houdt op wanneer één van de partijen in het huwelijk treedt of overlijdt, of wanneer er een einde wordt gemaakt aan de wettelijke samenwoning, hetzij in onderlinge overeenstemming door de samenwonenden, hetzij eenzijdig door één van de samenwonenden dit door middel van een verklaring afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand die

aan de andere samenwonende werd betekend door een gerechtsdeurwaarder (in dit laatste geval dient de datum van de kennisgeving te worden beschouwd als de datum van beëindiging).

Een adreswijziging maakt geen einde aan de wettelijke samenwoning. De gemeenten dienen in voorkomend geval de aandacht van de burger hierop te vestigen naar aanleiding van de aangifte van adreswijziging.

In geval van beëindiging van de wettelijke samenwoning (wat dient te gebeuren volgens de formaliteiten omschreven in artikel 1476, §2, B.W.) maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand hiervan melding in het bevolkingsregister.

De Belgische ambtenaar van de burgerlijke stand kan enkel van de beëindiging van de wettelijke samenwoning melding maken in de bevolkingsregisters wanneer ook in België de verklaring van de desbetreffende wettelijke samenwoning in de bevolkingsregisters werd vermeld.

Opmerking.

Op 1 september 2015 traden een aantal bepalingen van de wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen Justitie in werking (B.S. van 1 maart 2013).

Meer bepaald moeten vanaf voormelde datum de huwelijksovereenkomsten, alsook de notariële overeenkomsten bij wettelijke samenwoningen, door de notarissen nog uitsluitend geregistreerd worden in het centraal huwelijksovereenkomstenregister.

De verplichting om de notariële overeenkomst bij wettelijke samenwoning op te nemen in de bevolkingsregisters werd bijgevolg opgeheven vanaf 1 september 2015.

Hoofdstuk II. - De informatie die in de bevolkingsregisters opgenomen wordt.

15. De informatie die in de bevolkingsregisters wordt opgenomen, wordt uitdrukkelijk opgesomd in het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister. De informatie vermeld in artikel 1 betreft zowel de Belgen als de vreemdelingen. De informatie vermeld in artikel 2 heeft uitsluitend betrekking op de vreemdelingen.

Elke wijziging of verbetering van één van de informatiegegevens die hieronder worden opgesomd dient de datum aan te geven waarop de gewijzigde of verbeterde informatie in aanmerking wordt genomen (bijvoorbeeld: de vervanging van de staat van ongehuwde door de staat van gehuwde dient de datum van het huwelijk te vermelden).

Het is raadzaam steeds het nummer van elke akte van de burgerlijke stand en de plaats (de gemeente en eventueel het land) waar die akte verleden of overgeschreven is, te vermelden. Voor de gerechtelijke en administratieve beslissingen dient de overheid die de beslissing genomen heeft en de datum ervan steeds te worden vermeld.

Bij de beoordeling van de geldigheid van informatiegegevens betreffende vreemdelingen, dient verwezen te worden naar de regels betreffende internationaal privaatrecht die zijn voorzien in de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht (B.S. 27 juli 2004).

- De naam en voornamen.

16. De informatie omvat de familienaam, alle voornamen en de adellijke titel.

Op uitdrukkelijk verzoek van de betrokkene kan het pseudoniem vermeld worden.

Er moet voor gezorgd worden dat de juiste schrijfwijze van de familienaam en voornamen overgenomen wordt: dit wil zeggen dat, voor de Belgen en voor de vreemdelingen die in België geboren zijn, de familienaam en de voornamen dienen te worden overgenomen zoals ze in de geboorteakte voorkomen. Wanneer er tegenstrijdigheden zijn tussen de vermelding in de geboorteakte van betrokkene en andere akten van de burgerlijke stand (geboorteakte van een kind van die persoon, huwelijks- of overlijdensakte), dan geldt de schrijfwijze van de geboorteakte.

Voor vreemdelingen geboren in het buitenland dienen de familienamen en de voornamen te worden overgenomen zoals die voorkomen op het nationaal identiteitsbewijs (bijvoorbeeld: een paspoort of een identiteitskaart).

Een 'middle name' is in het Belgisch recht niet gedefinieerd. In voorkomend geval wordt deze bij de familienaam gevoegd.

Het is vaak moeilijk om een nationaal identiteitsbewijs correct te interpreteren. Meestal brengt een vergelijking met de machine leesbare zone duidelijkheid.

Voor vreemdelingen van wie de identiteit werd bepaald op basis van een eenvoudige verklaring, of op basis van andere documenten dan een paspoort of een identiteitskaart waarvan de geldigheidsperiode niet verstreken is, dient de vermelding "(DECL.)" voor te komen op het verblijfsdocument. Hiertoe dient de gemeente de naamcode 105 463 ("Verklaarde naam") in te voeren in het IT 011 (Pseudoniem) (cfr. de omzendbrief van de Dienst Rijksregister van 24 november 2009).

Voor vreemdelingen geboren in het buitenland van wie de naam en voornamen op voormelde wijze in de bevolkingsregisters werden geregistreerd, maar die nadien een Belgische akte van de burgerlijke stand of een recent geldig paspoort met vermelding van een andere (schijfwijze van de) naam en/of voornamen voorleggen, dient men de vraag of de naam en/of de voornamen vermeld in de bevolkingsregisters dienen te worden aangepast, op te lossen met toepassing van de bepalingen van het Wetboek van Internationaal Privaatrecht. Bij eventuele interpretatieproblemen hieromtrent, kan de gemeente zich wenden tot de FOD Justitie, Directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele Rechten en Vrijheden, Dienst Familierecht en Burgerlijke Stand (telefonisch te bereiken via het algemene nummer 02/ 542 69 86 (N) of 02/ 542 69 78 (F)). In dit geval dient eveneens contact te worden opgenomen met de Fraudecel van de Dienst Vreemdelingenzaken via e-mail (fraude@ibz.fgov.be) (Hierbij wordt verwezen naar de onderrichtingen van de Dienst Vreemdelingenzaken in verband met de aanvragen tot verbetering van identiteitsgegevens van vreemdelingen in het Rijksregister).

Voor vreemdelingen die via naturalisatie Belg zijn geworden, dienen de naam en/of voornamen vermeld in de bevolkingsregisters te worden aangepast, indien in hun akte van naturalisatie (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad) een andere naam en/of andere voornamen voorkomt, echter zonder dat hierbij dient rekening te worden gehouden met de eventuele toevoeging door de Dienst Naturalisaties van de vermeldingen 'echtgenote + de naam van de echtgenoot' of 'weduwe + de naam van de overleden echtgenoot'.

De familienaam gaat vooraf aan de voornamen. Voor personen van wie de familienaam niet bekend is, komt de vermelding "naam onbekend" in plaats van de naam. Alle voornamen worden verplicht vermeld, voluit geschreven en in de volgorde van de geboorteakte. Als de gebruikelijke voornaam niet de eerste voornaam is, wordt hij ofwel onderstreept ofwel een tweede keer tussen haakjes vermeld na de namen en voornamen.

De adellijke titel gaat normaal vooraf aan de naam (behalve de titel “Jonkheer”).

Uitzonderlijk kan het gebeuren dat de adellijke titel in de naam geïntegreerd wordt en er deel van uitmaakt.

Het pseudoniem is een vrij aangenomen manier van benoemen om zich in de maatschappij bekend te maken en heeft geen enkele juridische waarde. Het pseudoniem moet niet verward worden met de familiebijnaam uit de geboorteakte, die integrerend deel uitmaakt van de naam (b.v. Moreau genaamd Moray).

Het patroniem (of de ‘vadersnaam’) is een toevoegsel aan de voornaam en komt nog af en toe voor bij personen afkomstig uit het voormalige Oostblok. Het patroniem is eigenlijk samengesteld uit de voornaam van de vader, gevolgd door –ev, -ov of –vitj, waaraan voor vrouwen meestal nog een –a wordt toegevoegd. Indien in de buitenlandse geboorteakte *en op het nationaal identiteitsdocument* een patroniem voorkomt, dient dit te worden overgenomen in de bevolkingsregisters.

De datum die in aanmerking moet worden genomen voor de vermelding van de familienaam, de voornamen en de adellijke titel is die van de geboorteakte (of van het koninklijk besluit waarbij de adellijke titel toegekend wordt).

Voor de vermelding van het pseudoniem dient in voorkomend geval rekening gehouden te worden met de datum van aangifte van de betrokkene en de voorlegging hierbij van verantwoordingsstukken. In het geval van betwisting beslist het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege of het pseudoniem wordt vermeld.

De wijziging van de familienamen en voornamen (zie wet van 15 mei 1987 - Belgisch Staatsblad van 10 juli 1987) en van de adellijke titel en de verbeteringen van de familienamen en voornamen worden opgenomen op de datum waarop zij hun juridische gevolgen sorteren (datum van de overschrijving in de registers van de burgerlijke stand van het koninklijk besluit betreffende de verandering van familienaam, van het ministerieel besluit betreffende de verandering van voornamen, van het vonnis of arrest ter verbetering van de familienamen en voornamen, of van het koninklijk besluit tot verlening van een nieuwe adellijke titel).

Elke persoon die de overtuiging heeft dat het geslacht vermeld in zijn akte van geboorte niet overeenkomt met zijn innerlijk beleefde genderidentiteit, voegt bij zijn verzoek een verklaring op eer daarover (zie artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen, zoals gewijzigd op 25 juni 2017). De gekozen voornaam moet in overeenstemming zijn met deze overtuiging. Onverminderd het zesde lid van dit artikel 2, kan er slechts éénmaal om deze reden om een voornaamsverandering worden verzocht, behalve

indien de verandering van de voornaam werd toegestaan door de familie-rechtbank na een nieuwe aanpassing van de registratie van het geslacht. De niet-ontvoogde minderjarige kan vanaf de leeftijd van 12 jaar om de voornaamswijziging verzoeken om deze reden, met bijstand van zijn ouders of zijn wettelijke vertegenwoordiger.

- Het geslacht.

17. Het geslacht dient te worden vermeld zoals het in de geboorteakte voorkomt. De datum die in aanmerking genomen moet worden is die van de geboorteakte.

Eventueel wordt de akte tot aanpassing van de registratie van het geslacht of het vonnis of het arrest tot aanpassing van de registratie van het geslacht vermeld.

- *De datum die in aanmerking genomen moet worden voor de akte tot aanpassing van de registratie van het geslacht is de datum van opstelling van de akte en van de inschrijving ervan in de registers.*
- *Het vonnis of het arrest tot aanpassing van de registratie van het geslacht treedt in werking met ingang van de datum van de overschrijving in de registers van de burgerlijke stand.*

Wat het rijksregister betreft, leidt een dergelijke beslissing tot de toekenning van een nieuw identificatienummer en tot de annulatie van het vorige identificatienummer.

In het geval van een wijziging van de registratie van het geslacht :

De wet van 25 juni 2017 tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft (B.S. van 10 juli 2017) vormt de wettelijke basis van de procedure van verandering van de registratie van het geslacht. Deze wet is in werking getreden op 1 januari 2018.

Deze procedure verloopt als volgt:

- *De ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van inschrijving*
  - *ontvangt de met redenen omklede aangifte van de betrokkene;*
  - *informeert deze over het verdere verloop van de procedure, de gevolgen ervan en het in principe onherroepelijke karakter ervan;*
  - *overhandigt de informatiebrochure en de contactgegevens van de transgenderorganisaties aan de betrokkene;*

- geeft een ontvangstbewijs af aan de betrokkene.
- De ambtenaar van de burgerlijke stand geeft binnen de drie dagen kennis van de aangifte aan de procureur des Konings, die hiervan ontvangstmelding geeft en binnen de drie maanden een advies kan uitbrengen.
- Overeenkomstig artikel 62bis, § 5, van het Burgerlijk Wetboek, verschijnt de betrokkene, ten vroegste drie maanden en ten laatste zes maanden na de aangifte (datum van het ontvangstbewijs), een tweede keer voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en overhandigt hem een ondertekende aangifte.
- Bij gebrek aan negatief advies van de procureur des Konings, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht opstellen en deze samenvoegen met de andere akten van de burgerlijke stand van de betrokkene en van zijn afstammelingen in de eerste graad.
- De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht op te maken bij negatief advies van de procureur des Konings.
- De betrokkene kan tegen de weigering door de ambtenaar van de burgerlijke stand verhaal instellen overeenkomstig artikel 1385duodecies van het Gerechtelijk Wetboek.
- De niet-ontvoogde minderjarige kan, vanaf de leeftijd van zestien jaar, aangifte doen van aanpassing van de registratie van het geslacht. Hij moet bijgestaan worden door zijn ouders of zijn wettelijke vertegenwoordiger. Ingeval deze personen weigeren om de niet-ontvoogde minderjarige bij te staan, kan de minderjarige de familierechtbank verzoeken hem te machtigen om deze handeling met bijstand van een voogd ad hoc te verrichten."

De ambtenaar van de burgerlijke stand vermeldt de aanpassing van de registratie van het geslacht op de kant van de akten van de burgerlijke stand die betrekking hebben op de betrokkene en zijn afstammelingen in de eerste graad. Indien een andere ambtenaar van de burgerlijke stand een kantmelding moet aanbrengen, geeft de eerste ambtenaar van de burgerlijke stand hiertoe kennis van de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht aan de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand.

De datum van de aanpassing van de registratie van het geslacht is de datum van opstelling van de akte en van de inschrijving ervan in de registers.

- **De geboorteplaats en -datum.**

18. De geboorteplaats bestaat uit de naam van de gemeente en het land als het om een geboorte in het buitenland gaat. Voor een geboorte in het buitenland moet de benaming van de plaats en het land die zijn welke bestond op het ogenblik van de geboorte (b.v. Leningrad - St-Petersburg).

De geboortedatum is die welke in de geboorteakte voorkomt en bestaat steeds uit het uur, de dag, de maand en het jaar. Een kennelijk verkeerde datum mag niet ingevuld worden - b.v.: 31 april - 29 februari (behalve schrikkeljaar). Het geboortuur wordt vermeld en bijgehouden in het Rijksregister sinds 6 december 2016 (Koninklijk besluit van 19 september 2016 (B.S. : 14 oktober 2016)).

Als de geboortedatum onvolledig of totaal onbepaald is, kan de informatie in voorkomend geval aangevuld worden met elk later document waarbij een geboortedatum bevestigd wordt en de referenties ervan (uur, datum, plaats, aard van het document).

Indien zulke geboortedatum echter werd gebruikt bij een naturalisatie (publicatie in het Belgisch Staatsblad), dan bestaat er geen mogelijkheid meer om deze te wijzigen.

- De hoofdverblijfplaats.

19. a) Deze informatie bevat de naam en de NIS-code van de gemeente waar de hoofdverblijfplaats vastgesteld is, de datum van inschrijving als hoofdverblijfplaats, het postnummer, de straatnaam, het huisnummer en eventueel het indexnummer.

De wijzigingen aan de elementen voor de identificatie van de hoofdverblijfplaats worden met de datum van wijziging vermeld.

De informatie betreffende de hoofdverblijfplaats bevat desgevallend ook de vermelding van de wettelijke woonplaats en de door de rechter vastgestelde hoofdverblijfplaats indien die verschilt van de hoofdverblijfplaats.

Bovendien bevat deze informatie eveneens: het adres waar de betrokkene tijdelijk verblijft buiten de gemeente (eventueel het adres van de psychiatrische inrichting, de gevangenis of de instelling voor sociale bescherming enz... waar hij zich bevindt, dit zonder vermelding van de aard van de instelling), de aanwijzing van de aangifte waarbij een uit het buitenland komende persoon te kennen geeft dat hij zijn hoofdverblijfplaats in een gemeente van het Rijk wil vestigen en de datum ervan, de aangifte van verblijfsverandering in een andere gemeente van het Rijk of in dezelfde gemeente en de datum ervan, de aangifte van verblijfsverandering naar het buitenland en de datum ervan.

Alle wijzigingen met betrekking tot het verblijf en de data ervan maken deel uit van de informatie "hoofdverblijfplaats" (met name: inschrijving en afvoering van ambtswege door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege, afvoering van ambtswege in gevolge het verlies van verblijfsrecht, inschrijving en afvoering van ambtswege krachtens een beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde, inwendige mutatie, afvoering als gevolg van vestiging in het buitenland, wijzigingen met betrekking tot het hoofdverblijf ten gevolge van een arrest van de Raad van State of een beslissing van een ander rechtscollege, inschrijving in het vreemdelingenregister ten gevolge van een beslissing van de Minister bevoegd op het gebied van de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen waarbij de regularisatieaanvraag gegrond verklaard werd (zie punten 61 en 98k)). Die wijzigingen worden chronologisch opgenomen.

In voorkomend geval moet aangegeven worden dat het adres niet verstrekt kan worden, in overeenstemming met artikel 11 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters, alsook tot welke datum de niet-verstrekking van het adres geldig blijft.

Het referentieadres geldt als adres van de hoofdverblijfplaats. Voor de personen die over een referentieadres beschikken, moet het referentieadres vermeld worden onder de rubriek "hoofdverblijfplaats".

Het tijdelijk adres in het Rijk of in het buitenland kan een nuttig gegeven vormen voor het doorsturen van de administratieve correspondentie.

Met uitzondering van de voorziene gevallen van tijdelijke afwezigheid en, deze van inschrijving op een referentieadres, kan de inschrijving van een persoon in de bevolkingsregisters van een gemeente niet gehandhaafd blijven indien betrokkene er niet effectief verblijft.

- b) De nummering van gebouwen is een gemeentelijke bevoegdheid. Het is echter ten zeerste aanbevolen dat dit wordt geregeld in een gemeentelijk reglement.

Hierbij dient de gemeenteoverheid wel de volgende richtlijnen in acht nemen:

Een apart huisnummer moet zichtbaar aangebracht worden naast elke deur of andere uitgang naar de openbare weg toe van ieder gebouw dat bewoond is of bewoond kan worden, tenzij het een tweede uitgang betreft en de eerste uitgang al genummerd is.

Ook gebouwen bestemd voor administratief, commercieel en industrieel gebruik moeten worden voorzien van een huisnummer, zelfs indien ze geen woning bevatten.

Wanneer een gebouw niet langs de openbare weg gelegen is, dient aan de hoofdtoegang van het terrein waarop dat gebouw opgericht is een duidelijk zichtbaar huisnummer worden aangebracht.

Er moet een nummer aangebracht worden op elke nieuwbouw, uiterlijk een maand na de voltooiing ervan.

Bijkomende gebouwen, bijgebouwen die al dan niet aan het gebouw aanpalen, zoals garages, loodsen, bergplaatsen, stallen, werkplaatsen, worden beschouwd als gewone bijhorigheden van het hoofdgebouw en hoeven geen afzonderlijk huisnummer te hebben.

De huisnummerreeksen hebben als uitgangspunt, hetzij een hoofdweg, hetzij het stadhuis of het gemeentehuis.

In straten met een dubbele rij gebouwen worden de even huisnummers toegekend aan één van die rijen en de oneven huisnummers aan de andere rij.

Straten, lanen, kaaien, met slechts één enkele rij gebouwen, krijgen een doorlopende reeks van afwisselend even en oneven huisnummers. Er wordt op dezelfde wijze te werk gegaan voor openbare pleinen, doodlopende straten en woonerven, door van een bepaald punt te vertrekken en er terug te keren, na de volledige ronde gedaan te hebben.

Waar tussen de bestaande gebouwen onbebouwde terreinen liggen, worden voor de toekomst huisnummers voorbehouden voor de nog op te richten gebouwen. Enkel de gemeentelijke overheid kan het aantal te reserveren nummers vaststellen.

Voor afgelegen of verspreid staande gebouwen sluit de huisnummering aan bij de gebouwen van de dichtst gelegen agglomeratie. Zij krijgen, ongeacht hun onderlinge afstand, een regelmatige opeenvolging van huisnummers.

Aanpalende gemeenten dienen met elkaar tot een akkoord te komen om de eenheid van het systeem van huisnummering te verzekeren, wanneer het gaat om grensstraten of straten die onder dezelfde naam op het grondgebied van meer dan één gemeente liggen.

Het gebruik van herhaalde huisnummers gevolgd door hoofdletters A, B, C enz... dient zoveel mogelijk te worden vermeden, dit door het

opvolgen van de evolutie van de huisnummering en door periodieke hernummeringen.

Ieder plein, elke straat of elke openbare weg, ook in afgelegen gehuchten, dient een vaste benaming te dragen. Deze namen worden op platen gezet en duidelijk zichtbaar aangebracht op de plaatsen waar het nuttig voorkomt en voornamelijk op kruispunten. Na vernieuwing van hoekgebouwen, waartegen straatnaamplaten waren aangebracht, dient er voor gezorgd te worden dat die platen er opnieuw aan bevestigd worden.

Hoewel "sponsoring" voor naamplaten van straten niet formeel verboden is bij de wet, moet er rekening mee gehouden worden dat het aanbrengen van naamplaten van straten met reclame erop, geen erfdienstbaarheid van openbaar nut meer vormt. In elk geval mogen boodschappen van publicitaire aard geen invloed hebben op de identificatie van de straat of de openbare weg. In agglomeraties is het wenselijk dat behalve de benaming van de straat of de openbare weg ook die van de gemeente aangegeven wordt.

- c) Het nummer van een appartement wordt slechts vermeld als de toekenning ervan het gevolg is van eenvormige door de gemeente bepaalde regels (gemeenteverordening). Met andere woorden, de toekenning van een appartementnummer mag niet afhangen van de wil van de eigenaar, de bewoner van het appartement of de beheerder van het gebouw. Dat appartementnummer kan overeenstemmen met dat van de brievenbus, wanneer het busnummer toegekend wordt door toedoen van de gemeenteoverheid.

Bij de toekenning van nummers aan de appartementen kan de volgende voorwaarde in acht genomen worden: het eerste cijfer of de eerste twee cijfers geeft (geven) de verdieping of het niveau aan en het volgende cijfer geeft het nummer van de wooneenheid op die verdieping aan (gebruik van de cijfers 1 tot 9, en daarna de letters van het alfabet).

- De nationaliteit.

20. Deze informatie impliceert verschillende mogelijkheden:

- a) de Belgische nationaliteit zonder verantwoording van nationaliteit *voor de kinderen in België geboren uit een Belgische ouder* ;
- b) de Belgische nationaliteit voor de Belgische onderdanen die niet bedoeld zijn onder punt a); dit met vermelding van de datum van toekenning of verwerving van de nationaliteit;

- c) de vreemde nationaliteit met, indien nodig, de akte of het bewijs dat de nationaliteit bevestigt of wijzigt *en de datum van dat document*.

Wanneer de nationaliteit niet kan worden vastgesteld op het ogenblik van de inschrijving in de bevolkingsregisters, moet bij het informatiegegeven nationaliteit de vermelding “onbepaald” worden ingevoerd.

De toestand van een nog niet definitief bewezen nationaliteit voor een vreemdeling wordt aangeduid met de code 45 (“Verklaarde nationaliteit”) (cfr. de omzendbrief dd. 24 november 2009 van de Dienst Rijksregister).

Voor Belgische onderdanen wordt desgevallend ook melding gemaakt van de vreemde nationaliteit waarover men beschikt en van het officiële document dat deze nationaliteit vaststelt.

Afschaffing van het verbod van meervoudige nationaliteit:

De wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I) (Belgisch Staatsblad van 28 december 2006) heeft op bepaalde punten het Wetboek van de Belgische nationaliteit gewijzigd. Zo heeft artikel 386 van deze wet de bepaling afgeschaft volgens de welke de vrijwillige verkrijging van een vreemde nationaliteit na de meerderjarigheid het verlies van de staat van Belg te weegbrengt (artikel 22, §1, 1° van het Wetboek van de Belgische nationaliteit). Deze afschaffing van het verbod van meervoudige nationaliteit is in werking getreden op 9 juni 2007 (cfr. koninklijk besluit van 25 april 2007 – Belgisch Staatsblad van 10 mei 2007).

De Belg die voortaan vrijwillig een vreemde nationaliteit verkrijgt (door nationaliteitsverklaring, verkrijging, nationaliteitskeuze of naturalisatie) verliest zijn Belgische nationaliteit niet meer. De verkrijging van deze andere nationaliteit zal het voorwerp uitmaken van een afzonderlijke vermelding in de bevolkingsregisters op de datum die vermeld staat op het officieel document dat uitgaat van de bevoegde buitenlandse overheid. Deze informatie wordt dus niet vermeld voor Belgen die een vreemde nationaliteit bezitten via een andere bron (toekenning); deze bepalingen zijn niet van toepassing op buitenlandse onderdanen die over een andere vreemde nationaliteit beschikken.

Er dient opgemerkt dat het verbod van de meervoudige nationaliteit vanaf 28 april 2008 eveneens niet meer van toepassing is op de Staten die partijen zijn bij het Verdrag van de Raad van Europa van 6 mei 1963 betreffende de beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit. De Belgische onderdaan die vrijwillig de nationaliteit verkrijgt van één van de volgende Staten verliest vanaf 28 april 2008 ook niet langer meer zijn staat van Belg: Denemarken, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Spanje en Verenigd Koninkrijk, in overeenstemming met het konink-

lijk besluit van 23 april 2008 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van artikel 386, 1° en 2°, van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I) ten aanzien van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag van de Raad van Europa van 6 mei 1963 betreffende de beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit (Belgisch Staatsblad van 30 april 2008).

Ook wordt er de aandacht op gevestigd dat een Belgische onderdaan achtereenvolgens verschillende vreemde nationaliteiten kan verkrijgen en dat deze informatiegegevens achtereenvolgens moeten opgenomen worden.

Wat de bijkomende onderrichtingen betreft: zie eveneens de omzendbrieven van 12 juli 2007, 11 oktober 2007 en 4 februari 2008 van de Dienst Rijksregister – Informatietype 031: De nationaliteit en informatietype 032: Meervoudige Nationaliteit.

- Het statuut van vluchteling.

21. Het statuut van vluchteling vloeit voort uit een beslissing van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Kinderen die geboren worden nadat hun ouders het statuut van vluchteling gekregen hebben, genieten op basis van de verwantschap niet automatisch hetzelfde statuut als hun ouders. De toekenning van het statuut van vluchteling dient voort te vloeien uit een beslissing van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS).

Het CGVS staat in voor de afgifte van documenten van burgerlijke stand aan erkende vluchtelingen. De erkende vluchteling kan niet meer terecht bij zijn nationale overheid om administratieve documenten te krijgen. Daarom heeft het CGVS de bevoegdheid om aan erkende vluchtelingen deze documenten af te leveren.

Voor de asielaanvragers die door het CGVS of de RVV als vluchteling erkend worden, moeten de naam en de voornamen overeenstemmen met wat op het attest van het CGVS vermeld wordt.

De informatie betreffende het statuut van vluchteling houdt in:

de vermelding van de nationaliteit of van het vroeger statuut met de aard, het nummer en de datum van afgifte van het bewijs dat die hoedanigheid staft;

De vermelding van het statuut van vluchteling wordt gevolgd door de vermelding van de staat waarvan de betrokkene onderdaan was vóór de verwerving van het voormelde statuut. Die laatste vermelding mag niet verwijzen naar etnische of sociale oorsprong (b.v. Koerd, enz.).

Opmerking:

Wat betreft de vermelding van de erkenning van het statuut in een ander land dan België, dient in afwachting van een eventuele bevestiging van dit statuut door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de vermelding 'onbepaald' te worden opgenomen (omzendbrief van 26 augustus 2008 van de Dienst Vreemdelingenzaken).

De voorlopige situatie waarbij het statuut nog niet vaststaat, wordt aangegeven met de vermelding "onbepaalde nationaliteit" of "onbepaalde status".

- Het statuut van staatloze.

22. Als "staatloze" geldt een persoon die door geen enkele staat, krachtens diens wetgeving, als onderdaan wordt beschouwd.

Deze informatie houdt verschillende mogelijkheden in:

- a) de vermelding van de datum en de Belgische overheid die de hoedanigheid van staatloze erkend heeft (rechtbank van eerste aanleg);
- b) de vermelding van de erkenning in een ander land dan België, met de aard, het nummer en de datum van afgifte en verval van het bewijs van het statuut.

Het CGVS staat in voor de afgifte van documenten van burgerlijke stand aan personen die als staatloze erkend zijn door de rechtbank van eerste aanleg.

- Het voorlopige gemis van nationaliteit of van status.

23. De voorlopige situatie waarbij het statuut nog niet vaststaat, wordt aangegeven met de vermelding "onbepaalde nationaliteit" of "onbepaalde status".

- De stijgende afstamming.

24. Deze informatie omvat de vorm van afstamming, de identificatie van de ouder(s), de plaats van overschrijving van een akte of een vonnis betreffende de afstamming in de registers van de burgerlijke stand, de datum die in aanmerking genomen moet worden voor de vaststelling van de afstamming (geboortedatum, vermoedelijke geboortedatum, datum na de geboorte bij sommige

vormen van afstamming, overschrijvingsdatum), de wijzigingen in de afstamming en de data ervan (erkenning, adoptie, volle adoptie, herroeping van de adoptie, nietigverklaring van de afstamming van moederszijde of vaderszijde, of meemoederszijde enz.).

De bepalingen van boek I, titels VII (afstamming) en VIII (adoptie) van het Burgerlijk Wetboek, zijn van toepassing op de getuigschriften in verband met de afstamming.

24bis   **de dalende afstamming**

Deze informatie omvat de vorm van afstamming, **de identificatie van het (de) kind(eren)**, de plaats van overschrijving van een akte of een vonnis betreffende de afstamming in de registers van de burgerlijke stand, de datum die in aanmerking genomen moet worden voor de vaststelling van de afstamming (geboortedatum, vermoedelijke geboortedatum, datum na de geboorte bij sommige vormen van afstamming, overschrijvingsdatum), de wijzigingen in de afstamming en de data ervan (erkenning, adoptie, volle adoptie, herroeping van de adoptie, nietigverklaring van de afstamming van moederszijde of vaderszijde, of meemoederszijde enz.).

24ter   **de strijd tegen de frauduleuze erkenning (KB in voorbereiding)**

Bij Wet van 19 september 2017, Hoofdstuk II, werd het Burgerlijk Wetboek gewijzigd met betrekking tot de erkenningsprocedure :

- *artikel 327/1 = > houdende de invoering van een aparte ‘Akte van aangifte van erkenning’ ;*
- *artikel 327/2 = > bepalende de voorwaarden voor deze ‘Akte van aangifte van erkenning’.*
- *artikel 330/1 = > bepalende dat een frauduleuze erkenning geen gevolgen heeft inzake de afstamming ;*
- *artikel 330/2 = > bepalende de termijn die voorzien is om een onderzoek te voeren naar het frauduleus karakter van de aangegeven erkenning.*

Pas wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand een ‘Akte van erkenning’ opmaakt ontstaan er gevolgen inzake de afstamming. Een ‘Akte van aangifte van erkenning’ doet geen afstammingsband ontstaan.

- **De burgerlijke staat.**

25.   Deze informatie houdt verschillende mogelijkheden in:

- a)   de staat van ongehuwde;
- b)   de staat van gehuwde met vermelding van:

- het nummer van de huwelijksakte en de plaats en datum van het huwelijk; de naam, voornamen, geboortedatum en geboorteplaats van de echtgeno(o)t(e);
- de referenties (datum, rechtscollege) van het vonnis of arrest waarbij de scheiding van tafel en bed uitgesproken is (einddatum van de scheiding van tafel en bed); de datum waarop het vonnis of arrest definitief is, alsook de plaats en datum van overschrijving van het vonnis of arrest in de registers van de burgerlijke stand;

Er dient gewezen te worden op de mogelijkheid, sinds 1 juni 2004 voor personen van hetzelfde geslacht om een huwelijk aan te gaan, dit als gevolg van de wet van 13 februari 2003 tot openstelling van het huwelijk voor personen van hetzelfde geslacht en tot wijziging van een aantal bepalingen van het burgerlijk wetboek (Belgisch Staatsblad van 28 februari 2003).

- c) de vermelding van het type van huwelijksontbinding (chtscheiding, overlijden, nietigverklaring) met vermelding van:
  - de referenties (datum, rechtscollege) van het vonnis of het arrest waarbij de echtscheiding uitgesproken is; de datum waarop het vonnis definitief is, alsook de plaats en datum van overschrijving van het vonnis of arrest in de registers van de burgerlijke stand;
  - de referenties (datum, rechtscollege) en de plaats en datum van de overschrijving van het vonnis of arrest waarbij de nietigverklaring van het huwelijk uitgesproken is, in de registers van de burgerlijke stand;
  - in voorkomend geval, de datum van het begin van het weduw(naar)schap;
- d) partnerschap en beëindiging partnerschap (cfr. de omzendbrief van 22 juni 2006 van de Dienst Rijksregister – IT 120: Burgerlijke staat – code 80 (Partnerschap) en code 81 (beëindiging partnerschap))

De opeenvolgende burgerlijke staten dienen te worden vermeld.

In een aantal gevallen is, door het (tijdelijk) ontbreken van de nodige akten, het niet mogelijk om het informatiegegeven van de burgerlijke staat bij te werken. In geen geval mag de burgerlijke staat dan worden bijgewerkt louter op verklaring van betrokkene. In voorkomend geval kan voor de eigenlijke burgerlijke staat de code 90 met vermelding “onbepaald” worden gebruikt (cfr. de omzendbrief dd. 24 april 2006 van de Dienst Rijksregister – IT 120: Burgerlijke Staat – code 90 (onbepaald)).

- **De identificatiegegevens van de persoon met wie het huwelijk gepland is en de informatie betreffende de formaliteiten en beslissingen die voorafgaan aan de huwelijksvoltrekking, zoals bedoeld in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek.**

25bis. Deze informatie omvat:

- de identificatiegegevens van de persoon met wie het huwelijk gepland is;
- de informatie betreffende de formaliteiten en beslissingen die voorafgaan aan de huwelijksvoltrekking:

1° de afgifte van het bericht van ontvangst bedoeld in artikel 64, §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, wanneer aan het huwelijk een verblijfsrechtelijk voordeel verbonden is;

2° de weigering van de opmaak van de akte van aangifte van het huwelijk zoals voorzien in artikel 63, §2, tweede lid, en §4 van het Burgerlijk Wetboek, gemotiveerd door twijfels over de authenticiteit of de geldigheid van de documenten bedoeld in artikel 64 van het Burgerlijk Wetboek waardoor een vermoeden van een huwelijk zoals bedoeld in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek kan ontstaan, en de datum waarop de betrokken partijen in kennis gesteld werden van deze beslissing;

3° het uitstel van de voltrekking van het huwelijk zoals voorzien in artikel 167, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, gemotiveerd door een ernstig vermoeden van een huwelijk zoals bedoeld in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek;

4° de weigering van de voltrekking van het huwelijk, zoals voorzien in artikel 167, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, gemotiveerd op basis van artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek, en de datum waarop de betrokken partijen in kennis gesteld werden van deze beslissing.

Deze informatiegegevens worden gewist vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis heeft gesteld van de beslissing van weigering om de akte van huwelijksverklaring op te maken of van de beslissing tot weigering om het huwelijk te voltrekken of in geval van huwelijksvoltrekking tussen de betrokken partijen (koninklijk besluit van 28 februari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister en tot voorschrift van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen (Belgisch Staatsblad van 24 maart 2014).

Indien de persoon die het voornemen heeft om in het huwelijk te treden, niet over een Rijksregisternummer beschikt, wordt hij ingeschreven in het wachtregister van de gemeente van de aangifte van het huwelijk, volgens de proce-

dure bedoeld in Afdeling III van Deel 2 – De inschrijving in het wachtregister en het bijhouden ervan.

- **De verklaring betreffende het bestaan van een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning en waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen of van een vermogensrechtelijk contract (ter herinnering).**

26. De informatie betreffende de burgerlijke staat wordt, in voorkomend geval, aangevuld met de verklaring door de betrokken meerderjarige persoon van het bestaan van een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning en waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen of van een vermogensrechtelijk contract gesloten met één of meer personen die niet onderworpen zijn aan het huwelijksvermogensstelsel. Hierbij dient tevens de notaris te worden aangeduid bij wiens minuten het contract of in voorkomend geval de overeenkomst, werd opgemaakt.

De verklaring betreffende het bestaan van een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning en waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen of van een vermogensrechtelijk contract wordt ingediend door middel van een gedateerd en ondertekend geschrift, waarbij een bewijs van de notaris bij wie het contract werd opgemaakt gevoegd wordt, en dat tegen ontvangstbewijs overhandigd wordt aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de declarant is ingeschreven. Naast zijn naam, voornamen, woonplaats en volledig adres, geeft dit geschrift het bestaan aan van een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen of van een vermogensrechtelijk contract.

Uitzonderlijk kan éénzelfde persoon meer dan één vermogensrechtelijk contract laten opmaken. In dat geval dient elk contract het voorwerp te zijn van een afzonderlijke verklaring.

De gemeenten zijn gehouden de verklaringen betreffende alle in de registers ingeschreven personen in ontvangst te nemen. De declarant dient zich persoonlijk aan te bieden op het gemeentehuis.

De ambtenaar van de gemeente dient op zicht van de identiteitsdocumenten van de declarant te controleren of de persoon die de verklaring aflegde en het formulier ondertekende wel degelijk diegene is wiens identiteit in de verklaring is opgenomen.

Het bestaan van het huwelijkscontract, van de overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning waarbij de samenwonenden

den de modaliteiten ervan regelen of van het vermogensrechtelijk contract wordt in de registers opgenomen met vermelding van de datum van het contract, de naam van de notaris en van zijn verblijfplaats, met uitsluiting van elke andere informatie.

Elke wijziging of intrekking van de verklaring moet gebeuren door middel van een nieuw gedateerd en ondertekend geschrift in de vorm als hierboven beschreven en overhandigd aan het gemeentebestuur van de hoofdverblijfplaats.

Om de verklaring te vergemakkelijken, kan de hierna volgende tekst aan de declarant worden overhandigd in de vorm van een voorgedrukt formulier:

Verklaring betreffende het bestaan van een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen of van een vermogensrechtelijk contract

Ik, ondergetekende, ... (naam, voornamen),
wonende..... (woonplaats en volledig adres) overhandig aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente..... een bewijs betreffende:

- een huwelijkscontract (*)
- een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen (*)
- een vermogensrechtelijk contract (*)

opgemaakt bij minuten van notaris .....
(naam), te..... (verblijfplaats van de notaris).

Ik vraag de vermelding van het bestaan van dit contract in de bevolkingsregisters.

Datum

Handtekening van de declarant,

(*) schrappen wat niet past

Als de betrokkene het formulier eigenhandig invult, volstaat de handtekening.

Als de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde de rubrieken invult, moet de betrokkene zijn handtekening vooraf laten gaan door de woorden "Gelezen en goedgekeurd".

Als de betrokkene niet in staat is de verklaring zelf te ondertekenen, zal de bevoegde gemeentebeambte zelf de dag- en handtekening plaatsen en op schrift bevestigen dat de betrokkene niet in staat was deze gegevens zelf aan te brengen en de reden daarbij vermelden.

Het ontvangstbewijs van de verklaring wordt als volgt opgemaakt:

Ontvangstbewijs van de verklaring betreffende het bestaan van een

- huwelijkscontract (*)
- overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen (*)
- vermogensrechtelijk contract (*)

Op datum van ..... heeft de ambtenaar van de stad/gemeente ..... de verklaring in ontvangst genomen betreffende het bestaan van een contract van ..... (naam, voornamen), wonende ..... (woonplaats en volledig adres).

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde,

Gemeentezegel

(*) schrappen wat niet past

Op 1 september 2015 traden een aantal bepalingen van de wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastermindering binnen Justitie in werking (B.S. van 1 maart 2013).

Meer bepaald moeten vanaf voormelde datum de huwelijksovereenkomsten, alsook de notariële overeenkomsten bij wettelijke samenwoningen, door de notarissen nog uitsluitend geregistreerd worden in het centraal huwelijksovereenkomstenregister.

De verplichting om de notariële overeenkomst bij wettelijke samenwoning op te nemen in de bevolkingsregisters werd bijgevolg opgeheven vanaf 1 september 2015.

- Het Rijksregisternummer

27. Hierbij wordt verwezen naar het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de samenstelling van het identificatienummer van de personen die ingeschreven zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen (Belgisch Staatsblad van 21 april 1984), gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 november 1997 (Belgisch Staatsblad van 16 december 1997).

Het identificatienummer van de personen die worden ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen bestaat uit elf cijfers.

Een eerste groep van dit nummer bestaat uit zes cijfers en stelt de geboortedatum voor.

Een tweede groep bestaat uit drie cijfers en wordt reeksnummer genoemd.

Een derde groep bestaat uit twee cijfers en wordt controlenummer genoemd.

De eerste twee cijfers van de eerste groep duiden het geboortjaar van de persoon aan, het derde en het vierde cijfer de geboortemaand, het vijfde en het zesde cijfer de geboortedag.

Het reeksnummer wordt gevormd door het volgnummer van inschrijving van de persoon in de eerste groep. Een vrouwelijk persoon krijgt een even reeksnummer, en een mannelijk persoon een oneven.

Het controlenummer wordt berekend door het getal van negen cijfers, dat gevormd wordt door de aaneenschakeling van de geboortedatum en het reeksnummer, te delen door 97. De rest van deze deling wordt van 97 afgetrokken. Het aldus bekomen verschil is het controlenummer.

Het koninklijk besluit van 25 november 1997 heeft de samenstelling van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen aangepast met het oog op de overgang naar het jaar 2000 (het volgnummer van inschrijving wordt herbegonnen voor de personen die geboren zijn in of na het jaar 2000; toevoeging van het cijfer 2 voor de aaneenschakeling van de negen cijfers van geboortedatum en reeksnummer met het oog op de berekening van het controlegetal).

Bovendien wordt het hergebruik van een identificatienummer, dat al eerder werd toegekend, volledig uitgesloten.

- **Het beroep.**

28. De informatie betreffende het beroep omvat de activiteit waaruit de voornaamste bestaansmiddelen worden geput, zonder vermelding te maken van de specialisatie, de werkgever, een nevenberoep of een bijkomende functie, ambt, titel of mandaat.

Met toepassing van de wet van 9 november 2015 houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (B.S. van 30 november 2015) is het informatiegegeven ‘beroep’ niet langer opgenomen in de exhaustieve lijst van de gegevens¹ die voor iedere persoon verplicht worden opgenomen en bewaard in het Rijksregister, de zogenaamde wettelijke informatiegegevens.

Het schrappen van de informatie ‘beroep’ als wettelijk gegeven betekent niet dat deze informatie niet langer kan/moet bijgewerkt worden.

Deze informatie blijft immers beschikbaar voor de gebruikers van het Rijksregister die daartoe gemachtigd zijn volgens artikel 16, eerste lid, 12° van de organieke wet op het Rijksregister.

Sinds 1 november 2007 wordt een nieuwe vereenvoudigde lijst van beroepencodes toegepast (cfr. de omzendbrief dd. 19 oktober 2007 van de Dienst Rijksregister, aangepast bij omzendbrief dd. 21 november 2008).

Deze informatie kan aangevuld worden met de sociale categorie waartoe de betrokkene behoort (loontrekkende, zelfstandige, gepensioneerde, student). Elke verandering van beroep wordt geregistreerd. Er dient onderstreept te worden dat een behaald diploma geen beroep is (Bv. licentiaat in de rechten).

De eretitel van voorheen uitgeoefende ambten wordt niet meer vermeld.

Hoewel de juistheid van de verklaringen in verband met het beroep niet altijd gecontroleerd kan worden, moeten, als dat mogelijk blijkt, maatregelen getroffen worden om de misbruiken te voorkomen die het gevolg kunnen zijn van de mededeling van fictieve beroepen.

Zo is het gemeentebestuur bij elke aanvraag om inschrijving in de bevolkingsregisters als titularis van een vrij beroep waarvan de titel bij wet beschermd is (advocaat, arts, architect, enz.), gehouden van de aangever de overlegging te eisen van een officieel document dat bewijst dat hij gemach-

---

¹ Zie artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (B.S. van 21 april 1984).

tigd is om in die hoedanigheid beroepsactiviteiten uit te oefenen (tenzij dit laatste ondubbelzinnig zou blijken uit de registratie van betrokkene op een officiële website van de desbetreffende beroepsorde).

Overigens, wanneer een openbaar bestuur signaleert dat een van zijn personeelsleden (rijkswachter, agent van de gemeentepolitie, personeelsleden der accijnzen enz...) niet meer tot zijn diensten behoort, is de gemeenteoverheid tot welke die mededeling gericht is, gehouden de wijziging aan te brengen aan de informatie "beroep".

Tevens dienen de volgende specifieke regels in acht genomen te worden:

- a) de persoon die nooit een vak of een beroep uitgeoefend heeft, moet beschouwd worden als zijnde "zonder beroep";
- b) de vermelding "zonder beroep - student" kan worden ingevoerd vanaf de leeftijd van 12 jaar;
- c) de werkloze moet in de registers opgenomen worden onder zijn laatste beroepskwalificatie; als hij nooit een beroep uitgeoefend heeft, moet verwezen worden naar punt a) hierboven.

De informatie betreffende het beroep omvat eveneens de informatiedatum betreffende het beroep. De opeenvolgende beroepen worden in beginsel vermeld op de datum van de aangifte.

De bijwerking van de informatie betreffende het beroep kan uitgevoerd worden wanneer de burger zich aanbiedt bij de gemeentelijke diensten (bijvoorbeeld naar aanleiding van de aanvraag van attesten, de uitreiking van een identiteitskaart, ...).

- De samenstelling van het gezin.

29. Op de steekkaart van de referentiepersoon van het gezin worden de verschillende personen vermeld die deel uitmaken van het gezin, in principe in volgorde van bloed- of aanverwantschap en voor dezelfde graad volgens leeftijd. Voor de leden van een gezin wordt de identiteit vermeld alsook de graad van bloed- of aanverwantschap met de referentiepersoon van het gezin. De identiteit omvat het identificatienummer van het Rijksregister.

De volgende gebruikelijke termen worden gebruikt: echtgenoot, echtgenote, zoon, dochter, schoonzoon, schoondochter, kleinzoon, kleindochter, vader, moeder, schoonvader, schoonmoeder, grootvader, grootmoeder, stiefzoon, stiefdochter, broer, zuster, schoonbroer, schoonzuster, oom, tante, neef, nicht, achterkleinzoon, achterkleindochter en verwant.

Als er geen bloed- of aanverwantschap bestaat tussen bepaalde personen die deel uitmaken van het gezin en de referentiepersoon, moet "niet verwant" vermeld worden.

Wanneer een gezin uit één enkele persoon bestaat, moet de vermelding "alleenstaande" opgenomen worden in de registers.

Voor personen die wonen in tehuizen, homes, kloosters, en dergelijke, wordt de positie in het gezin gekarakteriseerd door de term "gemeenschap".

Om beschouwd te kunnen worden als een gemeenschap, moet het gaan om een "institutioneel huishouden", dit wil zeggen een groep personen die samenwonen in een instelling, onder een directie. Er blijken derhalve drie minimale voorwaarden vervuld te moeten zijn:

- verblijven in een instelling (medehuuders vormen geen gemeenschap);
- onderworpen zijn aan een directie (niet zelfstandig zijn);
- in gemeenschap leven (het delen van gemeenschappelijke lokalen, gemeenschappelijke diensten, gemeenschappelijke activiteiten...).

De lokale opvanginitiatieven (LOI) voor asielzoekers, die worden ingericht na een overeenkomst tussen het OCMW en Fedasil, worden eveneens beschouwd als een gemeenschap.

Behalve uiteraard in de gevallen waar er sprake is van aparte, volwaardige woonsten, en bijgevolg aparte gezinnen in iedere woonst.

Opmerking:

Bewoners van 'serviceflats' kunnen niet worden ingeschreven onder de term 'gemeenschap', dit omdat dergelijke serviceflats gericht zijn op zelfstandig wonen. In tegenstelling tot de bewoners van een rusthuis (die enkel over een eigen kamer beschikken), zijn deze serviceflats niet enkel voorzien van een eigen slaapkamer, maar ook van een eigen leefruimte, keukentje en badkamer. Bovendien hebben deze serviceflats (meestal) ook een eigen brievenbus en wordt het energieverbruik er ook afzonderlijk opgemeten.

Krachtens de wet van 13 februari 2003 (cfr. nr. 25) wordt, sedert 1 juni 2003, in geval van huwelijk tussen twee personen van hetzelfde geslacht, één van de echtgenoten beschouwd als referentiepersoon van het gezin, de andere persoon wordt dan beschouwd als gezinslid (plaats in het gezin: echtgenoot of echtgenote).

Om bepaalde misbruiken te voorkomen en ter wille van de juistheid, hangt de samenstelling van het gezin niet af van een eenvoudige aangifte bij de bevolkingsdienst, maar is er verificatie nodig (cfr. nr. 14 criteria ter bepaling van de samenstelling van een gezin). Er dient op gewezen te worden dat samenwonenden, om te ontsnappen aan bepaalde fiscale of andere reglementerin-

gen, zich niet alleenstaand mogen verklaren terwijl ze dezelfde woning betrekken.

De volgende data moeten opgenomen worden in de informatie samenstelling van het gezin: de datum van aankomst in het gezin, de datum waarop de positie in het gezin gewijzigd wordt, de datum waarop een persoon het gezin verlaat.

Wanneer een persoon geen deel meer uitmaakt van het gezin, moet het dossier van de referentiepersoon aangepast worden.

- De plaats en de datum van het overlijden.

30. Hierbij dient eveneens te worden verwezen naar hetgeen wordt gesteld onder nr. 18 (i.v.m. de geboorteplaats- en datum).

In bepaalde gevallen beschikken de gemeenten slechts over gedeeltelijke inlichtingen betreffende overlijdens in het buitenland om dergelijke inlichtingen te vervolledigen en dient de tussenkomst te worden gevraagd van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken (Algemene Directie der Kanselarij en der Betwiste Zaken – Karmelietenstraat 15 - 1000 BRUSSEL).

Afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden:

Door de wet van 9 mei 2007 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden (Belgisch Staatsblad van 21 juni 2007) werden talrijke artikelen van het Burgerlijk Wetboek gewijzigd, evenals de vermelding van het informatietype dat opgenomen is in artikel 3, eerste lid, 6°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister.

Het vermoeden van afwezigheid wordt vastgesteld door de rechtbank van eerste aanleg en ter kennis gebracht van de vrederechter van de laatste woonplaats die een gerechtelijk bewindvoerder aanwijst. De beslissingen van de vrederechter betreffende de gerechtelijke bewindvoerder (de beslissing tot aanstelling of tot vervanging van de gerechtelijke bewindvoerder; de beslissing tot beëindiging van zijn mandaat of tot wijziging van zijn bevoegdheden; ...) worden ter kennis gebracht van de burgemeester van de laatste woonplaats van de afwezige en worden opgenomen in de bevolkingsregisters (artikel 113 van het Burgerlijk Wetboek). Bovendien is het vermoeden van afwezigheid een bijzondere autonome procedure; geen enkele bijkomende vermelding moet gedaan worden in andere informatiegegevens van het dossier (inzonderheid in de informatie 111 (Statuut van de persoon die wordt vertegenwoordigd of bijgestaan), in de informatie 113 (Vermelding van de persoon

die vertegenwoordigt of bijstaat) en in de informatie 026 (Tijdelijke afwezigheid)).

Bij het verstrijken van de wettelijke termijn spreekt de rechtbank van eerste aanleg een vonnis houdende verklaring van afwezigheid uit.

Het vonnis wordt overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand van de gemeente van de laatste woonplaats; de verklaring van afwezigheid geldt als een akte van de burgerlijke stand en de uitwerkingen van het overlijden worden van kracht vanaf de datum van overschrijving. De bevolkingsregisters zullen dus eveneens vermelden dat de persoon als afwezig werd verklaard.

Overigens kan bij ontstentenis van een akte van overlijden de rechtbank van eerste aanleg het overlijden verklaren van een verdwenen persoon. Deze gerechtelijke beslissing tot verklaring van overlijden wordt overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand van de gemeente van de laatste woonplaats en geldt als een akte van overlijden: de datum van de informatie in de bevolkingsregisters is de overlijdensdatum die vastgesteld werd door het vonnis.

De akten van de burgerlijke stand die opgemaakt worden door de verklaring van afwezigheid en de gerechtelijke beslissing van overlijden kunnen het voorwerp uitmaken van vonnissen houdende verbeteringen, inzonderheid wanneer achteraf blijkt dat de betrokkene nog in leven is.

Wat bijkomende inlichtingen betreft: zie de omzendbrieven van de Dienst Rijksregister van 12 juli 2007 en 4 september 2007 – Informatietype 150: Overlijden en gerechtelijke verklaring van overlijden, evenals de omzendbrief van de Dienst Rijksregister van 12 juli 2007 – Informatietype 151: De beslissing houdende verklaring van afwezigheid.

- **De akten en beslissingen betreffende de bekwaamheid van de meerderjarige en de onbekwaamheid van de minderjarige en de beslissing tot beheer van de goederen of van de persoon.**

31. Het gaat om:

- a) De beslissing bedoeld in artikel 1249, eerste lid, van het gerechtelijk Wetboek: de identiteit van de persoon die een minderjarige vertegenwoordigt of bijstaat en de identiteit van de beheerder van de goederen of de persoon die een beschermd persoon vertegenwoordigt of bijstaat;
- b) het statuut van ontvoogde minderjarige ;

- c) de naam, de voornaam en het adres van de voogd en de toeziend voogd van een niet-ontvoogde minderjarige, aangewezen in toepassing van de artikelen 386 en volgende van het Burgerlijk Wetboek;
- d) de naam, de voornaam en het adres van de pleegvoogd, aangewezen in toepassing van de artikelen 475bis en volgende van het Burgerlijk Wetboek .
- e) de naam, de voornaam en het adres van de ouder van een niet-ontvoogde minderjarige, aan wie de uitoefening van het ouderlijk gezag uitsluitend toegekend werd, in toepassing van artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek.

De referenties van de akten en beslissingen (datum, plaats, aard) betreffende de bekwaamheid van de meerderjarige, de onbekwaamheid van de minderjarige, het beheer van de goederen of van de persoon van de meerderjarige en de uitoefening van het uitsluitend ouderlijk gezag op de minderjarige moeten aangegeven worden, alsook de datum waarop een bepaalde rechtstoestand begint en eindigt. .

- **de vermelding van het feit dat de minderjarige gedeeltelijk, al dan niet op gelijkmatig verdeelde wijze, bij de huisvesting verlenende ouder verblijft, namelijk de ouder bij wie de minderjarige niet ingeschreven is als hebbende aldaar zijn/haar hoofdverblijfplaats, op basis van een gerechtelijke beslissing of een gezamenlijk akkoord tussen de ouders wat de huisvesting van de minderjarige betreft, in toepassing van artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek;**
- 31bis Deze vermelding wordt doorgevoerd op verzoek van de huisvesting verlenende ouder op voorlegging van de bewijsstukken. De informatie bevat de datum van de aanvraag en de identiteit van de huisvesting verlenende ouder.
- **de vermelding van het feit dat de huisvesting verlenende ouder één of meerdere van zijn/haar minderjarige kinderen tegenover welke de afstamming vastgesteld is, gedeeltelijk opvangt, al dan niet op gelijkmatig verdeelde wijze, op basis van een gerechtelijke beslissing of een gezamenlijk akkoord tussen de ouders wat de huisvesting van de minderjarige betreft, in toepassing van artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek;**
- 31.ter De informatie bevat de datum van de aanvraag en de identiteit van de gehuisveste minderjarige(n).
- **De vermelding van de verklaringen betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging, bepaald bij de wet, het decreet of de ordonnantie.**
32. Krachtens artikel 15bis, §2, tweede lid, van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, kan iedereen tijdens zijn leven vrijwillig

een schriftelijke kennisgeving van zijn laatste wilsbeschikking inzake de wijze van lijkbezorging richten tot de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn gemeente.

Sinds 1 januari 2002 werd de materie betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging overgeheveld naar de gewesten.

Het Vlaamse Gewest heeft van zijn bevoegdheid gebruik gemaakt door het uitvaardigen van het Decreet van het Vlaamse Parlement van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (Belgisch Staatsblad van 10 februari 2004). Dit decreet behoudt voor iedereen de mogelijkheid om zijn wijze van lijkbezorging en asbestemming te kiezen, maar het maakt het eveneens mogelijk om bij de kennisgeving van zijn laatste wilsbeschikking te kiezen voor het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid, alsook voor de gemeente waar men begraven wil worden of de gemeente waar de as begraven, bijgezet of uitgestrooid moet worden. Eveneens kan de burger het bestaan van een uitvaartcontract laten opnemen in zijn laatste wilsbeschikking. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 februari 2006 (Belgisch Staatsblad van 18 april 2006) regelt de vaststelling van de wijzen van lijkbezorging, de asbestemming en de rituelen van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid die kunnen opgenomen worden in de schriftelijke kennisgeving van de laatste wilsbeschikking.

Voor de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is eveneens voorzien in de mogelijkheid om in een schriftelijke kennisgeving van de laatste wilsbeschikking de keuze te maken voor de wijze van lijkbezorging, de asbestemming en het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid, alsook om het bestaan van een uitvaartcontract erin op te nemen. De verschillende keuzemogelijkheden zijn geregeld in de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement van 29 november 2007 tot vaststelling van de wijzen van lijkbezorging, de asbestemming en de rituelen van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid die kunnen opgenomen worden in de laatste wilsbeschikking, gewijzigd bij ordonnantie van 24 februari 2011 (Belgisch Staatsblad van 19 december 2007 en 3 maart 2011).

Ook voor het Waalse Gewest is voorzien in de mogelijkheid om een schriftelijke kennisgeving van de laatste wilsbeschikking te kiezen voor de wijze van lijkbezorging, de bestemming van de as na de crematie en het al dan niet-confessionele ceremonieel voor de bijzetting, uitgebreid met de mogelijkheid om het bestaan van een uitvaartcontract eveneens in de akte van de laatste wilsbeschikking te laten opnemen. Dit wordt bepaald in het Decreet van het Waalse Parlement van 6 maart 2009 tot wijziging van Hoofdstuk II van Titel III van Boek II van Deel I van het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging (Belgisch Staatsblad van 26 maart 2009). De verschillende keuzemogelijkheden waarover de burger hierbij beschikt zijn vastgesteld in het Besluit van de Waalse Regering van 29 oktober 2009 tot uitvoering van het decreet van 6

maart 2009 tot wijziging van hoofdstuk II van titel III van Boek II van deel I van het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie (Belgisch Staatsblad van 24 november 2009).

De verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van lijkbezorging en het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid wordt ingediend door middel van een gedateerd en ondertekend geschrift, dat tegen ontvangstbewijs moet worden overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de declarant is ingeschreven in de bevolkingsregisters. Behalve de naam, voornamen, geboorteplaats- en datum, en adres, geeft dit geschrift, door de duidelijke en onduidelzinnige vermelding, de keuze aan inzake de wijze van lijkbezorging en/of het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid.

Wat betreft de wijze van lijkbezorging zijn volgende opties mogelijk:

- 1° begraafing van het stoffelijk overschot;
- 2° crematie gevolgd door begraafing van de as binnen de omheining van de begraafplaats;
- 3° crematie gevolgd door bijzetting van de as in het columbarium van de begraafplaats;
- 4° crematie gevolgd door uitstrooiing van de as op de strooiweide van de begraafplaats;
- 5° crematie gevolgd door uitstrooiing van de as in de Belgische territoriale zee;
- 6° crematie gevolgd door de uitstrooiing van de as op een andere plaats dan de begraafplaats of in de Belgische territoriale zee;
- 7° crematie gevolgd door begraafing van de as op een andere plaats dan de begraafplaats;
- 8° crematie gevolgd door bewaring van de as op een andere plaats dan de begraafplaats.

Wat betreft het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid zijn volgende opties mogelijk:

- 1° een uitvaartplechtigheid volgens de Katholieke Godsdienst;
- 2° een uitvaartplechtigheid volgens de Protestantse Godsdienst;
- 3° een uitvaartplechtigheid volgens de Anglicaanse Godsdienst;
- 4° een uitvaartplechtigheid volgens de Orthodoxe Godsdienst;
- 5° een uitvaartplechtigheid volgens de Joodse Godsdienst;
- 6° een uitvaartplechtigheid volgens de Islamitische Godsdienst;
- 7° een uitvaartplechtigheid volgens de Vrijzinnige levensovertuiging;
- 8° een uitvaartplechtigheid volgens Neutraal Filosofische overtuiging.

Na ontvangst wordt die verklaring vermeld in de bevolkingsregisters onder het I.T. of 153.

De gemeenten zijn gehouden de verklaringen betreffende alle in hun bevolkingsregisters ingeschreven personen in ontvangst te nemen.

De keuze van de wijze van lijkbezorging en het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid, alsook desgevallend het bestaan van een uitvaartcontract, wordt in de bevolkingsregisters opgenomen met de datum van de verklaring en met uitsluiting van elke andere informatie. De gekozen wijze van lijkbezorging en het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid wordt ter kennis gebracht van de persoon die instaat voor de lijkbezorging.

Bij verandering van hoofdverblijfplaats wordt de schriftelijke verklaring betreffende de keuze van de wijze van lijkbezorging, het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid en het bestaan van een uitvaartcontract opgenomen in het dossier van de betrokken burger dat doorgestuurd wordt naar de gemeente waar de persoon zich gevestigd heeft.

De declarant kan zijn verklaring altijd intrekken of wijzigen. De achtereenvolgende gemeenten van verblijf actualiseren deze informatie in het bevolkingsregister.

In geval van wijziging van de verklaring wordt enkel de recentste vermelding behouden.

In geval van intrekking van de verklaring zonder nieuwe bepaling die daarvan in de plaats zou komen, afvoering van ambtswege, afvoering door verlies van het recht van verblijf of afvoering in gevolge vestiging in het buitenland wordt geen informatie meer bewaard.

In geval van overlijden van een persoon in de gemeente waar hij zijn woonplaats heeft, moet de ambtenaar van de burgerlijke stand bij de aangifte van overlijden nagaan of er in de registers op naam van die persoon een verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking betreffende de wijze van teraardebestelling opgetekend is.

Als het overlijden plaats heeft in een andere gemeente dan deze waar de overledene zijn hoofdverblijfplaats heeft, verstrekt deze laatste gemeente onverwijld aan de gemeente van overlijden, op dezer aanvraag, de informatie betreffende de laatste wilsbeschikking van de overledene betreffende de wijze van teraardebestelling.

- Het paspoort.

34. Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen een paspoort dat afgegeven is door een Belgische overheid (cfr. artikel 1, 18°, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt

in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister) en een paspoort dat afgegeven is door een vreemde overheid (cfr. artikel 2, 9°, van voormeld koninklijk besluit van 16 juli 1992).

De informatie betreffende het paspoort omvat de vermelding van de Belgische overheid die het heeft afgeleverd (provincie, gemeente, diplomatieke post of consulaire post), het nummer, de plaats van afgifte, de datum van afgifte, de datum van productie, de geldigheidsduur, de datum en de reden van de annulering.

- Het identiteits- of verblijfsbewijs.

35. De informatie betreffende het identiteitsbewijs bevat hetzij het nummer en de datum van afgifte van de identiteitskaart bedoeld in de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, hetzij de aard en het nummer van het document dat geldt als bewijs van inschrijving in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister of als bewijs van inschrijving in de registers van de Belgische consulaire of diplomatieke post, met opgave van de datum en de plaats van afgifte en van de geldigheidsduur.

Voor andere documenten dan de identiteitskaart van Belg (elektronisch identiteitsbewijs voor kinderen jonger dan 12 jaar, bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister, vreemdelingenkaart, inschrijvingsbewijs, verblijfsvergunning van onderdaan van een Lidstaat van de EU, enz...) bevat deze informatie behoudens de aard van het document eventueel ook de verwijzing naar het duplicaat van het document of naar de verlenging van het document.

De plaats van afgifte van het document wordt voorgesteld door de NIS-code van de gemeente of de landencode van de consulaire of diplomatieke post.

De geldigheidsperiode wordt bepaald door de registratie van de vervaldatum.

- Registratie van de nummers van de certificaten van de elektronische identiteitskaart of de elektronische vreemdelingenkaart.

36. De gegevens die worden opgeslagen en bewaard in het Rijksregister van de natuurlijke personen worden aangevuld met het identiteits- en handtekening-certificaat dat voorkomt op de elektronische identiteitskaart of de elektronische vreemdelingenkaart (dit in gevolge de wet van 25 maart 2003 tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de

natuurlijke personen en van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen).

De invoering gebeurt automatisch bij het afleveren van de kaart.

Enkel het nummer van de elektronische identiteitskaart of de elektronische vreemdelingenkaart en de eventuele aanwezigheid van de certificaten worden opgenomen.

Het elektronisch identiteitsdocument voor de Belgische kinderen jonger dan 12 jaar bevat alleen het identiteitscertificaat. Dit certificaat kan worden geactiveerd vanaf de leeftijd van 6 jaar. De eventuele aanwezigheid van dit identiteitscertificaat wordt eveneens vermeld.

- Het nummer en de datum van afgifte van de kaart voor sociale zekerheid.

37. De wet van 25 januari 1985 tot invoering van een kaart voor sociale zekerheid (B.S. 13 februari 1985) schreef voor dat iedere werknemer in het bezit diende te zijn van een sociale zekerheidskaart. De sociale zekerheidskaart werd door het gemeentebestuur uitgereikt aan de werknemer, Belg of vreemdeling, die in het bevolkings- of in het vreemdelingenregister was ingeschreven en die aan de voltijdse leerplicht had voldaan.

Met ingang van 28 februari 1997 werd de kaart voor sociale zekerheid afgeschaft en vervangen door de (elektronische) sociale identiteitskaart (koninklijk besluit van 18 december 1996 houdende maatregelen met het oog op de invoering van een sociale identiteitskaart ten behoeve van alle sociaal verzekerden, met toepassing van de artikelen 38, 40, 41 en 49 van de wet van 26 juli 1996 houdende de modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de wettelijke pensioenstelsels, Belgisch Staatsblad van 7 februari 1997).

- De pensioenbrevetten.

38. Deze informatie omvat de verschillende categorieën van in België verleende brevetten en de instelling die ze verleent (rustpensioen, overlevingspensioen, oorlogspensioen, invalidenpensioen, rente).

Voor de pensioenbrevetten die door een vreemde staat uitgereikt zijn, wordt in de informatie slechts het land van uitreiking opgenomen, zonder verwijzing naar de categorie van brevet.

De nummers van de brevetten worden eveneens geregistreerd, alsook de datum van toekenning, dat wil zeggen de datum waarop het recht om een pensioen te trekken verleend wordt aan een persoon. Als die datum onbekend is, wordt de datum aangegeven waarop de gemeente in kennis is gesteld van de toekenning van het brevet.

- De verklaring met betrekking tot de transplantatie van organen en weefsels na overlijden.

39. Bij al wie in het bevolkingsregister of sinds meer dan zes maanden in het vreemdelingenregister is ingeschreven mogen organen bestemd voor transplantatie, evenals voor bereiding van therapeutische bestanddelen (onder bepaalde voorwaarden) worden weggenomen, behalve indien vaststaat dat verzet is geuit tegen een dergelijke wegneming. Voor de andere dan de hierboven vermelde personen, is vereist dat zij uitdrukkelijk hebben ingestemd met de wegneming (artikel 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen, Belgisch Staatsblad van 14 februari 1987).

De persoon die achttien jaar oud is en in staat is om zijn wil te doen kennen, kan het verzet alleen uitdrukken.

Indien een persoon minder dan achttien jaar oud is, maar in staat is zijn wil te doen kennen, kan het verzet worden uitgedrukt, ofwel door die persoon zelf, ofwel, zolang hij in leven is, door één van de ouders die het gezag over de minderjarige uitoefent of door zijn voogd.

Indien een persoon minder dan achttien jaar oud is en niet in staat is om zijn wil te doen kennen, kan, zolang hij in leven is, het verzet worden uitgedrukt door één van de ouders die het gezag over de minderjarige uitoefent of door zijn voogd.

Indien een persoon wegens zijn geestestoestand niet in staat is zijn wil te doen kennen, kan, zolang hij in leven is, het verzet worden uitgedrukt door zijn wettelijke vertegenwoordiger, door zijn voorlopige bewindvoerder of bij gebreke daarvan door zijn naaste verwant.

Een minderjarige kan zelf zowel verzet aantekenen tegen elke wegneming van organen en weefsels, als een uitdrukkelijke wilsbeschikking doen waarbij hij zich als kandidaat-donor laat registreren.

De ouders of de voogd van een minderjarige kunnen enkel, met betrekking tot deze minderjarige, verzet aantekenen tegen de wegneming van organen en weefsels.

De gemeenten zijn verplicht om van voormeld verzet, alsook van de uitdrukkelijke wilsbeschikking dat men kandidaat-donor is na overlijden, melding te maken in de bevolkingsregisters (artikel 2 van het koninklijk besluit van 30 oktober 1986 tot regeling van de wijze waarop de donor of de personen bedoeld in artikel 10, § 2, van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegne-

men en transplanteren van organen hun wil te kennen geven (Belgisch Staatsblad van 14 februari 1987)).

De datum en het type van verklaring worden vermeld in de bevolkingsregisters, namelijk:

- a) verzet tegen elke wegneming van organen en weefsels;
- b) verklaring van uitdrukkelijke instemming;
- c) herroeping van een verklaring van verzet;
- d) herroeping van een verklaring van verzet en indiening van een verklaring van uitdrukkelijke instemming;
- e) herroeping van een verklaring van uitdrukkelijke instemming;
- f) herroeping van een verklaring van uitdrukkelijke instemming en indiening van een verklaring van verzet.

In het geval van een verklaring die strijdig is met de oorspronkelijke verklaring, wordt de datum van de nieuwe verklaring geregistreerd en wordt alleen die in aanmerking genomen.

- De erkenning van titels ten gevolge van oorlogsfeiten.

40. De informatie omvat de datum van erkenning van de titel door de bevoegde overheid of instelling alsook de titel die erkend werd ten gevolge van oorlogsfeiten: politieke gevangene, gedeporteerde, gewapende verzetsstrijder, burgerlijk verzetsstrijder, lid van de clandestiene pers, werkweigeraar, oorlogsweduwe, oorlogsweduwe.

- De kaart van reizend handelaar (ter herinnering).

41. Deze informatie omvat het nummer, de aard en de geldigheidsduur (die niet meer dan zes jaar mag bedragen) van de kaart van reizend handelaar.

Sinds 1 oktober 2006 dienen de gemeentebesturen niet langer in te staan voor de aflevering van leurkaarten en dient deze informatie niet langer te worden opgenomen in de bevolkingsregisters, dit in gevolge het feit dat sinds voormelde datum de leurkaarten dienen te worden aangevraagd en afgeleverd door de ondernemingsloketten, die dienen in te staan voor de inschrijving van de ambulante handelaar in de Kruispuntbank van Ondernemingen (koninklijk besluit van 24 september 2006 betreffende de uitoefening en de organisatie van ambulante activiteiten, Belgisch Staatsblad van 29 september 2006).

- De vermelding van de categorie bepaald in artikel 95, § 4, van het Kieswetboek.

42. De bedoeling van deze informatie is om aan te geven welke personen volgens een bij wet bepaalde volgorde aangewezen kunnen worden om de functie van voorzitter van een stembureau of stemopnemingsbureau of van bijzitter van een stemopnemingsbureau te vervullen (code 6) of om de functie van bijzitter van een stembureau uit te oefenen (code 7).

- **De vermelding van het feit dat een persoon geen kiezer is, niet mag deelnemen aan een gemeentelijke volksraadpleging, of geen kandidaat is.**

43. De bedoeling van deze informatie is te laten weten dat een persoon van het kiesrecht (of van het recht om aan een gemeentelijke volksraadpleging deel te nemen) is uitgesloten (code 3) of dat een persoon de hoedanigheid van 'kiezer/deelnemer aan een gemeentelijke volksraadpleging' heeft teruggekregen (code 1).

De artikelen 6 tot en met 9bis van het Kieswetboek leggen de bepalingen vast inzake de uitsluiting van en de schorsing uit het kiesrecht of het recht om deel te nemen aan een gemeentelijke volksraadpleging.

Met toepassing van de wet van 14 april 2009 houdende diverse bepalingen inzake verkiezingen (B.S. van 15 april 2009) werden de artikelen 6 en 7 van het Kieswetboek gewijzigd.

De nieuwe bepalingen schrappen het automatisme tussen de veroordeling en het definitieve verlies of de tijdelijke schorsing van zijn stemrecht die hieruit voortvloeit voor de veroordeelde. Voortaan moet de strafrechter zich expliciet uitspreken over het feit of de persoon die hij veroordeeld zal hebben als dader van een misdaad of misdrijf, als bijkomende straf bij deze veroordeling zijn kiesrechten zal verliezen, en, indien dit het geval is, zal hij de duur van deze onmogelijkheid moeten vastleggen in de uitspraak of het arrest van veroordeling.

In voorkomend geval wordt de code 5 (niet-kiezer) geregistreerd met vermelding van de einddatum. De geregistreerde einddatum is belangrijk bij de opmaak van de kiezerslijsten.

Nadien wordt de code 4 (kiezer) geregistreerd wanneer hij opnieuw het stemrecht krijgt.

Opmerking : de voordien geregistreerde codes 3 en 1 blijven desgevallend van kracht.

Met toepassing van de bepalingen van het Strafwetboek ter zake kan de rechter bovendien beslissen om iemand uit te sluiten van het stemrecht of van het recht om kandidaat te zijn bij de verkiezingen, of een combinatie van één van beide.

In voorkomend geval wordt de code 9 (niet-kandidaat) geregistreerd met vermelding van de einddatum.

Nadien wordt de code 8 (kandidaat) geregistreerd wanneer hij weer kandidaat mag zijn.

De wet van 21 januari 2013 (B.S. van 14 juni 2013) “tot wijziging van het Kieswetboek en van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, ingevolge de instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid” trad in werking op 1 september 2014.

Artikel 7 van het Kieswetboek werd in die zin gewijzigd dat iemand die ten gevolge van een gerechtelijke uitspraak wordt beschermd inzake het beheer over zijn goederen en/of zijn persoon, enkel wordt geregistreerd als niet-kiezer (code 5) indien dit uitdrukkelijk wordt vermeldt in de uitspraak.

Er wordt in de bevolkingsregisters geen enkele verwijzing opgenomen naar de redenen waarom een persoon geschorst of uitgesloten is van het kiesrecht. Die gegevens moeten bewaard worden in het alfabetisch bestand waarin artikel 7 bis van het Kieswetboek voorziet.

- De verklaring van wettelijke samenwoning.

44. De in te voeren datum is deze waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de verklaring vermeldt in de bevolkingsregisters, na onderzoek van de voorwaarden voor de wettelijke samenwoning (Wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenwoning – B.S., 12 januari 1999, en de omzendbrief van de Dienst Rijksregister van 1 december 1999 – B.S., 7 december 1999).

In voorkomend geval moet de beëindiging van de wettelijke samenwoning, en de datum ervan, vermeld worden.

- De identificatiegegevens van de persoon met wie een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd en de informatie betreffende de beslissingen die voorafgaan aan de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning, zoals bedoeld in artikel 1476 quater van het Burgerlijk Wetboek.

- 44bis. Deze informatie omvat:

- de identificatiegegevens van de persoon met wie een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd;
- de informatie betreffende de beslissingen die voorafgaan aan de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning;

1° het uitstel van de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning, zoals voorzien in artikel 1476quater, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek;

2° de weigering van de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning en de datum waarop de betrokken partijen in kennis gesteld werden van deze weigeringsbeslissing, zoals voorzien in artikel 1476quater, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Deze informatiegegevens worden gewist vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis heeft gesteld van de beslissing van weigering om melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning of na de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning door de betrokken personen in het bevolkingsregister (koninklijk besluit van 28 februari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister en tot voorschrift van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen (Belgisch Staatsblad van 24 maart 2014).

Indien de persoon die het voornemen heeft om een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, niet over een Rijksregisternummer beschikt, wordt hij ingeschreven in het wachtregister van de gemeente van de verklaring van wettelijke samenwoning, volgens de procedure bedoeld in Afdeling III van Deel 2 – De inschrijving in het wachtregister en het bijhouden ervan.

- Het dossiernummer toegekend door de dienst Vreemdelingenzaken.

45. Het betreft het identificatienummer dat de dienst Vreemdelingenzaken toekent aan iedere vreemdeling die gemachtigd of toegelaten is tot verblijf of vestiging in België en dat door de Dienst Vreemdelingenzaken geregistreerd is.

Deze informatie omvat de datum waarop de toekenning van dat nummer betekend wordt aan de gemeente.

- Andere identiteitsgegevens dan die vermeld in nr. 16 en waarvan de vreemdeling gebruik maakt.

46. Het betreft identiteitsgegevens die niet gelijkgesteld kunnen worden met het begrip naam en voornamen, bijvoorbeeld wanneer de benaming van een vreemde onderdaan het niet mogelijk maakt de familienaam te onderscheiden van de voornaam (voornamen).

De datum die in aanmerking genomen moet worden is die van de geboorteakte of van het document dat als zodanig geldt.

- **Het land en de plaats van herkomst in het buitenland.**

47. Deze informatie vermeldt het land waar de vreemde onderdaan verbleef vóór hij zich in België vestigde.

De datum die voor deze informatie in aanmerking genomen moet worden, is die van de aankomst in België.

- **De vermelding van het verblijf waarvan de duur beperkt is tot die van de schoolopleiding.**

48. Hier moet de datum van het begin van de opleiding aangegeven worden en de datum waarop de opleiding normaal voltooid wordt.

- **De vermelding van het verblijf dat beperkt is wegens bijzondere omstandigheden of wegens de aard of de duur van de prestaties.**

49. Hier dient de datum van het begin van het verblijf aangegeven te worden, de datum waarop het normaal beëindigd wordt en de reden ervan.

- **De aard, het nummer en de geldigheidsduur van de arbeidsvergunning.**

50. De arbeidsvergunning wordt in principe afgegeven aan iedere niet EU-vreemdeling (behoudens vrijstelling) die in België een beroepsactiviteit uitoefent als werknemer.

De data van begin van geldigheid en verval van de vergunning worden in de registers opgenomen.

- **De aard, het nummer en de geldigheidsduur van de beroepskaart.**

51. De beroepskaart wordt in principe afgegeven aan iedere niet EU-vreemdeling (behoudens vrijstelling) die in België een winstgevende zelfstandige activiteit uitoefent.

De data van begin van geldigheid en verval van de kaart worden in de registers opgenomen.

- Recht op terugkeer.

52. Het recht op terugkeer wordt geregeld in artikel 19 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Deze informatie omvat de vermelding "recht op terugkeer", de datum van de opmaak van bijlage 18 bedoeld in artikel 39, § 6, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1991, betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, alsook de datum tot welke het recht op terugkeer uitgeoefend kan worden. Er wordt eventueel melding gemaakt van de tijdelijke afwezigheid.

- De aard en de referte van de documenten bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of van de documenten toegelaten krachtens voormeld artikel.

53. Deze informatie omvat het nummer van het document, de plaats van afgifte en de overheid die het document uitgereikt of verlengd heeft alsook de data van afgifte, verlenging en verval.

- De aard en de refertes van het Belgisch of buitenlands reisdocument als het niet overeenstemt met dat bedoeld onder punt 53.

54. De informatie is identiek aan deze vermeld onder punt 53.

- De naam, de voornamen, de geboorteplaats en –datum, en het adres van de echtgenoot.

55. De naam, de voornamen, de geboorteplaats, en het adres van de echtgenoot staan in de bevolkingsregisters naast de geboortedatum van betrokkene.

- **De naam, de voornamen, de geboorteplaats en –datum, en het adres van elk kind.**

56. De naam, de voornamen, de geboorteplaats, en het adres van elk kind staan in de registers naast zijn geboortedatum.

- **De eventuele vermelding van het dossiernummer dat door de Dienst Vreemdelingenzaken is toegekend aan het dossier van de ouders, de echtgenoot en de kinderen.**

57. De datum die in de bevolkingsregisters ingevuld moet worden is die van de betekening van de toekenning van dit dossiernummer door de Dienst Vreemdelingenzaken.

- **De aanduiding van de hoedanigheid van kiezer voor de verkiezing van het Europese Parlement en/of voor de gemeenteraadsverkiezingen.**

58. De datum die moet ingevoerd worden is deze van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen of van het gemeentecollege waarop de aanvraag werd ingewilligd, gevolgd – wat de verkiezing van het Europese Parlement betreft – door de naam van de plaatselijke collectiviteit (gemeente, kieskring) waar de betrokkene het laatst als kiezer ingeschreven was in zijn land van herkomst (koninklijk besluit van 25 mei 1999, B.S. van 3 juni 1999, alsook het ministerieel besluit van 25 mei 1999 en de omzendbrief van 25 mei 1999, B.S. 5 juni 1999).

De wet van 19 maart 2004 tot toekenning van het actief kiesrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen aan vreemdelingen (B.S., 23 april 2004, Ed. 2) voorziet de mogelijkheid voor de onderdanen van een Staat buiten de Europese Unie om zich te laten registreren als gemeenteraadskiezer. De omzendbrief ter zake van 30 januari 2006 (B.S. van 3 februari 2006) geeft hierover een volledige toelichting.

- **De datum waarop het statuut van tijdelijke bescherming bedoeld in artikel 54, § 1, eerste lid, 5°, van voormelde wet van 15 december 1980 werd toegekend**

59.

Deze informatie wordt ingevoerd door de gemeente.

- **De verplichte plaats van inschrijving bepaald door de Minister of door zijn gemachtigde krachtens artikel 54 van voormelde wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.**

60. De in te voeren datum is deze van de ministeriële beslissing.

Hoofdstuk III. - Modellen van documenten en formulieren gebruikt bij de bevolkingsregistratie.

Steekkaarten model 1

61. Samenstelling van de bevolkingsregisters door middel van steekkaarten model 1.

De bevolkingsregisters, zoals hier beschreven, hoeven enkel nog te worden bijgehouden door de gemeenten die niet beschikken over een lokaal informaticasysteem dat voldoet aan de voorwaarden zoals beschreven in de omzending van 28 september 2015.

De gemeenten die wel beschikken over zulk lokaal informaticasysteem, kunnen indien nodig van iedere inwoner een bevolkingsfiche opvragen en afdrukken (transactie 61).

- § 1. De bevolkingsregisters worden samengesteld uit alfabetisch gerangschikte steekkaarten model 1 die bewaard worden in archiefkasten die op slot kunnen.

Alle in hoofdstuk II opgesomde informatiegegevens moeten noodzakelijk vermeld worden op de steekkaarten model 1.

- § 2. Bovenaan de steekkaart (model 1) of de bevolkingsfiche (transactie 61) staan enkele, essentiële, kenmerkende informatiegegevens.

Daarna volgen de andere informatiegegevens die nog actueel zijn. Voor een bijgewerkte oplijsting daarvan verwijs ik naar de onderrichtingen in de rubriek Rijksregister op onze website <http://www.ibz.rn.fgov.be/nl/rijksregister/reglementering/onderrichtingen/>, meer bepaald naar het pdf document 'IT lijst'.

1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	*	(B.R.) (V.R.)
12: ..... 13: 14:						

LEGENDE

1. N.N. (nationaal nummer): identificatienummer van de persoon bij het Rijksregister van de natuurlijke personen.
  2. I.D.: Identificatie van het dossier.
  3. N.I.S.-nummer: codenummer van de gemeente bij het Nationaal Instituut van de Statistiek.
  4. Datum van de laatste bijwerking van de steekkaart model 1.
  5. Lengte van het dossier in karakters zoals het opgenomen werd in het Rijksregister of in een ander eventueel gebruikt informaticasysteem.
  6. Codificatie van het adres: straatcode en woningnummer (*)
  7. B.R.: bevolkingsregister sensu stricto (Belgen en vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om zich in het Rijk te vestigen - vreemde onderdanen die vermeld zijn in het bevolkingsregister).
V.R.: vreemdelingenregister (andere vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om in het Rijk te verblijven).
  8. Code - familienaam. (*)
  9. Code - eerste voornaam. (*)
  10. Code - tweede voornaam. (*)
  11. V.I. (vorige inschrijving) - gevolgd door NIS-code indien bestaande.
  12. Naam en voornamen, eventueel gevolgd door de adellijke titel of de gebruikelijke voornaam.
  13. Geboortedatum en -plaats.
  14. Huidige nationaliteit.
- (*) volgens de codificaties van het Rijksregister .

Model 2.

62. Model 2 is het ontvangstbewijs van de aangifte waarin voorzien is bij artikel 7, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister. In het geval de aangifte door de burger elektronisch werd verricht, mag ook dit model 2 op elektronische wijze worden toegestuurd naar de burger (voorzien van de elektronische handtekening van de bevoegde beambte).

Het moet niet worden afgegeven aan vreemdelingen die een verklaring van aankomst of een verklaring van aanwezigheid in België ontvangen. Vreemdelingen aanwezig op het grondgebied van het Rijk in het kader van een kort verblijf maken niet het voorwerp uit van een inschrijving in de registers. Hetzelfde geldt voor de buitenlandse grensarbeiders aan wie een “bijlage 15” gegeven wordt (artikel 109 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen).

Stad/Gemeente
NIS-code

nr.

Model 2

Ontvangstbewijs van de aangifte waarin voorzien is bij artikel 7, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente .....
heeft de aangifte ontvangen waarbij de genaamde .....
.....
(naam, voornamen, identificatienummer van het Rijksregister)

- zijn/haar hoofdverblijfplaats overgebracht heeft naar de stad/gemeente .....
  - komende uit het buitenland, zijn/haar hoofdverblijfplaats gevestigd heeft in de stad/gemeente .....
- straat ....., nr. ....

alsmede de personen die tot hetzelfde gezin behoren of sommigen ervan (naam, voornamen, identificatienummer van het Rijksregister).

(Datum)

(Eventueel)¹
Handtekening van
de declarant.

Handtekening van de ambtenaar
van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde,

Zegel van de stad/gemeente

N.B.: Elke persoon die (na een positief politieonderzoek) ingeschreven wordt, moet zich aanbieden bij zijn gemeentebestuur binnen de door dit bestuur voorgeschreven termijn, om zijn adres te wijzigen op de chip van zijn elektronische identiteitskaart of zijn elektronische vreemdelingenkaart, of om de identiteitskaart te vervangen die bedoeld wordt in de wet van 19 juli 1991, gewijzigd bij de wet van 25 maart 2003, of het document dat geldt als inschrijvingsbewijs in de registers. Als de betrokken persoon verzuimt om zijn adres aan te passen op de chip van zijn kaart, kan hij aangegeven worden bij de gerechtelijke overheden om hem tot een strafrechtelijke sanctie te veroordelen.

¹ De handtekening van de declarant is geen verplichting. Bovendien is dit overbodig wanneer de aangifte elektronisch werd verricht.

Model 2bis.

63. Model 2bis is een variant van model 2 voor de overbrenging van de hoofdverblijfplaats binnen dezelfde gemeente (interne mutatie). Het wordt op de keerzijde van model 2 gedrukt.
In het geval de aangifte door de burger elektronisch werd verricht, mag ook dit model 2bis op elektronische wijze worden toegestuurd naar de burger (voorzien van de elektronische handtekening van de bevoegde beambte).

Stad/Gemeente
NIS-code

nr.

Model 2bis

Ontvangstbewijs van de aangifte waarin voorzien is bij artikel 7, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente .....
heeft de aangifte ontvangen waarbij de genaamde .....
.....
(naam, voornamen, identificatienummer van het Rijksregister)

zijn/haar hoofdverblijfplaats overgebracht heeft van de

..... straat, nr. ....
naar de

..... straat, nr. ....

alsmede de personen die tot hetzelfde gezin behoren of sommigen ervan
(naam, voornamen, identificatienummer van het Rijksregister).

(Datum)

(Eventueel)¹
Handtekening van
de declarant.

Handtekening van de ambtenaar
van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde.

Zegel van de stad/gemeente.

N.B.: Elke persoon die (na een positief politieonderzoek) ingeschreven wordt, moet zich aanbieden bij zijn gemeentebestuur binnen de door dit bestuur voorgeschreven termijn, om zijn adres te wijzigen op de chip van zijn elektronische identiteitskaart of zijn elektronische vreemdelingenkaart, of om de identiteitskaart te vervangen die bedoeld wordt in de wet van 19 juli 1991, gewijzigd bij de wet van 25 maart 2003, of het document dat geldt als inschrijvingsbewijs in de registers. Als de betrokken persoon verzuimt om zijn adres aan te passen op de chip van zijn kaart, kan hij aangegeven worden bij de gerechtelijke overheden om hem tot een strafrechtelijke sanctie te veroordelen.

¹ De handtekening van de declarant is geen verplichting. Bovendien is dit overbodig wanneer de aangifte elektronisch werd verricht.

Model 3.

64. Het betreft de kennisgeving van inschrijving bepaald bij artikel 7, § 5, tweede lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister. Dit model 3 kan per post, per fax of elektronisch (voorzien van de elektronische handtekening van de bevoegde beambte) worden overgemaakt.

Stad/Gemeente NIS-code	nr.

Model 3

Kennisgeving van inschrijving bepaald bij artikel 7, § 5, tweede lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente .....
bevestigt dat de genaamde ..... (naam,
voornamen, identificatienummer van het Rijksregister)

- na onderzoek waarbij de reële verblijfplaats werd vastgesteld
- op beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde van
- in uitvoering van een arrest van de Raad van State van

met als hoofdverblijfplaats ingeschreven werd in de registers van de stad/gemeente .....

alsmede de personen die tot hetzelfde gezin behoren of sommigen ervan (naam, voornamen, identificatienummer van het Rijksregister).

Gelieve de overeenkomstige persoonlijke dossiers te sturen.

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde.

Zegel van de stad/gemeente.

Model 4

65. Model 4 is het attest van niet-inschrijving bedoeld in artikel 7, § 5, tweede lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister. Het staat op de keerzijde van model 3. Dit model 4 kan per post, per fax of elektronisch (voorzien van de elektronische handtekening van de bevoegde beambte) worden overgemaakt.

Stad/Gemeente NIS-code	nr.
Model 4	
Attest van niet-inschrijving (artikel 7, § 5, tweede lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister). De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente ..... bevestigt dat de genaamde ..... (naam, voornamen, identificatienummer van het Rijksregister) verklaard heeft dat hij/zij zijn/haar hoofdverblijfplaats gevestigd heeft in de stad/gemeente ..... straat ....., nr. .... alsmede de personen die tot hetzelfde gezin behoren (naam, voornamen, identificatienummer) en dat de inschrijving van de voormelde personen of sommigen ervan (namen en voornamen vermelden) na onderzoek geweigerd werd om de volgende reden(en): (Datum) Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde. Zegel van de stad/gemeente.	

Modellen 5 en 5bis

66.

Model 5 is bestemd om het persoonlijk dossier door te sturen van de persoon die ingeschreven is in overeenstemming met artikel 7, § 6, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Indien er voor de betrokkene geen documenten bestaan, dan kan de oude gemeente dit per gewone e-mail laten weten aan de nieuwe gemeente.

Model 5 bis vormt het ontvangstbewijs van het versturen van het persoonlijk dossier. Het model 5bis kan teruggestuurd worden per post of per fax. De ontvangst van het persoonlijk dossier, kan eveneens worden bevestigd per gewone e-mail (zonder dat dit formulier model 5bis nog dient te worden gebruikt).

a) **Model 5.**

Stad/Gemeente
NIS-code

nr.

Model 5

Aan de ambtenaar van de burgerlijke stand
van en te .....

Als bijlage vindt U de persoonlijke dossiers van de personen vermeld op bewijs
model 3 op datum van

namelijk:

1. (naam - voornamen - identificatienummer van het Rijksregister)
2. (naam - voornamen - identificatienummer van het Rijksregister)
3. (naam - voornamen - identificatienummer van het Rijksregister)
4. ....

De voormelde dossiers bevatten respectievelijk de documenten die in de hierna volgende tabel zijn opgenomen.

Personen opgenomen onder nummer (dezelfde nummering gebruiken als in het eerste lid en een kruisje plaatsen in het vak dat overeenstemt met het doorgestuurde document).

Aard van het document

	1	2	3
a) Eventuele steekkaarten betreffende het verval van het recht tot sturen en herstel, de omwisseling van niet-Europese rijbewijzen en de instructie-toelating			
b) Eventueel kopie steekkaart bepaald bij artikel 7bis van het Kieswetboek			
c) De schriftelijke verklaring betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging, bepaald bij de wet, het decreet of de ordonnantie			

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de Burgerlijke Stand
of zijn gemachtigde.

Zegel van de stad/gemeente.

Toelichtingen :

- a) De FOD Mobiliteit werd diverse malen gecontacteerd om hun standpunt te kennen. Zij delen mee dat de steekkaarten betreffende de vervallenverklaring van het recht op sturen (voorlopig) dienen behouden te blijven tot deze volledig zijn geïnformatiseerd .De FOD Mobiliteit heeft op 13 februari 2017 bevestigd dat dit standpunt niet is gewijzigd
- b) Wat betreft de steekkaart schorsing of uitsluiting kiesrecht voorziet artikel 7bis van het Kieswetboek uitdrukkelijk dat deze informatie alleen in een kaartenbestand mag worden bijgehouden.
- c) Bij verandering van hoofdverblijfplaats wordt de schriftelijke verklaring betreffende de keuze van de wijze van lijkbezorging en rituelen opgenomen in het dossier van de betrokken burger dat wordt doorgestuurd naar de gemeente waar de persoon zich gevestigd heeft.
Dit is door de regionale overheden bepaald zie punt 32).

b) **Model 5bis**

Stad/Gemeente
NIS-code

nr.

Model 5bis

Aan de ambtenaar van de burgerlijke stand
van en te .....

Ontvangstbewijs van de verzending van het persoonlijk dossier

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente .....
verklaart het (de) persoonlijke dossier(s) ontvangen te hebben van de volgende
personen:

1. naam, voornamen, nummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen.
- 2.
- 3.

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde.

Zegel van de stad/gemeente.

Model 6

67. Formulier model 6 dient om de verzending van een model 3 te vragen - wat een voorafgaande inschrijving in de registers van de aangeschreven gemeente impliceert. Dit model 6 kan per post, per fax of elektronisch (voorzien van de elektronische handtekening van de bevoegde beambte) worden overgemaakt. In geval van weigering tot inschrijving, wordt een model 4 bezorgd aan de vorige gemeente.

Stad/Gemeente
NIS-code

nr.

Model 6

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente .....

verzoekt om toezending van een bewijs model 3 voor de genaamde .....
.....
(naam, voornamen, identificatienummer van het Rijksregister)

alsmede voor de personen die tot hetzelfde gezin behoren of sommigen ervan
(naam, voornamen, identificatienummer)

- die zijn/haar/hun verblijfplaats gevestigd zou(den) hebben in de
..... straat, nr. ....
- die het voorwerp uitmaakt (uitmaken) van een beslissing tot inschrijving
van ambtswege van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn ge-
machtigde van .....
- die in uw registers ingeschreven moet(en) worden in uitvoering van een
arrest van de Raad van State van .....

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde.

Zegel van de stad/gemeente.

Model 7

68. Document waardoor het afschrift of het uittreksel van de akte van de burgerlijke stand betreffende een persoon die niet is ingeschreven in de gemeente waar die akte opgemaakt werd, doorgestuurd wordt naar de administratie van de gemeente waar die persoon in de registers ingeschreven is of ingeschreven moet worden. Dit model 7 kan worden overgemaakt per post of per fax. Het afschrift of het uittreksel van de akte van de burgerlijke stand kan eveneens elektronisch worden doorgestuurd (zonder dat dit formulier model 7 nog dient te worden ingevuld).

Stad/Gemeente NIS-code	nr.
Model 7	
Aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van en te	
Als bijlage vindt U een afschrift / een uittreksel van de akte van de burgerlijke stand betreffende de genaamde	
die in uw registers ingeschreven is / ingeschreven moet worden in de ..... straat, nr. .... (als het juist adres bekend is).	
Gelieve de nodige bijwerking(en) in de bevolkingsregisters te verrichten.	
Als de betrokken persoon zijn/haar hoofdverblijfplaats niet meer in uw stad/gemeente heeft, moet het uittreksel uit de akte van de burgerlijke stand per kerende post teruggestuurd worden.	
(Datum)	
Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde,	
Zegel van de stad/gemeente.	

Aangezien de gemeente die een akte van de burgerlijke stand opmaakt, deze akte eveneens registreert in de bevolkingsregisters, is het niet meer nodig om het versturen van een model 7 aan de gemeente waar de betrokkene ingeschreven staat in de bevolkingsregisters, aan te kondigen.

De modellen 7bis en 7ter worden niet meer gebruikt sinds 1 april 2017.

Model 8

69. Model 8 is het bewijs van afvoering van de registers dat overhandigd wordt op verzoek van iedere persoon die zijn afvoering van de registers moet aantonen, in het bijzonder in geval van vestiging in het buitenland. Indien de burger dit wenst, kan dit model 8 ook op elektronische wijze worden toegestuurd naar de burger (voorzien van de elektronische handtekening van de bevoegde beambte).

Model 8

Bewijs van afvoering uit de Belgische bevolkingsregisters⁽¹⁾.

De heer / mevrouw (naam, voornaam en Rijksregisternummer) :

• ..... □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

is op datum van ..... afgevoerd van de registers van de stad/gemeente

.....

Dit bewijs geldt gebeurlijk eveneens voor de volgende gezinsleden⁽¹⁾ (naam, voornaam en Rijksregister-nummer) :

• ..... □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

• ..... □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

• ..... □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

• ..... □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

De identiteitskaart(en)⁽³⁾ van de bovenvermelde perso(o)n(en) die afgevoerd is/zijn van de bevolkingsregisters als gevolg van vestiging in het buitenland blijft/blijven geldig tot de einddatum die vermeld is op de identiteitskaart.

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde.

Zegel van de stad/gemeente.

(1) Dit bewijs is verplicht voor de Belgen met het oog op een inschrijving in het consulaire register

(2) Enkel de referentiepersoon van het gezin kan de aangifte doen voor het gehele gezin. Een volwassen lid van het gezin kan dit enkel voor zichzelf doen en een minderjarig lid van het gezin uitsluitend met het uitdrukkelijke akkoord op dit formulier van de persoon die het ouderlijk gezag uitoefent.

(3) eID en kids-ID

De gemeente stelt dit formulier ter beschikking van haar inwoners, evenals een uittreksel uit het Belgisch consulaire Wetboek van 21 december 2013, artikels 35 tot 41.

Model 8bis

Model 8bis is een **intern** model voor de gemeente inzake de aangifte van een vertrek naar het buitenland en het onderzoek betreffende dat eigenlijke vertrek. De voorkant wordt ingevuld door de Dienst Bevolking van de gemeente en ondertekend door de declarant. Eens ingevuld, wordt dit model doorgestuurd naar de lokale politie, die de achterkant van het model moet invullen aan de hand van een eenvoudig onderzoek betreffende het effectieve vertrek van de declarant naar het buitenland.

Indien uit het onderzoek blijkt dat de declarant in werkelijkheid niet gaat vertrekken naar het buitenland, moeten de bevolkingsregisters verbeterd en geactualiseerd worden (*annulatie van het vertrek naar het buitenland*). Enkel in dit geval zal de Dienst Bevolking van de FOD Buitenlandse Zaken verwittigd worden (*enkel van toepassing voor de Belgen*). *Deze annulatie vereist geen collegebeslissing. Het wordt aanbevolen om een spoor te bewaren (in IT003) van de annulatie van het vertrek naar het buitenland.*

Er is geen woonsonderzoek nodig indien de betrokkene reeds ambtshalve werd afgevoerd of indien hij zich reeds heeft gevestigd in het buitenland en dit kan aantonen.

RECTO: AANGIFTE

Model 8bis - Model voor intern gebruik in de gemeente inzake de aangifte van een vertrek naar het buitenland en het onderzoek betreffende dat eigenlijke vertrek

De Ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente
.....

heeft de aangifte ontvangen waarin de genoemde:

Naam, voornaam:

.....

.

Rijksregisternummer:

.....

.

verklaart:

- zijn/haar huidige hoofdverblijfplaats effectief te verlaten:

.....

.....

- voor vertrek naar het buitenland op datum van:

.....
 .....

Land:

.....

Adres (indien reeds gekend):

.....

alsook de volgende persoon (personen) die tot hetzelfde gezin behoort (behoren)
 (naam, voornamen, Rijksregisternummer).

Naam:.....Voornaam:.....RR-nr.:

.....

Naam:.....Voornaam:.....RR-

nr.:.....

Naam:.....Voornaam:.....RR-

nr.:.....

(Datum)

Handtekening van de declarant
 zijn/haar

Handtekening van de Ambtenaar
 van de burgerlijke stand of
 afgevaardigde

Zegel van de stad/gemeente

NB: Elke persoon die een aangifte doet van een vertrek naar het buitenland, wordt op zijn/haar laatste adres onderworpen aan een onderzoek om het effectieve vertrek vast te stellen, overeenkomstig artikel 7, §5, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Bij deze aangifte wordt aan de betrokkene een bewijs van afvoering (model 8) afgegeven om zich eventueel te kunnen inschrijven in de Belgische consulaire post in het buitenland. Indien het verblijfplaatsonderzoek evenwel aantoonde dat de persoon zijn/haar laatste adres niet verlaten heeft:

- moeten de bevolkingsregisters verbeterd en geactualiseerd worden;
- moet de Dienst Bevolking van de FOD Buitenlandse Zaken verwittigd worden: FOD Buitenlandse Zaken – Dienst Bevolking en Kieszaken – Karmelietenstraat 15 te 1000 BRUSSEL – E-mail: rrn@diplobel.fed.be.

VERSO: VERIFICATIE

RAPPORT VERBLIJFPLAATSONDERZOEK – VERTREK NAAR HET BUITENLAND

(artikel 7, §5, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister)

Precieze data en uren van de uitgevoerde controles met vermelding van de aan- of af-

wezigheid van de betrokkene(n):

- ..... (dag/maand/jaar)
om.....(uur/minuten)

- ..... (dag/maand/jaar)
om.....(uur/minuten)

- ..... (dag/maand/jaar)
om.....(uur/minuten)

Hebben deze personen effectief het adres verlaten om naar het buitenland te vertrekken?

JA NEEN (*)

Duidelijke en gedetailleerde beschrijving van de redenen van het voorstel tot weigering van de afvoering voor het buitenland (vaststellingen en andere elementen die het vertrek voor het buitenland weerleggen):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Totaal aantal personen dat het adres affectief verlaten heeft om naar het buitenland te vertrekken:

.....
...

(Gemeente), op (datum)

.....
...

De wijkagent, (Naam, voornaam en handtekening)

.....

...

(*) Schrappen wat niet past

Alle rubrieken van dit onderzoeksrapport moeten nauwkeurig ingevuld worden!

Model 9.

70. Model 9 wordt gebruikt om de beslissing van niet-inschrijving (artikel 7, § 8, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister) ter kennis van de betrokkene te brengen. In het geval de aangifte door de burger elektronisch werd verricht, mag ook dit model 9 op elektronische wijze worden toegestuurd naar de burger (voorzien van de elektronische handtekening van de bevoegde beambte).

De kennisgeving aan de burger is essentieel om de rechten van de burger te vrijwaren en zijn beroepsmogelijkheid bij het departement binnen de 30 kalenderdagen te bepalen.

Indien het model 9 per post wordt verzonden, gebeurt dit aan het adres dat de burger heeft opgegeven als nieuwe verblijfplaats. Conform het Burgerlijk Wetboek, artikels 102 tot 105, moet dit adres immers worden beschouwd als de woonplaats van de burger.

Stad/Gemeente
NIS-code

nr.

Model 9

Geachte Mevrouw, Geachte Heer,

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente .....
deelt U mede dat de inschrijving van uw gezin

(naam, voornamen van de referentiepersoon en van de leden van het gezin)

in de ..... straat, nr. ....

na onderzoek geweigerd is om de volgende reden(en): .....

.....

U kan zich eerst aanmelden bij het gemeentebestuur, met de bewijsstukken van uw effectieve verblijfplaats, teneinde een nieuwe aanvraag tot inschrijving in te dienen.

Vervolgens kan u eventueel tegen deze weigering binnen de 30 kalenderdagen beroep (1) instellen bij de gemachtigde van de Minister van Binnenlandse Zaken door een schrijven (2) fatsoenlijk gedateerd en gehandtekend, te richten aan de Directie Instellingen en Bevolking, Dienst Bevolking en Identiteitskaarten, Park Atrium, Koloniënstraat 11 te 1000 Brussel (cfr. artikel 8 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen).

Hoogachtend.

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand
of zijn gemachtigde,

Zegel van de stad/gemeente.

(1) Het verzoekschrift moet de volgende gegevens bevatten :

- de identiteitsgegevens van alle betrokkenen (naam en voornaam, adres van inschrijving in de bevolkingsregisters, geboortedatum, eventueel Rijksregisternummer) ;
- een duidelijke beschrijving van de redenen waarom de tussenkomst van de minister wordt gevraagd ;
- een duidelijke beschrijving van het persoonlijke belang indien er geen tussenkomst wordt gevraagd betreffende de eigen inschrijving in de bevolkingsregisters .

Alle relevante stukken worden bij het verzoekschrift gevoegd.

(2) Indien gewenst kan een beroep worden ingediend per mail CallCenterRRN@rrn.fgov.be .

Model 10

71.

Het model 10 stelt de gemeente van het OCMW waar de betrokken persoon vraagt om ingeschreven te worden, in staat om bij de gemeente van de vorige officiële inschrijving na te gaan of betrokkene wel degelijk het adres van die officiële inschrijving verlaten heeft, en om eventueel zijn verblijfssituatie te regulariseren.

Stad / Gemeente

NIS code

Model 10

Aan de ambtenaar van de burgerlijke stand
van en te

De genaamde ..... Rijksregisternummer .....,
ingeschreven op volgend adres

.....

in uw gemeente, vraagt, in toepassing van artikel 1, § 2 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen, inschrijving bij het OCMW van mijn gemeente omdat hij/zij, bij gebrek aan voldoende financiële middelen, geen verblijfplaats meer heeft.

Ik zou u dank weten indien u ter plaatse zou willen nagaan of de betrokkene wel degelijk niet meer verblijft op het bovengenoemde adres in uw gemeente en om eventueel de verblijfssituatie van de betrokkene te regulariseren.

Gelieve mij op de hoogte te brengen van de situatie door middel van het aangehechte formulier, en dit binnen de veertien dagen.

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of van zijn afgevaardigde.

Zegel van de Stad / Gemeente

Model 10bis

72.

Bij middel van model 10bis kan de gemeente waar de betrokken persoon officieel ingeschreven was, bevestigen dat betrokkene wel degelijk het adres van de officiële inschrijving verlaten heeft en (eventueel) dat de verblijfssituatie van betrokkene werd geregulariseerd.

Stad/ Gemeente

NIS Code

Model 10bis

Gevolg gevend aan uw vraag van .....bevestig
ik dat de genaamde.....Rijksregisternummer
.....

verblijft / niet verblijft op volgend adres:

..... in mijn
gemeente.

(Als de betrokkenen niet verblijft op het bovengenoemde adres): De be-
trokkene werd van ambtswege afgevoerd uit het bevolkingsregister van
mijn gemeente op datum van .....

(Datum)

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of van zijn afge-
vaardigde,

Zegel van de stad / gemeente

Hoofdstuk IV. - Grondregels betreffende het houden van de registers.

a) Algemeen:

73. Alle personen die hun hoofdverblijfplaats op het grondgebied van een gemeente gevestigd hebben, ongeacht of ze er aanwezig dan wel tijdelijk afwezig zijn, worden ingeschreven in de bevolkingsregisters met vermelding van de hen betreffende informatiegegevens.

Voormelde algemene regel dient evenwel te worden genuanceerd voor wat betreft de vreemdelingen (van wie de inschrijving in de bevolkingsregisters ondergeschikt is aan de vaststelling van hun recht of toelating tot verblijf of vestiging – cfr. punt 2) en de diplomaten, de personen die gelijkaardige immuniteiten genieten als de leden van het diplomatieke korps, alsook het militair personeel van SHAPE en van de NAVO (die vrijgesteld zijn van inschrijving in de bevolkingsregisters – cfr. punt 4).

Bovendien zijn sommige categorieën van vreemdelingen het voorwerp van een vermelding die geldt als inschrijving in het bevolkingsregister en die slechts een beperkt aantal gegevens bevat (het burgerlijk personeel van SHAPE en de personen ter hunner laste, alsook de personen ten laste van het militair personeel van SHAPE; vreemde EU-ambtenaren; vreemde onderdanen bedoeld in de artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 betreffende de verblijfsdocumenten in België van sommige vreemdelingen - cfr. hoofdstuk VI).

Wat betreft de inschrijving van asielzoekers moet verwezen worden naar Deel II betreffende het wachtregister.

74. De gezinnen of personen die over meerdere verblijven of woningen beschikken, worden slechts ingeschreven in de registers van de plaats waar zij hun hoofdverblijf hebben.

Een eigendoms- of bewoningstitel van een ander verblijf is geen geldig feit om er de inschrijving als hoofdverblijfplaats te verantwoorden.

Personen die in een vluchthuis verblijven, dienen te worden ingeschreven op het adres van het effectief verblijf, d.w.z. op het adres van het vluchthuis. Wel wordt hierbij gewezen op de mogelijkheid voor deze personen om aan het gemeentebestuur te vragen om dit adres niet aan derden mee te delen, dit in overeenstemming met artikel 11 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister (zie verder nr. 129).

b) De tijdelijke afwezigheid en het recht op terugkeer van vreemdelingen:

75. De bepalingen inzake tijdelijke afwezigheid (cfr. punt 105) zijn eveneens van toepassing op vreemdelingen. Voor vreemde onderdanen die tijdelijk het land verlaten en zich in een situatie van tijdelijke afwezigheid bevinden en hiervan melding hebben gedaan bij de gemeente van inschrijving, dient deze tijdelijke afwezigheid te worden geregistreerd (IT 026), dit naast de vermelding van het recht op terugkeer (IT 008).

Vreemde onderdanen die tijdelijk het land verlaten zonder dat zij verkeren in een situatie van tijdelijke afwezigheid, maar toch van het recht op terugkeer genieten, dienen van de registers te worden afgevoerd. Bij hun terugkeer kunnen zij dan opnieuw worden ingeschreven, binnen de perken van hun recht op terugkeer en zonder nieuwe controle op de immigratie.

Wat de gevolgen van een ambtshalve afvoering op de uitoefening van het recht op terugkeer betreft, heeft de Raad van State in een arrest van 16 december 1999 voor recht gezegd dat : “(...) de vreemdeling die houder is van een geldige verblijfs- en vestigingstitel en die het land verlaat, beschikt over een recht op terugkeer naar het Koninkrijk gedurende een jaar. De ambtshalve afvoering uit de gemeentelijke registers en het gebrek aan een bericht voorafgaandelijk aan het vertrek leiden niet tot het verlies van het recht op terugkeer en dus ook niet van het recht op verblijf. Hieruit volgt dat de ambtshalve afvoering geen geldig motief is voor de beslissing tot intrekking van de vreemdelingenkaart aan de vreemdeling (...).”

Hierbij wordt ook verwezen naar de bepalingen in verband met het tijdelijke of kortstondig verblijf buiten de gemeente van het hoofdverblijf (zie: punt 96).

c) De inschrijving van niet-ontvoogde minderjarigen:

§1. Het adres van inschrijving in de bevolkingsregisters van een niet-ontvoogde minderjarige:

76. a) De niet-ontvoogde minderjarige volgt de gewone verblijfsregels zoals bepaald in de artikelen 1 en 3 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, evenals in de artikelen 16, 17 en 18 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Dit betekent dat de minderjarige wordt ingeschreven op het adres waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft, zijnde de plaats waar hij effectief verblijft gedurende het grootste gedeelte van het jaar. Dit is dus een louter feitelijke

aangelegenheid. De hoofdverblijfplaats wordt vastgesteld op grond van objectieve materiële of feitelijke gegevens, en niet in functie van afgelegde verklaringen of het akkoord van de ouders of één van hen om op een bepaald adres te worden ingeschreven in de bevolkingsregisters.

Gevonden of verlaten kinderen en aan pleegouders toevertrouwde wezen, die geplaatst zijn in een verblijfsinstelling of in een home voor kinderen, worden ingeschreven op het adres van het pleeggezin of van de instelling waar ze verblijven.

Minderjarigen die, met toepassing van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming of de regelgeving betreffende de bijzondere jeugdbijstand, bij een particulier zijn geplaatst (vb. bij pleegouders), worden ingeschreven op het adres van de persoon bij wie ze verblijven.

Minderjarigen die, met toepassing van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming of de regelgeving betreffende de bijzondere jeugdbijstand, in een instelling (vb. een jeugdinstelling, een MPI, ...) zijn geplaatst, kunnen gedurende hun verblijf in deze instelling als tijdelijk afwezig worden beschouwd op het adres waar zij staan ingeschreven, dit op voorwaarde dat zij nog regelmatig contact onderhouden met de perso(o)n(en) op wiens adres zij nog ingeschreven staan. Indien de betrokken minderjarige, gedurende zijn verblijf in de instelling, echter geen contacten meer blijkt te onderhouden met de perso(o)n(en) op wiens adres hij staat ingeschreven, dient hij te worden ingeschreven op het adres van de instelling waar hij werd geplaatst.

Minderjarigen die, met toepassing van de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, door de jeugdrechtbank of door de onderzoeksrechter, bij voorlopige maatregel van maatschappelijke beveiliging, worden toevertrouwd aan een 'Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd', dienen gedurende deze (kortstondige) voorlopige plaatsing als tijdelijk afwezig te worden beschouwd op het adres waar zij staan ingeschreven.

Minderjarigen die, met toepassing van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming of de regelgeving betreffende de bijzondere jeugdbijstand, voor een kortstondige duur (minder dan 3 maanden) worden toevertrouwd aan een particulier, kunnen gedurende deze periode als tijdelijk afwezig worden beschouwd op het adres waar zij staan ingeschreven.

- b) Artikel 108 B.W. voorziet in een wettelijke woonplaats voor niet-ontvoogde minderjarigen. Deze wettelijke woonplaats is de gezamenlijke verblijfplaats van de ouders van de niet-ontvoogde minderjarige of, indien zijn ouders niet samenleven, de verblijfplaats van één van beiden. De niet-ontvoogde minderjarige die onder voogdij is geplaatst heeft zijn wettelijke woonplaats bij zijn voogd.

Een minderjarige wordt ingeschreven op het adres van voormelde wettelijke woonplaats indien hij er ook effectief zijn hoofdverblijf heeft.

In het geval van verschil tussen de wettelijke woonplaats en de hoofdverblijfplaats van een niet-ontvoogde minderjarige, wordt hij ingeschreven op het adres van de hoofdverblijfplaats. In dit geval verwijst de steekkaart model 1 van de gemeente van inschrijving naar de wettelijke woonplaats of – in het geval van vrijstelling van het bijhouden van de steekkaart model 1 – wordt door de gemeente van inschrijving de wettelijke woonplaats weergegeven in het rijksregisterdossier van betrokkene, dit onder het IT 027.

- c) Artikel 374, §1, laatste lid, van het B.W. voorziet in de mogelijkheid voor de rechter om het adres te bepalen waar een niet-ontvoogde minderjarige dient te worden ingeschreven in de bevolkingsregisters als hebbende aldaar zijn hoofdverblijf, dit in geval de ouders niet samenleven en zij geen overeenstemming kunnen bereiken omtrent de uitoefening van het ouderlijk gezag over de minderjarige.

Een minderjarige wordt ingeschreven op het adres bepaald door de rechter conform artikel 374, §1, laatste lid, B.W., indien hij er ook effectief zijn hoofdverblijf heeft.

Indien mocht blijken dat de betrokken minderjarige zijn effectieve hoofdverblijfplaats niet (langer) heeft op het adres van de door de rechter, conform artikel 374, §1, laatste lid, B.W. bepaalde hoofdverblijf, dient hij te worden ingeschreven op het adres van de effectieve hoofdverblijfplaats. In dit geval verwijst de steekkaart model 1 van de gemeente van inschrijving naar de door de rechter bepaalde hoofdverblijfplaats. In het geval van vrijstelling van het bijhouden van de steekkaart model 1, wordt door de gemeente van inschrijving de door de rechter bepaalde hoofdverblijfplaats weergegeven in het rijksregisterdossier van betrokkene, dit onder het IT 027.

- d) De niet-ontvoogde minderjarige van wie de ouders of één ervan uit het ouderlijk gezag zijn ontzet, volgt de gewone verblijfsregel zoals bepaald onder punt a).

Hij wordt dus ingeschreven op het adres van de persoon bij wie hij zijn werkelijk hoofdverblijf heeft. Voor het geval hij in een instelling is geplaatst en hij er gedurende zijn verblijf geen contacten meer blijkt te onderhouden met de perso(o)n(en) op wiens adres hij staat ingeschreven, dient hij te worden ingeschreven op het adres van deze instelling.

Indien de betrokken minderjarige niet wordt ingeschreven bij de ouder die het ouderlijk gezag heeft behouden, wordt eveneens de wettelijke woonplaats vermeld in het rijksregisterdossier van betrokkene, zoals uitgelegd onder punt b).

- e) Wanneer de ouders niet samenleven en de niet-ontvoogde minderjarige op een gelijkmatig verdeelde wijze verblijft bij elk van beide ouders (= het systeem van het verblijfsco-ouderschap, zoals bedoeld in artikel 374, §2, B.W.) is het echter niet mogelijk te bepalen bij welke ouder de minderjarige effectief verblijft gedurende het grootste gedeelte van het jaar.

De inschrijving van de niet-ontvoogde minderjarige gebeurt dan op basis van hetzij het wederzijds akkoord van de beide ouders, hetzij de laatste gerechtelijke beslissing tot gelijkmatig verdeelde huisvesting, hetzij de laatste notariële akte tot gelijkmatig verdeelde huisvesting.

Bij gebrek aan een akkoord, een gerechtelijke beslissing of een notariële akte blijft de niet-ontvoogde minderjarige ingeschreven aan het adres van de laatste hoofdverblijfplaats.

Indien het niet mogelijk blijkt om de inschrijving van de niet-ontvoogde minderjarige te regelen volgens de voormelde modaliteiten, gebeurt deze aan het adres van de hoofdverblijfplaats van de ouder die de kinderbijslag ontvangt, in afwachting dat de hoven en rechtbanken een uitspraak doen terzake.

De in vorige alinea vermelde regeling geldt eveneens in het geval van een feitelijk verblijfsco-ouderschap (d.w.z. een gelijkmatig verdeeld verblijf van het kind bij elk van beide ouders, zonder dat dit werd opgelegd bij vonnis of zonder dat dit het voorwerp uitmaakt van een door de rechtbank gehomologeerde overeenkomst afgesloten tussen beide ouders).

- f) Wat betreft de gevallen van minderjarige kinderen die in het buitenland worden vastgehouden door een ouder, die uit dien hoofde werd veroordeeld, dienen de betrokken minderjarige kinderen te worden beschouwd als tijdelijk afwezig zonder enige tijdsbeperking (zie de omzendbrief dd. 9 januari 2001 en punt 106 van deze onderrichtingen).
- g) Het is noodzakelijk dat het onderzoek van de reële verblijfplaats van een minderjarige door de gemeenten op een grondige wijze wordt uitgevoerd. Dit houdt in dat meerdere bezoeken ter plaatse worden verricht, bij elk van de ouders, en dit, indien mogelijk, gespreid over een langere periode die zich niet beperkt tot de schoolvakanties. Op deze manier kan al in aanzienlijke mate worden vermeden dat voortdurend en afwisselend door elk van beide ouders aangifte wordt gedaan van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van de betrokken minderjarige naar zijn/haar adres.
- h) Ofschoon een niet-ontvoogde minderjarige in principe niet als alleenstaande kan worden ingeschreven in de bevolkingsregisters, zal dit evenwel in de hieronder beschreven situaties toch noodzakelijk zijn:
  - een kind dat (bijvoorbeeld, op grond van de geboorte in België) de

- Belgische nationaliteit heeft verkregen en dat zijn hoofdverblijf heeft op het adres van zijn ouders met een vreemde nationaliteit die illegaal in het Rijk verblijven;
  - een kind met een vreemde nationaliteit en dat legaal in het Rijk verblijft, doch zijn hoofdverblijf heeft op het adres van één van zijn ouders die illegaal in het Rijk verblijft;
  - de niet-begeleide minderjarigen met een vreemde nationaliteit.
- i) Wat betreft de datum van inschrijving van een niet-ontvoogde minderjarige, dient toepassing te worden gemaakt van de algemene regel vermeld onder nr. 81.
- j) Wanneer een kind wordt opgenomen in een gezin in het kader van een adoptie, dient op het ogenblik van de aangifte van de aankomst van het adoptiekind in het gezin het kind onmiddellijk te worden ingeschreven in de bevolkingsregisters (bevolkingsregister of vreemdelingenregister) op het adres van de adoptieouders, op voorwaarde dat de ouders ofwel het bewijs voorleggen van de beslissing van registratie van de adoptie afgegeven door de Federale Centrale Autoriteit, indien de adoptie in het buitenland wordt uitgesproken vóór de internationale verplaatsing van het kind, ofwel een attest wordt voorgelegd van één van de Centrale autoriteiten voor Adoptie van de drie Gemeenschappen (de Vlaamse Centrale autoriteit Kind en Gezin, l'Autorité centrale communautaire, of Zentrale Behörde der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Adoptionen) waaruit blijkt dat het kind zich in een lopende adoptieprocedure bevindt en met dit oog werd toegewezen aan het betrokken gezin.

Opgelet: een niet-Europees kind dat in België aangekomen is met het oog op een adoptie zal bovendien moeten beschikken over een visum van type “D”, code B23, B20, B11 of B28. Indien dit kind zich al in België bevond, gelieve u ervan te verzekeren – zo nodig bij de Dienst Vreemdelingenzaken – dat het verblijfsrecht behouden blijft vooraleer u het kind inschrijft.

Enkel in het geval dat de gemeentelijke bevolkingsdienst gegronde twijfels zou hebben over het daadwerkelijk verblijf van het adoptiekind op het adres van de adoptieouders, dient nog een voorafgaandelijke woonstcontrole te worden uitgevoerd. Wanneer deze woonstcontrole positief is, wordt dan het kind op datum van aankomst in de gemeente ingeschreven op het adres van de adoptieouders.

Indien de inschrijving van het adoptiekind op het adres van de adoptieouders voorafgaat aan de registratie van de adoptie uitgesproken in het buitenland, afgegeven door de Federale Centrale Autoriteit, of aan het adoptievonnis uitgesproken door de jeugdrechtbank, dient het kind voorlopig te worden geregistreerd als ‘niet-verwant’ ten aanzien van de referentiepersoon van het adoptiegezin.

(Omzendbrief van de Dienst Bevolking dd. 27 mei 2010, aangepast bij omzendbrief dd. 25.02.2011).

§2. De aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van een niet-ontvoogde minderjarige:

- a) Wanneer een niet-ontvoogde minderjarige de verblijfplaats van zijn ouders voor het eerst verlaat om zijn hoofdverblijfplaats elders te vestigen, moet hij bij zijn aangifte van de overbrenging van hoofdverblijfplaats vergezeld worden door minstens één van de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen.

Deze regel dient zowel te worden gevolgd indien de minderjarige van hoofdverblijfplaats wil veranderen binnen dezelfde gemeente, wanneer hij zijn hoofdverblijfplaats wil overbrengen naar een andere gemeente, als in het geval van aangifte van het vertrek van de minderjarige naar het buitenland.

Onder ‘verblijfplaats van zijn ouders’ dient te worden begrepen: de hoofdverblijfplaats waar de minderjarige met zijn ouders of één ervan samenleeft. Voormelde regeling dient derhalve te worden toegepast, zowel in de gevallen waarbij de minderjarige de verblijfplaats van zijn ouders of één ervan verlaat om zijn hoofdverblijf te gaan vestigen bij een derde, als in de gevallen waarbij de ouders niet samenleven en de minderjarige de hoofdverblijfplaats van één zijn ouders verlaat om zijn hoofdverblijf te gaan vestigen bij de andere ouder.

Met ‘ouderlijk gezag’ wordt bedoeld: de bevoegdheid tot het nemen van belangrijke beslissingen betreffende de gezondheid van het kind, zijn opvoeding, zijn opleiding, de godsdienstige en levensbeschouwelijke keuzes en de organisatie van zijn huisvesting (cfr. artikel 374, §1, lid 2, B.W.).

In principe oefenen de ouders het ouderlijk gezag gezamenlijk uit, ook wanneer de ouders niet samenleven (artikel 373, lid 1, B.W. en artikel 374, §1, lid 1, B.W.). Dit wordt ‘co-ouderschap’ genoemd, en dient duidelijk te worden onderscheiden van het systeem van het verblijfsco-ouderschap, zoals bedoeld in artikel 374, §2, B.W. (zie §1, punt e) hierboven).

Wanneer de ouders niet samenleven, kan de bevoegde rechter de uitoefening van het ouderlijk gezag uitsluitend opdragen aan één van beide ouders, dit bij gebreke van overeenstemming over de uitoefening ervan (artikel 374, §1, lid 2, B.W.). Dit wordt het ‘exclusief ouderlijk gezag’ genoemd. In heel uitzonderlijke omstandigheden komt het voor dat één of beide ou-

ders door de jeugdrechter werden ontzet uit het ouderlijk gezag, dit in overeenstemming met de artikelen 32 en volgende van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming (zie §1, punt d) hierboven).

Indien het een minderjarige betreft die is geadopteerd, dan oefent (oefenen) de adoptant(en) het ouderlijk gezag ten aanzien van deze minderjarige uit, dit zowel in geval van een gewone adoptie, als bij een volle adoptie.

Wanneer beide ouders van de minderjarige zijn overleden, wettelijk onbekend zijn of in de voortdurende onmogelijkheid verkeren om het ouderlijk gezag uit te oefenen, ontstaat de voogdij over de betrokken minderjarige. In voorkomend geval wordt de minderjarige vertegenwoordigd door de voogd en wordt het ouderlijk gezag vervangen door het voogdijgezag.

Stiefouders oefenen geen ouderlijk gezag uit over hun minderjarig stiefkind. Pleegouders en pleegvoogden oefenen evenmin het ouderlijk gezag uit over hun minderjarig pleegkind.

In de gevallen waarbij de aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van een niet-ontvoogde minderjarige langs elektronische weg gebeurt (via e-loket), volstaat het echter dat, in de loop van het onderzoek van de reële verblijfplaats, één van de personen die het ouderlijk gezag over de betrokken minderjarige uitoefent zich schriftelijk akkoord verklaart met de gevraagde overbrenging van de hoofdverblijfplaats. Uiteraard kan dit akkoord van de ouder met de gevraagde adreswijziging ook onmiddellijk langs elektronische weg worden verleend.

De onder dit punt vermelde regeling geldt enkel wanneer de niet-ontvoogde minderjarige ‘voor het eerst’ de verblijfplaats van zijn ouders verlaat. Bij latere verblijfsveranderingen van de minderjarige is het niet meer vereist dat hij bij de aangifte van de overbrenging van zijn hoofdverblijfplaats vergezeld wordt door één van de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen. In dit geval volstaat het dat de gemeente de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen van deze nieuwe inschrijving op de hoogte brengt. De onder punt e) hierna beschreven procedure is dan niet van toepassing.

In het geval dat de overbrenging van de hoofdverblijfplaats voortvloeit uit de plaatsing van een minderjarige bij een particulier of in een instelling (zie wat hierover wordt gesteld onder §1, punt a) hierboven), dient de betrokken minderjarige niet te worden vergezeld door één van de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen. In dit geval volstaat het dat betrokkene bij de aangifte van de overbrenging van zijn hoofdverblijfplaats wordt vergezeld door de particulier of een vertegenwoordiger van de instelling waar-

bij hij is geplaatst, op voorwaarde dat hierbij een document wordt voorgelegd van de bevoegde instantie.¹

- b) Wanneer beide ouders samenleven, volstaat het indien één van hen de niet-ontvoogde minderjarige vergezelt bij de aangifte van de overbrenging van zijn hoofdverblijfplaats, dit op voorwaarde dat deze ouder niet is ontzet uit het ouderlijk gezag. Dit houdt verband met het in artikel 373, lid 2, B.W., bepaalde vermoeden dat, ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, elke ouder wordt geacht te handelen met instemming van de andere ouder, indien hij een handeling stelt die verband houdt met het ouderlijk gezag.

Het is niet vereist dat de gemeente aan de andere ouder het akkoord zou vragen in verband met de aangegeven overbrenging van de hoofdverblijfplaats van de minderjarige.

Evenmin is vereist dat de gemeente de andere ouder zou in kennis stellen van de aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van de minderjarige.

- c) Wanneer beide ouders niet samenleven, volstaat het indien één van hen de niet-ontvoogde minderjarige vergezelt bij de aangifte van de overbrenging van zijn hoofdverblijfplaats, dit op voorwaarde dat deze ouder niet is ontzet uit het ouderlijk gezag en dat er geen gerechtelijke uitspraak bestaat waarbij het ouderlijk gezag exclusief wordt toegewezen aan de andere ouder. Het in artikel 373, lid 2, B.W. bepaalde vermoeden geldt ook in het geval de ouders niet samenleven (artikel 374, §1, lid 1, B.W.).

Het is niet vereist dat de gemeente aan de andere ouder het akkoord zou vragen in verband met de aangegeven overbrenging van de hoofdverblijfplaats van de minderjarige.

Wel dient de gemeente de andere ouder binnen de tien werkdagen in kennis te stellen van de aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van de minderjarige, tenzij deze andere ouder zijn hoofdverblijfplaats zou hebben gevestigd in het buitenland of van ambtswege zou zijn afgevoerd van de bevolkingsregisters. Als voorbeeld vindt U hierbij een model van

---

¹ - Voor de Vlaamse Gemeenschap: de jeugdhulpbeslissing van de (intersectorale) toegangspoort, bedoeld in artikel 17 van het Decreet van het Vlaamse Parlement van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, alsook eventueel een attest van de dienst voor pleegzorg.
- Voor de Franse Gemeenschap: de gerechtelijke beslissing of de beslissing van de adviseur of directeur bij de hulpverlening aan de jeugd waarbij het kind wordt toevertrouwd aan de pleegouder(s) of aan de pleeginstelling (dit in toepassing van het Decreet van de Franse Gemeenschap van 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd).
- Voor de Duitstalige Gemeenschap: de gerechtelijke beslissing of de beslissing van het Comité Bijzondere Jeugdbijstand waarbij het kind wordt toevertrouwd aan de pleegouder(s) of aan de pleeginstelling.

bericht van kennisgeving.

De ouder aan wie kennis werd gegeven van de aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van zijn/haar minderjarig kind beschikt dan over een termijn van 15 kalenderdagen na ontvangst van deze kennisgeving om desgevallend een afschrift voor te leggen van de gerechtelijke uitspraak waarbij hem/haar het exclusief ouderlijk gezag werd toegewezen of om aan te tonen dat de andere ouder uit het ouderlijk gezag werd ontzet, in welk geval de gemeente niet tot de inschrijving op het aangegeven adres kan overgaan. Ondertussen dient de gemeente wel al het onderzoek van de reële verblijfplaats uit te voeren, dit in overeenstemming met artikel 7, §5, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

- d) De procedure beschreven onder punt c) dient eveneens te worden toegepast in het geval dat de beide ouders nog steeds in hetzelfde gezin staan ingeschreven op het ogenblik van de aangifte door één van hen van de overbrenging van diens hoofdverblijfplaats, samen met deze van zijn/haar minderjarig(e) kind(eren), naar een ander adres.
- e) Wanneer een niet-ontvoogde minderjarige voor de eerste maal de ouderlijke verblijfplaats heeft verlaten zonder de hierboven beschreven aangifte te doen, is de gemeente op het grondgebied waarvan hij zich gevestigd heeft, gehouden de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen hiervan in kennis te stellen.

Als minstens één van de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen hierop alsnog zijn/haar schriftelijk akkoord heeft verleend met de adreswijziging, kan de gemeente de betrokken minderjarige op dit nieuwe adres inschrijven, dit op voorwaarde dat betrokkene er effectief zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd.

Indien geen van de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over de betrokken minderjarige reageert op deze kennisgeving, dient de gemeente over te gaan tot een inschrijving van ambtswege (zie punt 92bis).

Model - kennisgeving van adreswijziging van een niet-ontvoogde minderjarige.

GEMEENTE

Dienst Bevolking

Aan mevrouw/ de heer .....

.....

.....

Kennisgeving van adreswijziging van een niet-ontvoogde minderjarige.

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Heden heeft .....(naam en voornaam invullen indien van toepassing), namens uw kind .....(naam en voornaam), geboren op ..... een adreswijziging aangevraagd, en dit voor het adres .....

Wanneer een niet-ontvoogde minderjarige de verblijfplaats van zijn ouders voor het eerst verlaat, om zijn hoofdverblijfplaats elders te vestigen, moet hij bij zijn aangifte vergezeld worden door de persoon of één van de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen⁽¹⁾. Dit dient eveneens steeds te gebeuren wanneer de ouders niet samenleven en de minderjarige de hoofdverblijfplaats van één van de ouders verlaat om zijn hoofdverblijf te gaan vestigen bij de andere ouder.

Teneinde de onderhavige aangifte van adreswijziging correct te kunnen afhandelen, dient u **binnen de 10 kalenderdagen na ontvangst van deze kennisgeving**, wil ik u vragen om een kopie voor te leggen, indien u erover beschikt, van :

- de gerechtelijke uitspraak waarbij het ouderlijk gezag over uw kind uitsluitend aan u werd toegewezen of dient u aan te tonen dat de ouder die de adreswijziging heeft aangevraagd uit het ouderlijk gezag is ontzet.
- de gerechtelijke uitspraak of het onderling akkoord inzake de verblijfsregeling en de inschrijving in de bevolkingsregister. Het is belangrijk om te laten weten of er een regeling bestaat van verblijfscoouderschap (= een gelijkmatig verdeeld verblijf van het kind bij elk van beide ouders).

Uw kind zal op het nieuwe adres worden ingeschreven indien blijkt dat uw kind er effectief zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd⁽²⁾.

Ten slotte, het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege is bevoegd om te beslissen tot een ambtshalve inschrijving van een minderjarige, indien een adreswijziging volgens de normale procedure niet mogelijk is⁽³⁾.

Voor meer inlichtingen hieromtrent kan u ons steeds contacteren op het telefoonnummer ..... of zich wenden tot de bevolkingsdienst. De openingsuren van de bevolkingsdienst zijn de volgende:

.....

Hoogachtend,

Naam en handtekening van de vertegenwoordiger van de gemeentelijke overheid.

(1) Artikel 7, §3, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

(2) Artikel 7, §8, alinea 2, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister bepaalt dat een minderjarige moet worden ingeschreven aan het adres van de feitelijke hoofdverblijfplaats.

(3) Artikel 9, laatste alinea, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister

§3. De registratie van de gedeelde huisvesting van een niet-ontvoogde minderjarige:

De wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten laat slechts toe om een enkele verblijfplaats te registreren als hoofdverblijfplaats.

Dit principe geldt ook voor de niet-ontvoogde minderjarigen. Nochtans kan de niet-ontvoogde minderjarige eveneens af en toe (bezoekrecht) of voor de helft van de tijd (gelijkmatig verdeelde huisvesting) bij de andere ouder verblijven (met name de zogenaamde “huisvesting verlenende” ouder), zonder ingeschreven te zijn in de bevolkingsregisters van de gemeente van deze zogenaamde “huisvesting verlenende” ouder.

Met het koninklijk besluit van 26 december 2015 (Belgisch Staatsblad van 5 februari 2016) tot wijziging van het KB van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die wordt opgenomen in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, werd de mogelijkheid gecreëerd, in hoofde van de huisvesting verlenende ouder, om te vragen dat in het dossier van het niet-ontvoogde minderjarig kind vermeld zou worden dat deze, af en toe of voor de helft van de tijd, bij deze huisvesting verlenende ouder verblijft, namelijk de ouder bij wie de minderjarige niet ingeschreven is als hebbende aldaar zijn/haar hoofdverblijfplaats.

De ouder, bij wie het kind niet staat ingeschreven (huisvesting verlenende ouder), begeeft zich met de nodige documenten die de afstamming en de verblijfsregeling aantonen, naar de dienst bevolking van de gemeente waar hij of zij staat ingeschreven.

De loketmedewerker registreert de identiteit van de betrokken kinderen (rijksregisternummer) in zijn of haar dossier (IT 021). Door autogeneratie wordt de identiteit van de betrokken ouder (rijksregisternummer) geregistreerd in het dossier van elk betrokken kind (IT 021).

Het is niet de bedoeling om via deze vermelding bijkomende socio-economische of fiscale rechten toe te kennen aan het kind en aan de huisvesting verlenende ouder. Met deze vermelding wil men de betrokken gemeentebesturen enkel meer informeren over het feit dat een kind gedurende een bepaalde tijd effectief op het grondgebied van de betrokken gemeente verblijft, namelijk bij de huisvesting verlenende ouder. Dergelijke informatie kan evenwel, in voorkomend geval, nuttig blijken, opdat de gemeente bijvoorbeeld kortingen of faciliteiten zou kunnen verstrekken aan dat kind, bijvoorbeeld een verminderd tarief voor het zwembad of voor de gemeentelijke speelpleinwerking, maar eveneens om veiligheidsredenen: het is immers van belang dat de hulpdiensten weten dat op een welbepaald adres eventueel een kind verblijft.

Het overmaken van de akten van de burgerlijke stand en het houden van de registers:

77. De akten van de burgerlijke stand betreffende personen die niet ingeschreven zijn in de gemeente, worden bij afschrift of uittreksel binnen acht dagen na de datum ervan verstrekt aan de gemeente waar die personen ingeschreven zijn in de registers. De documenten worden doorgestuurd onder dekking van het formulier model 7.

78. Voor de geboorten vermeldt het uittreksel uit de akte van de burgerlijke stand de afstamming en wordt het, met het oog op de inschrijving, betekend aan de gemeente waar het kind werkelijk zal verblijven (bij één van de ouders of bij de ouders, in een verblijfsinstelling, een kindertehuis of een opvanggezin).
79. In de registers wordt steeds melding gemaakt van de veranderingen die zich in de verblijfstoestand van de bevolking voordoen. De inschrijvingen en afvoeringen moeten dag voor dag geschieden. De gemeentebesturen mogen dit werk niet uitstellen door de uitvoering ervan te verschuiven tot op een bepaalde dag van de week of de maand.

d) De aangifte van verblijfsverandering:

80. Iedereen die zijn hoofdverblijfplaats wil vestigen in een gemeente van het Rijk of deze wil overbrengen naar een andere gemeente van het Rijk, moet dit aangeven bij het gemeentebestuur van de plaats waar hij zich gaat vestigen.

Als de hoofdverblijfplaats overgebracht wordt binnen dezelfde gemeente of naar het buitenland, gebeurt de aangifte in de gemeente waar de persoon ingeschreven is.

De voormelde aangifte moet gebeuren binnen acht werkdagen nadat de nieuwe woning effectief betrokken werd of uiterlijk de dag voor het vertrek bij overbrenging van de hoofdverblijfplaats naar een ander land.

Op verzoek van de betrokkene wordt een ontvangstbewijs gegeven van de aangifte van verblijfsverandering (gebruik van model 2 of 2 bis).

Enkel de referentiepersoon van het gezin (zie punt 14 d) kan deze aangifte doen indien het ganse gezin verhuist.

De aanvraag om inschrijving van bejaarden die opgenomen zijn in rusthuizen, of bij particulieren ondergebracht zijn door een publiek- of privaatrechtelijke instelling of door een particulier, alsook van personen in ziekenhuizen en psychiatrische inrichtingen, kan gedaan worden door de directeur van de inrichting. In voorkomend geval is het wel aangewezen om het overblijvend gezinslid in kennis te stellen van deze adreswijziging. Deze kennisgeving kan gebeuren door het toesturen van een kopie van het model 2 of model 2bis.

De aanvraag om inschrijving van kloosterlingen kan gedaan worden door de verantwoordelijke van de gemeenschap.

De aanvraag om inschrijving in militaire kwartieren of kwartieren van de federale politie wordt door de militaire overheid of door de federale politieoverheid ingediend of op basis van documenten van die overheid.

De aangifte van verblijfsverandering kan ook schriftelijk meegedeeld worden (brief, fax, mail) of telefonisch. In dit geval dient de burger zich wel voldoende te identificeren door bijvoorbeeld zijn Rijksregisternummer te vermelden en eventueel de Rijksregisternummers van de gezinsleden die mee verhuizen.

De verplichting om een aangifte van verblijfsverandering te doen vervalt niet door het verstrijken van de in het derde lid vermelde termijn van acht werkdagen. Er kunnen eventueel straffen toegepast worden wanneer de aangifte laattijdig of niet gebeurt.

De gemeenteambtenaar die de aangifte van adreswijziging verwerkt – kennisname aan het loket of lezing van de schriftelijke aangifte, kijkt in het Rijksregister na (IT003 of IT's 005/019) of er elders nog een onderzoek naar de hoofdverblijfplaats wordt gevoerd. In voorkomend geval moet er zo snel mogelijk contact worden opgenomen met de andere gemeente opdat de nuttige informatie kan worden uitgewisseld.

In het andere geval registreert de gemeenteambtenaar de (nieuwe) adresgegevens in het Rijksregister (IT's 005 / 019).

e) Het onderzoek van de reële verblijfplaats:

81. Het onderzoek van de reële verblijfplaats van een persoon die zijn hoofdverblijfplaats in een gemeente van het Rijk vestigt of die in België van verblijfplaats verandert, wordt uitgevoerd door de lokale overheid (in beginsel: de wijkpolitie) binnen de vijftien werkdagen na de in punt 80 vermelde aangifte.

In dit verband dient er op gewezen te worden dat het onderzoek naar de verblijfs-toestand van een persoon op zich geen schending uitmaakt van artikel 8 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (“Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling”) omdat dit onderzoek, waarin de wet voorziet, een maatregel is die in een democratische samenleving nodig is in het belang van de bescherming van de openbare orde en voor de bescherming van de rechten van anderen (R.v.St. SIMAR, nr. 28.257, 29 juni 1987).

Het is noodzakelijk om de echtheid van de hoofdverblijfplaats na te gaan bij veranderingen van verblijfplaats, ook al kan dit onderzoek niet afgerond zijn binnen de 15 werkdagen.

Dit onderzoek van de reële verblijfplaats moet systematisch plaatsvinden, ook bij verandering van verblijfplaats binnen dezelfde gemeente.

Dit onderzoek moet grondig zijn en de personen die hieraan meewerken, moeten voldoende kennis van het begrip ‘hoofdverblijfplaats’ (cfr. nr. 14, punt a). De

kwaliteit van de onderzoeken naar de hoofdverblijfplaats is uiterst belangrijk ter voorkoming van fictieve domicilieadressen.

De burger die zijn verblijfplaats heeft veranderd, moet persoonlijk worden aange-
troffen aan het nieuwe adres van zijn hoofdverblijfplaats. Soms zijn meerdere bezoeken van de wijkpolitie noodzakelijk. Het onderzoek van de reële verblijfplaats kan dus niet gevoerd worden per telefoon. Dit onderzoek kan evenmin worden afgesloten op grond van een enkele verklaring van de betrokken burger (op het politiekantoor, bijvoorbeeld) (zie: de omzendbrief van de Dienst Bevolking dd. 30 augustus 2013 houdende aandachtspunten voor een correcte registratie in de bevolkingsregisters, het oordeelkundig toepassen van de afvoering van ambtswege en de strijd tegen domiciliefraude).

Een geregistreerde tijdelijke afwezigheid van een gezinslid moet tijdens dit onderzoek worden geverifieerd. Het resultaat daarvan moet worden vermeld in het verslag van de woonstcontrole opdat de tijdelijke afwezigheid indien nodig kan worden geactualiseerd.

Na afloop van dit onderzoek, en binnen de maand na de datum van aangifte vermeld in punt 80, geeft de gemeentelijke overheid er aan de gemeente van de vorige verblijfplaats ofwel kennis van dat de betrokkene ingeschreven is in de registers (gebruik van het inschrijvingsbewijs model 3), ofwel dat zijn aanvraag om inschrijving geweigerd is (gebruik van het attest van niet-inschrijving model 4).

De eventuele beslissing tot niet-inschrijving moet met redenen omkleed worden en ter kennis gebracht worden van de betrokkene (gebruik van model 9).

De datum van inschrijving is in beginsel de datum waarop de aangifte van verblijfsverandering werd verricht. Indien echter bij het onderzoek van de reële verblijfplaats duidelijk zou blijken dat betrokkene op het ogenblik van de aangifte van verblijfsverandering nog niet zijn hoofdverblijf kon hebben op het desbetreffende adres, kan de inschrijving gebeuren op een latere datum, maar nooit later dan de datum van de positieve woonstvaststelling. De datum waarop door de bevolkingsdienst van de gemeente het IT 001 effectief wordt bijgewerkt, wordt automatisch geregistreerd in het IT 251 (datum van de bijwerking van de hoofdverblijfplaats) (cfr. de omzendbrief van 6 april 2011 van de Dienst Rijksregister – IT 251: Datum bijwerking hoofdverblijfplaats).

Wanneer de aangifte van verblijfsverandering schriftelijk gebeurt, dan is de datum van inschrijving de datum van ontvangst door de gemeente van het schrijven van de burger waarbij de verblijfsverandering wordt gemeld.

Wanneer de aangifte van verblijfsverandering gebeurt per fax, e-mail of e-loket, dan is de datum van inschrijving de datum van kennisneming hiervan door de gemeente.

Wanneer de inschrijving voortvloeit uit de ontvangst van een model 6 toegestuurd door een andere gemeente, is de datum van inschrijving in beginsel de datum van ondertekening van dit formulier model 6, tenzij het een inschrijving van ambtswege betreft, in welk geval de datum van inschrijving de datum is van vaststelling van de aanwezigheid van betrokkene (zie punt 92).

In het geval dat het een burger uit de Europese Unie betreft die bij de gemeente een verklaring van inschrijving aanvraagt (“bijlage 19”), wordt betrokkene door de gemeente onmiddellijk ingeschreven in het wachtregister op het aangegeven adres, dit in afwachting van de uitvoering van de woonstcontrole. Zodra uit de woonstcontrole blijkt dat betrokkene effectief op dit adres zijn hoofdverblijf heeft, wordt hij er op datum van het positieve politieverslag ingeschreven in het vreemdelingenregister (zie Deel II, Afdeling II, Hoofdstuk I).

Een vreemdeling (niet EU-burger) die nog niet is ingeschreven, wordt in het geval van een positieve woonstvaststelling ingeschreven in het vreemdelingenregister op de datum die is vermeld in de beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken waarbij betrokkene wordt gemachtigd tot verblijf op het Belgisch grondgebied in toepassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

*****

Ter illustratie vindt u hierbij een modelformulier dat kan worden gebruikt bij het uitvoeren van het onderzoek van de reële verblijfplaats. Dit is echter geen verplicht te gebruiken formulier.

Tevens dient te worden benadrukt dat er nood is aan een efficiënte en permanente controle van de verblijfssituaties door de wijkpolitie om “verdwijningen” van sommige personen tegen te gaan of om te vermijden dat burgers hun administratieve nalatigheden bij verblijfsveranderingen zouden verdoezelen. Dit dient het op korte termijn mogelijk te maken het aantal gevallen van fictieve domicilieadressen of afvoeringen van ambtswege te verminderen, in het bijzonder door aan te sturen tot inschrijving in een andere gemeente of door inschrijving van ambtswege in de eigen gemeente.

Model – Verslag met betrekking tot het onderzoek van de reële verblijfplaats bedoeld in artikel 7, §5, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Datum van de aangifte of van het model 6:

.....

Adres:

.....
.....

Aard van de woning (huis, appartement, studentenkamer, caravan, woonboot, ...):

.....

Betreft het een woning waar (permanente) bewoning niet is toegelaten om redenen van veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening (Ja/Neen)*

Zo ja, preciseer om welke reden *:

.....

AI Algemeen:

Personen waarvoor de aangifte van adreswijziging werd gedaan (naam en voornaam) *:

-

.....
.....

-

.....
.....

-

.....
.....

-

.....
.....

-

.....
.....

Referentiepersoon van het gezin *: ..... (tel. of GSM)

.....

Data en uren van de gedane controles met vermelding van de aanwezigheid of afwezigheid van betrokkene(n):

- ..... om .....uur:

.....

- ..... om ..... uur:

.....

- .....om ..... uur:

.....

- .....om ..... uur:

.....

- .....om ..... uur:

.....

Vaststellingen (vermelden van de feitelijke gegevens waaruit het al dan niet hebben van het hoofdverblijf op het desbetreffend adres kan worden afgeleid):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wonen alle aangegeven personen op dit adres? (Ja/ Neen)
Zo neen, wie niet? (Naam, voornaam + werkelijk adres)

.....
.....

Verblijven op dit adres nog andere personen dan de hierboven vermelde? (Ja/Neen)
Zo ja, is hier sprake van één gezin of van meerdere aparte gezinnen?

Indien het om meerdere aparte gezinnen gaat: op basis van welke elementen werd dit geconcludeerd (alle van toepassing zijnde elementen aankruisen a.u.b.):

- ☐ de bewoners beschikken elk over een eigen keuken
- ☐ de bewoners beschikken elk over een eigen badkamer
- ☐ er bevinden zich in de woning afzonderlijke meters voor energieverbruik (elektriciteit, water, gas)
- ☐ er zijn afzonderlijke ingangen
- ☐ er zijn deurbellen en/of brievenbussen
- ☐ aan de hand van een geregistreerde huurovereenkomst wordt aangetoond dat een gedeelte van de woning wordt verhuurd aan de andere bewoner(s)
- ☐ andere: .....

B/ Indien het een aanvraag tot inschrijving betreft van een niet-ontvoogde minderjarige:

- Welke ouder heeft om de inschrijving verzocht? (vader/ moeder) *

- Bestaat er een officieel document dat het verblijf van de minderjarige regelt? (Ja/Neen) *
Zo ja, welk document betreft het:

- ☐ een vonnis dd. ....(datum) van .....(gerechtelijke instantie);
- ☐ een akkoord gehomologeerd bij vonnis dd. ....(datum) ..... (gerechtelijke instantie);
- ☐ een notariële akte dd. .... (datum).
Wat wordt in voorkomend geval bepaald in verband met het verblijf van de minderjarige?*
- ☐ verblijfsco-ouderschap
- ☐ het kind dient te worden ingeschreven bij .....

- Werd er ook contact opgenomen met de andere ouder dan deze die de inschrijving heeft gevraagd? (Ja/Neen)

Zo ja, wat verklaarde deze andere ouder in verband met het hoofdverblijf van de minderjarige?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

*****

CONCLUSIE VAN HET ONDERZOEK:

- ° Betrokkene(n) heeft/ hebben hun hoofdverblijfplaats op het aangegeven adres
- ° Betrokkene(n) heeft/hebben hun hoofdverblijfplaats niet op het aangegeven adres

Motivering (een grondige motivering is noodzakelijk bij negatieve vaststelling):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

In het geval van positieve vaststelling: Zijn er elementen die er op wijzen dat betrokkene(n) er nog niet hun hoofdverblijfplaats konden hebben gevestigd op de datum van de aangifte van de adreswijziging of de datum vermeld op het model 6? (Ja/Neen)

Zoja, de welke?

.....

.....

.....

.....

.....

Datum: .../.../.....

**Naam, voornaam en handtekening van de wijkinspec-
teur:**

.....

Nummer van telefoon of GSM:

.....

* Vooraf in te vullen door de bevolkingsdienst indien deze informatie beschikbaar is.

- Indien een inschrijving onder referentieadres wordt gevraagd, moet hiervoor het specifieke aanvraagformulier te worden gebruikt, zoals voorzien onder nr. 98, punt I (deel I) van de Algemene Onderrichtingen (afhandeling door Bevolkingsdienst)
- Model 6=Aanvraag tot onderzoek door een andere gemeente
- Desgevallend kan ook voorzien worden in de ondertekening door de referentiepersoon of één van de gezinsleden

82. De niet-inschrijving kan niet verantwoord worden door elementen die vreemd zijn aan het onderzoek naar de hoofdverblijfplaats, maar moet gebaseerd zijn op controles waarbij vastgesteld wordt dat de persoon niet op het aangegeven adres verblijft.

Indien het onderzoek naar de reële verblijfplaats geen voldoende elementen oplevert om een besluit te trekken, moet een bijkomend onderzoek gedaan worden en moet de betrokken persoon eventueel in gebreke gesteld worden met het oog op het aanbrengen van bewijselementen ter zake.

Het is echter uitgesloten dat het dossier verscheidene maanden onbeslist zou blijven.

f) Overmaken van het persoonlijk dossier:

83. Als er reden is tot inschrijving in een nieuwe gemeente, bezorgt de gemeente van de vorige verblijfplaats het dossier van de betrokken persoon binnen tien dagen na ontvangst van de betekening (gebruik van formulier model 5).

Het persoonlijk dossier, voor alle personen die vermeld zijn op het bewijs van inschrijving model 3, bevat in het bijzonder de eventuele steekkaarten betreffende het verval van het recht tot sturen en herstel, de omwisseling van niet-Europese rijbewijzen en de instructietoelating, eventueel een afschrift van de steekkaart waarin voorzien is bij artikel 7bis van het Kieswetboek, evenals de schriftelijke verklaring betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging, bepaald bij de wet, het decreet of de ordonnantie.

Wanneer het een vreemdeling betreft, dient zijn volledig dossier met betrekking tot zijn verblijfssituatie enkel te worden overgemaakt *indien de nieuwe gemeente daarom verzoekt*.

Het afschrift van de steekkaart waarin voorzien is bij artikel 7 bis van het Kieswetboek wordt onder gesloten omslag gestoken en geadresseerd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de nieuwe verblijfplaats.

g) Verplichting om de identiteitskaart te laten aanpassen:

84. Iedereen die het voorwerp uitmaakt van een inschrijving wordt verzocht zich onverwijld aan te melden bij het gemeentebestuur binnen de door dat bestuur bepaalde termijn, voornamelijk om de identiteitskaart bedoeld in de wet van 19 juli 1991, gewijzigd bij wet van 25 maart 2003, of het document dat geldt als bewijs van inschrijving in de registers te laten aanpassen (wijzigen van het adres op de chip van de elektronische identiteitskaart of van de elektronische vreemdelingenkaart) of vervangen.

Indien de betrokken persoon verzuimt zich bij het gemeentebestuur aan te melden, wordt de verblijfstoestand daarom niet opnieuw in vraag gesteld. Er is geen reden om het bewijs van inschrijving model 3 te vernietigen dat naar de gemeente van vertrek gestuurd werd of om het te vervangen door een attest van niet-inschrijving model 4. De verblijfstoestand is niet betwistbaar.

De lokale politie kan de betrokken persoon verbaliseren en een procedure opstarten bij de gerechtelijke overheden ten einde hem een strafrechtelijke sanctie te laten opleggen.

h) Kennisgeving van de inschrijving aan alle betrokken partijen:

85. Bij de inschrijving wordt aanbevolen dat de gemeente de op dit adres al ingeschreven persoon (desgevallend: de referentiepersoon van het gezin dat er al stond ingeschreven) hiervan in kennis zou stellen. Indien de inschrijving betrekking heeft op een adres van een persoon die het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel van de goederen en/of de persoon, wordt aanbevolen om de beheerder van de goederen en/of de persoon waarvan sprake, op de hoogte te brengen. Deze kennisgeving kan per gewone brief, per fax of per e-mail gebeuren. Bij inschrijving in gemeenschappen dient ook de directie te worden ingelicht.

i) Afvoering van ambtswege:

86. Een eventuele verbetering van de verblijfstoestanden dient steeds te worden gewaarborgd. Deze verplichting betreft ook de veranderingen van hoofdverblijfplaats in dezelfde gemeente. Tevens dienen de nodige inschrijvingen of afvoeringen van ambtswege te worden uitgevoerd.

Daartoe spoort het gemeentebestuur de personen op die hun hoofdverblijfplaats in een andere gemeente van het Rijk of in het buitenland gevestigd hebben zonder de aangifte van verblijfsverandering gedaan te hebben in de vorm en binnen de termijnen voorgeschreven in punt 80.

Zo spoort het gemeentebestuur ook de personen op die hun hoofdverblijfplaats in de gemeente gevestigd hebben zonder in de registers ingeschreven te zijn. Dit geldt evenzeer voor de niet-ontvoogde minderjarigen.

87.

In het geval bedoeld in punt 86, tweede lid, als het onmogelijk blijkt de nieuwe hoofdverblijfplaats op te sporen, gelast het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege de afvoering van ambtswege uit de registers op basis van een onderzoeksrapport van de wijkagent, waarin hij vaststelt dat het onmogelijk is de hoofdverblijfplaats te bepalen.

De afvoering van ambtswege wordt automatisch gelast door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege, wanneer uit het verslag van de wijkagent blijkt *dat de persoon geen belangen meer heeft op het adres of dat hij sinds minstens 6 maanden onvindbaar is en dat hij dus niet beschouwd kan worden als tijdelijk afwezig.*

Als bij het onderzoek blijkt dat de betrokken persoon zich in het buitenland gevestigd heeft, voert het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege hem van ambtswege af, tenzij hij zich bevindt in één van de gevallen van tijdelijke afwezigheid bedoeld in hoofdstuk VI.

De onderzoeksrapporten waarbij de toestanden bedoeld in het eerste, tweede en derde lid vastgesteld worden, moeten aan de ambtenaar van de burgerlijke stand voorgelegd worden binnen een maand na de vaststellingen. Als uit het onderzoek blijkt dat de betrokken persoon zijn hoofdverblijfplaats gevestigd heeft in een andere gemeente van het Rijk, wordt het bestuur van deze gemeente ervan op de hoogte gebracht door het verzenden van het formulier model 6.

Het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege gelast eveneens de afvoering van ambtswege van éniëder die ingeschreven is op een referentieadres, die niet meer de voorwaarden vervult voor deze inschrijving en waarvan de verblijfstoestand niet kan geregulariseerd worden.

Dergelijk geval doet zich voor wanneer een persoon die als referentieadres ingeschreven is bij een natuurlijke persoon zijn toestand niet in orde gebracht heeft, wanneer deze natuurlijke persoon van verblijfplaats veranderd is, overleden is, zelf ambtshalve afgevoerd werd of wanneer deze persoon zich hier niet akkoord mee verklaart.

Zo gelast het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege ook de afvoering van ambtswege op basis van de documenten die overgelegd worden door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in het geval bedoeld in punt 113, wanneer een persoon als referentieadres ingeschreven is op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Het is aan de ambtenaar van de burgerlijke stand om het voorstel tot ambtshalve afvoering voor de betrokken inwoners op te stellen, waarbij hij het onderzoeksverslag en de andere gekregen documenten, de motivatie en de conclusie, bijvoegt.

De uiteindelijke beslissing van het college baseert zich op dit voorstel van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

De beslissingen tot afvoering van ambtswege bedoeld in het eerste, tweede en derde lid nemen een aanvang op de datum van de uitdrukkelijke beslissing van het college ter zake. De beslissingen tot afvoering van ambtswege worden ingeschre-

ven in het notulenboek van het college, waardoor de afvoering op authentieke wijze wordt vastgesteld en er een vaste datum aan wordt verleend.

88. Er dient onderstreept te worden dat de afvoering van ambtswege een uitzonderingsmaatregel moet blijven. Als er eenvoudige aanwijzingen bestaan van de aanwezigheid van een persoon in een andere gemeente, dient een formulier model 6 erheen te worden gestuurd (in de plaats van een afvoering van ambtswege te verrichten).

Zie omzendbrief van 30 augustus 2013, punt 2, voor een meer gedetailleerde uitleg.

Zodra er door de ambtenaar van de burgerlijk stand wordt beslist om, op basis van de beschikbare informatie, een procedure ambtshalve afvoering op te starten, registreert de gemeenteambtenaar dit voor alle betrokkenen in het Rijksregister (IT003, code 9).

En dit op de datum van het politieverslag waarin een ambtshalve afvoering wordt voorgesteld.

Ook als de procedure wordt stopgezet (opheffing), blijft deze informatie bewaard in de historiek.

Alvorens effectief te beslissen tot een ambtshalve afvoering, stuurt de gemeente bij gewone brief een kennisgeving naar de betrokkene, naar het adres waarop de ambtshalve afvoering betrekking heeft. Met deze kennisgeving wordt de betrokkene uitgenodigd naar de dienst bevolking om zijn verblijfstoestand te bespreken.

De procedure van de afvoering van ambtswege dient op oordeelkundige wijze te worden toegepast. Deze procedure kan slechts overwogen worden als er geen andere oplossing mogelijk blijkt.

De afvoering van ambtswege is dus de ‘ultima ratio’ wanneer alle inspanningen om de hoofdverblijfplaats te bepalen zonder resultaat gebleven zijn. De gemeenten mogen de afvoering van ambtswege niet gebruiken om problemen op te lossen die niets te maken hebben met de inschrijving als hoofdverblijfplaats (zoals sociale problemen, problemen van stedenbouwkundige aard, problemen die verband houden met de ordehandhaving, ...) en zij moeten zich bewust zijn van hun solidariteit bij het zich belasten met moeilijkheden die niet noodzakelijk opgelost worden door onterechte afvoeringen van ambtswege (cfr. de omzendbrief van de Dienst Bevolking van 20 april 2006).

De collegebeslissing, en de bijlagen, moet alle betrokken gezinsleden vermelden.

De gemeenteambtenaar die de procedure ambtshalve afvoering afhandelt, kijkt bij elke stap in het proces in het Rijksregister na (IT's 005/019) of er eventueel elders een onderzoek naar de hoofdverblijfplaats wordt gevoerd. In voorkomend geval moet er zo snel mogelijk contact worden opgenomen met de andere gemeente opdat de nuttige informatie kan worden uitgewisseld.

De procedure ambtshalve afvoering wordt opgeschort in afwachting van het resultaat van dat onderzoek.

Nadat het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege heeft beslist tot een ambtshalve afvoering, stuurt de gemeente bij gewone brief een kennisgeving naar de betrokkene, naar het adres waarop de ambtshalve afvoering betrekking heeft. Met deze kennisgeving wordt de betrokkene in kennis gesteld van de verdere opties.

Wanneer blijkt dat ten onrechte een afvoering van ambtswege werd verricht, dient deze afvoering te worden gesupprimeerd via een beslissing van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.

De ambtenaar van de burgerlijk stand dient, op het moment dat het dossier wordt ingediend met het oog op een beslissing tot ambtshalve afvoering, een ultieme poging te ondernemen om na te gaan of er een mogelijke hoofdverblijfplaats gekend is. Dit moet blijken uit de argumentatie : gemotiveerd verslag van wijkagent, ultieme raadpleging van de Sidis databank, ultieme controle van het Rijksregister. De afvoering van ambtswege gaat in op het ogenblik dat de collegebeslissing rechtsgeldig genomen werd.

89. Alvorens een afvoering van ambtswege te verrichten, dient men zich ervan te vergewissen dat de betrokkene niet opgesloten is in een strafinrichting of in een instelling voor sociale bescherming. De bevoegde wijkagent kan dit, na afloop van de negatieve woonstcontrole, online verifiëren in de centrale databank Sidis-suite van de FOD Justitie. Het resultaat van deze verificatie vormt een essentieel argument in het ‘voorstel ambtshalve afvoering’ dat wordt overgemaakt aan de dienst bevolking van de gemeente.
Voor meer uitleg, zie de omzendbrief van 25 maart 2016.
90. In geval van moeilijkheden om de verblijfstoestand te regulariseren van een persoon wiens verblijfplaats ontdekt is, dient men zich te wenden tot de Minister van Binnenlandse Zaken (bepaling hoofdverblijfplaats) of tot de bevoegde rechtbank (toepassing reglementering). (Zie verder onder 131).
91. Voor de vreemde onderdanen gebeurt de afvoering eveneens indien zij hun recht of hun toelating tot verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging verloren hebben. Dat verlies van verblijf kan niet enkel voortvloeien uit een beslissing genomen door de Dienst Vreemdelingenzaken in overeenstemming met de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, maar eveneens uit het gedrag zelf van de vreemdeling (dit is bijvoorbeeld het geval indien de vreemdeling zijn recht op terugkeer binnen de wettelijke termijn niet uitoefent).
In dat geval, gaat het strikt genomen niet om een afvoering van ambtswege, maar om een afvoering door verlies van het recht van verblijf (cfr. de omzendbrief dd. 26 mei 2009 van de Dienst Rijksregister in verband met het gebruik van de code

99997). Deze afvoering gebeurt zonder expliciete beslissing van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.

Als het verlies van het recht van verblijf het gevolg is van een beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken, gebeurt de afvoering op de datum van de beslissing.

j) De inschrijving van ambtswege:

92. In het geval bedoeld in punt 86, derde lid, als deze personen nooit ingeschreven waren in een gemeente van het Rijk, gelast het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege hun inschrijving van ambtswege op de datum waarop hun aanwezigheid in de gemeente vastgesteld werd op basis van een verslag van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Als deze personen al ingeschreven zijn in België en verzuimd hebben de aangifte bepaald in punt 80 te doen, worden ze bij het gemeentebestuur ontboden om deze aangifte te doen (dit kan zowel gebeuren naar aanleiding van het onderzoek door de wijkagent, als bij een gewone of aangetekende brief waarbij betrokkenen worden opgeroepen). In dat geval kan de normale inschrijvingsprocedure opnieuw beginnen (verzending van het inschrijvingsbewijs model 3 naar de gemeente van de vorige verblijfplaats - doorsturen van het persoonlijk dossier onder dekking van model 5 naar de gemeente van de nieuwe verblijfplaats). Wanneer hun inschrijving voortvloeit uit de ontvangst van een model 6 toegestuurd door een andere gemeente, dienen zij te worden ingeschreven op datum van de ondertekening van dit model 6 (zie nr. 81).

Wanneer de voormelde personen geen gevolg geven aan de oproep, schrijft het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege hen van ambtswege in op de datum waarop hun aanwezigheid in de gemeente werd vastgesteld. Deze datum staat vermeld in het verslag van de ambtenaar van de burgerlijke stand, die zich baseert op het onderzoeksverslag van de wijkagent.

92. bis Het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege schrijft, op de datum waarop hun aanwezigheid in de gemeente werd vastgesteld, eveneens de niet-ontvoogde minderjarigen van ambtswege in die zich gevestigd hebben op een andere hoofdverblijfplaats, maar voor wie geen rechtmatige aangifte van adreswijziging werd of kan worden ingediend (zie punt 76 §2).
Zulke inschrijving van ambtswege wordt ook uitgevoerd indien de niet-ontvoogde minderjarigen hun hoofdverblijfplaats hebben gevestigd bij een ouder die uit zijn ouderlijk gezag werd ontheven of ten opzichte van wie het exclusieve toezicht via een gerechtelijke beslissing werd toegewezen aan de andere ouder.
De personen die het gezag uitoefenen over deze minderjarigen worden op de hoogte gebracht van deze inschrijving van ambtswege.
92. ter Op basis van de uitdrukkelijke beslissing van het college wordt een inschrijvingsbewijs model 3 naar de gemeente van de vorige verblijfplaats gezonden, die het persoonlijk dossier doorstuurt onder dekking van model 5.

Betwistingen ter zake vallen onder de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken.

93. Voor personen van vreemde nationaliteit vormt de beslissing genomen in overeenstemming met de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, (waarbij het verblijf of de vestiging toegelaten of gemachtigd wordt), een conditio sine qua non voor de inschrijving van ambtswege in het vreemdelingenregister of in het bevolkingsregister.

Enkel de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het Rijk te verblijven of die gemachtigd zijn om er zich te vestigen, kunnen worden ingeschreven in de bevolkingsregisters (artikel 1, §1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen).

k) Verordenende bevoegdheid van de gemeenteraad:

94. De gemeenteraad stelt bij verordening de nadere regels vast volgens welke het in punt 81 bedoelde onderzoek wordt ingesteld en het in de punt 87 en 92 bedoelde verslag wordt opgemaakt. Het is raadzaam een onderzoek met bewijskracht te eisen (noodzaak van een ontmoeting met de betrokken persoon, van toegang tot zijn woning; controles die indien nodig herhaaldelijk uitgevoerd moeten worden). Het verslag moet gedateerd en ondertekend worden en de data en uren van de uitgevoerde controles dienen erin vermeld te worden.

l) Taak van de lokale politie:

95. Naast de algemene taak van de woonstvaststelling, meldt de lokale politie (in het bijzonder: de wijkpolitie) aan de bevolkingsdienst welke personen van ambtswege ingeschreven of afgevoerd kunnen worden.

Om te voldoen aan de vraag van bepaalde gemeenten, worden er modellen voorgesteld van onderzoeksverslagen betreffende een ambtshalve inschrijving of een ambtshalve afvoering. Deze modellen zijn geïnspireerd op modellen van onderzoeksverslagen gebruikt in bepaalde gemeenten van het Koninkrijk.

Model van onderzoeksverslag betreffende een ambtshalve inschrijving

VERSLAG VAN VERBLIJFSONDERZOEK – VOORSTEL TOT AMBTSHALVE INSCHRIJVING (artikel 9 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister)

Onderzoek betreffende de huidige hoofdverblijfplaats van de hieronder aangewezen persoon/personen, die zijn/hun verblijfplaats lijkt/liken te hebben gevestigd zonder het gemeentebestuur hiervan op de hoogte te brengen en dus in strijd is/zijn met artikel 7, §1 en §4 van het voormelde koninklijk besluit van 16 juli 1992.

Naam, voornaam:

.....

RRN: ..... Type en nr. identiteitskaart:

.....

Geboorteplaats en -datum: ..... Burgerlijke stand:

.....

Laatste gekende adres:

.....
.....

Verblijft op dit adres sinds:

.....
.....

Wordt deze persoon vergezeld door een echtgenoot, kinderen, andere?

.....
.....

Zo ja, geef de volledige identiteit van deze personen:

Naam : ..... Voornaam : ..... RRN:

.....

Naam : ..... Voornaam : ..... RRN:

.....

Naam : ..... Voornaam : ..... RRN:

.....

Naam : ..... Voornaam : ..... RRN:

.....

Naam : ..... Voornaam : ..... RRN:

.....

Personen met wie contact opgenomen werd (bijvoorbeeld: buren, eigenaar, familie, enz.):

.....
.....
.....
.....
.....

Data en uren van de gedane controles met vermelding van de aanwezigheid of afwezigheid van betrokkene(n):

- ..... (Dag/maand/jaar)...om..... (Uur/minuten).
- ..... (Dag/maand/jaar)...om..... (Uur/minuten).
- ..... (Dag/maand/jaar)...om..... (Uur/minuten).
- ..... (Dag/maand/jaar)...om..... (Uur/minuten).
- ..... (Dag/maand/jaar)...om..... (Uur/minuten).

Nauwkeurige en gedetailleerde redenen voor het voorstel tot ambtshalve inschrijving:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Totaal aantal in te schrijven personen:

.....

.....

(Gemeente), (datum)

.....

.....

De buurtinspecteur, (Naam, voornaam en handtekening)

.....

.....

Het is absoluut noodzakelijk dat alle rubrieken van dit verslag naar behoren ingevuld worden!

Model van onderzoeksverslag betreffende een ambtshalve afvoering

VERSLAG VAN VERBLIJFSONDERZOEK – VOORSTEL TOT AMBTSHALVE AFVOERING
(artikel 8 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister)

- Onderzoek betreffende de huidige hoofdverblijfplaats van de hieronder aangewezen persoon/personen die zijn/hun verblijfplaats verlaten blijkt/blijken te hebben zonder het gemeentebestuur hiervan op de hoogte te brengen en die dus in strijd is/zijn met artikel 7, §1 en § 4 van het voormelde koninklijk besluit van 16 juli 1992 wegens:
- a. Het overbrengen van zijn hoofdverblijfplaats naar een andere gemeente van het Koninkrijk zonder hiervan binnen de acht dagen aangifte te doen bij het gemeentebestuur waar hij zich gevestigd heeft
  - b. Het overbrengen van zijn hoofdverblijfplaats naar een ander land zonder hiervan ten laatste op de vooravond het vertrek aangifte te hebben gedaan.

Naam, voornaam: ..... **RRN:**

.....

Geboorteplaats en -datum: ..... **Burgerlijke stand:**

.....

Laatste adres van inschrijving:

.....
.....
Sinds:

.....
.....
Vermoedelijke vertrekdatum en op basis van welke informatiegegevens?

.....
.....
Data en uren van de gedane controles met vermelding van de aanwezigheid of afwezigheid van betrokkene(n):

" ..... (Dag/maand/jaar)...om.....
(Uur/minuten).....
" ..... (Dag/maand/jaar)...om.....
(Uur/minuten).....
" ..... (Dag/maand/jaar)...om.....
(Uur/minuten).....
" ..... (Dag/maand/jaar)...om.....
(Uur/minuten).....
" ..... (Dag/maand/jaar)...om.....
(Uur/minuten).....

Wordt deze persoon vergezeld door een echtgenoot, kinderen, andere? JA – NEEN (*)

.....
.....
Zo ja, geef de volledige identiteit van deze personen:

Naam:.....Voornaam:.....RRN:
.....
Naam:.....Voornaam:.....RRN:
.....
Naam:.....Voornaam:.....RRN:
.....
Naam:.....Voornaam:.....RRN:
.....
Naam:.....Voornaam:.....RRN:
.....

Moeten deze personen eveneens afgevoerd worden? JA – NEEN (*)

NEEN, gekend/vermoedelijk nieuw adres:

.....
.....
.....
.....
JA, zij zijn onder dezelfde voorwaarden vertrokken.

Heeft men reden om te denken dat zij in het buitenland verblijven? JA – NEEN (*)

Zo JA, preciseer:

Personen met wie contact opgenomen werd (bijvoorbeeld: buren, eigenaar, familie, enz.):

.....

.....

.....

Wonen er andere mensen op de plaats? JA – NEEN (*)

Zo JA, wie (naam, voornaam, RRN, geboortedatum)?:

.....

.....

.....

Hebben zij een familieband met de persoon/personen die vertrokken is/zijn ? JA – NEEN (*)

Zo JA, wel-

ke?.....

Werd(en) de persoon/personen in een rusthuis geplaatst, voor langere duur opgenomen in het ziekenhuis, opgesloten, tijdelijk ergens anders gehuisvest? JA – NEEN (*)

Zo JA, preciseer:

.....

.....

Werd de centrale databank SIDIS (gedetineerden) geraadpleegd? JA – NEEN (*) Zo JA, wat is het resultaat van deze raadpleging?.....

.....

.....

Resultaten buurtonderzoek:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nauwkeurige en gedetailleerde redenen voor het voorstel tot ambtshalve afvoering (vaststellingen en andere gedetailleerde elementen die het vertrek van de persoon aantonen):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Totaal aantal af te voeren personen:

.....

(Gemeente), (datum)

.....

.....

De buurtinspecteur, (Naam,voornaam en handtekening)

.....

...

(*) Schrappen wat niet past

Het is absoluut noodzakelijk dat alle rubrieken van dit verslag naar behoren ingevuld worden!

m) Tijdelijk of kortstondig verblijf buiten de gemeente van het hoofdverblijf:

96. Personen die zich tijdelijk of kortstondig buiten de gemeente van hun hoofdverblijfplaats ophouden, blijven ingeschreven in de registers van die gemeente. De beoordeling van en het onderzoek naar de tijdelijke afwezigheid komen aan het betrokken gemeentebestuur toe, onder voorbehoud van de bijzondere regels bepaald in hoofdstuk VI alsook van de regels betreffende het recht op terugkeer voor vreemde onderdanen (cfr. punt 75).

Wanneer uit een buurtonderzoek met politieverslag blijkt dat een persoon sinds meer dan 6 maanden ononderbroken afwezig is op zijn hoofdverblijfplaats zonder aangifte te doen van adreswijziging of zonder melding te maken van zijn tijdelijke afwezigheid, kan dit aanleiding geven tot een afvoering van ambtswege door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege, voor zover de huidige verblijfplaats van de betrokkene niet bekend is. In bepaalde gevallen kan echter al onmiddellijk tot een afvoering van ambtswege worden overgegaan (bijvoorbeeld wanneer blijkt dat personen niet meer kunnen worden aangetroffen op hun adres waar inmiddels al nieuwe bewoners hun hoofdverblijfplaats hebben gevestigd, terwijl deze nieuwe bewoners niets te maken hebben met de vorige bewoners).

Hoofdstuk V. - Het permanent bijwerken van de registers.

Afdeling I - Inschrijvingen

97. In overeenstemming met de punt 9 en 79 moeten de registers permanent bijgewerkt worden door in het bijzonder de nodige inschrijvingen en afvoeringen te verrichten.
98. De inschrijvingen geschieden volgens de volgende modaliteiten:

a) Op basis van de geboorteakten.

Op basis van de geboorteakte wordt het kind ingeschreven bij de referentiepersoon van het gezin waar het kind feitelijk zal verblijven. De geboorteplaats en –datum en het geboorteuur alsook het punt van de akte worden geregistreerd (cfr. punt 15 en 18).

Wanneer de geboorteakte in een andere gemeente opgemaakt is, wordt ze binnen acht dagen na de datum van het opmaken van de akte bij afschrift of uittreksel (met vermelding van de afstamming), onder dekking van formulier model 7, meegedeeld aan het bestuur van de gemeente waar de referentiepersoon zijn verblijfplaats heeft en waar het kind zal verblijven (cfr. punt 77 en 78).

In het buitenland opgemaakte geboorteakten worden slechts in aanmerking genomen nadat ze in extenso meegedeeld zijn en geldig verklaard zijn door de ambtenaar van de burgerlijke stand.

De inschrijving gaat in op de geboortedatum.

b) De verwerving van de Belgische nationaliteit.

Wanneer een in het vreemdelingenregister ingeschreven persoon de Belgische nationaliteit verwerft, wordt de vermelding van zijn inschrijving in het bevolkingsregister opgenomen op zijn steekkaart.

Op de steekkaart van de betrokken persoon, die eventueel al opgemaakt is of opgemaakt moet worden, wordt de datum vermeld van de bekendmaking van de naturalisatieakte in het Belgisch Staatsblad.

Voor de andere wijzen van verwerving of toekenning van de nationaliteit, wordt de datum van verwerving of toekenning vermeld.

De procedure tot het uitreiken van een Belgische identiteitskaart wordt ingezet, indien de persoon aan de leeftijdsvereiste voldoet.

c) De verandering van hoofdverblijfplaats in dezelfde gemeente.

Er dient verwezen te worden naar de punt 80 en 81.

Na controle van de echtheid van de verblijfplaats, wordt het adres van de hoofdverblijfplaats van de betrokken personen bijgewerkt in de bevolkingsregisters.

De inschrijvingsdatum is die welke vastgesteld is in punt 81, zevende lid.

De betrokkene dient zich bij zijn gemeentebestuur aan te bieden om het adres op de chip van zijn elektronische identiteitskaart of elektronische vreemdelingenkaart te laten wijzigen.

Bij inwendige mutatie van een gezin waarvan één van de leden tijdelijk van zijn vrijheid is beroofd, dient de bijzondere procedure te worden gevolgd om het adres op de chip van de elektronische identiteitskaart of elektronische vreemdelingenkaart van deze gedetineerde aan te passen (cfr. punt 84).

d) De verblijfsverandering van een persoon die van een andere gemeente komt.

Er dient verwezen te worden naar de punt 80 en 81.

De inschrijvingsdatum is die welke vastgesteld is in punt 81, zevende lid.

Bij de aangifte van verblijfsverandering dient ieder document geëist te worden dat de identiteit van de betrokkene vaststelt (identiteitskaart, paspoort, enz...).

Als bij de inontvangstneming van de persoonlijke dossiers vastgesteld wordt dat een lid van het gezin tijdelijk van zijn vrijheid beroofd is, dient de bijzondere procedure te worden gevolgd om het adres op de chip van de elektronische identiteitskaart van de gedetineerde aan te passen (cfr. punt 84).

e) Inschrijving ten gevolge van terugkeer uit het buitenland van een Belgisch onderdaan die al in België verbleven heeft.

Er dient verwezen te worden naar de punt 80, 81 en 109bis.

De inschrijvingsdatum is die welke vastgesteld is in punt 81, zevende lid. Het bewijs van inschrijving model 3 wordt naar de gemeente van de laatste hoofdverblijfplaats gezonden, die het persoonlijk dossier waarover zij eventueel nog beschikt, doorstuurt naar de nieuwe gemeente van inschrijving (gebruik van model 5).

De procedure tot afgifte van de identiteitskaart van Belg wordt onmiddellijk ingezet.

f) Terugkeer uit het buitenland van een vreemde onderdaan die al in België verbleven heeft.

Er dient onderzocht te worden of de vreemdeling nog steeds beschikt over een verblijfsrecht in België (cfr. punt 75).

Als dat niet zo is, wordt de vreemdeling geacht nooit in België verbleven te hebben. Bijgevolg is de vreemdeling gehouden om een nieuwe verblijfsaanvraag in te dienen, dit in overeenstemming met de formaliteiten voorzien in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

g) Inschrijving van een Belgische onderdaan die nooit in België verbleven heeft.

Een in het buitenland geboren Belg die zich voor het eerst in België komt vestigen, wordt ingeschreven in de gemeente waar hij zijn hoofdverblijfplaats vestigt.

Met het oog op een juiste en volledige vermelding van de informatiegegevens in de bevolkingsregisters, dient betrokkene, bij de inschrijving, te worden verzocht een identiteitsdocument en/of andere bewijskrachtige documenten (attesten of afschriften van akten van de burgerlijke stand, een akte van bekendheid, ...) voor te leggen. Hij kan zijn identiteit vaststellen en zijn hoedanigheid van Belg aantonen via andere middelen.

Er dient verwezen te worden naar de punt 80, 81 en 109bis.

De inschrijvingsdatum is die welke vastgesteld is in punt 81, zevende lid.

De procedure tot afgifte van de identiteitskaart van Belg wordt onmiddellijk ingezet.

h) Inschrijving van een buitenlandse onderdaan die nooit in België verbleven heeft.

Onder voorbehoud van de bijzondere bepalingen voor de burgers van de Unie en hun familieleden, gebeurt de inschrijving in de registers op basis van de documenten bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of op basis van de identiteitsgegevens die vermeld worden op de beslissing van de Minister of zijn afgevaardigde (Dienst Vreemdelingenzaken).

Wat de burgers van de Unie en hun familieleden betreft, wordt herhaald dat zij hun hoedanigheid van begunstigde van vrij verkeer kunnen aantonen aan de hand van eender welk document.

- i) **Inschrijving van ambtswege op basis van een beslissing tot inschrijving van ambtswege van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.**

Zie punten 92 tot 93.

- j) **Inschrijving van ambtswege op basis van een beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde.**

Zie punten 92 tot 93.

- k) **Inschrijving in het vreemdelingenregister in het kader van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk (B.S. van 10 januari 2000 – Erratum: B.S. van 2 februari 2000). (Ter herinnering)**

De vreemdeling (en, in voorkomend geval, zijn familie) wiens regularisatieaanvraag gegrond werd verklaard bij beslissing van de Minister moet worden ingeschreven in het vreemdelingenregister.

De inschrijving van de geregulariseerde vreemdeling moet worden volbracht op basis van de identificatiegegevens die voorkomen in de beslissing, zelfs als de documenten die door de vreemdeling worden voorgelegd onvoldoende bewijs leveren. De datum en de referte van de beslissing van de Minister worden opgenomen in het informatietype 003 (VBB) – zie punt 61.

- l) **Inschrijving op een referentieadres.**

De inschrijving op een referentieadres kan gebeuren op grond van:

- hetzij de schriftelijke toestemming van de natuurlijke persoon die op dit adres ingeschreven is of van de rechtspersoon die op dit adres zijn zetel heeft, uitgedrukt in het document dat conform is aan het hierna volgende model,
- hetzij het attest uitgereikt door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat conform is aan het model bepaald door de Minister tot wiens bevoegdheid de openbare centra voor maatschappelijk welzijn behoren (zie punt 113),
- hetzij de schriftelijke toestemming van de Minister van Landsverdediging of van zijn vertegenwoordiger,
- hetzij een attest van opsluiting in een gevangenis of een instelling voor sociale bescherming, op voorwaarde dat er niet voldaan is aan de voorwaarden van tijdelijke afwezigheid (zie punt 115).

De inschrijving gebeurt op de datum van de toestemming, die op het document opgegeven is (de datum die vermeld is in deel B van het onderstaand model) of op de datum van het attest uitgereikt door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Indien de gemeente twijfelt aan de echtheid van de door de aanvrager van het referentieadres vermelde reden (onder deel A van het onderstaand model), dient zij de voorlegging van bijkomende bewijsstukken te vragen alvorens tot de inschrijving op het referentieadres over te gaan. In het geval dat de aanvrager van het referentieadres bijvoorbeeld als reden hiervoor een beroepsreden vermeldt, kan de gemeente, in geval van twijfel of onduidelijkheid hieromtrent, steeds een attest of een schriftelijke verklaring vragen afkomstig van de werkgever of de opdrachtgever. Wanneer iemand beweert schipper te zijn, kan gevraagd worden de vaarvergunning voor te leggen. Aan rondtrekkende kermisreizigers kan men vragen om dit te aan te tonen aan de hand van de standplaatsvergunningen voor meerdere gemeenten.

Een eventuele weigering moet door de gemeente schriftelijk worden meegedeeld aan de burger. Deze kan in beroep gaan bij de Rechtbank van Eerste Aanleg of bij de Raad van State (zie ook punt 131).

Zowel de verstrekker van het referentieadres, als de begunstigde, kunnen te allen tijde eenzijdig een einde stellen aan het referentieadres. In voorkomend geval dient diegene die het referentieadres beëindigt, de andere partij en de gemeente van inschrijving hiervan schriftelijk in kennis te stellen (d.m.v. een ondertekende en gedateerde brief).

- Document dat moet ingevuld worden voor een inschrijving op referentieadres op de hoofdverblijfplaats van een natuurlijke persoon - MODEL.

A. AANVRAAG TOT INSCHRIJVING OP REFERENTIEADRES (1)

Ik ondergetekende,....., ...
(naam) (voornaam)

geboren te ..... op .....

- verzoek om mijn inschrijving op referentieadres (2)
- verzoek om mijn inschrijving en deze van mijn hieronder vermelde gezinsleden op referentieadres (2)
- ....., ...
- ....., ...
- ....., ...
- ....., ...
- (naam) (voornaam)

op de woonplaats van....., ...
(naam) (voornaam)

Reden: .....

Deze woonplaats is gelegen te .....

(straat) ....., nr. ....

Opgemaakt te....., op.....

(Handtekening)

B. TOESTEMMING INZAKE REFERENTIEADRES (3)

Ik, ondergetekende, ...
(naam) (voornaam)

geboren te ..... op .....

aanvaard de inschrijving met referentieadres

van .....
(naam) (voornaam)

geboren te ..... op .....

op het adres van mijn woonplaats gelegen te

.....(gemeente)

.....(straat), nr. ....

(vervolg: zie keerzijde)

Overeenkomstig artikel 1, § 2, derde lid van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, zoals gewijzigd bij de wet van 24 januari 1997, verbind ik mij ertoe alle poststukken of alle administratieve documenten, die voor die persoon bestemd zijn, te doen toekomen.

Beide partijen verbinden zich ertoe de andere partij en de gemeente van inschrijving schriftelijk te verwittigen indien het referentieadres wordt beëindigd.

Opgemaakt te ..... , op..... (4)

(Handtekening)

---

(1) Dit wordt ingevuld door de persoon die om zijn inschrijving met referentieadres verzoekt.

(2) Schrappen wat niet past.

(3) Dit wordt ingevuld door de persoon die instemt met de inschrijving van de aanvrager, met referentieadres, aan zijn hoofdverblijfplaats.

(4) De inschrijving met referentieadres geschiedt op deze datum.

Document dat moet ingevuld worden voor een inschrijving op referentieadres op de zetel van een rechtspersoon - MODEL.

A. AANVRAAG TOT INSCHRIJVING OP REFERENTIEADRES (1)

Ik ondergetekende, ...,
(naam) (voornaam)

geboren te ..... op .....

verzoek om mijn inschrijving op referentieadres (2)

verzoek om mijn inschrijving en deze van mijn hieronder vermelde gezinsleden op referentieadres (2)

.....,
.....,
.....,
.....,
(naam) (voornaam)

op de zetel (of het centrum van werkzaamheden voor een buitenlandse vereniging zonder winstoogmerk) van.....,
(naam van de rechtspersoon) (rechtsvorm)

Reden: .....

De zetel (of het centrum van werkzaamheden) van deze rechtspersoon is gelegen te .....
(gemeente) ..... (straat), nr. ....

Opgemaakt te....., op.....

(Handtekening)

B. TOESTEMMING INZAKE REFERENTIEADRES (3)

Ik, ondergetekende, ...,
(naam) (voornaam)

hoedanigheid: .....
(functie)

van .....
(naam van de rechtspersoon) (rechtsvorm)

aanvaard de inschrijving met referentieadres

van .....
(naam) (voornaam)

geboren te ..... op .....

op het adres van de zetel van voormelde rechtspersoon (of van het centrum van werkzaamheden voor een buitenlandse vereniging zonder winstoogmerk) gelegen te .....
(gemeente) ..... (straat), nr. ....

(vervolg: zie keerzijde)

- De statuten en de akten betreffende de benoeming van de bestuurders van voormelde vereniging zonder winstoogmerk werden neergelegd ter griffie van de Rechtbank van Koophandel te .....op ..... (datum).
- Deze werden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van ..... (datum). (4)
- De statuten en de akten betreffende de benoeming van de bestuurders van voormelde private stichting werden neergelegd ter griffie van de Rechtbank van Koophandel te ..... op ..... (datum). Deze werden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van ..... (datum). (4)
- Voormelde stichting van openbaar nut werd erkend bij koninklijk besluit van ..... (datum), gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van ..... (datum). Haar statuten werden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van ..... (datum). (4)
- De oprichtingsakte van voormelde vennootschap met sociaal oogmerk werd neergelegd ter griffie van de Rechtbank van Koophandel te .....op ..... (datum). Deze oprichtingsakte werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van ..... (datum). (4)

Overeenkomstig artikel 1, § 2, derde lid van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, zoals gewijzigd bij de wetten van 24 januari 1997 en 15 december 2005, verbind ik mij ertoe alle poststukken of alle administratieve documenten, die voor die persoon bestemd zijn, te doen toekomen.

Beide partijen verbinden zich ertoe de andere partij en de gemeente van inschrijving schriftelijk te verwittigen indien het referentieadres wordt beëindigd.

Opgemaakt te ....., op..... (5)

(Handtekening)

-
- (1) Dit wordt ingevuld door de persoon die om zijn inschrijving met referentieadres verzoekt.
  - (2) Schrappen wat niet past.
  - (3) Dit wordt ingevuld door een vertegenwoordiger van de rechtspersoon die instemt met de inschrijving van de aanvrager, met referentieadres, aan haar zetel.
  - (4) Schrappen wat niet past.
  - (5) De inschrijving met referentieadres geschiedt op deze datum.

99. Voor er enige inschrijving geschiedt, dient te worden nagegaan of de woning waar de inschrijving zal worden gedaan, niet met een andere inschrijving bezwaard is. Indien er een andere inschrijving bestaat, moet de persoon die om inschrijving in dezelfde woning vraagt, daarvan verwittigd worden en moet in voorkomend geval een procedure ingezet worden om een fictieve inschrijving te verwijderen (afvoering van ambtswege, maatregelen voor het uitlokken van de inschrijving in een andere gemeente, enz...) of moet de samenstelling van het gezin van die persoon aangepast worden.

Wat de vreemde onderdanen betreft, kan de bijwerking van een inschrijving aanleiding geven tot de wijziging van de inschrijving in het vreemdelingenregister in een inschrijving in het bevolkingsregister; die wijziging van inschrijving gebeurt op basis van een beslissing van de Minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (zie in het bijzonder artikel 17 van de wet van 15 december 1980) en op de datum van die machtiging.

Afdeling II – Afvoeringen

100. De afvoeringen geschieden volgens de volgende modaliteiten.

a) Op basis van de overlijdensakten.

Bij overlijden van een persoon worden de plaats, de datum en het uur van overlijden alsook het punt van de overlijdensakte geregistreerd (cfr. de punt 15 en 30).

Indien het overlijden geregistreerd werd in een andere gemeente dan die waar de persoon ingeschreven is, handelt men zoals bij de geboorten die in een ander gemeente plaatsvinden (cfr. punt 98, a).

Voor overlijdens in het buitenland, zie punt 30, tweede lid.

De afvoering neemt een aanvang op de datum van overlijden.

b) De verandering van verblijfplaats.

De afvoering gebeurt bij de ontvangst van een bewijs van inschrijving in de nieuwe gemeente (model 3).

De datum van de afvoering valt samen met die van de inschrijving in de nieuwe gemeente.

Bij het doorsturen van de persoonlijke dossiers naar de nieuwe gemeente moet in voorkomend geval aangegeven worden dat een lid van het gezin tijdelijk van zijn vrijheid beroofd is.

Iedere persoon die zijn afvoering moet bewijzen, ontvangt het bewijs van afvoering model 8.

c) Vertrek naar het buitenland.

Zie de punt 80 en 81.

In de mate van het mogelijke wordt het nieuw adres in het buitenland als toelichting opgenomen in de registers.

De afvoering neemt een aanvang op de datum van aangifte van vertrek. Model 8bis wordt door de declarant ingevuld en ondertekend.

Aan de persoon die aangifte doet van zijn vertrek naar het buitenland, dient het bewijs van afvoering model 8 bezorgd te worden.

De aangifte van het vertrek naar het buitenland kan gebeuren door persoonlijke aanmelding aan het loket, per brief, per fax of per e-mail.

De aangifte van het vertrek naar het buitenland dient in beginsel te gebeuren door de betrokkene zelf of door de referentiepersoon van het gezin wanneer dit het vertrek naar het buitenland van het ganse gezin betreft. Mits hiertoe een ondertekende volmacht wordt voorgelegd, kan het vertrek naar het buitenland ook door een derde persoon worden aangegeven.

De persoon die zijn vertrek naar het buitenland niet of laattijdig aangegeven heeft en nog altijd ingeschreven is in de registers, kan een bewijs van afvoering model 8 krijgen dat de datum draagt waarop hij bij de betrokken gemeente aangifte doet van de vestiging van zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland (mits voorlegging van een attest van de buitenlandse gemeente, de lokale politie of het Belgisch consulaat of de Belgische ambassade waaruit blijkt dat betrokkene zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland heeft gevestigd). De afvoering naar het buitenland gebeurt op die datum.

Om domiciliefraude te voorkomen laat de gemeente een controle van de echtheid van het vertrek uitvoeren door de wijkpolitie.

De persoon die zijn vertrek naar het buitenland niet aangegeven heeft en van ambtswege afgevoerd is, kan toch een bewijs van afvoering model 8 krijgen, voor zover hij zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland vestigt (aan te tonen aan de hand van een attest van de buitenlandse gemeente, de lokale politie of het Belgisch consulaat of de Belgische ambassade). Op dat bewijs wordt de datum van de afvoering van ambtswege vermeld. *Een controle van de werkelijkheid van het vertrek door de wijkagent is niet nodig.*

- d) **De afvoering van ambtswege op basis van een beslissing tot afvoering van ambtswege van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.**

Zie punten 87 tot 91.

- e) **De afvoering op basis van een beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of de Minister bevoegd op het gebied van de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of van zijn gemachtigde.**

Zie punten 87 tot 91.

101. De gemeentebesturen worden verzocht de naar het buitenland vertrekkende Belgen zo ruim mogelijk in te lichten over de mogelijkheid zich bij de Belgische diplomatieke of consulaire overheden te laten inschrijven in de consulaire bevolkingsregisters bedoeld in de wet van 26 juni 2002 betreffende consulaire bevolkingsregisters en identiteitskaarten (Belgisch Staatsblad van 27 juli 2002).

Deze inschrijving in de consulaire bevolkingsregisters is onderworpen aan de volgende voorwaarden:

- a) Belg zijn of gezinslid zijn van een Belg;
  - b) zijn feitelijke hoofdverblijfplaats hebben in het ambtsgebied van de Belgische diplomatieke of consulaire post in het buitenland;
  - c) voor de minderjarigen: zij dienen de toestemming te hebben van de persoon/personen die het ouderlijk gezag uitoefent/uitoefenen;
  - d) niet ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente ;
- Dit kan worden bewezen door het voorleggen van een bewijs van afvoering model 8.

(zie website van de FOD Buitenlandse Zaken: www.diplomatie.be)

Afdeling III - Geschillen voor de Raad van State.

102. Een bijwerking van de registers kan ook geschieden op grond van een arrest van de Raad van State waarbij een administratieve beslissing betreffende een verblijfs-toestand vernietigd wordt. Het aan het gemeentebestuur betekende arrest moet onmiddellijk uitgevoerd worden in de zin die is aangegeven door het beschikkend gedeelte (herstel van de vroegere toestand, hetzij een inschrijving, hetzij een afvoering).

In de registers dient de beslissing van de Raad van State en de datum ervan als toelichting vermeld te worden. De betrokkene moet door de gemeente op de hoogte gebracht worden van de inhoud van het arrest en van de dienovereenkomstig uitgevoerde bijwerking.

Desgevallend kan ook een bijwerking plaatsvinden op grond van een arrest van de Raad van State waarbij de uitvoering van een administratieve beslissing betreffende de verblijfstoestand wordt opgeschort.

Hoofdstuk VI.- Speciale gevallen.

a) De voorlopige inschrijving in gebouwen waar permanente bewoning niet is toegelaten om reden van de veiligheid, de gezondheid, het urbanisme of de ruimtelijke ordening:

103. Volgens de bepalingen in het tweede lid van artikel 1, paragraaf 1, eerste lid, 1° van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen wordt eenieder, van wie de hoofdverblijfplaats ontegensprekelijk is vastgesteld in gebouwen waar permanente bewoning niet is toegelaten om reden van veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening, door de gemeente voorlopig ingeschreven aan dat adres in de bevolkingsregisters.

Wanneer personen om hun inschrijving verzoeken in gebouwen waar permanente bewoning niet is toegelaten om reden van veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening, dient bijzondere aandacht besteed te worden aan de controle van de hoofdverblijfplaats; in sommige gevallen bestaat de hoofdverblijfplaats nog in een andere gemeente. Indien de bezetting van het gebouw ter zake slechts occasioneel of tijdelijk is, verantwoordt zij dus niet een inschrijving als hoofdverblijf.

Het is de plicht en de verantwoordelijkheid van de gemeente om de regionale, strafrechtelijke en administratieve procedures op te starten die voorzien zijn in de reglementering die een normale inschrijving niet toelaat.

De voorlopige inschrijving blijft voorlopig zolang de terzake bevoegde administratieve of gerechtelijke instantie geen enkele beslissing genomen heeft om een einde te stellen aan de aldus geschapen onregelmatige situatie.

Zij houdt geen legalisering van de situatie in en stelt de betrokkenen niet vrij van hun strafrechtelijke verantwoordelijkheid. De gerechtelijke en administratieve procedures kunnen altijd opgestart of verdergezet worden, zelfs na de definitieve inschrijving.

Ieder attest met betrekking tot de betrokkenen, dat de verblijfplaats vermeldt, zal deze betitelen als een voorlopige inschrijving.

De voorlopige inschrijving neemt een einde zodra de betrokkenen de woning hebben verlaten of zodra een einde wordt gesteld aan de onrechtmatige toestand.

Zie omzendbrief van 22 december 2015 voor een meer gedetailleerde uitleg.

b) Personen die als tijdelijk afwezig beschouwd worden:

- 104.

Bij een tijdelijke afwezigheid kan de inschrijving in de bevolkingsregisters worden behouden.

Een tijdelijke afwezigheid wordt gedefinieerd als “het feit van niet effectief te verblijven op zijn hoofdverblijfplaats tijdens een bepaalde periode, waarbij er voldoende belangen behouden worden die aantonen dat de reïntegratie in de hoofdverblijfplaats op elk moment mogelijk is”.

105. De tijdelijke afwezigheid moet derhalve de volgende kenmerken vertonen:
- een hoofdverblijfplaats behouden waarnaar op elk ogenblik teruggekeerd kan worden,
  - er voldoende belangen behouden, namelijk hetzij een onbewoonde woning, maar voldoende uitgerust en bemeubeld om er effectief te kunnen leven, hetzij een woning bewoond door gezinsleden. Het moet natuurlijk gaan om één of meerdere gezinsleden die reeds in die woning verblijven bij de aanvang van de tijdelijke afwezigheid;
  - de afwezigheid mag niet voor onbepaalde tijd zijn maar moet noodzakelijkerwijs tijdelijk zijn; anders zal de persoon geschrapt worden uit de bevolkingsregisters.

Of de tijdelijk afwezige persoon nu eigenaar is van zijn hoofdverblijfplaats, of dat hij er huurder van is of er gewoon over mag beschikken, heeft weinig belang: het feit dat de onmiddellijke reïntegratie mogelijk is, is voldoende.

De burger beschikt over de mogelijkheid om elke tijdelijke afwezigheid van meer dan drie maanden aan te geven bij het gemeentebestuur van zijn hoofdverblijfplaats, via het daartoe voorziene formulier (zie punt 108) dat hij moet invullen en doorsturen.

Een tijdelijke afwezigheid mag niet langer duren dan een jaar.

,

Zij kan evenwel éénmaal verlengd worden, waardoor men uiteindelijk gedurende twee jaar afwezig kan zijn.

De burger die de tijdelijke afwezigheid voor een bijkomend jaar wenst te verlengen, moet een tweede aangifte doen bij zijn gemeente van verblijf. Als hij dit niet doet, loopt hij het risico op ambtshalve afvoering.

106. Wanneer het gezin waarvan een tijdelijk afwezige persoon deel uitmaakt, tijdens diens afwezigheid van verblijf verandert binnen het Rijk, wordt de verblijfsverandering van die persoon tegelijk met die van zijn gezin uitgevoerd.

107.

De voormelde voorwaarden inzake de duur en de verlenging van de tijdelijke afwezigheid (zie punt 105) gelden niet in de volgende gevallen :

- 1° de personen die op het Belgisch grondgebied verblijven in verpleeginrichtingen en andere openbare en private instellingen die zieken opvangen, rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen, ziekenhuizen of gedeelten van ziekenhuizen gelijkgesteld met rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische instellingen, evenals de personen die geplaatst werden bij particulieren, voor de duur van hun verblijf met therapeutische en/of medische hulpverleningsdoeleinden;
- 2° de personen die opgesloten zijn in strafinrichtingen en inrichtingen voor sociaal verweer, voor de duur van hun opsluiting;
- 3° de minderjarigen geplaatst in een instelling in toepassing van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming of de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, voor de duur van hun plaatsing;
- 4° het militair personeel en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten dat in het buitenland gestationeerd is, de militairen die in het buitenland gedetacheerd zijn, hetzij bij internationale of supranationale organismen, hetzij bij een militaire basis in het buitenland, alsook de leden van hun gezin, voor de duur van hun stationering of detachering;
- 5° de personeelsleden van de federale politie die afwezig zijn uit het Koninkrijk, alsook de leden van hun gezin, die ofwel het militaire personeel en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten in het buitenland begeleiden, ofwel een specifieke opdracht vervullen in het buitenland, voor de duur van hun begeleiding of opdracht;
- 6° de dienstplichtigen onder de wapens en de gewetensbezwaarden voor de duur van hun dienst, de dienstplichtigen die vrijstelling van militaire dienst genieten krachtens artikel 16 van de op 30 april 1962 gecoördineerde dienstplichtwetten, voor de duur van hun dienst of hun coöperatieopdracht;
- 7° de federale, gewestelijke en gemeenschapsambtenaren die een functie opnemen op een Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het buitenland, alsook de leden van hun gezin, op voorwaarde dat zij een hiërarchische band hebben met het posthoofd en dat zij ingeschreven worden op de diplomatieke lijst van de voornoemde vertegenwoordiging, voor de duur van hun opdracht;
- 8° de personen die op coöperatieopdracht gestuurd worden door verenigingen die erkend zijn krachtens de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische ontwikkelingssamenwerking, alsook de leden van hun gezin, voor de duur van hun coöperatieopdracht;

- 9° de personen van wie de verdwijning sinds zes maanden of langer gesignaleerd werd aan de lokale of federale politie en dit zonder afbreuk te doen aan de bepalingen met betrekking tot de afwezigen bedoeld in Boek I van Titel IV van het Burgerlijk Wetboek. De tijdelijke afwezigheid eindigt met de terugkeer van de verdwenen persoon of met de vaststelling van zijn overlijden;
- 10° de personen die, in het kader van hun beroep, een specifiek werk of een bepaalde opdracht uitvoeren in een andere gemeente van het Koninkrijk of in het buitenland, alsook de leden van hun gezin, voor de duur van hun werk of opdracht;
- 11° de leerlingen en studenten ouder dan zestien jaar die financieel nog ten laste zijn van hun ouders en ergens anders verblijven dan op de verblijfplaats van het gezin waartoe zij behoren, voor de duur van hun studies.

De betrokkene moet de juiste reden vermelden op het aangifteformulier en de nodige bewijsstukken bezorgen.

Opmerking: In het buitenland verblijvende gezinsleden van een tijdelijk afwezige persoon kunnen in principe niet worden ingeschreven in de bevolkingsregisters van de gemeente waar voormelde tijdelijk afwezige persoon staat ingeschreven, indien zij niet doen blijken van een effectief verblijf op voormeld adres.

Een afwijking op voormelde regel wordt even wel toegestaan voor familieleden van tijdelijk afwezige personen bedoeld onder punt 107, punten 7° en 8°, op voorwaarde dat zij onderdaan zijn van een derde staat (cfr. het gentleman's agreement tussen de Dienst Vreemdelingenzaken, de Dienst Rijksregister en de FOD Buitenlandse Zaken).

In het kader van deze regeling dienen onder 'familieleden' van de tijdelijk afwezige persoon te worden begrepen:

- 1° zijn echtgenoot of de vreemdeling met wie een geregistreerd partnerschap werd gesloten dat beschouwd wordt als zijnde gelijkwaardig met het huwelijk in België¹, die hem begeleidt of zich bij hem voegt;
- 2° de buitenlandse partner met wie hij een overeenkomstig een wet geregistreerd partnerschap² heeft gesloten, die hem begeleidt of zich bij hem voegt, voor zover het gaat om een naar behoren geattesteerde duurzame en stabiele relatie die al minstens een jaar duurt, zij beiden ouder dan 21 jaar en ongehuwd zijn en geen duurzame relatie hebben met een andere persoon;

---

¹ Het partnerschap dat gesloten wordt in Duitsland, Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk en Zweden wordt beschouwd als zijnde gelijkwaardig met het huwelijk in België.

² In België verwijst het overeenkomstig een wet geregistreerd partnerschap naar een **verklaring van wettelijk samenwoning**, zoals georganiseerd door de titel Vbis (artikelen 1475 tot 1479) van het Burgerlijk Wetboek.

- 3° zijn bloedverwanten in neergaande lijn, evenals die van zijn echtgenoot of partner als bedoeld onder 1° en 2°, beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunner laste zijn, die hen begeleiden of zich bij hen voegen;
- 4° zijn bloedverwanten in opgaande lijn, alsmede die van zijn echtgenoot of partner bedoeld onder 1° of 2°, die te hunner laste zijn, die hen begeleiden of zich bij hen voegen.

In voorkomend geval wordt de verificatie van het effectieve verblijf van de aanvrager in de gemeente en van het feit dat de familie cel werkelijk bestaat vervangen door een attest dat afgegeven wordt door het hoofd (of door zijn vervanger, indien hij afwezig is) van de Belgische vertegenwoordiging op wier diplomatieke lijst de federale, gewestelijke of gemeenschapsambtenaar of de persoon op coöperatieopdracht ingeschreven is, waarin meegedeeld wordt dat de familie cel daadwerkelijk bestaat in het land waar de betrokkene zijn tijdelijke verblijfplaats heeft gevestigd.

108. De burger die een tijdelijke afwezigheid, zoals beschreven in de punten 105 en 107 wil melden, maakt daartoe gebruik van het volgend formulier.

<u>Formulier voor Aangifte van een Tijdelijke Afwezigheid</u>   Aan de gemeente :..... Ter attentie van de Dienst Bevolking. *****   Ondergetekende, Naam, voornaam: ..... Geboortedatum: ..... Rijksregisternummer: ____ ____ ____ ____ ____ ____   ____ ____ ____ Hoofdverblijfplaats: ....   verklaart zijn/haar bovenstaande hoofdverblijfplaats tijdelijk te verlaten en vraagt deze tijdelijke afwezigheid te registreren in de bevolkingsregisters om de volgende reden¹: ....   Tijdelijke verblijfplaats: ....   Ingangsdatum:..... Geplande einddatum:..... en bezorgt de volgende beschikbare bewijsstukken ter staving¹: ....   Deze aangifte geldt gebeurlijk eveneens voor de volgende gezinsleden² (naam, voornaam, Rijksregisternummer):   • .....   • .....   • .....   • .....   [Plaats, datum en handtekening]

De gemeente stelt dit formulier ter beschikking van haar inwoners, evenals een uittreksel uit het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, artikelen 17 en 18.

- 109.

De tijdelijke afwezigheid eindigt :

- indien de aanleiding ervoor ophoudt te bestaan ;
- indien de hoofdverblijfplaats betrokken wordt door nieuwe inwoners;
- in geval van een klaarblijkelijk einde van de band met het gezin waarvan de betrokkene deel uitmaakte – schriftelijke verklaring door de referentiepersoon van het gezin;

¹ Als toepassing wordt gemaakt van artikel 18, §3, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, moet steeds de reden met bewijsstukken ter staving worden gegeven (zie verso bij dit formulier). In alle andere gevallen wordt dit sterk aanbevolen.

² Enkel de referentiepersoon van het gezin kan de aangifte doen voor het gehele gezin. Een volwassen lid van het gezin kan dit enkel voor zichzelf doen en een minderjarig lid van het gezin uitsluitend met het uitdrukkelijke akkoord op dit formulier van de persoon die het ouderlijk gezag uitoefent.

- zodra de betrokkene meldt dat hij / zij zich opnieuw heeft gevestigd in de hoofdverblijfplaats ;
- de verlenging ervan niet werd aangegeven ;
- wanneer de betrokkene vraagt om een effectieve inschrijving aan het adres waar hij / zij verblijft, of om een afvoering naar het buitenland.

Indien de gemeente geen informatie heeft betreffende de (nieuwe) hoofdverblijfplaats van de betrokkene, wordt de procedure opgestart om hem / haar van ambtswege af te voeren.

Wanneer wordt vastgesteld dat een burger zich herhaaldelijk beroept op een tijdelijke afwezigheid, dient in elk geval te worden onderzocht of de betrokkene nog wel zijn hoofdverblijfplaats heeft in de gemeente.

De personen bedoeld in punt 107, 2°, die niet (meer) in aanmerking komen voor een tijdelijke afwezigheid, worden ingeschreven via het referentieadres van het OCMW voor gedetineerden (zie punt 115).

De personen bedoeld in punt 107, 4° die niet (meer) in aanmerking komen voor een tijdelijke afwezigheid, kunnen voor de duur van hun stationering of detachering worden ingeschreven onder referentieadres (zie punt 14 e) om beroepsredenen aan het adres van een natuurlijk persoon of via het referentieadres dat werd vastgesteld door de Minister van Landsverdediging. In dit geval gaat het om het volgende adres: Burgerlijk Algemeen Bestuur, Eversestraat 1 te 1140 BRUSSEL.

De personen bedoeld in punt 107, 5°, 6°, 7° of 8° die niet (meer) in aanmerking komen voor een tijdelijke afwezigheid, kunnen voor de duur van hun opdracht worden ingeschreven onder referentieadres (zie punt 14 e) om beroepsredenen aan het adres van een natuurlijk persoon.

109 bis De Belgische studenten die nooit ingeschreven werden in het Koninkrijk of het Koninkrijk meer dan vijf jaar geleden verlaten hebben en die enkel tijdelijk op het Belgisch grondgebied verblijven om te studeren worden niet ingeschreven in de bevolkingsregisters als zij financieel nog ten laste zijn van hun ouders.

Zij worden op hun verzoek ingeschreven in de bevolkingsregisters als zij enerzijds kunnen bewijzen dat zij niet langer ten laste zijn van hun ouders, en als zij anderzijds niet ingeschreven zijn in de consulaire registers.

c) Vreemde ambtenaren en personeelsleden van de instellingen van de Europese Unie:

110. Krachtens artikel 11, b, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie (goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1966, bekendge-

maakt in het Belgisch Staatsblad van 8 juli 1967), worden de vreemde ambtenaren en andere personeelsleden van de vier instellingen van de Europese Unie (Parlement, Raad, Commissie, Economisch en Sociaal Comité), alsook hun echtgenoot en de ter hunner laste zijnde verwanten, niet onderworpen aan de immigratiebeperkingen en de formaliteiten van de vreemdelingenregistratie. Bij hun indiensttreding in België, en voor de duur van hun functie, worden zij vermeld in de bevolkingsregisters van de gemeente van hun hoofdverblijfplaats, voor zover ze niet op eigen initiatief ingeschreven zijn in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister. Deze vermelding geldt als inschrijving in de bevolkingsregisters.

Onder "verwanten" moet worden verstaan de kinderen die minder dan 21 jaar of die ten laste zijn, alsook de ten laste zijnde ascendenten die onder hetzelfde dak wonen.

Die vermelding wordt in het bevolkingsregister aangebracht onder een speciale codificatie: "E.U.-Protocol", die wordt opgenomen onder code 3 naast de informatie type 210 (register van inschrijving) van het Rijksregister, op basis van de door de vier betrokken instellingen verstrekte inlichtingen.

Voor de vreemde ambtenaren en andere personeelsleden van de Gemeenschappen moeten in het bevolkingsregister de volgende gegevens vermeld worden:

1. de naam en voornamen;
2. de plaats en datum van geboorte;
3. het geslacht;
4. de nationaliteit;
5. de hoofdverblijfplaats (straat en punt);
6. de burgerlijke staat;
7. de samenstelling van het gezin;
8. de datum van indiensttreding in België.

De datum van de vermelding in het bevolkingsregister moet die zijn waarop het memorandumakkoord tussen de Belgische Regering en deze instellingen van de Europese Unie ondertekend werd, namelijk 3 april 1987, voor de personen die op die datum in dienst waren.

De in aanmerking te nemen datum voor de vermelding in de bevolkingsregisters van de Europese ambtenaren en personeelsleden die pas na 3 april 1987 hun hoofdverblijfplaats in België vestigden, is de datum van indiensttreding die vermeld is naast het beroep, waarvoor vier mogelijkheden bestaan:

- Ambtenaar E. U. - Commissie;
- Ambtenaar E. U. - Raad;
- Ambtenaar E. U. - Ec. en Soc. Com.;
- Ambtenaar E. U. - Eur. Parl.

Bovengenoemde vermelding zal geschrapt worden zodra de ambtenaar of het personeelslid zijn ambt neergelegd heeft of, als het om een verwant gaat, zodra hij niet meer in de voorwaarden is om aanspraak te maken op toepassing van artikel 11, b, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Euro-

pese Unie. Als de betrokken persoon na het neerleggen van zijn ambt in België blijft wonen, kan hij een verblijfsvergunning of een vestigingsmachtiging krijgen in overeenstemming met de reglementering betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De vermelding zal eveneens worden weggelaten op verzoek van de Dienst van het Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, voor personen die een inschrijving in de bevolkingsregisters verkiezen.

Wanneer een Europese ambtenaar of personeelslid in België in dienst treedt, kan hij tijdelijk een voorlopige verblijfplaats (hotel) krijgen. Deze ambtenaar of dit personeelslid zal pas in de bevolkingsregisters opgenomen worden, als hij zijn definitieve verblijfplaats gevestigd heeft. Als een gemeente tijdens het voorlopig verblijf informatie nodig heeft, wordt haar verzocht zich tot de verantwoordelijke ambtenaren van de vier betrokken instellingen te wenden.

De gemeenten moeten zelf zorgen voor de vermeldingen in de bevolkingsregisters, de afvoeringen en de eventuele wijzigingen van de informatie betreffende de Europese ambtenaren en personeelsleden op basis van de documenten die hen worden toegestuurd door de betrokken instelling van de Europese Unie.

In geval van overbrenging van de hoofdverblijfplaats naar een andere gemeente staat op het bewijs van inschrijving model 3 de vermelding "Europees ambtenaar".

De in aanmerking te nemen inschrijvingsdatum is die van de door de betrokken instelling verstrekte bijwerking waarin de verblijfsverandering opgenomen is of, bij ontstentenis, de datum van vestiging van de hoofdverblijfplaats.

De gemeenten zijn altijd gehouden voorafgaandelijk de echtheid van de hoofdverblijfplaats van de betrokkenen na te gaan, zowel bij de definitieve installatie in België als bij latere verblijfsveranderingen.

De gemeenten moeten de verantwoordelijke ambtenaren en andere personeelsleden van de vier Europese instellingen op de hoogte brengen van elke anomalie die zij vaststellen bij het onderzoek van de lijsten van Europese ambtenaren en personeelsleden of de bijwerkingen van die lijsten, bij voorbeeld wanneer een opgegeven adres niet overeenstemt met de werkelijkheid. Dezelfde procedure is van toepassing vóór elke afvoering van een ingeschreven persoon die niet meer op het grondgebied van de gemeente verblijft, als die gemeente daarvan niet op de hoogte gebracht werd via een bijwerking van het dossier.

De gevallen van Europese ambtenaren en personeelsleden die om één of andere reden niet in de bevolkingsregisters vermeld zouden zijn (voornamelijk bij gebrek aan voldoende informatie) na de gebruikelijke contacten met de ambtenaren van de vier betrokken instellingen, worden voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Het voormelde protocol brengt voor de Europese ambtenaren en personeelsleden, hun echtgenoot of de verwanten te hunnen laste geen enkele verplichting mee om

in te gaan op uitnodigingen om zich bij de bevolkingsdienst te melden ten einde de informatie aan te vullen of te verbeteren.

Er wordt aan herinnerd dat de personen die in de bevolkingsregisters vermeld staan, onder dezelfde voorwaarden als de in de genoemde registers ingeschreven personen, alle door de gemeente aangeboden diensten moeten genieten (administratief, sociaal, cultureel, sportief, ...).

De gemeentebesturen zijn in het bijzonder gehouden de volgende bewijzen af te leveren aan de betrokken personen:

- bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister;
- bewijs van gezinssamenstelling;
- bewijs van verblijf;
- bewijs van leven.

Ze moeten ook aanvaarden handtekeningen te legaliseren, formulieren uit te delen voor de wilsuiting betreffende het wegnemen en transplanteren van organen en weefsels na het overlijden, en verklaringen ter zake en betreffende de wettelijke samenwoning te registreren.

De vermelding in het bevolkingsregister geeft echter geen aanleiding tot de afgifte van een verblijfsvergunning door de gemeentebesturen.

Wat de verstrekking van informatie uit de registers in verband met de vreemde ambtenaren en personeelsleden van de E.U. betreft, dient verwezen te worden naar de regels bepaald in hoofdstuk VIII.

d) Vreemdelingen bedoeld bij het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 betreffende de verblijfsdocumenten in België van sommige vreemdelingen:

111. Het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 betreffende de verblijfsdocumenten in België van sommige bevoorrechte vreemdelingen somt de bijzondere verblijfsdocumenten op die over het algemeen aan bepaalde categorieën van vreemdelingen afgegeven worden op grond van hun ambt. Het voormelde koninklijk besluit regelt niet het probleem van de eventuele inschrijving van de houders van bijzondere verblijfsdocumenten in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister en impliceert geen vrijstelling van inschrijving in de voormelde registers.

De situatie van diplomaten en personen die gelijkaardige immuniteiten genieten als het diplomatiek korps, alsook het militair personeel van SHAPE en de NAVO, werd behandeld in hoofdstuk I, punt 4.

Het statuut van de ambtenaren en personeelsleden van de E.U. werd behandeld in punt 110.

De vreemdelingen bedoeld in de artikelen 2 en 3 van voormeld koninklijk besluit van 30 oktober 1991 (met uitzondering van de E.U.- ambtenaren en het militair personeel van SHAPE en de NAVO, de leden van het burgerlijk personeel van

NAVO en de personen ten laste van dit burgerlijk personeel, alsmede de personen die ten laste zijn van het militair personeel van NAVO) die vrijgesteld zijn van de formaliteiten inzake vreemdelingenregistratie en niet op eigen initiatief ingeschreven zijn in het bevolkingsregister of het vreemdelingenregister, worden geregistreerd volgens de volgende modaliteiten.

Ze worden in het bevolkingsregister vermeld op basis van individuele inlichtingenbulletins die afgeleverd worden door de Dienst Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken. De datum die voor de vermelding in aanmerking genomen moet worden, is die van de indienstreding die op de voormelde inlichtingenbulletins voorkomt.

De gemeenten controleren voorafgaandelijk de echtheid van de hoofdverblijfplaats van de betrokkenen, zonder ze echter op te roepen om zich bij het gemeentebestuur te melden. Het schrappen van de vermelding (neerlegging van het ambt, overbrenging van verblijfplaats naar een andere gemeente) of de wijziging ervan (verblijfsverandering in dezelfde gemeente of bijwerking van de identificatiegegevens) gebeurt op basis van inlichtingen verstrekt door de Dienst Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken.

Moeilijkheden en betwistingen in verband met de vaststelling van de hoofdverblijfplaats worden voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

De vermelding in het bevolkingsregister omvat een bijzondere codificatie "vreemdelingen K.B. van 30/10/91" (code 4 naast het informatietype 210 voor het Rijksregister (register van inschrijving) om elke verwarring te voorkomen met de vreemdelingen die onderworpen zijn aan de formaliteiten inzake immigratie krachtens de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, alsook met de E.U.- ambtenaren.)

Die vermelding bestaat uit de volgende gegevens:

- 1°) naam en voornamen;
- 2°) plaats en datum van geboorte;
- 3°) geslacht;
- 4°) nationaliteit;
- 5°) hoofdverblijfplaats (met straat en nummer);
- 6°) burgerlijke staat;
- 7°) samenstelling van het gezin;
- 8°) datum van indienstreding in België;
- 9°) beroep.

Deze vermelding geldt als inschrijving in de bevolkingsregisters.

Er wordt aan herinnerd dat de personen die in de bevolkingsregisters vermeld staan, onder dezelfde voorwaarden als de in de genoemde registers ingeschreven personen, alle door de gemeente aangeboden diensten moeten genieten.

De gemeentebesturen zijn in het bijzonder gehouden de volgende bewijzen af te leveren aan de betrokken personen:

- bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister;
- bewijs van gezinssamenstelling;
- bewijs van verblijf;
- bewijs van leven.

Ze moeten ook aanvaarden handtekeningen te legaliseren, formulieren uit te delen voor de wilsuiting betreffende het wegnemen en transplanteren van organen en weefsels na het overlijden en verklaringen ter zake en betreffende de wettelijke samenwoning te registreren.

Bovengenoemde vermelding zal geschrapt worden zodra de vreemdeling zijn ambt heeft neergelegd of, als het om een verwant gaat, zodra hij niet meer in de voorwaarden is om aanspraak te maken op een door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken afgeleverde identiteitskaart. Als de betrokken persoon na het neerleggen van zijn ambt in België wil blijven wonen, zal zijn verzoek behandeld worden in overeenstemming met de reglementering betreffende het verblijf en de vestiging van vreemdelingen in het Rijk.

De vreemdelingen opgesomd in artikelen 2 en 3 van voormeld koninklijk besluit van 30 oktober 1991, die niet vrijgesteld zijn van de formaliteiten inzake vreemdelingenregistratie, worden ingeschreven in het bevolkingsregister. Die inschrijving gebeurt hetzij op basis van inlichtingenbulletins van de Dienst Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, hetzij op basis van de aangiften van de betrokkenen bij het gemeentebestuur.

Er dient opgemerkt te worden dat de vreemdelingen bedoeld bij artikel 4 van voormeld koninklijk besluit van 30 oktober 1991 nooit vrijgesteld zijn van de formaliteiten inzake vreemdelingenregistratie. Zij moeten ingeschreven worden zoals bepaald in het vorige lid.

De kinderen bedoeld in artikel 5 van voormeld koninklijk besluit van 30 oktober 1991 hebben hetzelfde statuut als hun ouders wat de registratiemodaliteiten betreft.

Ingevolge de wijziging van voormeld koninklijk besluit van 30 oktober 1991 bij koninklijk besluit van 25 mei 2005 (Belgisch Staatsblad van 13 juni 2005), mogen de gezinsleden van de houders van een diplomatieke identiteitskaart, een consulaire identiteitskaart of een bijzondere identiteitskaart een betaalde beroepsactiviteit uitoefenen in België, op voorwaarde dat België daarover een wederkerigheids-overeenkomst heeft afgesloten. De namen van de betrokken personen, alsook de aanvang en de eventuele stopzetting van de beroepsactiviteit, worden meegedeeld door de Dienst Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken. Deze beroepsactiviteit wordt dan in het bevolkingsregister op zulke manier vermeld dat de betrokken vreemdeling de voordelen van het koninklijk besluit van 30 oktober 1991 blijft behouden, d.w.z. “vreemdelingen K.B. van 30/10/1991” (code 4 naast het informatietype 210 (register van inschrijving) van het Rijksregister).

e) Personen die in een mobiele woning verblijven:

112. ***Herinnering aan de wettelijke grondslag.***

Het referentieadres van personen die in een mobiele woning verblijven, wordt geregeld in artikel 1, §2 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen, en in artikel 20, §1 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Personen die in een mobiele woning verblijven worden ingeschreven in de bevolkingsregisters:

1° hetzij van de gemeente waar zij minstens zes maanden per jaar op een vast adres verblijven. Tijdens hun verplaatsingen worden deze «rondtrekkende» personen dus beschouwd als tijdelijk afwezig in de gemeente van inschrijving.

2° hetzij van de gemeente waar zij beschikken over een referentieadres bij een natuurlijke persoon.

3° hetzij van de gemeente waar zij beschikken over een referentieadres bij een rechtspersoon. Enkel verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk die minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid genieten en die zich in hun statuten tot doel hebben gesteld onder meer de belangen van één of meer rondtrekkende bevolkingsgroepen te behartigen of te verdedigen, kunnen optreden als rechtspersoon bij wie een natuurlijk persoon een referentieadres kan hebben.

De mogelijkheid van een referentieadres bij een rechtspersoon werd gecreëerd om de inschrijving in het bevolkingsregister te vergemakkelijken voor rondtrekkende gemeenschappen.

Wanneer personen een deel van de tijd in de mobiele woning verblijven en een deel van de tijd op een vast adres, gaat de voorkeur uit naar een inschrijving aan het vaste adres. De mobiele woning wordt beschouwd als occasionele verblijfplaats. Het is niet nodig dat zij continu gedurende zes maanden op een vast adres verblijven om er ingeschreven te worden of te blijven.

Definitie van het begrip «mobiele woning».

Onder "mobiele woning" dient te worden verstaan: Iedere woning die opgevat en uitgerust is om zich reglementair op de openbare weg te verplaatsen. Hieronder vallen schepen (opgevat en uitgerust om zich reglementair op de waterwegen te verplaatsen), woonwagens, caravans (deze term betekent een aanhangwagen bestemd om door een voertuig getrokken te worden), mobilhomes (of campingcars) of een ander gelijkaardig onderkomen.

De uitrusting moet toereikend zijn en aantonen dat het gaat over een woning, dit wil zeggen opgevat en uitgerust om er een gezin of een alleenstaande in onder te brengen. Vrachtwagens, autobussen, personenauto's of bestelwagens, uitgerust enkel met een slaapruiimte, die slechts worden gebruikt om personen en/of goederen te vervoeren van punt A naar punt B, kunnen niet worden beschouwd als «mobiele woning».

Het criterium «opgevat en uitgerust om zich te verplaatsen op de openbare weg» kan worden gecontroleerd op basis van de documenten voorzien door de geldende reglementering voor elk type mobiele woning: bijvoorbeeld het rijbewijs, het kentekenbewijs, het keuringsbewijs, het gelijkvormigheidsattest, de vlaggenbrief, het stuurbrevet, het certificaat van deugdelijkheid, de vaarvergunning, het vaarbewijs, het Rijnpatent, enz. Er kan een controle van de mobiele woning ter plaatse worden uitgevoerd.

Wie kan worden ingeschreven in mobiele woning ?

Het beroep van de betrokken burger (schipper, artiest, foorkramer, enz.) speelt op zich geen enkele rol.

Controle van de gemeente en inschrijving op referentieadres of weigering.

De inschrijving op referentieadres vereist de schriftelijke toestemming van de natuurlijke persoon die is ingeschreven op het adres of van de rechtspersoon die zijn zetel heeft op dit adres, uitgedrukt in het formulier dat is opgenomen in het punt 98 I van de Algemene onderrichtingen. Zowel de verstrekker van het referentieadres, als de begunstigde, kunnen te allen tijde eenzijdig een einde stellen aan het referentieadres. In voorkomend geval dient diegene die het referentieadres beëindigt, de andere partij en de gemeente van inschrijving hiervan schriftelijk in kennis te stellen.

Alvorens over te gaan tot de inschrijving op het referentieadres van een rechtspersoon, moet de gemeente nagaan of de betrokken rechtspersoon beantwoordt aan de criteria voorzien in het punt 112 van de Algemene onderrichtingen.

Indien de gemeente twijfelt aan de echtheid van de door de aanvrager van het referentieadres vermelde reden (onder deel A van het formulier), dient zij de voorlegging van bijkomende bewijsstukken te vragen alvorens tot de inschrijving op het referentieadres over te gaan. Er kan eveneens een controle van de mobiele woning worden uitgevoerd door de wijkpolitie volgens dezelfde modaliteiten als een woonstcontrole in het kader van een aangifte adreswijziging.

De inschrijving is niet beperkt in de tijd. De gemeente kan evenwel op elk moment controleren of de voorwaarden nog steeds vervuld zijn.

Er kan worden gevraagd dat de betrokken burger jaarlijks het bewijs levert dat de mobiele woning als dusdanig werd gebruikt en voornamelijk op het Belgische grondgebied (of op de Belgische territoriale wateren).

Als de mobiele woning niet of niet meer als dusdanig wordt gebruikt, moet de betrokkene ingeschreven worden op het adres van de permanente standplaats (of ligplaats). De gemeente past, indien nodig, het principe van de voorlopige inschrijving toe. Uit het begrip «mobiele woning» moeten de stacaravans gesloten worden (deze benaming slaat op woningen die niet zijn opgevat en uitgerust om op de openbare weg door een voertuig te worden getrokken) welke al dan niet vast aan de grond geplaatst staan. Dat geldt ook voor de woonwagens die gedragen worden door een in de grond ingebouwde of eraan verankerde installatie en bijgevolg niet meer als verplaatsbaar kunnen worden beschouwd.

Het referentieadres is ook niet bedoeld voor bewoners van woonboten. Deze personen beschikken over een vast adres. Zij dienen te worden ingeschreven in de registers op de naam van het dok waar het vaartuig aangemeerd ligt en op het bijhorende kaainummer (desgevallend op de naam van de aanpalende straat met bijhorend nummer).

Een eventuele weigering moet door de gemeente schriftelijk worden meegedeeld aan de burger. Deze kan in beroep gaan bij de rechtbank van eerste aanleg of bij de Raad van State.

Bewijsstukken die een rondtrekkend bestaan aantonen.

Er werd vastgesteld dat bepaalde gemeenten soms te ver gaan in hun zoektocht naar indicaties die al dan niet de echtheid van de situatie bevestigen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een gemeente stelt dat het niet mogelijk is om rond te trekken en een "vast werk" uit te oefenen, of om rond te trekken en een kind naar een reguliere school te sturen. Het hebben van een contract van onbepaalde duur kan perfect samengaan met een rondtrekkend bestaan en het beschikken over een referentieadres. Enkel de feitelijke situatie telt.

Hieronder vindt u een indicatieve lijst opgesteld met redelijke bewijsstukken die een rondtrekkend bestaan aantonen en die de gemeente kan opvragen, in volgorde van bewijskracht :

- documenten van de werkgever (foorkramers, schippers, ...) ;
- attesten van overheden en lokale instellingen (kantoor van de haven-meester, camping, standplaatsvergunningen, doortrekkersterreinen, ...).

Indien deze bewijsstukken niet voorhanden zijn of onvoldoende duidelijkheid scheppen over de reële situatie waarin de persoon zich bevindt (niet gepersonaliseerd, geen bepaalde periode vermeld, ...), kan de gemeente aanvullende bewijsstukken vragen, met name :

- schriftelijke getuigenverklaringen van privépersonen (omschrijving van de feiten (bijvoorbeeld toelating tot verblijf op privéterrein), identificatie van de getuige (kopie van de identiteitskaart) en de relevantie van de getuige ten opzichte van de aangehaalde feiten) voorzien van datum en handtekening ;
- facturen op naam en diverse bewijzen van doortocht in verschillende steden (geldopnames, herstellingen, verhuringen, aankopen...) ;
- ...

De gemeente beoordeelt de relevantie van de aangereikte bewijsstukken. Indien enkel "aanvullende bewijsstukken" voorliggen, dient de gemeente voldoende bij-

komende bewijsstukken op te vragen om een concreet beeld te krijgen van het rondtrekken van de betrokkene. Hierbij dient nauwgezet de coherentie van deze bewijsstukken nagegaan te worden. Het enkel feit dat louter “aanvullend bewijs” aanwezig is sluit geen positieve beslissing uit, het is evenwel aanbevelenswaardig om de betrokkene in te lichten over de volgorde van bewijslast, om de administratieve last bij een latere controle te verminderen.

Einde van het referentieadres

De gemeente van inschrijving van personen die in een mobiele woning verblijven, kan hen van ambtswege afvoeren, hen van ambtswege inschrijven of hun inschrijving in een andere gemeente uitlokken, indien de criteria voor inschrijving in haar register niet meer aanwezig zijn (zie punten 86 tot 96 van de Algemene onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters). Dat is met name het geval wanneer:

- de persoon niet meer in een mobiele woning woont, maar een lokali-seerbare hoofdverblijfplaats heeft;*
- het referentieadres niet meer geldig is (weigering of verhuis of overlijden van de natuurlijke persoon die is ingeschreven op het adres, de natuurlijke persoon die is ingeschreven op het adres kan de betrokkene niet meer bereiken,...);*
- er zijn geen (jaarlijkse) bewijzen meer van verblijf in mobiele woning voornamelijk op het Belgische grondgebied*
- de persoon verblijft voornamelijk in het buitenland;*
- de mobiele woning wordt niet meer als verplaatsbaar beschouwd of wordt niet meer opgevat en uitgerust om zich reglementair te verplaatsen op de openbare weg of de uitrusting is niet meer toereikend om aan te tonen dat het gaat over een woning;*

f) Personen die bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats hebben of meer hebben:

113. 1) inschrijving onder referentieadres bij het OCMW:

Artikel 20, §3, eerste en tweede lid van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 21 februari 1997, bepaalt de voorwaarden, waaraan de personen die bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats hebben of meer hebben dienen te voldoen, om in aanmerking te komen voor een inschrijving op het adres van Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van de gemeente waar zij gewoonlijk vertoeven.

Deze voorwaarden hiertoe zijn de volgende:

- 1° in geen geval ingeschreven zijn in een gemeentelijk bevolkingsregister in België.

Wanneer de aanvrager al ingeschreven is in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister van een gemeente op een reëel adres of op een referentieadres, of indien hij al ingeschreven is in het wachtregister,

kan hij als referentieadres niet ingeschreven worden op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De gemeente waar de aanvraag ingediend wordt, dient dit te controleren vooraleer ze de inschrijving verricht.

- 2° De dienstverlening vragen in de zin van artikel 57 van de organieke wet van 8 juli 1976 op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, of het leefloon, waarin de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie voorziet.

Het is de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, en niet van de gemeente, te controleren of deze voorwaarde vervuld is.

Zo dit het geval is, levert het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een attest af, waarvan het model vastgesteld wordt door de Minister tot wiens bevoegdheid de openbare centra voor maatschappelijk welzijn behoren.

Te volgen procedure:

- De betrokkene begeeft zich, met voormeld attest, naar het gemeentebestuur.
- Nadat het gemeentebestuur gecontroleerd heeft of de betrokkene op deze datum niet ingeschreven is in een gemeentelijk register, schrijft het hem in op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ⁽¹⁾, op de datum die vermeld is op het attest, uitgereikt door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, na controle van zijn identiteit, zonder dat een onderzoek naar de hoofdverblijfplaats wordt uitgevoerd, of op de datum van de dag die volgt op de ambtshalve afvoering door de vorige gemeente (*Indien de betrokkene nog in het bezit is van een geldige identiteitskaart, dan moet deze niet te worden geannuleerd. In dit geval moet de registratie van de ambtshalve afvoering uitgevoerd worden door de dienst van het Rijksregister opdat deze kaart kan blijven gebruikt worden.*). De beslissing van de Raad voor maatschappelijk welzijn wordt in de registers vermeld (IT 003).

Het model 10 (zie punt 71) stelt de gemeente van het OCMW waar de betrokken persoon vraagt om ingeschreven te worden, in staat om bij de gemeente van de vorige officiële inschrijving na te gaan of betrokkene wel degelijk het adres van die officiële inschrijving verlaten heeft, en om eventueel zijn verblijfssituatie te regulariseren.

⁽¹⁾ De gemeenteverordening mag een afzonderlijk busnummer voorbehouden voor de personen, die als referentieadres ingeschreven zijn op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Als een gemeente op voormelde wijze ondervraagd werd door een andere gemeente, dan dient zij het model 10bis (zie punt 71) te gebruiken. Door middel van dit formulier kan de gemeente waar de betrokken persoon officieel ingeschreven was, bevestigen dat betrokkene wel degelijk het adres van de officiële inschrijving verlaten heeft en (eventueel) dat de verblijfssituatie van betrokkene werd geregulariseerd. Dat behoorlijk ingevulde formulier moet binnen de vijftien dagen worden teruggestuurd naar de gemeente van het OCMW waar betrokkene vraagt om ingeschreven te worden.

(Zie eveneens hierover de omzendbrief dd. 4 oktober 2006 van de Minister van Maatschappelijke Integratie en van de Minister van Binnenlandse Zaken, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 november 2006.)

Artikel 20, § 3, derde lid, van het voornoemde koninklijk besluit bepaalt dat de betrokkenen zich ten minste éénmaal per trimester dienen aan te bieden bij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn om deze inschrijving te behouden. De termijn begint te lopen vanaf de datum van inschrijving. De praktische schikkingen hieromtrent worden bepaald door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 20, § 4, van het koninklijk besluit regelt het probleem van afvoering van de registers wanneer de betrokken persoon niet langer aan de voorwaarden voldoet om met een referentieadres ingeschreven te zijn op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. Als de betrokken persoon zich niet minstens éénmaal per trimester aanbiedt, of als hij niet langer aan de voorwaarden voldoet bedoeld in artikel 20, § 3, eerste lid, van het voornoemde koninklijk besluit van 16 juli 1992, meldt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dit aan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege, dat na kennisname van de documenten overgelegd door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, de beslissing neemt de betrokkene van ambtswege af te voeren van de registers. De datum van afvoering van de registers is de datum van deze beslissing.

2) Inschrijving onder referentieadres bij een natuurlijke persoon:

Personen die bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats hebben of meer hebben, beschikken – naast de mogelijkheid om zich onder referentieadres te laten inschrijven bij het OCMW – eveneens over de mogelijkheid om zich onder referentieadres te laten inschrijven bij een natuurlijke persoon (cfr. de voorbereidende werken van de wet van 24 januari 1997 tot wijziging van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten).

Ten einde eventuele misbruiken van referentieadressen te vermijden, dient de gemeente in dergelijk geval de nodige voorzichtigheid aan de dag te leggen, in het bijzonder dient de gemeente aandacht te besteden aan de controle van de hoofdverblijfplaats wanneer iemand om voormelde reden om zijn inschrijving als referentieadres verzoekt op het adres van een natuurlijke persoon. Indien zou blijken dat betrokkene zijn werkelijke hoofdverblijfplaats ergens anders heeft gevestigd, kan hij uiteraard niet worden beschouwd als een persoon die geen verblijf heeft bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen. Bijgevolg kan hij ook niet worden ingeschreven op het gevraagde referentieadres. Evenmin is het referentieadres bedoeld voor personen die in werkelijkheid hun hoofdverblijf hebben gevestigd op het adres van dit gevraagde referentieadres.

Voor het overige gelden dezelfde voorwaarden en modaliteiten zoals bepaald onder punt 1) (o.m. de controle door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of de voorwaarden vervuld zijn met aflevering van het voorziene attest).

g) Beschermde getuigen:

114. Als gevolg van de wet van 14 juli 2011 tot wijziging van de wet van 7 juli 2002 houdende een regeling voor de bescherming van bedreigde getuigen en andere bepalingen (Belgisch Staatsblad van 1 augustus 2011), kunnen beschermde getuigen worden ingeschreven op een contactadres, dit in afwijking van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Onder ‘contactadres’ dient te worden begrepen het adres waar de getuige officieel wordt ingeschreven, zonder er echter werkelijk verblijf te houden. In tegenstelling tot wat geldt voor een referentieadres, dient op het contactadres geen natuurlijke persoon te staan ingeschreven. Op het contactadres zal alle persoonlijke en officiële briefwisseling die voor de beschermde getuige bestemd is toekomen.

h) Gedetineerden:

115. ***Kennisgeving van opsluiting en datum van inschrijving***

De directie van een gevangenis of een instelling voor sociale bescherming verwtigt bij opsluiting de gemeente waar de betrokkene staat ingeschreven. Indien de betrokkene niet ingeschreven is in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente, wordt de kennisgeving gestuurd naar de gemeente waar de penitentiaire instelling gevestigd is.

Deze verwittiging gebeurt via een geautomatiseerde mailing door de FOD Justitie (DG EPI) na dertig dagen ononderbroken opsluiting. In voorkomend geval wordt deze melding behandeld zoals een normale aanvraag tot adreswijziging.

De eventuele inschrijving in de bevolkingsregisters gebeurt op de datum van de kennisgeving door de FOD Justitie (DG EPI)

Opgelet : de FOD Justitie (DG EPI) voorziet geen kennisgeving in het geval van een transfer naar een andere penitentiaire instelling. Indien een OCMW briefwisseling ontvangt voor een gedetineerde, mag deze worden bezorgd aan de geregistreerde gevangenis (adres vermeld in IT 026). De briefwisseling wordt ofwel doorgestuurd naar de actuele gevangenis ofwel teruggestuurd naar de originele afzender.

Algemene principes met betrekking tot de personen opgesloten in België

De personen opgesloten in gevangenissen of in instellingen voor sociale bescherming die op het ogenblik van hun opsluiting tot een gezin behoorden, blijven tijdens hun opsluiting ingeschreven in de bevolkingsregisters van de gemeente waar dat gezin zijn verblijfplaats heeft. Zij worden beschouwd als tijdelijk afwezig uit de verblijfsgemeente van het gezin en volgen diens lot bij veranderingen van hoofdverblijfplaats. In geval van twijfel is het nodig om de toestand nader te onderzoeken.

Wanneer tijdens zijn opsluiting blijkt dat de gedetineerde deel uitmaakt van een nieuw gezin (tot stand gekomen in gevolge een huwelijk of een adoptie, of wanneer het bestaan van een nieuwe relatie expliciet wordt bevestigd door de gevangenisdirectie) wordt hij, op zijn verzoek en mits toestemming van de referentiepersoon van het gezin, aan het adres van dat gezin ingeschreven, met een onmiddellijke tijdelijke afwezigheid.

Gedetineerden, met name de Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het land te verblijven, die bij hun opsluiting niet voldoen aan de voorwaarden van een tijdelijke afwezigheid, worden ingeschreven aan het referentieadres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar zij voor het laatst stonden ingeschreven in de bevolkingsregisters. Dit is van toepassing indien de betrokkene werd afgevoerd of geen belangen heeft behouden aan het laatste adres.

De laatste gemeente van beheer van de betrokkene schrijft de gedetineerde dan onmiddellijk in onder referentieadres aan het adres van het OCMW (IT 020 en IT 024). Er wordt tevens melding gemaakt van de tijdelijke afwezigheid (IT 026) op het adres van de penitentiaire instelling.

De dienst bevolking brengt zijn OCMW op de hoogte van deze inschrijving en van de tijdelijke afwezigheid. Het OCMW bezorgt de briefwisseling die toekomt voor de gedetineerde, aan de griffie van de penitentiaire instelling waar de gedetineerde is opgesloten.

Indien zij nooit eerder ingeschreven waren in de bevolkingsregisters van een gemeente, worden zij ingeschreven aan het referentieadres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de penitentiaire inrichting ligt.

Een beslissing of attest van de OCMW raad is niet nodig.

Dit wordt beschouwd als een inschrijving in gemeenschappen. Het adres van de gevangenis of de inrichting tot bescherming van de maatschappij wordt geregistreerd als een tijdelijke afwezigheid. Het betreft hier inrichtingen tot bescherming van de maatschappij in de strikte betekenis, en niet de psychiatrische ziekenhuizen waar geïnterneerden worden ondergebracht ter bescherming van de maatschappij.

Niet-Belgische gedetineerden

Alvorens over te gaan tot een aanpassing van de bevolkingsregisters, moet het recht op verblijf in België worden geverifieerd. In geval van twijfel moet een advies worden gevraagd aan de Dienst Vreemdelingenzaken (gedetineerden@ibz.fgov.be).

De vreemdelingen die afgevoerd werden wegens ‘verlies van het recht op verblijf’ (zie punt 91) en / of van wie de verblijfstitel of het verblijfsdocument vervallen is, worden beschouwd als nooit eerder ingeschreven in de bevolkingsregisters van een gemeente. Voor een herinschrijving is een expliciete goedkeuring van de Dienst Vreemdelingenzaken noodzakelijk (omzendbrief dd. 6 april 2009 van de Dienst Vreemdelingenzaken).

Plaatsing onder elektronisch toezicht.

De inschrijving aan het referentieadres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wordt behouden gedurende de strafuitvoering, behoudens in het geval van elektronisch toezicht als strafuitvoeringsmodaliteit. In het geval van elektronisch toezicht als autonome strafmaatregel of bij wijze van voorlopige hechtenis, wordt de betrokkene eveneens in regel ingeschreven waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft.

Invrijheidsstelling

De directie van een gevangenis of een inrichting tot bescherming van de maatschappij verwittigt eveneens bij vrijlating de gemeente waar de betrokkene staat ingeschreven.

Indien de betrokkene niet ingeschreven is in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente, wordt de kennisgeving gestuurd naar de gemeente waar de penitentiaire instelling gevestigd is.

Indien het adres dat de betrokkene heeft meegedeeld bij zijn vrijlating, identiek is aan het adres van inschrijving, dan volstaat het om de tijdelijke afwezigheid te supprimeren.

Indien het adres dat de betrokkene heeft meegedeeld bij zijn vrijlating, verschillend is van het adres van inschrijving, moet er een woonstcontrole worden uitgevoerd.

Bij een positieve woonstcontrole wordt er overgegaan tot inschrijving.

Indien de woonstcontrole aan het opgegeven adres negatief is maar wel resulteert in een vermoeden van een andere verblijfplaats, dan moet er aan dat adres een woonstcontrole worden uitgevoerd – desnoods via het verzenden van een model 6 naar de betreffende gemeente.

Indien de verblijfplaats van de betrokkene niet kan achterhaald worden, dan moet deze onmiddellijk van ambtswege worden afgevoerd.

Indien de betrokkene, die ingeschreven staat via het referentieadres van het OCMW, geen adres heeft opgegeven bij zijn vrijlating, heeft hij een maand de tijd om een zelf een hoofdverblijfplaats te zoeken.

Indien de betrokkene geen actie onderneemt of geen succes heeft binnen de gestelde termijn, gaat de gemeente over tot een onmiddellijke ambtshalve afvoering bij collegebeslissing uit de bevolkingsregisters.

Speciale gevallen

Indien er wordt vastgesteld dat een gedetineerde ontvlucht is, dan moet de gemeente een maand na de ontsnapping overgaan tot een afvoering van ambtswege.

Het referentieadres bij het OCMW volgens de regelgeving 'gedetineerden' – vermeldingen in IT 026 (tijdelijke afwezigheid) en IT 141 (gemeenschap) – mag niet worden verward met het referentieadres volgens de regelgeving 'daklozen' – geen vermelding in IT 026 en vermelding in IT 140 (alleenstaand). De regelgeving 'daklozen' vereist bovendien dat de betrokkene op geen enkele manier nog ingeschreven is in de bevolkingsregisters in België.

Om over te kunnen gaan van de regelgeving 'gedetineerden' naar de regelgeving 'daklozen' is het dus noodzakelijk dat de betrokkene op voorhand van ambtswege wordt afgevoerd. Vervolgens moet de tijdelijke afwezigheid worden gesupprimeerd, en de gezinstoestand aangepast naar "alleenstaand".

Om over te kunnen gaan van de regelgeving 'daklozen' naar de regelgeving 'gedetineerden', volstaat het om de tijdelijke afwezigheid in te voeren en om de gezinstoestand aan te passen naar "gemeenschap".

Personen ingeschreven in België, maar opgesloten in het buitenland

De Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het land te verblijven, die opgesloten worden in een penitentiaire instelling in het buitenland en die bij hun opsluiting deel uitmaken van een gezin, blijven gedurende hun opsluiting ingeschreven in de bevolkingsregisters aan het adres waar het gezin ingeschreven is.

Zij worden beschouwd als tijdelijk afwezig en verhuizen desgevallend mee met het gezin.

Zij kunnen evenwel niet worden ingeschreven via het referentieadres van het OCMW.

Indien ze niet kunnen worden beschouwd als tijdelijk afwezig, moeten ze worden afgevoerd uit de bevolkingsregisters.

i) Woning gelegen op het grondgebied van twee of meer gemeenten:

116. Als een huis op het grondgebied van twee of meer gemeenten gelegen is, worden de bewoners ingeschreven in de registers van de gemeente op het grondgebied waarvan de hoofdingang van dat huis zich bevindt.

Met hoofdingang wordt bedoeld de toegang vanaf de openbare weg tot het gebouw waaraan het gemeentebestuur een woningnummer heeft toegekend.

De gemeenten dienen hierbij ook de aanwijzingen te raadplegen die vervat zijn in de plannen van het kadaster en de atlas der buurtwegen.

Het bepalen van het adres van een woning is echter een gemeentelijke aangelegenheid die losstaat van de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken om moeilijkheden of betwistingen in verband met het hoofdverblijf van de bewoners van deze woning te beslechten.

j) Samenvoeging van gemeenten en wijziging van grenzen:

117. Als twee of meer gemeenten samengevoegd worden, gebeurt de centralisering van de bevolkingsdiensten na de installatie van de gemeenteraad van de nieuwe gemeente.

De registers worden in één enkel bureau van de bevolking bewaard en op uniforme wijze gehouden. Er kunnen hulpbureaus blijven bestaan, indien de afstanden tussen het centrum en sommige buitenwijken aanzienlijk zijn.

Alle personen die hun hoofdverblijfplaats in gefusioneerde entiteiten hebben, worden van ambtswege in de bevolkingsregisters van de nieuwe entiteit ingeschreven op de datum van de inwerkingtreding van de samenvoeging.

Bij wijziging van de gebiedsgrenzen van gemeenten, worden de bewoners van de overgehevelde percelen op de datum van inwerkingtreding van de grenswijziging van ambtswege ingeschreven in het register van de gemeente waar ze aan toegevoegd worden en afgevoerd van de registers van hun vorige verblijfplaats.

Hoofdstuk VII. - Recht op toegang tot en verbetering van de registers.

a) Het recht op toegang:

118. De modaliteiten van het recht op toegang tot de registers zijn vastgesteld bij het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en betreffende het recht op verbetering van deze registers.

Het gaat er hier om de burgers de mogelijkheid te bieden kennis te nemen van de hen betreffende informatiegegevens die in de registers bewaard worden en die in bepaalde gevallen te verbeteren. Deze procedure verstrekt de gemeenten eveneens een bijkomend middel ter controle van de juistheid van de registers.

De voorwaarden volgens welke de informatiegegevens verstrekt worden, zijn vastgelegd in de artikelen 1 tot 3 van het voormeld koninklijk besluit.

Het gemeentebestuur moet de geldigheid van de aanvraag nagaan, namelijk:

- a) de aanvraag moet ingediend worden door een persoon die ingeschreven is in de registers voor de hem betreffende gegevens;
- b) de aanvraag moet schriftelijk gebeuren, gedagtekend en ondertekend zijn, en bij het gemeentebestuur ingediend worden of door middel van een ter post aangetekende brief aan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege gestuurd worden;
- c) de aanvraag kan ingediend worden door de wettelijke vertegenwoordiger: het betreft de ouders of de voogd van de betrokken persoon (met uitsluiting van de curator of de voorlopige bewindvoerder);
- d) de aanvraag kan ingediend worden door een bijzondere gemachtigde. In dat geval is het nodig van de gemachtigde de volmacht te eisen die hem machtigt om toegang te hebben tot de gegevens betreffende zijn volmachtgever (een algemene volmacht wordt niet in aanmerking genomen). De volmacht wordt door het gemeentebestuur bewaard gedurende vijf jaar.

De vorm van het document dat aan de bestuurde afgegeven wordt, is bepaald in de artikelen 4 en 6 van het voormeld koninklijk besluit. De volgende titel moet op het document gezet worden: "Attest uit het bevolkingsregister / vreemdelingenregister afgegeven met toepassing van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het recht op toegang tot de registers". Voor de handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde wordt de volgende vermelding geplaatst: "Dit document is strikt persoonlijk en mag niet aan derden verstrekt worden".

De weigering om de informatie mede te delen impliceert de inachtneming van de vormen voorgeschreven in artikel 5 van het koninklijk besluit. Als een niet-conforme of twijfelachtige aanvraag bij de bevolkingsdienst ingediend wordt, moet aan de aanvrager een ontvangstbewijs van zijn aanvraag afgeleverd worden waarin hem erop gewezen wordt dat hij binnen vijftien dagen een schriftelijk antwoord zal krijgen.

Aan elke weigering tot mededeling van de informatie moet een met redenen omklede beslissing van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege ten grondslag liggen.

De gemeenten kunnen een retributie vragen voor de dienst die de burgers bewezen werd in het kader van de uitoefening van het recht op toegang tot de registers.

119. De wet van 25 maart 2003 tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (Belgisch Staatsblad van 28 maart 2003) verleent de houder van een elektronische identiteitskaart of een elektronische vreemdelingenkaart, via deze kaart of bij de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is, het recht op:

- 1° inzage van de hem betreffende informatiegegevens die zijn opgenomen in het bevolkingsregister of in het Rijksregister van de natuurlijke personen;
- 2° verbetering van deze gegevens welke niet op nauwkeurige, volledige en juiste wijze zijn opgenomen;
- 3° kennisname van alle overheden, instellingen en personen die, gedurende de laatste zes maanden, zijn gegevens bij het bevolkingsregister of het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden die belast zijn met de opsporing en bestraffing van misdrijven, van de Veiligheid van de Staat en van de Algemene Dienst inlichting en veiligheid van de Krijgsmacht. Dit recht is in werking getreden op 28 februari 2005, dit in gevolge het koninklijk besluit van 13 februari 2005 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding en van het stelsel van het recht tot kennisname van de overheden, instellingen en personen die de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben geraadpleegd of bijgewerkt (Belgisch Staatsblad van 28 februari 2005).

De burger kan zijn dossier raadplegen via <https://mijndossier.rn.fgov.be>.

Elke burger kan gratis een attest verkrijgen, opgesteld volgens de gegevens opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen overeenkomstig de door de Minister van Binnenlandse Zaken bepaalde modellen, voor zover de informatiegegevens die erin opgenomen zijn op hem betrekking hebben. De betrokken houder moet geen enkel bijzonder belang aantonen.

Deze attesten dragen een elektronische stempel, een soort van elektronische zegel van het Rijksregister, dat een bewijs moet vormen van de gegevensbron, met name het Rijksregister van de natuurlijke personen.

Elke burger kan op dezelfde manier een attest verkrijgen, opgesteld volgens de gegevens opgenomen in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, voor zover de informatiegegevens die erin opgenomen zijn op hem betrekking hebben. Dit attest draagt het elektronische zegel van de gemeente. De betrokken houder moet geen enkel bijzonder belang aantonen.

De lijst van de attesten, evenals de inhoud en het formaat, die bij de gemeente verkregen worden, bijvoorbeeld via elektronische loketten, en die persoonlijke informatiegegevens bevatten afkomstig van de bevolkingsregisters, wordt bepaald door de Minister van Binnenlandse Zaken (cf. ministerieel besluit van 21 april 2017 tot bepaling van de modellen van attesten bedoeld in artikel 3, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 5 juni 2004 tot vaststelling van het stelsel van de rechten tot inzage en verbetering van de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op de identiteitskaart en van de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen – B.S.: 28 april 2017).

b) Het recht op verbetering:

120. De modaliteiten van het recht op verbetering worden bepaald in artikel 8 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en betreffende het recht op verbetering van deze registers.

Het recht op verbetering wordt uitgeoefend voor informatiegegevens die onnauwkeurig, onvolledig, onjuist of overbodig blijken.

Het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister en hoofdstuk II van deze onderrichtingen dienen de criteria te vormen voor de beoordeling van de geldigheid van de informatie.

De verbetering van onvolledige of onjuiste informatie gebeurt op basis van bewijselementen die in aanmerking genomen kunnen worden, gezien de aard van de informatie (uittreksel uit akte van de burgerlijke stand, afschrift van een akte van de burgerlijke stand, afschrift van een vonnis of een arrest, ...)¹.

Het is bij voorbeeld uitgesloten de geboortedatum of de burgerlijke staat van een persoon te wijzigen op basis van een eenvoudige verklaring.

De persoon die zijn recht op verbetering uitoefent, levert tot staving van zijn verzoek alle bewijselementen die in aanmerking genomen kunnen worden. Hij wordt op zijn verzoek gehoord door de ambtenaar van de burgerlijke stand.

---

¹ Buitenlandse akten van de burgerlijke stand, alsook buitenlandse vonnissen en arresten, dienen te worden gelegaliseerd.

Voor gegevens die gelinkt zijn aan een akte van de burgerlijke stand mogen de bevolkingsregisters pas worden aangepast nadat de akte van de burgerlijke stand werd gewijzigd.

Vooraleer een standpunt te bepalen kan de ambtenaar van de burgerlijke stand een advies vragen aan de procureur des Konings.

De ambtenaar van de burgerlijke stand moet tevens een oplijsting maken van de gerelateerde akten van de burgerlijke stand die, ten gevolge van de gevraagde aanpassing, eveneens moeten worden aangepast.

Voor het verbeteren van bepaalde informatiegegevens kan, ondanks het verstrekken van sommige bewijselementen vanwege de bestuurskosten, een onderzoek door de gemeente noodzakelijk zijn (informatie betreffende de gezinssamenstelling).

Het recht op verbetering wordt gratis uitgeoefend.

Aan elke weigering om op verzoek van de betrokken persoon bepaalde gegevens te verbeteren, moet een met redenen omklede beslissing van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege ten grondslag liggen. De wettelijke basis en de beroepsmogelijkheden moeten worden vermeld.

Hoofdstuk VIII. - Het verkrijgen van informatie uit de registers.

121. Het verkrijgen van informatie uit de registers wordt geregeld door het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister.

Het verstrekken van de voormelde informatie gebeurt volgens vier modaliteiten, namelijk: in de vorm van attesten uit de registers of getuigschriften die aan de hand van die registers opgemaakt zijn in verband met een inwoner van de gemeente (artikelen 2 tot 4 van het koninklijk besluit), door raadpleging van de registers (artikel 5 van het koninklijk besluit), door verstrekking van personenlijsten uit de registers (artikelen 6 tot 10 van het koninklijk besluit) en in de vorm van statistische gegevens (artikel 12 van het koninklijk besluit).

In het laatste lid van artikel 3 van het koninklijk besluit wordt voorgeschreven dat de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde, op verzoek van de gemeente of van de aanvrager, bepaalt of een betwiste aanvraag tot het bekomen van een attest of van een getuigschrift al dan niet beantwoordt aan de afgiftevoorwaarden.

De gemeenten zijn verplicht aan de aanvragen te voldoen die in overeenstemming zijn met de voorwaarden bepaald in het koninklijk besluit en in deze onderrichtingen. Het is niet toegelaten systematisch te weigeren informatie te verstrekken.

Wanneer de bepalingen van het koninklijk besluit eisen dat de aanvraag schriftelijk dient te geschieden, kan de aanvraag ingediend door middel van een telefax eveneens in aanmerking worden genomen op voorwaarde dat de afzender op een voldoende manier kan geïdentificeerd worden. Ook een aanvraag die per e-mail werd verricht, dient te worden aanvaard op voorwaarde dat deze is voorzien van een elektronische handtekening.

a) Afgifte aan de betrokken persoon van attesten uit de registers en van getuigschriften die aan de hand van die registers opgemaakt zijn:

122. De persoon die een hem betreffend attest uit de registers vraagt of een getuigschrift dat aan de hand van die registers opgemaakt is, verkrijgt er afgifte van zonder te moeten doen blijken van enig bijzonder belang. Met andere woorden, de gemeenteoverheid mag geen wettelijke of reglementaire verantwoording vragen of zelfs geen aanwijzing van de eventuele geadresseerde van het document. Het volstaat gewoon de identiteit van de aanvrager na te gaan en eventueel zijn hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger (ouders van een kind, voogd, met uitsluiting van de curator en de voorlopige bewindvoerder) of van bijzondere gemachtigde of advocaat van betrokkene.

De persoon die een uittreksel van de registers of een attest vraagt waarin de historie van zijn adressen opgenomen is, kan dit eveneens verkrijgen.

Als de aanvrager een bijzondere machtiging gekregen heeft om een attest uit de registers of een getuigschrift uit die registers te vragen, dient dat document te worden voorgelegd aan de bevolkingsdienst die deze volmacht gedurende vijf jaar bewaart als bewijsstuk (rekening houdend met de verjaringstermijn in strafzaken). Een machtiging (volmacht) dient niet gelegaliseerd te zijn, maar de simpele voorlegging van de identiteitskaart van de betrokkene is niet voldoende.

Een advocaat dient geen volmacht van zijn cliënt voor te leggen, vermits hij op basis van zijn 'mandaat ad litem' (artikel 440, 2° alinea, Gerechtelijk Wetboek) gemachtigd is om attesten of getuigschriften met betrekking tot zijn cliënt (maar niet die met betrekking tot derden) te bekomen.

Opmerking: Soms wordt door de burger aan de gemeente gevraagd om een kopie van zijn identiteitskaart (of ander identiteitsdocument) voor eensluidend te verklaren. De gemeenten worden echter verzocht hieromtrent de grootste omzichtigheid aan de dag te leggen (cfr. de omzendbrief dd. 12 augustus 1996 van de Minister van Binnenlandse Zaken betreffende de overlegging van een eensluidende fotokopie in het kader van een naturalisatieaanvraag, Belgisch Staatsblad van 17 september 1996). Volgens voormelde omzendbrief kan een identiteitskaart enkel voor eensluidend worden verklaard in de specifieke gevallen waarbij een reglementaire bepaling dit vereist.

123. Afgifte aan de ouders van attesten uit de registers en van getuigschriften die aan de hand van die registers opgemaakt zijn met betrekking tot minderjarigen:

- De ouder bij wie het kind verblijft en die het ouderlijk gezag uitoefent, al dan niet samen met de andere ouder, heeft het recht, namens het kind, de attesten uit het bevolkingsregister te verkrijgen die dit kind betreffen.
- Ook de ouder bij wie het kind niet verblijft en die het ouderlijk gezag uitoefent, samen met de andere ouder, maar zonder samen te wonen, heeft het recht, namens het kind, attesten uit het bevolkingsregister te verkrijgen die dit kind betreffen.

b) Afgifte aan derden van attesten uit de registers en van getuigschriften die aan de hand van die registers opgemaakt zijn:

124. **Beginselen**

De afgifte van attesten of getuigschriften aan derden (natuurlijke persoon, privé-instelling met of zonder rechtspersoonlijkheid, openbare instelling) veronderstelt dat de afgifte van de documenten voorgeschreven of toegestaan is door of krachtens de wet (artikel 3 van voormelde koninklijk besluit).

Onder documenten waarvan de afgifte door of krachtens de wet is voorgeschreven of toegestaan, dient verstaan te worden: de documenten die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging of voor de voortzetting van een procedure bepaald door de wet, het decreet of de ordonnantie, in het bijzonder het Burgerlijk

Wetboek, het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van Strafvordering, of door een besluit genomen in uitvoering van de wet, het decreet of de ordonnantie, wanneer de rechtspleging de aanwijzing vereist van de woonplaats van de persoon jegens welke ze dient ten uitvoer gebracht of vervolgd te worden en wanneer de woonplaats in dit geval dient gelijkgesteld te worden met de inschrijving in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister.

De aanvragen dienen afzonderlijk ingediend te worden. Een verzoek waarbij informatie over verscheidene personen gevraagd wordt is niet ontvankelijk, behalve indien het om een en dezelfde procedure gaat.

De controle van de geldigheid van de aanvraag dient te gaan over de vermelding van de bepaling of bepalingen betreffende de ondernomen procedure en over de aard van de gevraagde informatiegegevens, rekening houdend met het motief waarom men ze vraagt.

De controle van de geldigheid van de aanvraag mag zich niet uitbreiden tot een onderzoek over de echtheid van de aanvraag, noch over de inhoud van het dossier dat aan de basis ligt van de procedure, noch over de mogelijkheid om deze procedure tot een goed einde te brengen.

Er moet, met andere woorden, voldaan worden aan elke afzonderlijke aanvraag die beantwoordt aan de voorwaarden voorgeschreven in dit koninklijk besluit en in deze onderrichtingen en die verwijst naar een wettelijke of reglementaire procedure die verenigbaar is met het beroep of met de hoedanigheid van de aanvrager.

De gemeente mag de gevraagde attesten en getuigschriften afleveren tegen kostprijs (artikel 3, laatste lid, van voormeld koninklijk besluit). Hierbij mogen zowel de personeelskosten (voor de tijd besteed door het gemeentepersoneel aan het verrichten van de nodige opzoeken en de aflevering van het gevraagde document), als de eventuele investeringskosten (bijvoorbeeld: kosten voor het digitaliseren van de bevolkingsregisters en het aanmaken van reproducties ervan) worden aangerekend.

Het merendeel van de aanvragen die aan de gemeenten voorgelegd worden met toepassing van artikel 3 van het voormeld koninklijk besluit betreft het opsporen van het adres van een in gebreke gebleven schuldenaar door de schuldeiser, die hierbij rechtstreeks of via een tussenpersoon optreedt. Het gaat in het bijzonder om de volgende procedures:

- ingebrekestelling van een schuldenaar (artikel 1139 van het Burgerlijk Wetboek);
- dagvaarding voor het gerecht (artikel 702 van het Gerechtelijk Wetboek);
- verzoekschrift op tegenspraak (artikelen 1034bis en 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek);

- summiere rechtspleging om betaling te bevelen (artikelen 1339 en 1340 van het Gerechtelijk Wetboek);
- betekening en kennisgeving van de akten van rechtspleging (Hoofdstuk VII van het eerste deel van het Gerechtelijk Wetboek, onder andere de artikelen 35, 36, 38, 40, 43 en 44 van het Gerechtelijk Wetboek);
- beslagen (titels I en II van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek, onder andere de artikelen 1389, 1390, 1422, 1430, 1447 en 1453 van het Gerechtelijk Wetboek);
- bepaling van de plaats waar de betaling moet gedaan worden (artikel 1247 van het Burgerlijk Wetboek);
- betekening van de overdracht van de schuldvordering aan de schuldenaar (artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek);
- vordering tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten inzake consumentenkrediet (artikel 1337ter van het Gerechtelijk Wetboek).
- ingebrekestelling conform de procedure tot minnelijke schikking (artikel 6 § 1 van de Wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van de consument, in combinatie met artikel 4 § 1 van dezelfde wet).

Andere aanvragen om informatie worden gedaan in het bijzonder bij de volgende procedures:

- vorderingen van de echtgenoten betreffende hun wederzijdse rechten en plichten en hun huwelijksvermogenstelsel (artikel 1253ter van het Gerechtelijk Wetboek);
- levering van het bewijs van feitelijke echtscheiding in het kader van de echtscheidingsprocedure (artikel 1255 §4 van het Gerechtelijk Wetboek);
- rechtspleging inzake de huur van goederen (artikel 1344bis van het Gerechtelijk Wetboek).

De aanvragen om informatie die bij de gemeenten ingediend worden kunnen tevens gegrond zijn op andere wetten of andere besluiten genomen krachtens de wet. Bij wijze van voorbeeld kan men volgende bepalingen aanhalen:

- de artikelen 69, 70 en 70bis van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 19 december 1939;
- de artikelen 28 en 29 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers;

- de artikelen 4, 2°, d, en 6, § 1, van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie, gewijzigd bij de programmawet van 22 december 1989;
- de artikelen 13 tot 18, 22, 26, 29, 30, 66 en 88 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst;
- het artikel 45 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet;
- het artikel 1 van het koninklijk besluit van 25 augustus 1992 betreffende de aanpassing van de verzekeringsovereenkomsten en andere verzekeringsdocumenten aan de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de instellingen van sociale zekerheid zich eerst dienen te wenden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen (dit via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid) om de mededeling te bekomen van de wettelijke informatiegegevens. Aldus dienen deze instellingen veel minder een beroep te doen op de bevolkingsregisters van de gemeente.

Een beroep doen op bevolkingsregisters zal slechts toegelaten worden wanneer de nodige informatie niet kan verkregen worden bij het Rijksregister.

De gemeenten dienen evenmin gevolg te geven aan de aanvragen tot het verkrijgen van attesten uit de bevolkingsregisters of van getuigschriften die aan de hand van deze registers zijn opgemaakt indien deze aanvragen uitsluitend gegrond zijn op de artikelen 4, 9 en 16, §1, 3°, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (advies nr. 10/93 van 8 september 1993 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer).

Het uittreksel of het getuigschrift bevat alleen de informatiegegevens die nodig zijn voor de procedure wanneer de persoon jegens welke ze ten uitvoer gebracht of vervolgd wordt ingeschreven is in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de aanvraag ingediend werd. Indien deze persoon afgevoerd werd, duidt het uitgereikte document, naargelang van het geval, de datum van afvoering aan alsook de naam van de gemeente waar hij of zij nadien ingeschreven werd, of de datum van afvoering van ambtswege of de datum van afvoering voor het buitenland.

Het is van belang dat het attest of het getuigschrift alleen de informatie bevat die nodig is voor de bedoelde rechtspleging. Zo oordeelde de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer dat een gemeente ten onrechte een attest van gezinssamenstelling had afgeleverd aan de eigenaar van een gebouw in een geschil t.a.v. een huurder. Volgens de Commissie diende de gemeente na te gaan welk document of welke informatie vereist was om de procedure in te leiden bedoeld in artikel 1344bis van het Gerechtelijk Wetboek (advies nr. 19/97 van 24 juli 1997 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer).

Eveneens wordt verwezen naar de omzendbrief dd. 25 januari 2002 (Belgisch Staatsblad van 29 maart 2002) waarin wordt gesteld dat, bij gebrek aan een uit-

drukkelijke wettelijke of reglementaire bepaling, op attesten en getuigschriften geen melding meer moet worden gemaakt van de datum en de wijze van verwerving van de Belgische nationaliteit. De bedoeling hiervan is om te vermijden dat niet ter zake dienende en voor de betrokkene discriminerende gegevens zouden worden aangebracht op de uitgereikte attesten en getuigschriften. Wanneer echter diegene op wie het attest of getuigschrift betrekking heeft, uitdrukkelijk verzoekt om hierbij de datum en/of de wijze van verwerving van de Belgische nationaliteit te vermelden en wanneer betrokkene hierbij aangeeft dat deze informatie noodzakelijk is, kan de gemeente dit uiteraard wel vermelden op het gevraagde attest of getuigschrift.

De gemeente deelt ook het laatste bekende adres mee van personen die ingeschreven zijn in het bevolkings- of vreemdelingenregister van een andere Belgische gemeente, indien er een rechtmatige aanvraag is van een derde om dit adres te bekomen in overeenstemming met de bepalingen van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Hiertoe werd een transactie gecreëerd (ondervragingscode 49) die deze informatie weergeeft onder de volgende vorm:

Inlichting uit het Rijksregister

Naam en voornamen

Adres

Postcode Gemeente

Opgezocht te ... .. (gemeente die de transactie uitvoert) op ... .. (datum)

Het laatst bekende adres wordt enkel weergegeven indien betrokkene is ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister.

De transactie wordt verworpen indien betrokkene

- ingeschreven is in het wachtregister;
- in het buitenland verblijft.

Rekening houdend met de verjaringstermijn in strafzaken worden de aanvragen gedurende vijf jaar bewaard in de bevolkingsdienst.

Het feit dat een adres niet mededeelbaar is aan derden (artikel 11 van het koninklijk besluit) is niet van dien aard dat het de afgifte van een attest uit het register of van een getuigschrift dat het adres vermeldt, kan verhinderen wanneer de afgifte van deze documenten voorgeschreven of toegestaan is door of krachtens de wet.

De aanvragen die ingediend worden voor andere doeleinden dan die van intern beheer door de ambtenaar van de burgerlijke stand, door de andere leden van het gemeentebestuur en door het personeel van de gemeentediensten en van het open-

baar centrum voor maatschappelijk welzijn worden behandeld overeenkomstig de artikelen 3 en 4 van het koninklijk besluit.

De inhoud van deze attesten en getuigschriften wordt bepaald in artikel 4 van het voornoemde koninklijk besluit. Tenzij de wet anders bepaalt, mogen de attesten of getuigschriften uit de bevolkingsregisters geen andere gegevens bevatten dan degene waarin artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen voorziet. D.w.z. dat enkel de 'wettelijke' informatiegegevens (het actuele adres, de actuele gezinssamenstelling, ...) mogen worden vermeld op de afgeleverde attesten en getuigschriften.

Aldus kan een attest met historiek van het adres (dat een informatiegegeven is, zoals bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983) enkel worden afgeleverd aan een derde, indien dit wordt voorgeschreven door een wettelijke bepaling waarvan uitdrukkelijk melding wordt gemaakt in de aanvraag.

Het is van essentieel belang op het document te vermelden met welk doel het wordt uitgereikt en tevens de naam te vermelden van de persoon voor wie het bestemd is.

De aanvrager is niet verplicht aan te tonen dat de afgifte van het document door of krachtens de wet is voorgeschreven of toegestaan wanneer deze vraag om een attest of een getuigschrift betreffende een inwoner van de gemeente betrekking heeft op:

- de verklaring betreffende het bestaan van een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning en waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen of een vermogensrechtelijk contract gesloten met één of meer personen die niet onderworpen zijn aan het huwelijksvermogensstelsel, met inbegrip van de aanduiding van de notaris bij wiens minuten het contract werd opgemaakt;
- de vermelding van de verklaringen betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging bepaald bij de wet, het decreet en de ordonnantie;
- de verklaring met betrekking tot de transplantatie van organen en weefsels na het overlijden, overeenkomstig het koninklijk besluit van 30 oktober 1986 tot regeling van de wijze waarop de donor of de personen bedoeld in artikel 1, §2, van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen hun wil te kennen geven;
- de vermelding door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de verklaring van wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister; evenals de beëindiging ervan (cfr. punt 44);

De aanvrager moet daartoe aan de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde ambtenaar bewijzen dat het verkrijgen van deze informatie voor hem onontbeerlijk is. Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand het onontbeerlijk karakter weigert te erkennen, doet het college van burgemeester en schepenen of het

gemeentecollege op verzoek van de betrokkene uitspraak over de gegrondheid van de aanvraag.

Bijzondere gevallen

Aanvragen afkomstig van advocaten: advocaten zijn in elke omstandigheid gerechtigd om attesten uit de registers of getuigschriften die aan de hand van de registers zijn opgemaakt, te verkrijgen voor de uitvoering van elke procedure voorgeschreven in het bijzonder door het Burgerlijk en het Gerechtelijk Wetboek en vermeld in de aanvraag tot het verkrijgen van het attest of het getuigschrift.

Aanvragen afkomstig van gerechtsdeurwaarders: zij zijn gerechtigd om attesten uit de registers of getuigschriften die aan de hand van de registers zijn opgemaakt te bekomen, voor zover de behoefte aan de desbetreffende informatiegegevens voortvloeit uit de uitvoering van hun publiekrechtelijke taak, d.w.z. in de gevallen dat zij handelen krachtens een gerechtelijke beslissing of een notariële akte en een afschrift van een uitvoerbare titel kunnen voorleggen. Voormelde attesten of getuigschriften kunnen niet aan gerechtsdeurwaarders worden afgeleverd indien het gebruik ervan niet noodzakelijk is voor de uitoefening van die publiekrechtelijke taak (bijvoorbeeld: voor invorderingsactiviteiten tegen betaling buiten de gewone gerechtelijke weg om). Zo heeft de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer moeite met de rechtstreekse inschakeling van de figuur van de gerechtsdeurwaarder vooraleer er sprake is van enige gerechtelijke procedure en dus zonder enige vorm van tegensprekelijkheid in hoofde van de tegenpartij, terwijl het in burgerlijke kwesties betaamt dat de rechten van verdediging worden gerespecteerd vooraleer gegevens uit overheidsbestanden worden vrijgegeven (advies nr. 37/2003 van 28 augustus 2003 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer).

Iedere aanvraag die wordt ingediend door een notaris of door een gerechtsdeurwaarder (handelend in uitvoering van zijn publiekrechtelijke taak) moet onmiddellijk beantwoord worden.

Aanvragen voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden: het koninklijk besluit van 5 januari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister (Belgisch Staatsblad van 17 januari 2014) wordt de mogelijkheid verleend tot het bekomen van attesten uit de bevolkingsregisters en getuigschriften i.v.m. een derde persoon wanneer dit wordt aangevraagd voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden. Wanneer het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege een schriftelijke aanvraag ontvangt tot het bekomen van attesten of getuigschriften over een derde persoon en deze informatie wordt gevraagd voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden, dient bij de behandeling van deze aanvraag voor eerst te worden nagegaan of de gevraagde attesten of getuigschriften betrekking hebben op bevolkingsregisters die meer of minder dan 120 jaar geleden werden afgesloten (artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister). In dit verband wordt eraan herinnerd dat de papieren bevolkingsregisters, die werden gehouden tot 1992, werden afgesloten na iedere tienjaarlijkse volkstelling. Het om de 10 jaar afsluiten van de bevolkingsregisters gebeurt niet meer sinds de invoer-

ring van de digitale bevolkingsregisters, die permanent worden bijgewerkt. De termijn van 120 jaar dient te worden berekend vanaf het ogenblik van de aanvraag voor het bekomen van het attest of getuigschrift.

a/ de aanvraag heeft betrekking op bevolkingsregisters die meer dan 120 jaar geleden werden afgesloten:

In dergelijke gevallen is de kans uiterst miniem dat de gevraagde attesten of getuigschriften betrekking zouden hebben op personen die nog in leven zijn. Het gaat hier namelijk om personen die meer dan 120 jaar geleden werden geboren. De attesten of getuigschriften gevraagd voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden kunnen dan ook door de gemeente vrij (zonder enige toestemming) worden afgeleverd aan de aanvrager.

Indien dit in de aanvraag werd gevraagd, mogen de afgeleverde attesten of getuigschriften ook de afstamming in opgaande lijn vermelden. Zonder deze informatie blijkt het moeilijk te zijn om genealogisch onderzoek te verrichten.

b/ de aanvraag heeft betrekking op bevolkingsregisters die minder dan 120 jaar geleden werden afgesloten:

In dergelijke gevallen dient meer rekening te worden gehouden met de privacy van de persoon over wie personengegevens worden gevraagd, zodat dan ook strengere regels gelden. Attesten of getuigschriften gevraagd voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden kunnen in voorkomend geval door de gemeente slechts aan de aanvrager worden afgeleverd mits schriftelijke toestemming van de persoon op wie ze betrekking hebben of van één van zijn verwanten.

Artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 voorziet een duidelijke rangorde van de personen die hun toestemming dienen te verlenen:

- In de eerste plaats komt het uiteraard aan de betrokkene zelf toe om toestemming te geven voor het afleveren van attesten of getuigschriften die op zichzelf betrekking hebben. Betrokkene is immers meester over zijn eigen personengegevens. Voor een minderjarige dient deze toestemming te worden gegeven door zijn ouders of zijn voogd.
- Indien de betrokken persoon is overleden of niet meer gezond van geest is (bijvoorbeeld bij dementie), dient deze toestemming te worden gegeven door diens langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner.
- Indien ook deze laatste niet meer in staat zou zijn om zijn/haar wil te uiten, dient deze toestemming te worden gegeven door ten minste één van de afstammelingen in de eerste graad (m.a.w. één van de kinderen) van de betrokken persoon. De toestemming van één van de kinderen volstaat.
- Bij gebrek aan afstammelingen in de eerste graad die hun toestemming kunnen verlenen, kan de toestemming gegeven worden door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege.

Deze toestemming (die duidelijk melding dient te maken van de doeleinden waarvoor het attest of getuigschrift wordt aangevraagd) dient door de aanvrager zelf te worden voorgelegd.

Deze toestemming kan eveneens de machtiging inhouden om ook de afstamming in opgaande lijn te vermelden op het gevraagde attest of getuigschrift.

De aanvraag tot het bekomen van attesten of getuigschriften dient tevens de verbintenis te bevatten dat de verkregen personeegegevens door de aanvrager enkel zullen worden gebruikt voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden, alsook de vermelding van de publicaties waarvoor deze gegevens eventueel zullen worden aangewend. Voordat de gevraagde attesten of getuigschriften worden uitgereikt, kan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege aan de aanvrager alle bijkomende inlichtingen vragen die vereist zijn om de gegrondheid van de aanvraag te beoordelen (artikel 10bis van voormeld koninklijk besluit van 16 juli 1992).

Ter bescherming van de privacy van de betrokken persoon, zijn langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner en zijn afstammelingen, mag diens adres in geen geval door de gemeente rechtstreeks worden meegedeeld aan de aanvrager. Wel is een systeem uitgewerkt waarbij het voor de aanvrager toch mogelijk is om de betrokken persoon te bereiken voor het vragen van de toestemming voor het bekomen van het attest of getuigschrift: bij zijn aanvraag kan de aanvrager een brief voegen gericht aan de betrokkene. Deze brief wordt vervolgens door de gemeente doorgestuurd naar de bestemming, die zelf beslist of hij al dan niet ingaat op het verzoek van de aanvrager (artikel 3, voorlaatste lid, van voormeld koninklijk besluit).

c) Het raadplegen van de registers:

125. De raadpleging van de registers (op papier of informaticadrager, op microfilm enz...) door de gemeentelijke diensten en de diensten die afhangen van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is slechts toegestaan voor interne doeleinden. Iedere raadpleging van die registers is verboden aan private personen (artikel 5 van het koninklijk besluit).

De raadpleging van de registers voor privégebruik door de ambtenaar van de burgerlijke stand, de andere leden van het gemeentekorps, het personeel van de gemeentediensten en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is eveneens verboden.

De lokale politie van de desbetreffende politiezone dient te worden beschouwd als een gemeentelijke dienst in de zin van artikel 5 van voormeld koninklijk besluit, dit in het geval dat de raadpleging van de bevolkingsregisters kadert in een opdracht van gemeentelijk belang die zij dient uit te voeren.

Aan de inhoud van het begrip “interne doeleinden” is geen sluitende definitie gegeven in het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van in-

formatie uit het bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer beschouwt de raadpleging van persoonsgegevens toegelaten volgens de nagestreefde finaliteit als het beoogde doel legitiem of rechtmatig is (artikel 4, §1, 2° van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens - “Privacywet”- zie de regelgeving op www.privacycommission.be).

Hierbij kan worden verwezen naar de ministeriële omzendbrief van 1 juli 2011 van de Vlaamse Minister van Bestuurszaken (die tot stand kwam na overleg met de voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de FOD Binnenlandse Zaken) waarbij de volgende richtlijnen werden uitgevaardigd voor de gemeentebesturen in verband met de raadpleging van de bevolkingsregisters voor interne doeleinden (Belgisch Staatsblad van 26 juli 2011- www.binnenland.vlaanderen.be):

- De raadpleging en het gebruik van de bevolkingsregisters in het kader van een specifiek doelgroepenbeleid of van specifieke communicatie met sommige bevolkingsgroepen (bijvoorbeeld om jubilarissen of nieuwe bewoners aan te schrijven), moet passen in een geregeld beleid van het gemeentebestuur. Het kan niet het initiatief zijn van een of meer mandatarissen of personeelsleden. Het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege kan de opdracht geven om het bevolkingsregister te raadplegen in het kader van deze interne doeleinden van het bestuur.
- Dergelijke raadpleging van de bevolkingsregisters moet passen in de uitvoering van een regelmatige beslissing, genomen door het bevoegde politieke orgaan van de gemeente, waaruit het doel van de raadpleging blijkt.
- De gegevens mogen enkel gebruikt worden om de doelstelling te bereiken die in de gemeenteraadsbeslissing of in het collegebesluit is aangegeven. In geen geval mag een afzonderlijk lid van het college, een raadslid of een personeelslid deze gegevens ten persoonlijke titel of voor andere doeleinden gebruiken of ze ter beschikking stellen van derden die erom verzoeken.

Dezelfde richtlijnen gelden eveneens voor de OCMW-besturen.

Uit deze richtlijnen volgt er niet dat alle raadplegingen van de bevolkingsregisters door de gemeente het voorwerp dienen uit te maken van een gemeenteraads- of collegebeslissing. Dit wordt trouwens ook niet opgelegd door artikel 5 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister.

De richtlijnen in voormelde omzendbrief hebben enkel betrekking op de raadpleging en het gebruik van de bevolkingsregisters in het kader van een specifiek doelgroepenbeleid of van een specifieke communicatie met sommige bevolkingsgroepen (bijvoorbeeld om jubilarissen of nieuwe inwoners aan te schrijven). Enkel in deze gevallen dient uit een gemeentelijke beslissing te blijken dat dergelijke raadpleging voor interne doeleinden gebeurt.

Gevallen waarbij de gemeentelijke diensten de bevolkingsregisters dus raadplegen voor duidelijk ‘interne doeleinden’ (wanneer de gemeentelijke diensten dit doen

in het kader van de uitvoering van een hen wettelijk of decretaal opgelegde taak) dienen niet het onderwerp uit te maken van een dergelijke gemeenteraads- of collegebeslissing.

De raadpleging van de registers is slechts door of krachtens de wet toegestaan aan andere overheden of openbare instellingen (b.v. federale politie - Staatsveiligheid). De personen die de registers in die context moeten raadplegen, moeten zich legitimeren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde en bewijzen dat de raadpleging in het kader van hun opdracht gebeurt.

Ingevolge het koninklijk besluit van 5 januari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister (Belgisch Staatsblad van 17 januari 2014) kunnen bevolkingsregisters die meer dan 120 jaar geleden werden afgesloten vrij worden geraadpleegd indien dit gebeurt in het kader van genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden, dit ongeacht of het papieren of gedigitaliseerde registers betreffen (artikel 5bis van het koninklijk besluit van 16 juli 1992).

De modaliteiten van deze raadpleging (bijvoorbeeld: de aanvraagtermijn, de openingsuren, ...) worden vastgesteld door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege, voor zover deze archieven nog in het bezit zijn van de gemeente en dus niet naar het Rijksarchief werden overgebracht.

De veiligheidsconsulent die door de gemeente werd aangewezen (in toepassing van artikel 10 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen) is belast met het toezicht op de raadplegingen van de bevolkingsregisters van de gemeente. Onder toezicht van de veiligheidsconsulent dient een logging te worden bijgehouden van de raadplegingen van de bevolkingsregisters (het nieuwe artikel 12bis van voormeld koninklijk besluit). Deze logging kan tevens een hulpmiddel vormen voor de gemeente bij eventuele betwistingen.

Opmerking: Digitalisering en raadpleging van de bevolkingsregisters.

Artikel 5ter van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 voorziet tevens in de mogelijkheid voor de gemeenten om de bevolkingsregisters te digitaliseren, dit met het oog op een duurzame bewaring. Papieren bevolkingsregisters kunnen immers verloren gaan of beschadigd geraken als gevolg van een incident of slechte bewaaromstandigheden of door veelvuldige manipulatie.

Bij digitalisering dient rekening te worden gehouden met de volgende aanbevelingen:

- vanaf de opstart dient het volledige digitaliseringproject (de logistiek, de materiele behandeling van de documenten, de eigenlijke digitalisering en de opslag van de digitale documenten) te worden gedocumenteerd;
- de digitalisering dient te voldoen aan de minimale technische kwaliteitseisen;
- de keuze van het opslagformaat dient in overeenstemming te zijn met de eisen van de lange termijn bewaring;
- tijdens de digitalisering dienen technische, administratieve en beschrijvende metadata te worden opgeslagen;
- regelmatige kwaliteitscontrole is noodzakelijk tijdens het volledige project;

- na het voltooien van het digitaliseringproject dient een procedure voor regelmatige controle van het digitaal archief te worden gedefinieerd.

Eveneens is het voor de gemeenten mogelijk om reproducties van gedigitaliseerde bevolkingsregisters (d.w.z. digitale kopieën van de bevolkingsregisters) die meer dan 120 jaar geleden werden afgesloten tegen kostprijs ter beschikking te stellen van derden wanneer deze bestemd zijn voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden (artikel 5ter, tweede alinea, van voormeld koninklijk besluit). Om te vermijden dat deze registers op het internet zouden terechtkomen, is het deze derden echter niet toegestaan de verkregen reproducties verder te verspreiden.

Blijkbaar worden door de Genealogical Society Of Utah (GSU) met bepaalde gemeenten en met het Rijkarchief overeenkomsten afgesloten waarbij wordt bepaald dat de GSU op eigen kosten de gemeentelijke bevolkingsregisters van ongeveer 100 jaar oud of ouder digitaliseert en/of op microfilm zet, vervolgens de gemeente en het Rijksarchief hiervan een kopie bezorgt, doch de originele master voor zich houdt en nadien verder gebruikt, waarbij zelfs een beperkt commercieel gebruik mogelijk zou zijn. Er dient hierbij te worden opgemerkt dat dergelijke praktijken onverenigbaar zijn met de voorschriften van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister.

d) De verstrekking aan derden van de personenlijsten uit de registers:

126. Artikel 6 van het koninklijk besluit stelt het principe van de niet-verstrekking aan derden van lijsten van personen die in de registers ingeschreven zijn. Het voorgeschreven verbod heeft tot doel, ter wille van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de praktijk af te schaffen die erin bestaat inwonerslijsten te verstrekken aan iedereen die erom vraagt en bereid is ze te kopen.

Dat verbod slaat niet op de openbare overheden of instellingen die door of krachtens de wet gemachtigd zijn om dergelijke lijsten te verkrijgen en zulks voor de informatie waarop die machtiging slaat. Het gaat om instellingen met lokale roeping waarvoor het verkrijgen van toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen inadequaaf zou zijn.

Van die overheden moet een schriftelijke aanvraag geëist worden waarin de referenties van de machtiging opgenomen zijn; die aanvraag moet gedurende vijf jaar bewaard worden.

127. Artikel 7, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 voorziet in vijf afwijkingen van het principe van niet-verstrekking van de personenlijsten aan derden:

De lijsten kunnen enkel verstrekt worden aan de overheden en instellingen opgesomd in artikel 7, eerste lid, punten a), b), c) en d) van voormeld koninklijk besluit op basis van een schriftelijke aanvraag met vermelding van het gebruik waarvoor ze gevraagd worden:

- Artikel 7, eerste lid, a), van het koninklijk besluit betreft het verstrekken van informatie aan instellingen van Belgisch recht die taken van algemeen belang vervullen (zoals: de liefdadigheidsinstellingen). Het gaat om instellingen met lokale verankering waarvoor het verkrijgen van toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen inadequaat zou zijn.

Hierbij kunnen zowel rechtspersonen van publiek recht, als rechtspersonen van privaat recht, in aanmerking komen. Natuurlijke personen, feitelijke verenigingen of organisaties, comités e.d., zijn geen instellingen van Belgisch recht, zodat er aan hen bijgevolg ook geen personenlijsten kunnen worden verstrekt.

Het nastreven van een commercieel of winstgevend doel is geen taak van algemeen belang. Het nastreven van een caritatief, cultureel of filantropisch doel, kan in beginsel wel als een taak van algemeen belang worden beschouwd.

Bij de beoordeling van wat als een taak van algemeen belang kan worden beschouwd, dient te worden uitgegaan van de globale (toegekende) opdracht van algemeen belang en niet van de beweerde of aangevoerde taak.

De vraag of aan scholen, jeugdverenigingen en andere verenigingen (voor zover deze rechtspersoonlijkheid hebben) daadwerkelijk een personenlijst kan worden verstrekt, hangt af van het concrete doeleinde waarvoor dit wordt gevraagd. Dat doeleinde moet specifiek kaderen in hun taak van algemeen belang.

Het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege dient dus enige voorzichtigheid aan de dag te leggen bij het beoordelen van aanvragen voor het bekomen van personenlijsten. Het loutere feit dat de instelling die de personenlijsten aanvraagt taken van algemeen belang vervult, volstaat op zich niet om aan deze instelling de gevraagde personenlijsten af te leveren. Zo bestaat bijvoorbeeld de opdracht van een school in het verstrekken van goed onderwijs als pedagogisch project. Dit is een taak van algemeen belang die de school vervult. Het werven van leerlingen en het zich positioneren op de schoolmarkt, behoort echter niet tot deze kerntaak. Bijgevolg kunnen geen lijsten worden verstrekt aan een school zodat ze leerlingen van bijvoorbeeld het laatste jaar van de lagere school of hun ouders gepersonaliseerd zou kunnen aanschrijven om hen aan te sporen om zich bij haar in te schrijven om humaniorastudies aan te vatten (omzendbrief van de Dienst Bevolking van 6 januari 2014 betreffende het afleveren van personenlijsten aan scholen).

Zo kunnen lokale verenigingen met rechtspersoonlijkheid een personenlijst bekomen voor de caritatieve, culturele of filantropische doelen die zij nastreven. Lokale verenigingen kunnen echter geen personenlijsten bekomen met het oog op het rekruteren van nieuwe leden.

Een sportvereniging oefent in beginsel geen taken van algemeen belang uit. In geen geval kunnen aan een sportvereniging personenlijsten worden ver-

strekt indien deze worden aangevraagd met het oog op het aanwerven van leden. Indien daarentegen een sportvereniging personenlijsten zou vragen in het kader van een liefdadigheidswerk, kunnen de gevraagde personenlijsten wel worden afgeleverd.

Aan parochies kunnen personenlijsten enkel worden verstrekt indien deze werden aangevraagd voor een caritatief, cultureel of filantropisch doel. Dit is echter niet mogelijk wanneer de gevraagde lijsten zijn bedoeld voor het werven van vormelingen of eerste communicanten.

Indien de Gezinsbond personenlijsten zou vragen met het oog op de werving van nieuwe leden, kunnen in geen geval de gevraagde personenlijsten worden verstrekt. Indien evenwel uit de aanvraag duidelijk zou blijken dat, bijvoorbeeld, de Gezinsbond enkel de intentie heeft om de gevraagde personenlijsten te gebruiken voor het versturen aan gezinnen met een pasgeboren kind van een gratis tijdschrift (met nuttige informatie en tips over de gezondheid en de opvoeding van kinderen), kan worden gesteld dat de Gezinsbond in voorkomend geval wel een taak van algemeen belang vervult, zodat haar hiervoor wel de gevraagde personenlijsten kunnen worden verstrekt.

- Artikel 7, eerste lid, b), heeft tot doel te voldoen aan de talrijke aanvragen om informatie die om wettige redenen ingediend worden door vreemde overheden, rekening houdend met het wederkerigheidsprincipe en met een mate van bescherming die gevormd wordt door het voorafgaand akkoord van de Minister van Buitenlandse Zaken.
- Artikel 7, eerste lid, c), van het koninklijk besluit schrijft een bepaling voor die parallel is met die van het Kieswetboek wat de afgifte betreft van exemplaren of afschriften van de kiezerslijst, wat tijdens de zes maanden die voorafgaan aan de gewone verkiezing en de veertig dagen die voorafgaan aan de vervroegde verkiezing de afgifte impliceert van lijsten van personen die in de registers ingeschreven zijn. Deze bepaling stelt de politieke partijen in staat hun verkiezingspropaganda te doen gedurende de periode die gedekt wordt door de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven. De lijsten bedoeld in artikel 7, eerste lid, c), betreffen slechts personen die aan de kiesbevoegdheidsvoorwaarden voldoen op de datum van de aanvraag en bevatten slechts de informatie die opgenomen is op de kiezerslijst, namelijk: naam, voornamen, geboortedatum en volledig adres.
Op basis van artikel 7, eerste lid, c) moet voor iedere aanvrager van lijsten een getuigschrift van de betrokken politieke formatie geëist worden, waaruit blijkt dat deze formatie kandidaten zal voordragen in de kiesomschrijving waarin de gemeente zich bevindt.
- Artikel 7, eerste lid, d), van het koninklijk besluit is een aanvulling op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die de door de Minister van Economische Zaken erkende opiniepeilingsinstellingen toestaat op plaatselijk vlak bevolkingssteekproeven te nemen.

Overeenkomstig artikel 7, eerste lid, e), van het koninklijk besluit van 16 juli 1992, kan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege eveneens personenlijsten verstrekken aan onderzoekers die uitdrukkelijk doen blijken van een duidelijk historisch of ander wetenschappelijk belang. Indien dit wordt gevraagd, mogen de verstrekte personenlijsten ook de afstamming in opgaande lijn vermelden. Deze personenlijsten dienen schriftelijk te worden aangevraagd aan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege met de uitdrukkelijke vermelding van het gebruik waarvoor ze worden gevraagd. Indien de aanvraag betrekking heeft op bevolkingsregisters die minder dan 120 jaar geleden werden afgesloten, dient deze aanvraag tevens de verbintenis te bevatten dat de verkregen personeengegevens door de aanvrager enkel zullen worden gebruikt voor historische of wetenschappelijke doeleinden, alsook de vermelding van de publicaties waarvoor deze gegevens eventueel zullen worden aangewend. Voordat de gevraagde personenlijsten worden verstrekt, kan het College aan de aanvrager alle bijkomende inlichtingen vragen die vereist zijn om de gegrondheid van de aanvraag te beoordelen (artikel 10bis van voormeld koninklijk besluit).

De informatiegegevens die in de lijsten opgenomen zijn, zijn maximaal deze welke opgesomd zijn in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (met uitzondering van de afstamming in opgaande lijn voor personenlijsten aangevraagd in overeenstemming met artikel 7, eerste lid, e), van het koninklijk besluit van 16 juli 1992).

De beperking tot die informatiegegevens betreft eveneens de selectiecriteria op basis waarvan de lijsten opgemaakt worden.

Diegene die persoonslijsten wenst te verkrijgen, dient daartoe aan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege een schriftelijke aanvraag te richten, vergezeld van de nodige verantwoordingsstukken, met uitdrukkelijke vermelding van het nagestreefde algemeen belang, het concrete doeleinde waarvoor de gegevens worden gevraagd en de noodzaak om daartoe over de gevraagde gegevens te kunnen beschikken. Dit doeleinde moet kaderen binnen de statutaire of reglementaire taakomschrijving van de aanvrager. Zo volstaat het bijvoorbeeld niet dat in de aanvraag wordt vermeld “dat het wettelijk is toegelaten deze lijsten te verschaffen aan de betrokken vzw” (advies nr. 01/95 van 9 februari 1995 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer).

Het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege beoordeelt de gegrondheid van de aanvraag van de instelling. Deze voorwaarde is niet vervuld wanneer bijvoorbeeld, noch uit het verslag van de zitting van het college met betrekking tot de aanvraag, noch uit enig ander document aangebracht door het college, blijkt dat een dergelijk onderzoek daadwerkelijk werd verricht (advies nr. 01/95 van 9 februari 1995 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer). De bevoegdheid van het college om te oordelen over de gegrondheid van elke aanvraag afzonderlijk en het doel waarvoor ze gevraagd wordt, mag geen aanleiding geven tot willekeur of discriminatie. Dit betekent dat aanvragen m.b.t. een zelfde doel vanwege instellingen met een gemeenschappelijke opdracht dan ook op dezelfde wijze dienen te worden behandeld en beantwoord. Zo kan het college aanvragen voor adressenlijsten uitgaande van vrije

scholen en scholen uit het gemeenschapsonderwijs enkel op verschillende wijze beantwoorden voor zover dit een objectief gedifferentieerde behandeling is, verantwoord door de voorwaarden opgelegd door de Koning en door het algemeen belang (Antwoord van de Minister op de parlementaire vraag nr. 391 dd. 16 september 1993 van de heer Kuijpers, Vr. en Antw., Senaat 16 november 1993, 4272-4273).

De lijsten mogen slechts worden verstrekt voor zover het in de aanvraag aangegeven doel overeenstemt met het doel van de aanvragende instelling (= het finaliteitsbeginsel). Aldus kunnen onderwijsinstellingen in principe een lijst bekomen in het kader van hun pedagogische opdracht. Het voeren van gepersonaliseerde reclamecampagnes voor het onderwijs dat men verstrekt (onafgezien of dit gebeurt via huisbezoeken of door het sturen van reclame via de Post) beantwoordt niet aan voormeld finaliteitsprincipe.

Bovendien moet er op gelet worden dat de verstrekking van de gevraagde informatie- gegevens proportioneel is ten opzichte van het aangehaalde doel dat de aanvrager beoogt (= het proportionaliteitsbeginsel). Het is in strijd met voormeld beginsel om aan een bepaalde instelling lijsten te verstrekken van alle inwoners, wanneer de doelgroep van de aanvraag van deze instelling slechts een deel van de bevolking betreft. Indien bijvoorbeeld een kerkgemeenschap een lijst zou vragen met de bedoeling alle inwoners aan te spreken, is dit niet proportioneel, vermits elke godsdienst zich slechts tot een deel van de bevolking richt.

Het is evenmin proportioneel om meer gegevens te verschaffen dan deze die nodig zijn om het beoogde doel te bereiken.

In de gevallen dat het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege van oordeel is dat de verstrekking van de lijsten wel aangewezen is, kan het proportionaliteitsbeginsel bijkomende maatregelen vereisen. Hierbij kan worden verwezen naar de informatieplicht t.a.v. de geregistreerden bij de aanvraag van een lijst bestemd voor direct marketingactiviteiten.

Als 'direct marketingactiviteiten' dienen te worden beschouwd: "alle activiteiten die het mogelijk maken om goederen en diensten aan te bieden of andere boodschappen te verzenden aan een deel van de bevolking via de post, de telefoon of andere middelen, gericht op het informeren van of uitlokken van een reactie van de betrokkene, evenals enige daarmee verband houdende dienst."

In beginsel moet het college, dat een aanvraag tot het gebruik van lijsten uit de bevolkingsregisters voor een dergelijke activiteit toch toestaat, uiterlijk op het moment van de eerste mededeling, de betrokken burgers informeren over hun recht om hiertegen verzet uit te oefenen, zodat deze burgers hierdoor nog kunnen voorkomen dat ze rechtstreeks worden aangesproken of aangeschreven.

De Privacycommissie is van oordeel dat zodra er sprake is van een zogenaamd "bovenlokaal belang" (dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een intercommunale personenlijsten wenst te bekomen van inwoners van meerdere gemeenten), de aanvrager dan zijn aanvraag niet dient te richten aan de verschillende betrokken gemeenten, maar dat deze een beroep dient te doen op het Rijksregister en aldus een machtigingsaanvraag dient te richten aan het Sectoraal Comité van het Rijksregister. Artikel 7, eerste lid, a), van het koninklijk besluit voorziet de gemeente

eerder als een vangnet voor de gevallen dat een toegang tot het Rijksregister wegens de beperktheid van de doelgroep (zeer lokaal) niet praktisch is.

De verantwoordingsstukken die door de in artikel 7 bedoelde aanvragers geleverd worden, worden gedurende drie jaar bewaard.

Bij de afgifte van de lijst moet degene voor wie die lijst bestemd is, ervan verwittigd worden dat hij ze zelf niet mag verstrekken aan derden of ze gebruiken voor andere doeleinden dan die vermeld in de aanvraag. De afgeleverde personenlijst dient te worden vernietigd indien deze niet langer nodig is ter verwezenlijking van het specifieke doeleinde waarvoor deze werd verkregen.

e) Verstrekking van statistische gegevens uit de registers:

128. Volgens artikel 12 van het koninklijk besluit, kan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege op schriftelijk verzoek met vermelding van het beoogde doel en de voorgenomen aanwending, toestemming verlenen om aan derden statistische gegevens uit de registers te verstrekken op voorwaarde dat deze de identificatie van de in deze registers ingeschreven personen niet mogelijk maken.

Het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege moet een onrechtstreekse identificatie van de in de registers ingeschreven personen voorkomen. Zo kan de verstrekking aan derden van adressenlijsten, zelfs zonder de overeenstemmende familienamen, van die aard zijn dat personen geïdentificeerd kunnen worden en moet ze in dat geval dus verboden worden.

De aanvragen en de rechtvaardigingsstukken moeten gedurende vijf jaar bewaard worden.

f) Niet mededeelbaar adres:

129. Artikel 11 van het koninklijk besluit regelt de procedure volgens welke een persoon aan het gemeentebestuur van de gemeente van zijn verblijfplaats kan vragen dat zijn adres niet aan derden verstrekt wordt. Dit dient te gebeuren door middel van een schriftelijke en gemotiveerde aanvraag gericht aan het college van burgemeester en schepenen. Het college doet uitspraak over deze aanvraag en de aanvrager wordt schriftelijk in kennis gesteld van de beslissing. In het geval van goedkeuring van de aanvraag, betekent dit dat het adres van de aanvrager slechts voor een periode van 6 maanden niet aan derden wordt verstrekt.

De aanvragers moeten ervan verwittigd worden dat de vermelding "adres niet mededeelbaar" in de registers geen invloed heeft in het geval de derde die om het adres vraagt, zich kan beroepen op een wettelijke bepaling of een uitvoerbare titel.

Bij mededeling van een niet-mededeelbaar adres aan instanties die zich hiervoor kunnen beroepen op een wettelijke bepaling of een uitvoerbare titel, dient de gemeente uitdrukkelijk te vermelden dat de betrokken persoon nochtans had gevraagd om dit adres niet mede te delen. Op deze manier wordt de aandacht van de betrokken instantie gevestigd op het discrete karakter van het medegedeelde adres.

Hoofdstuk IX.-   Recht van inspectie van de registers.

130.   - Met toepassing van artikel 22 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, vaardigt de Minister van Binnenlandse Zaken ambtenaren van zijn departement af om de registers te inspecteren en om de instructies betreffende de veranderingen van verblijfplaats mondeling aan te vullen.

Deze ambtenaren controleren, tijdens hun inspecties, de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en van de registers die door de gemeenten gehouden worden.

De opmerkingen die de in het eerste lid bedoelde ambtenaren formuleren na hun inspecties, zullen door de afgevaardigde van de minister in een officieel verslag bezorgd worden aan de betrokken gemeenten.

- De arrondissementscommissarissen inspecteren eveneens de registers, dit in overeenstemming met artikel 135 van de Provinciewet, dat onverminderd van toepassing blijft na invoering van het Decreet van 12 februari 2004 tot organisatie van de Waalse provincies (voor het Waalse Gewest) en het Provinciedecreet van 9 december 2005 (voor het Vlaamse Gewest).

Hoofdstuk X. - Betwistingen in verband met de vaststelling van de huidige hoofdverblijfplaats.

131. Indien er een betwisting ontstaat over de plaats waar iemand zijn of haar hoofdverblijfplaats heeft gevestigd, bepaalt de Minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, deze plaats, na zo nodig een onderzoek ter plaatse te hebben laten uitvoeren.

De Minister heeft de hem toevertrouwde bevoegdheden overgedragen aan de leidende ambtenaar van de Directie Instellingen en Bevolking.

Een betwisting moet begrepen worden als het niet eens zijn met een beslissing van de gemeente betreffende:

- ambtshalve afvoering bij collegebeslissing;
- ambtshalve inschrijving bij collegebeslissing;
- weigering tot inschrijving na aanvraag door de betrokkene;
- weigering tot inschrijving na onderzoek op vraag van andere gemeente.

De gemeente moet de burger, en eventueel een andere gemeente, van de voornoemde beslissingen een kennisgeving bezorgen bij gewone brief. In bepaalde gevallen is een kennisgeving per aangetekend schrijven aangewezen.

In het bijzonder bij een ambtshalve afvoering is het aangewezen om de burger uit te nodigen aan het loket om een afschrift van de collegebeslissing in ontvangst te kunnen nemen.

De kennisgeving aan de burger is essentieel om de rechten van de burger te vrijwaren.

Een verzoekschrift om zulke betwisting voor te leggen aan de Minister van Binnenlandse Zaken moet binnen de dertig kalenderdagen gedagtekend en ondertekend schriftelijk¹ worden ingediend. Indien het verzoekschrift per e-mail wordt ingediend, is een elektronische handtekening noodzakelijk.

Het verzoekschrift moet de volgende gegevens bevatten:

- de identiteitsgegevens van alle betrokkenen (naam en voornaam, adres van inschrijving in de bevolkingsregisters, geboortedatum, eventueel Rijksregisternummer);
- een duidelijke beschrijving van de redenen waarom de tussenkomst van de minister wordt gevraagd;

---

¹ Algemene Directie Instellingen en Bevolking,
Park Atrium, Koloniënstraat 11 te 1000 Brussel
callcenter.rn@rn.ibz.fgov.be

- een duidelijke beschrijving van het persoonlijke belang indien er geen tussenkomst wordt gevraagd betreffende de eigen inschrijving in de bevolkingsregisters.

Alle relevante stukken worden bij het verzoekschrift gevoegd.

Een betwisting kan niet worden begrepen als het niet eens zijn met een beslissing van de gemeente betreffende:

- weigering van inschrijving onder referentieadres;
- weigering van een voorlopige inschrijving.

In voorkomend geval kan er een beroep worden ingediend bij de Rechtbank van Eerste Aanleg of bij de Raad van State naargelang van het geval en de keuze van de burger.

Zie omzendbrief van 22 december 2015 voor een meer gedetailleerde uitleg.

Opmerking: Als gevolg van de regionalisering van de volledige provinciale en gemeentelijke wetgeving (op enkele uitzonderingen na) behoren de geschillen met betrekking tot het verlies van verkiesbaarheidsvoorwaarden¹ van lokale politieke mandatarissen (waaronder de regelmatigheid of de onregelmatigheid van de inschrijving van een verkozene in de bevolkingsregisters), nu tot de bevoegdheid van de « Raad voor Verkiezingsbetwistingen » voor het Vlaamse Gewest, van het rechtscollege voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van het gemeentecollege in de gemeenten van het Waalse Gewest.

Bijgevolg behoort de bevoegdheid om de vervallenverklaring van een lokaal politiek mandaat uit te spreken en de oorzaken van deze vervallenverklaring vast te stellen (bij gemotiveerde beslissing), krachtens de regionale wetgeving, tot de bevoegdheid van de « Raad voor Verkiezingsbetwistingen » in het Vlaams Gewest, van het rechtscollege in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van het gemeentecollege in de gemeenten van het Waalse Gewest.

De FOD Binnenlandse Zaken is dus niet meer bevoegd om tussenbeide te komen, noch in het kader van het onderzoek (behalve op uitdrukkelijke vraag van de regionale instanties), noch in het kader van de beslissing om een lokaal politiek mandaat al dan niet vervallen te verklaren (bevoegdheid van de regionale instanties of het gemeentecollege, met gezag van het rechterlijk gewijsde).

De Directie Instellingen en Bevolking zal echter verder onderzoeken in verband met de effectiviteit van de hoofdverblijfplaats van lokale politieke mandatarissen instellen. Deze zullen op de volgende manier worden uitgevoerd:

1

De 4 verkiesbaarheidsvoorwaarden zijn:

1° Belg zijn of onderdaan van een van de andere Lid-Statens van de Europese Unie en van derde landen die genieten van het stemrecht tijdens de gemeenteverkiezingen en de verkiezingen van de leden van de sectorraden, onder de voorwaarden die voorzien worden door de wetgeving;

2° de volle leeftijd van achttien jaar bereikt hebben ;

3° ingeschreven zijn in het bevolkingsregister van de gemeente voor de lokale verkiezingen;

4° zich niet bevinden in één van de gevallen van uitsluiting of schorsing die voorzien worden door de wet.

- Ofwel richt de betrokken Regio of het gemeentecollege zelf een aanvraag tot de Minister, ofwel ontvangt de Minister een klacht van een derde of van een gemeente en vraagt de toestemming van de betrokken Regio of het gemeentecollege om de effectiviteit van de hoofdverblijfplaats te verifiëren, in overeenstemming met de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters;
- De betrokken Regio of het gemeentecollege stemt hiermee in en verleent twee nominatieve mandaten aan de inspecteurs van de Algemene Directie Instellingen en Bevolking;
- Het verslag van de bevolkingsinspecteurs wordt niet aan de betrokkene betekend, maar wordt rechtstreeks naar de betrokken Regio of het gemeentecollege gestuurd;
- De Minister moet op de beslissing van de bevoegde instanties van de Regio of het gemeentecollege wachten vooraleer de procedure wordt voortgezet (namelijk erover waken dat de betrokken gemeenten de correcte vermeldingen aanbrengen in de bevolkingsregisters).

132. De Minister van Binnenlandse Zaken wijst de ambtenaren aan die gemachtigd zijn om een onderzoek ter plaatse uit te voeren naar de moeilijkheden en betwistingen in verband met de vaststelling van de hoofdverblijfplaats en in verband met de maatregelen inzake afvoering en inschrijving van ambtswege.

De plaatselijke overheden moeten die ambtenaren bijstaan om de vervulling van hun opdracht te vergemakkelijken.

De besturen die over nuttige inlichtingen voor het onderzoek beschikken, zijn gehouden die aan de voormelde ambtenaren te verstrekken.

133. Zodra een onderzoek begint, worden de betrokken gemeenten, indien nodig, verzocht een verslag voor te leggen over de controles die ter plaatse werden uitgevoerd (gedateerd verslag, ondertekend door de ambtenaar die de controles uitgevoerd heeft, met dagen en uren ervan) alsook over de feiten die het mogelijk maken de echtheid van de verblijfplaats vast te stellen of hun standpunt te bevestigen.

Dat verslag wordt binnen de voorgeschreven termijn aan de Minister van Binnenlandse Zaken gestuurd.

In het geval dat door de FOD Buitenlandse Zaken aan de gemeente zou worden gevraagd een onderzoek in te stellen naar het hoofdverblijf van Belgen die ingeschreven zijn in een Belgische gemeente, maar hun hoofdverblijfplaats in het buitenland blijken te hebben gevestigd, dienen de gemeenten binnen de gevraagde termijn een verslag van de uitgevoerde controles over te maken aan de FOD Buitenlandse Zaken en dienen zij tevens een beslissing te nemen in verband met de verblijfstoestand van betrokkenen (met name het al dan niet afvoeren van ambtswege van betrokkenen).

134. Na afloop van het onderzoek, als de plaats van zijn hoofdverblijf bekend is, worden de persoon van wie de inschrijving in de registers moet worden geregulariseerd, en eventueel zijn wettelijke vertegenwoordiger, alsook de personen van wie de gezinssituatie hierdoor wordt gewijzigd, en de betrokken gemeenten, daarvan bij een ter post aangetekende brief op de hoogte gesteld, om hen de mogelijkheid te geven hun eventuele opmerkingen of verweermiddelen binnen vijftien dagen te doen gelden. Deze personen, alsook de vertegenwoordiger van de betrokken gemeenten worden op hun verzoek gehoord door de Minister of, indien deze van zijn delegatierecht gebruik gemaakt heeft, door de ambtenaar die gedelegeerd is om de beslissing te nemen.

Wanneer die termijn verstreken is, neemt de Minister of zijn gemachtigde een met redenen omklede beslissing.

135. Als uit dat onderzoek blijkt dat de betrokken persoon zijn laatst bekend adres heeft verlaten zonder daarvan de vereiste aangifte te doen en dat de plaats waar hij zich gevestigd heeft niet gevonden kan worden, wordt hij van ambtswege afgevoerd van de bevolkingsregisters.

136. De behoorlijk met redenen omklede beslissing van de Minister of zijn gemachtigde wordt betekend aan de betrokken gemeentebesturen. Deze doen ambtshalve de inschrijvingen en afvoeringen die hen worden opgelegd zodra de beslissing hen bekend is (zonder bijkomend onderzoek, beraadslaging van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege of interventie van de betrokken persoon). Zij geven onverwijld aan de betrokken personen, bij een ter post aangezekende brief, evenals aan de Minister of zijn gemachtigde, kennis van de uitvoering van de beslissing. De gemeente die de inschrijving verricht, laat in voorkomend geval het adres aanpassen op de chip van de identiteitskaart of de elektronische vreemdelingenkaart van de betrokken persoon, die daartoe wordt verzocht zich bij de bevolkingsdienst van de gemeente aan te melden.

De inschrijvingen en afvoeringen van de registers gaan in op de datum die vastgesteld is in de beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde.

137. Het gemeentebestuur dat een inschrijving verricht heeft, verwittigt de gemeente die een afvoering van haar registers moet verrichten daarvan door het sturen van een bewijs van inschrijving 'model 3'. Het gemeentebestuur dat een afvoering moet verrichten volgend op de voormelde inschrijving, stuurt het 'model 3' terug met het opschrift "afvoering verricht krachtens de beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde d.d. ...".
138. Wanneer de beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde inschrijvingen en afvoeringen in verschillende gemeenten impliceert, wordt het persoonlijk dossier door de laatste gemeente die het beheerde doorgestuurd naar de gemeente die de recentste inschrijving moet doen.

139. Als de betrokken persoon zich niet bij de gemeente aanmeldt om het adres op de chip van zijn identiteitskaart of zijn elektronische vreemdelingenkaart te doen aanpassen is het niet nodig het dossier naar de Minister van Binnenlandse Zaken terug te sturen. Het gaat immers niet meer om de echtheid van de verblijfplaats. Deze overtreding dient te worden aangegeven bij de gerechtelijke overheden.
140. In geval van niet-uitvoering van de beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde, kan de Minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, na twee opeenvolgende, uit de briefwisseling blijkende waarschuwingen, één of meer commissarissen gelasten zich ter plaatse te begeven op kosten van de gemeenteoverheden die verzuimd hebben aan de waarschuwingen gevolg te geven, ten einde de maatregelen te treffen die nodig zijn voor de uitvoering van de beslissingen aangaande het bepalen van de hoofdverblijfplaats.
141. De herinschrijving, de afvoering of de adreswijziging binnen de gemeente na een beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde waarbij respectievelijk de afvoering of de inschrijving in de registers van een gemeente geëist wordt, zonder dat er een feitelijke wijziging in de verblijfstoestand komt, kan eventueel leiden tot de toepassing van straffen.

Hoofdstuk XI.- Straf- en andere bepalingen.

142. Artikel 7 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen bepaalt dat de overtredingen van artikelen 1 tot 6 van de voormelde wet, van de besluiten tot uitvoering ervan en van de in artikel 5 van de voormelde wet bedoelde gemeentelijke verordeningen gestraft worden met een geldboete van zesentwintig tot vijfhonderd euro.

De bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek (regels betreffende het innen van geldboetes, subsidiaire gevangenisstraffen, de samenloop van verscheidene enz...), zonder uitzondering van Hoofdstuk VII (deelneming van verscheidene personen aan een zelfde misdaad of wanbedrijf) en van artikel 85 (verzachtende omstandigheden), zijn op die overtredingen van toepassing.

Artikel 23 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister preciseert het toepassingsgebied van de strafbepalingen (overtredingen op de artikelen 1 tot 14 en 20).

Artikel 20, § 5, van het voornoemde koninklijk besluit verbiedt het nastreven van winstbejag voor het verlenen van een referentieadres. Dit betekent niet dat hiervoor geen vergoeding zou mogen worden gevraagd. Indien een vergoeding wordt gevraagd als tegenprestatie voor een inschrijving op een referentieadres, mag deze in geen geval hoger zijn dan de bijkomende kosten die dergelijke inschrijving met zich meebrengt (de kosten voor het doorsturen van de post van betrokkene).

De gemeenteverordeningen bedoeld in artikel 5 van de wet van 19 juli 1991 betreffen de modaliteiten van het onderzoek naar de echtheid van de verblijfplaats, het onderzoek in verband met een inschrijving of een afvoering van ambtswege alsook de verslagen die opgemaakt zijn met het oog op een inschrijving of een afvoering van ambtswege.

143. Wanneer overtredingen vastgesteld worden, kan de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand eventueel in het geding komen.

Deel II - De inschrijving in het wachtregister en het bijhouden ervan

Afdeling I: Vreemdelingen die een asielaanvraag indienen en niet in een andere hoedanigheid in de registers zijn ingeschreven.

Hoofdstuk I.-   Algemeen.

1. Tot standkoming

1. In het verleden heeft het beheer van de kandidaat-vluchtelingen verscheidene problemen veroorzaakt, zoals het feit dat men vaak niet wist of deze personen, nadat zij het statuut van vluchteling of de erkenning van dit statuut hadden aangevraagd, nog werkelijk in België verbleven en zo ja, in welke gemeente.

Deze behoefte om over de situatie van de kandidaat-vluchtelingen, alsook over hun juiste administratieve toestand, ingelicht te worden, betrof niet alleen de instanties belast met het uitvoeren van de procedures waarin voorzien is in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, (in hoofdzaak: de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, de raad voor Vreemdelingenbetwistingen en de gemeenteoverheden), maar ook de overheden belast met de administratieve en gerechtelijke geschillen die betrekking hebben op deze personen en de overheden en instellingen belast met het toepassen op hen van elke administratieve regeling, zowel inzake arbeid en tewerkstelling als inzake sociale zekerheid, maatschappelijk welzijn, enz.

2. Daarom heeft de Ministerraad op 4 augustus 1992 de richtlijnen van een oriëntatienota van 29 juli 1992 van de Minister voor Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu (en verantwoordelijk voor het maatschappelijk welzijn) goedgekeurd, waarin met name werd voorgesteld dat elke kandidaat-vluchteling in het Rijksregister zou worden ingeschreven en erin zou blijven ingeschreven tijdens de hele duur van het onderzoek van zijn asielaanvraag en zelfs, als hij het bevel krijgt om het land te verlaten, tot de uitvoering van dit bevel. Daartoe zou een register ad hoc worden ingericht bij het Rijksregister. Het zou een maatregel zijn die het mogelijk zou maken om permanent over een algemeen overzicht te beschikken en misbruik op het gebied van de maatschappelijke dienstverlening te vermijden. In deze nota werd er bovendien in voorzien dat de inschrijving in het Rijksregister zou moeten gebeuren bij de opvang van de kandidaat-vluchteling.

2. Principes :

3. Voormelde richtlijnen hebben aldus aanleiding gegeven tot de wet van 24 mei 1994 tot oprichting van een wachtregister voor vreemdelingen die zich vluchteling verklaren of vragen om als vluchteling te worden erkend (Belgisch Staatsblad van 21 juli 1994) waarvan de principes kunnen worden samengevat als volgt:
- a) In elke gemeente van het Rijk wordt, naast de bevolkingsregisters, een wachtregister gehouden waarin worden ingeschreven op de plaats waar zij hun hoofverblijfplaats gevestigd hebben : de vreemdelingen die een asiel-aanvraag indienen en die niet in een andere hoedanigheid in de bevolkingsregisters zijn ingeschreven. De familieleden die hen begeleiden, worden er eveneens in ingeschreven, dit in overeenstemming met het koninklijk besluit van 3 februari 1995 (Belgisch Staatsblad 16 februari 1995);
  - b) De personen bedoeld in punt a). worden ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen;
  - c) De vreemdelingen die in het wachtregister zijn ingeschreven, worden niet meegeteld, noch voor het bepalen van het jaarlijks bevolkingscijfer, noch voor het vaststellen van de resultaten van de tienjaarlijkse volkstelling;
  - d) De inschrijving in het wachtregister geschiedt op initiatief van de Minister tot wiens bevoegdheid de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen behoren. Een ministerieel besluit van 1 februari 1995 (Belgisch Staatsblad 16 februari 1995) machtigt de ambtenaren van de Dienst Vreemdelingenzaken die een graad van ten minste rang 1 bekleden om deze inschrijving te verrichten.
Het bijhouden van de informatiegegevens na de inschrijving gebeurt op initiatief van de gemeente van de hoofdverblijfplaats, met uitzondering van de informatiegegevens betreffende de administratieve toestand waarvoor de Koning bepaalt welke overheden belast zijn met het houden ervan. Deze overheden werden bij koninklijk besluit van 1 februari 1995 (Belgisch Staatsblad 16 februari 1995) aangewezen. In hetzelfde besluit zijn bovendien de informatiegegevens opgesomd die in het wachtregister vermeld moeten zijn;
  - e) Zowel de inschrijving in het wachtregister, als het bijhouden van de informatiegegevens die aan een andere overheid dan de gemeente opgelegd zijn, gebeuren via het Rijksregister, dat elke gemeente inlicht over de verrichte inschrijving of bijwerking, dit om deze gemeente in staat te stellen het gemeentelijk wachtregister aan te vullen of te wijzigen;

- f) De machtiging om toegang te hebben tot de informatiegegevens betreffende de vreemdelingen ingeschreven in het wachtregister en de machtiging om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken worden verleend door het sectoraal Comité van het Rijksregister aan de overheden, de instellingen en de personen die zijn bepaald in artikel 5, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Hoofdstuk II.-   Inschrijvingsprocedure.

- 4. Elke asielzoeker is gehouden zich aan te melden bij de Dienst Vreemdelingenzaken die, na een onderhoud met de betrokkene, diens aanvraag opneemt.

Bij deze aanvraag worden de informatiegegevens in verband met de identiteit van de aanvrager opgenomen op basis van elk document dat in overweging kan genomen worden of, gewoonlijk, op mondelinge verklaring. Vanzelfsprekend zijn zowel de voorgelegde documenten als de verklaringen van de betrokkenen vaak twijfelachtig en zijn er soms latere controles nodig. Het is ook niet uitgesloten dat een persoon onder verschillende identiteiten optreedt, vandaar dat het noodzakelijk is “aliassen” op te nemen, die verder aan bod zullen komen (zie nr. 15 – IT 213).

Het is soms moeilijk, zo niet onmogelijk de verblijfplaats van de betrokkene in België te kennen op het ogenblik dat hij zijn aanvraag indient, tenzij de Dienst Vreemdelingenzaken in het kader van de geldende wettelijke bepalingen, hem een verblijfplaats heeft toegewezen in een centrum voor kandidaat-vluchtelingen.

In het geval dat de identiteit van de betrokkene, zijnde de naam, de voornamen, de datum en de plaats van geboorte en de nationaliteit klaarblijkelijk verkeerd zijn, zal de Dienst Vreemdelingenzaken gemachtigd worden de nodige verbeteringen aan te brengen. Het spreekt voor zich dat de gemeente van verblijf eveneens gemachtigd is in dat verband de gepaste wijzigingen in het Rijksregister aan te brengen op basis van bewijsstukken. Deze verbeteringen worden door het Rijksregister automatisch ter kennis gebracht van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Wat de registratie van de verblijfplaats betreft, kunnen verschillende situaties zich voordoen:

- a) de betrokkene verklaart op een welbepaald adres in een Belgische gemeente te verblijven. Deze gemeente (IT 001) en dit adres (IT 020) worden in het Rijksregister opgenomen en zij worden door het Rijksregister automatisch aan de betrokken gemeente meegedeeld. Het komt de gemeente dan toe zo snel mogelijk de werkelijkheid van dit adres te controleren. Elk document of getuigschrift kan immers pas aan een kandidaat-vluchteling worden afgegeven vanaf het ogenblik dat die controle uitgevoerd is. Als

die controle positief is, zal de inschrijvingsdatum in de gemeente de door de Dienst Vreemdelingenzaken ingevoerde datum zijn.

Als blijkt dat de betrokkene zijn werkelijke verblijfplaats niet op het aangegeven adres heeft of dat het geregistreerd adres in de gemeente niet bestaat, zal de procedure met betrekking tot de inschrijving in de bevolkingsregisters gevolgd worden, namelijk:

- (1) indien blijkt dat de betrokkene op geen enkel bekend adres verblijft, wordt hij door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege van ambtswege afgevoerd;
  - (2) indien de betrokkene werkelijk in de gemeente verblijft, maar op een ander adres, wordt het door de Dienst Vreemdelingenzaken geregistreerde adres op dezelfde datum verbeterd. De datum van inschrijving in de gemeente is die welke door de Dienst Vreemdelingenzaken is geregistreerd;
  - (3) indien de gemeente ervan wordt verwittigd dat de betrokkene werkelijk in een andere gemeente verblijft, stuurt zij deze onverwijld een bericht model 6 (cf. Deel I, punt 67) en stelt de Dienst Vreemdelingenzaken daarvan in kennis. De gemeente waar de betrokkene werkelijk verblijft, stuurt een schriftelijke aanvraag om verbetering naar de regionale afvaardiging van het Rijksregister. Deze laatste gaat te werk zoals aangegeven in punt (2) hierboven.
- b) de vreemdeling wordt door de Dienst Vreemdelingenzaken van ambtswege ingeschreven in een gesloten centrum. In dat geval is de gemeente van inschrijving die van de zetel van het centrum en is het adres dat van het centrum. In een dergelijk geval kan de gemeente van inschrijving bij het centrum navraag doen of de betrokkene er werkelijk verblijft, en hem van ambtswege schrappen of inschrijven op een ander adres, als blijkt dat de betrokkene dat centrum werkelijk verlaten heeft.
- c) de vreemdeling is op het ogenblik dat hij zijn aanvraag indient, niet in staat een verblijfplaats op te geven. Dan wordt hij voorlopig ingeschreven op het adres van de Dienst Vreemdelingenzaken. Het gaat hier om een fictief adres dat tot geen enkele gemeente van het koninkrijk behoort. Iedere gemeente die er kennis van zou hebben of, tijdens de procedure van onderzoek van het dossier, de Dienst Vreemdelingenzaken of het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, moet de betrokkene zijn werkelijke verblijfplaats doen meedelen en de nodige bijwerkingen verrichten.

De afvoering van ambtswege van een kandidaat-vluchteling die voorlopig bij de Dienst Vreemdelingenzaken is ingeschreven, kan slechts met de schriftelijke toestemming van die dienst geschieden.

Opmerking.

Ingeval een asielaanvrager zich in een toestand van afvoering van ambtswege bevindt, is enkel de Dienst Vreemdelingenzaken gemachtigd het dossier van de betrokkene te wijzigen, en zulks uitsluitend voor wat zijn administratieve toestand betreft. De procedure inzake onderzoek van de asielaanvraag gaat immers door, ongeacht de toestand van inschrijving van de kandidaat-vluchteling.

Dat verhindert niet dat een gemeente op wiens grondgebied een van ambtswege afgevoerde asielaanvrager werkelijk zou verblijven, een einde stelt aan die afvoering van ambtswege door hem in de gemeente in te schrijven.

5. Bij iedere geregistreerde inschrijving in het wachtregister worden minstens de relevante informatiegegevens opgenomen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Tevens dienen de volgende twee bijkomende informatiegegevens te worden vermeld:
- het register van inschrijving;
  - de administratieve toestand, die enkel betrekking heeft op de asielaanvrager.

De naam en de voornamen, geboortedatum, nationaliteit, hoofdverblijfplaats, samenstelling van het gezin en het register van inschrijving worden verplicht geregistreerd.

6. Geval van de familieleden van de asielaanvrager.

Het is mogelijk dat de familieleden die het gezin van een asielaanvrager vormen, zelf niet het statuut van asielaanvrager hebben. Zij worden op dezelfde manier als de asielaanvrager ingeschreven in het wachtregister, maar de enige geregistreerde administratieve gegevens zijn hun hoedanigheid van familielid van een asielaanvrager en hun dossiernummer bij de Dienst Vreemdelingenzaken.

Zij moeten noodzakelijkerwijs deel van het gezin uitmaken en bijgevolg dezelfde verblijfplaats hebben als de asielaanvrager die het gezin vertegenwoordigt.

De inschrijving van de familieleden van een asielaanvrager geschiedt door tussenkomst van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Als de gemeente weet heeft van het bestaan van andere familieleden dan die welke door de Dienst Vreemdelingenzaken zijn ingeschreven, is zij gehouden dat onmiddellijk te melden aan deze Dienst, die uitspraak zal doen over de regelmatigheid van het verblijf van deze leden.

Zo moet aan de Dienst Vreemdelingenzaken eveneens onverwijld worden meege-deeld welke familieleden het gezin van de asielaanvrager die hen vertegenwoor-digt, zouden hebben verlaten.

Hoofdstuk III.- Informatiegegevens betreffende de administratieve toestand.

7. Artikel 2 van het koninklijk besluit van 1 februari 1995 tot vaststelling van de in het wachtregister vermelde informatiegegevens en tot aanwijzing van de overheden die bevoegd zijn om die gegevens in het wachtregister in te voeren (Belgisch Staatsblad van 16 februari 1995) somt de informatiegegevens op die in het wachtregister moeten worden vermeld.

Dit zijn:

- 1° de informatiegegevens opgesomd in de artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, voor zover ze niet worden beschouwd als informatiegegevens betreffende de administratieve toestand. In dit verband wordt verwezen naar deel I van deze Algemene Onderrichtingen, in het bijzonder naar Hoofdstuk II;
- 2° de informatiegegevens betreffende de administratieve toestand van de kandidaat-vluchtelingen opgesomd in artikel 2, eerste lid, 1° tot 14°, van het koninklijk besluit van 1 februari 1995.

8. De informatiegegevens die in het Rijksregister van de natuurlijke personen moeten worden opgenomen, zijn die welke bedoeld zijn in artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen zoals aangevuld door artikel 9 van de wet van 24 mei 1994 (register van inschrijving en informatiegegevens over de administratieve toestand).

Met andere woorden, in het Rijksregister zullen de informatiegegevens worden vermeld die normaal opgenomen worden voor een persoon die in de bevolkingsregisters is ingeschreven, alsook de informatiegegevens betreffende de administratieve toestand.

Als de gemeente, krachtens artikel 3, derde lid, van de voormelde wet van 8 augustus 1983, met de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken een overeenkomst heeft gesloten om in het Rijksregister de andere informatiegegevens op te nemen die in de bevolkingsregisters zijn vermeld, wordt deze overeenkomst door het Rijksregister beschouwd als onder dezelfde voorwaarden van niet-verstrekking aan derden van toepassing zijnde op het wachtregister.

9. Om redenen van coherentie in de verrichtingen inzake het bijhouden van de informaties werden de gegevens betreffende de administratieve toestand, naar het voorbeeld van wat de regel is voor de informatiegegevens die in de bevolkingsregisters worden opgenomen, in verschillende informatietypes (IT) gegroepeerd, namelijk:

- a) IT 205: de hoedanigheid van de persoon;
- b) IT 206: eigenlijke administratieve toestand, wat artikel 2, eerste lid, van het voormeld koninklijk besluit van 1 februari 1995 betreft, overeenstemmend met de punten 1°, 6°, 7°, 8°, 10° en 13°;
- c) IT 207: verplichte plaats van inschrijving vastgesteld met toepassing van artikel 54 van de wet van 15 december 1980, overeenstemmend met punt 9° - verplichte plaats van inschrijving (OCMW waarvan de betrokken vreemdeling afhangt) bepaald door de Minister van Maatschappelijke Integratie of zijn gemachtigde;
- d) IT 208: voorlopig nummer dat door de Dienst Vreemdelingenzaken aan de kandidaat is toegekend, overeenstemmend met punt 12°;
- e) IT 211: identiteits- of ander document dat in aanmerking kan worden genomen om de identiteit vast te stellen, overeenstemmend met punt 3°;
- f) IT 212: gekozen woonplaats, overeenstemmend met punt 2°;
- g) IT 213: andere naam of schuilnaam waaronder de kandidaat eveneens bekend is, overeenstemmend met punt 4°.

Wat de punten 5° en 11° betreft, moeten respectievelijk de informatietypes 006 en 200 die reeds gebruikt worden voor de in de bevolkingsregisters ingeschreven personen, in aanmerking worden genomen.

Het feit dat deze twee informatietypes beschouwd worden als betrekking hebbend op de administratieve toestand was verantwoord doordat ze voor het wachtregister in het Rijksregister van de natuurlijke personen konden worden geregistreerd in het kader van artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 en konden worden verspreid en anderzijds doordat de registratie of de bijwerking ervan voorbehouden was aan de Dienst Vreemdelingenzaken.

- h) IT 214: het door de kandidaat-vluchteling aangegeven adres bij de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, de Raad van State en de directeurs van de opvangcentra voor vluchtelingen. Voormelde instanties zijn gemachtigd om het IT 214 in te voeren en bij te werken. De toegang tot het IT 214 is voorbehouden aan de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, de Raad van State en de directeurs van de opvangcentra voor vluchtelingen evenals aan de gemeenten.

10. Het bijhouden van de informatiegegevens betreffende de administratieve toestand komt in het algemeen de Dienst Vreemdelingenzaken toe.

Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen is echter gemachtigd om in het Rijksregister bepaalde informatiegegevens betreffende het informatietype 206 te registreren, namelijk de informatiegegevens betreffende de beslissingen die door dit Commissariaat worden genomen en de betekeningen die het heeft gedaan.

Zo is de gemeente ook gemachtigd bepaalde informatiegegevens van het type 206 te registreren, namelijk:

- de datum van de betekening, wanneer deze de gemeente toekomt, van de beslissingen, arresten en vonnissen bedoeld in de punten 6° en 7° van het koninklijk besluit van 1 februari 1995;
- de datum van de betekening, wanneer deze de gemeente toekomt, van een maatregel inzake verwijdering van het grondgebied.

11. Tenzij de gemeente is vrijgesteld van het houden op papier van de bevolkingsregisters, heeft de steekkaart betreffende de kandidaat dezelfde presentatie als die welke geldt voor iedere persoon die in de bevolkingsregisters is ingeschreven.

De in § 11 bedoelde informatietypes worden aangegeven door de volgende afkortingen:

IT 205:	TPW
IT 206:	SPW
IT 207:	CMW
IT 208:	PNN
IT 211:	IDE
IT 212:	GVP
IT 213:	ALS
IT 214:	OA

Ter herinnering, de informatietypes 006 en 200 worden respectievelijk aangeduid met de afkortingen HRK en OV. Het informatietype 210, dat het register van inschrijving aangeeft, wordt afgekort als REG.

12. De bijwerking van de informatiegegevens betreffende de administratieve toestand kan eveneens uitgevoerd worden door tussenkomst van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen of de Raad van State (informatie met betrekking tot de ingediende beroepen, de arresten, en het schrappen van de rol door de griffier), of van de directeurs van de opvangcentra voor vluchtelingen.
13. Om het mogelijk te maken de kandidaat-vluchtelingen van hun familieleden te onderscheiden, werd een informatietype 205 (TPW) ingevoerd dat aangeeft in welke categorie de geregistreerde persoon is opgenomen. Bij de oorspronkelijke inschrijving wordt deze informatie door de Dienst Vreemdelingenzaken ingevoerd.
14. Behalve voor de gemeenten die vrijgesteld zijn van het houden van een register op een papieren bestand, stuurt het Rijksregister op vraag van de gemeente van verblijf een steekkaart van het type RN 1 van hetzelfde model als dat in deel I, hoofdst. III van deze algemene onderrichtingen. Voor de personen die in het wachtregister zijn ingeschreven, staat de vermelding WR in rubriek 7.

De gelijkaardige steekkaarten van gele kleur (R-kaarten) kunnen door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente van verblijf via de FTP-server van het Rijksregister elektronisch worden afgehaald, dit in het geval er geen enkele beslissing werd genomen inzake verplichte plaats van inschrijving (in het tegengestelde geval door het O.C.M.W. van de gemeente die naast het informatietype 207 vermeld is).

In geval van inschrijving (IT 001) bij de Dienst Vreemdelingenzaken en bij afwezigheid van IT 207 dat Brussel als verplichte plaats van inschrijving vermeldt, kunnen deze R-kaarten echter niet door het OCMW van Brussel elektronisch worden afgehaald via de FTP-server van het Rijksregister.

15. Samenstelling van de verschillende informatietypes betreffende de administratieve toestand en van het informatietype 205.

a) IT 205

- datum van de asielaanvraag of datum van aanvang
- code 1: kandidaat-vluchteling
- code 2: familielid (echtgenoot of kinderen)
- code 3: ontheemden
- code 4: ontheemden en asielzoekers

b) IT 206

(1) algemene structuur

- datum van de toestand (beslissing, arrest, enz.)
- de eigenlijke administratieve toestand
- de betrokken overheid of inrichting - desgevallend een identificatie van de beslissing
- aanvullende informatie

(2) specifieke structuren

zie de technische instructies :

http://www.ibz.rrn.fgov.be/fileadmin/user_upload/nl/rr/instructies/IT-lijst/IT206_Asielprocedure.pdf

c) IT 207

- datum van aanvang
- NIS-code van het O.C.M.W.

IT 207 met opvanginitiatief

- datum van aanvang
- NIS-code van het O.C.M.W
- code opvanginitiatief (01)

IT 207 met opvangcentrum

- opvangcentrum
- datum van aanvang
- NIS-code van het opvangcentrum

d) IT 208

- datum van toekenning
- nummer van 12 cijfers (PNN)

e) IT 211

- datum van afgifte
- type van document

f) IT 212

- datum van aanvang
- identificatie van de gekozen woonplaats

g) IT 213

- datum waarop de informatie werd ontvangen
- type van alias
- aangegeven nationaliteit
- aangegeven datum van geboorte
- aangegeven naam en voornamen
- aangegeven plaats van geboorte

h) IT 214

- datum van aanvang van de informatie
- identificatie van het door de kandidaat-vluchteling opgegeven adres (zelfde structuur als informatietype (020) in het Rijksregister)

Opmerkingen:

- 1° Het informatietype 213 heeft een bijzonder karakter, in die zin dat nieuwe informatie de vorige informatie niet ongeldig maakt.

Een persoon kan immers onder verscheidene namen bekend zijn met verschillende datum of plaats van geboorte of nationaliteit.

Het opnemen van dit informatietype moet het mogelijk maken de personen te ontdekken die zich onder meerdere identiteiten voorstellen.

Daaruit volgt dat op de bevolkingssteekkaart alle informatiegegevens van dit type moeten worden vermeld.

Wat het bijhouden van de informaties betreft, is dit informatietype in dit opzicht verwant met de types 073 (pensioenbrevetten) of 140 (samenstelling van het gezin).

- 2° Ter attentie van het gemeentepersoneel belast met de registratie en de raadpleging van de informatiegegevens over de administratieve toestand van de kandidaat-vluchtelingen worden door de dienst van het Rijksregister uitvoerige technische onderrichtingen verspreid, voor zover het bijhouden of het raadplegen van deze informatiegegevens betrekking heeft op het gemeentebestuur.

- 3° De bijzondere procedures inzake bijhouden en raadplegen die van toepassing zijn op de bevolkingsregisters, zijn op dezelfde manier van toepassing op het wachtregister. Hier zijn de procedures inzake communicatie via erkende informaticacentra bedoeld en de procedures die van toepassing zijn op de gemeentelijke informaticasystemen die over een databank bevolking beschikken die rechtstreeks verbonden is met het informaticasysteem van het Rijksregister.

Hoofdstuk IV.- Procedure van schrapping uit het wachtregister.

16. In artikel 1bis, tweede lid, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen worden de gevallen opgesomd die aanleiding geven tot schrapping uit het wachtregister, namelijk:

- wanneer betrokkene overleden is;
- wanneer betrokkene het grondgebied heeft verlaten;
- wanneer aan betrokkene de hoedanigheid van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend (en betrokkene dan wordt ingeschreven in de bevolkingsregisters);
- wanneer betrokkene wordt ingeschreven in de bevolkingsregisters in een andere hoedanigheid dan die van erkende vluchteling of genietter van de subsidiaire beschermingsstatus;
- wanneer betrokkene niet meer verblijft op het adres waar hij werd ingeschreven en de plaats waar hij zich gevestigd heeft niet kan worden ontdekt.

In voorkomend geval worden de informatiegegevens betreffende de betrokken vreemdeling bewaard met, tegenover zijn naam, de reden van de schrapping.

Ingeval een procedure tot asielaanvraag afgesloten wordt door een negatieve beslissing die aanleiding geeft tot repatriëring of tot een bevel om het grondgebied te verlaten, geschiedt de schrapping pas vanaf het ogenblik dat de betrokkene het grondgebied werkelijk verlaten heeft.

Wanneer de gemeente van verblijf overeenkomstig de hierboven beschreven procedure ervan op de hoogte gebracht wordt dat er een definitieve beslissing tot weigering van de asielaanvraag werd genomen, moet zij regelmatig de gepaste controles doen om na te gaan of de betrokkene al dan niet nog op het adres van inschrijving verblijft.

Als dat niet het geval is en als duidelijk blijkt dat de betrokkene niet op een ander adres verblijft, voert zij naargelang van het geval een schrapping van ambtswege of een schrapping voor het buitenland uit.

In geen enkel geval rechtvaardigt een beslissing tot verwijdering of een bevel om het grondgebied te verlaten op zich een schrapping uit het register.

Hoofdstuk V.-   Recht op toegang en verbetering.

17. Iedere persoon die in het wachtregister is ingeschreven, kan zich voor de uitoefening van het recht op raadpleging en verbetering van de hem betreffende gegevens die in het Rijksregister zijn geregistreerd, wenden tot de gemeente waar hij ingeschreven is. Dit dient te gebeuren onder de voorwaarden en volgens de procedure vastgesteld bij het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de uitoefening van het recht op toegang en van het recht op verbetering door de personen ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen (Belgisch Staatsblad van 13 juni 1994).

Er wordt aan herinnerd dat een verbetering overeenkomstig artikel 9, § 3, van voormeld koninklijk besluit van 3 april 1984 slechts kan plaatsvinden op basis van bewijsstukken die deze verbetering verantwoorden (bvb geldig paspoort, akten van burgerlijke stand, attesten uit de lokale registers). In geval van twijfel dient de Dienst Vreemdelingenzaken vooraf geraadpleegd te worden.

Hoofdstuk VI.-   Mededeling van informatiegegevens die in het gemeentelijk wachtregister zijn opgenomen.

18. Het verkrijgen van informatie uit het wachtregister wordt geregeld door het koninklijk besluit van 17 augustus 2013 betreffende de mededeling van informatie in het wachtregister en tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informatie (Belgisch Staatsblad van 30 augustus 2013).

Net zoals dit het geval is voor de mededeling van informatie uit het bevolkingsregister en uit het vreemdelingenregister, kan informatie uit het wachtregister worden verstrekt volgens vier modaliteiten: in de vorm van attesten uit het register of getuigschriften die aan de hand van het register zijn opgesteld (artikelen 3 tot 9 van voormeld koninklijk besluit), door raadpleging van het register (artikel 10 van het koninklijk besluit), door verstrekking van personenlijsten uit het register (artikelen 11 tot 13 van het koninklijk besluit) en in de vorm van statistische gegevens (artikel 14 van het koninklijk besluit).

1. Mededeling aan de betrokkene.

19. Elke vreemdeling kan een attest uit het wachtregister of een getuigschrift dat aan de hand van dit register is opgemaakt verkrijgen voor zover de inlichtingen die zij bevatten op hem betrekking hebben.

De aanvraag geschiedt mondeling of schriftelijk door de betrokken persoon, zijn wettelijke vertegenwoordiger of zijn gemachtigde bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar hij is ingeschreven of zijn gemachtigde. De betrokken persoon moet hierbij niet doen blijken van enig bijzonder belang (artikel 3 van voormeld koninklijk besluit).

Overeenkomstig artikel 7 van het koninklijk besluit van 17 augustus 2013, moet het afgegeven attest of getuigschrift echter wel vermelden dat:

1° het niet kan worden gebruikt als verblijfstitel;

2° het niet inhoudt dat de betrokkene legaal in België verblijft.

2. Mededeling aan derden.

20. Overeenkomstig artikel 4 van het koninklijk besluit van 17 augustus 2013, kan elke persoon, elke publieke of private instelling, op schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verzoek, een attest uit het wachtregister of een getuigschrift dat aan de hand van dit register is opgemaakt verkrijgen betreffende een inwoner van de gemeente wanneer de afgifte van die documenten door of krachtens de wet is voorgeschreven of toegestaan. Deze aanvraag dient te worden ingediend bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de betrokken persoon is ingeschreven in het wachtregister of bij zijn gemachtigde.

De aanvrager dient in zijn aanvraag te vermelden in welk opzicht elke gevraagde informatie noodzakelijk voor hem is bij de tenuitvoerlegging of de voortzetting van de procedure waarvoor dit wordt gevraagd.

Onverminderd de bepalingen van de volgende alinea, mag het afgeleverde attest of getuigschrift geen andere informatiegegevens vermelden dan die welke zijn bepaald in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Het afgeleverde attest of getuigschrift mag alleen de informatie bevatten die nodig is voor de tenuitvoerlegging of het vervolg van de rechtspleging wanneer de persoon ten aanzien van wie ze ten uitvoer gebracht of vervolgd wordt, ingeschreven is in het wachtregister van de gemeente waar de aanvraag is ingediend.

Als de betrokken persoon werd afgevoerd, vermeldt het attest of het getuigschrift de datum van de afvoering.

Als die persoon in het wachtregister van een andere gemeente is ingeschreven op het ogenblik van de aanvraag, deelt de gemeente de aanvrager bovendien het laatst bekende adres van die persoon mee.

De aanvrager moet niet aantonen dat de afgifte van het document door of krachtens de wet is voorgeschreven of toegestaan wanneer deze vraag om een attest of een getuigschrift betrekking heeft op:

- de verklaring inzake het bestaan van een huwelijkscontract of een vermogensrechtelijk contract gesloten tussen personen op wie het huwelijksvermogensstelsel niet van toepassing is, met inbegrip van de vermelding van de notaris bij wiens minuten het contract of de overeenkomst werd opge maakt;
- de vermelding van de verklaringen betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging bepaald bij de wet, het decreet en de ordonnantie;
- de verklaring met betrekking tot de transplantatie van organen en weefsels na het overlijden, overeenkomstig het koninklijk besluit van 30 oktober 1986 tot regeling van de wijze waarop de donor of de personen bedoeld in artikel 1, §2, van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen hun wil te kennen geven.

De aanvrager moet daartoe aan de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde ambtenaar bewijzen dat het verkrijgen van deze informatie voor hem noodzakelijk is. Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand dit noodzakelijk karakter weigert te erkennen, doet het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege op verzoek van de aanvrager uitspraak over de gegrondheid van de aanvraag.

Het afgegeven attest of getuigschrift moet steeds vermelden dat:

1° het niet kan worden gebruikt als verblijfstitel;

2° het niet inhoudt dat de betrokkene legaal in België verblijft.

Het attest of getuigschrift dat aan de aanvrager wordt overhandigd, wordt in naam van het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege ondertekend door de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde en vermeldt met welk doel het wordt afgegeven en eventueel de persoon voor wie het bestemd is.

Het afgeleverde attest of getuigschrift vermeldt niet het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, behalve indien de aanvrager gemachtigd is dit te gebruiken.

De Minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of zijn gemachtigde bepaalt, op vraag van de gemeente of van de aanvrager, of een betwiste aanvraag voor een attest of getuigschrift al of niet beantwoordt aan de voorwaarden voor de afgifte vastgesteld in het koninklijk besluit van 17 augustus 2013.

21. De raadpleging van het wachtregister door de gemeentelijke diensten en de diensten afhankelijk van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is slechts toegestaan voor het vervullen van taken en de diensten die tot hun bevoegdheid behoren.
De raadpleging van het wachtregister is voor private personen verboden.
Zij kan aan de andere overheden of openbare instellingen slechts door of krachtens de wet worden toegestaan (artikel 10 van het koninklijk besluit).
22. Geen enkele lijst van personen ingeschreven in het wachtregister mag aan derden worden verstrekt. Dit verbod is niet van toepassing op de overheden of de openbare instellingen die, door of krachtens de wet, gemachtigd zijn om dergelijke lijsten te verkrijgen en dit voor de informatie waarop deze machtiging betrekking heeft.
Deze lijsten mogen echter enkel de informatiegegevens bevatten die zijn opgesomd in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (artikel 11 van het koninklijk besluit).
- Deze personenlijsten mogen slechts worden verstrekt op schriftelijk verzoek bij de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde. De aanvrager dient in zijn aanvraag te vermelden in welk opzicht de gevraagde lijst van personen noodzakelijk voor hem is bij het vervullen van zijn opdracht.
- Degene voor wie de lijst bestemd is, mag ze zelf niet verstrekken aan derden of ze gebruiken voor andere doeleinden dan die welke zijn vermeld in de aanvraag.
23. Op schriftelijk verzoek, met opgave van het beoogde doel en de voorgenomen aanwending, kan het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege toestemming verlenen om aan derden statistische gegevens uit het wachtregister te verstrekken, op voorwaarde dat deze de identificatie van de in het wachtregister ingeschreven personen niet mogelijk maken (artikel 14 van het koninklijk besluit).
24. De persoon die in het wachtregister is ingeschreven, mag het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege van de gemeente waar hij verblijft vragen dat zijn adres niet aan derden wordt meegedeeld. Deze aanvraag moet schriftelijk en gemotiveerd zijn. De beslissing van het college van burgemeester en schepenen of van het gemeentecollege wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de aanvrager.
De goedkeuring van de aanvraag betekent slechts dat het adres niet wordt megedeeld voor een periode van zes maanden vanaf de datum van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen of van het gemeentecollege (artikel 15 van het koninklijk besluit).

Afdeling II: Burgers van de Europese Unie die een verklaring van inschrijving aanvragen, dit in afwachting van de uitvoering van een woonstcontrole.

Hoofdstuk I. -   Procedure.

25.   Vanaf 1 juni 2008 dienen burgers van de Europese Unie die bij de gemeente een verklaring van inschrijving aanvragen ('bijlage 19') door de gemeente onmiddellijk (d.w.z. zonder een voorafgaande woonstcontrole te laten uitvoeren) te worden ingeschreven in het wachtregister, dit in afwachting van de uitvoering van de woonstcontrole.

Deze procedure is geregeld in artikel 5 van het koninklijk besluit van 7 mei 2008 tot vaststelling van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Belgisch Staatsblad van 13 mei 2008).

Om het onderscheid met de asielzoekers duidelijk te maken werd voor deze categorie vreemdelingen de code 6 gecreëerd in het IT 210 (vermelding van het register). De vertaling van deze code is de volgende:

IT 210 – code 6: W.R.- EU-burger, die een verklaring van inschrijving heeft aangevraagd.

Deze code wordt bij de collecte onmiddellijk ingevoerd aan het einde van de structuur.(cfr. de omzendbrief van de Dienst Rijksregister van 28 mei 2008).

Het aangegeven adres wordt vermeld in het IT 019, dit in afwachting van de uitvoering van de woonstcontrole.

In IT 020 wordt voor iedereen in iedere gemeente de straatcode 9997 geregistreerd, die wordt vertaald als "Inschrijving op verklaring".

26.   Zodra uit de controle van de effectieve verblijfplaats door de wijkpolitie blijkt dat de betrokkene (en zijn eventuele familieleden) op het grondgebied van de Belgische gemeente verblijven, worden zij op de datum van het verslag van de wijkpolitie in het vreemdelingenregister (IT 210 – code 1) ingeschreven.

Op die datum wordt eveneens het IT 020 bijgewerkt met het eigenlijke adres. Ten slotte wordt de gezinssamenstelling bijgewerkt.

Onderdanen van derde landen, die tegelijkertijd een verblijfsaanvraag hebben ingediend, worden mits een gunstig advies op dezelfde datum ingeschreven in het vreemdelingeregister (IT 210 – code 1).

Indien de wooncontrole negatief is, wordt betrokkene (en zijn eventuele familieleden) op datum van het verslag van de wijkpolitie uit het wachtregister afgevoerd met de code 99998 (Afvoering – geen recht op inschrijving) in het IT 001.

Vermits er geen historiek wordt bijgehouden van het IT 019, is het aanbevolen om het opgegeven adres te registreren in de gemeentelijke informatie (IT 246).

Deze afvoering van ambtswege kadert binnen de algemene regeling betreffende het correct bijhouden van de registers, waarbij het door de EU-burger aangegeven adres dat is opgenomen in het wachtregister niet strookt met de realiteit van de woonstcontrole (uitvoering van artikel 1bis, tweede lid, 5°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen). Deze afvoering gebeurt direct (d.w.z. zonder tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen of van het gemeentecollege) en na vaststelling dat geen ander hoofdverblijf van betrokkene op het Belgisch grondgebied is gekend.

De op voormelde wijze afgevoerde EU-burger kan een nieuwe verklaring van inschrijving vragen bij vestiging van een nieuw hoofdverblijf in een Belgische gemeente.

27. Ten einde mogelijke verwarring te vermijden bij de ondervraging van dergelijke dossiers door de gebruikers van het Rijksregister, werden in het informatietype IT 003 (bepaling van de hoofdverblijfplaats) de bijkomende code 3 ('verblijfscontrole aan de gang') gecreëerd die de toestand van de woonstcontrole aangeven in het geval van de inschrijving van EU-burger in het wachtregister.

De code 3 moet worden ingevoerd na de inschrijving van de EU-burger in het wachtregister. Bij een positieve woonstcontrole en daaropvolgende inschrijving in het vreemdelingenregister, wordt de code 3 automatisch geannuleerd.

28. Opmerking:

De gezinsleden van EU-onderdanen (en ook van Belgen), die afkomstig zijn van landen buiten de Europese Unie, worden ingeschreven in het vreemdelingenregister na een positieve woonstcontrole.

De informatiedatum voor de inschrijving in het vreemdelingenregister (IT210/1) is de datum van hun aanvraag tot inschrijving.

Hoofdstuk II. - Afleveren van attesten of getuigschriften.

29. De burgers van de Europese Unie kunnen geen attesten en getuigschriften opgemaakt op basis van de registers bekomen zolang het onderzoek van de realiteit van de hoofdverblijfplaats niet werd verricht en dit niet heeft geleid tot een positieve woonstvaststelling en inschrijving in het vreemdelingenregister.

Afdeling III: Buitenlandse onderdanen die niet over een rijksregisternummer beschikken en die in het huwelijk willen treden of een wettelijke samenwoning willen aangaan.

Hoofdstuk I. - Inschrijvingsprocedure.

30. Om schijnhuwelijken en schijnwettelijke samenwoningen te bestrijden, schrijft het koninklijk besluit van 28 februari 2014¹ voor dat de buitenlandse onderdanen die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen en niet over een rijksregisternummer beschikken, ingeschreven worden in het wachtregister van de gemeente van de huwelijksaangifte of de verklaring van wettelijke samenwoning.

Om een duidelijk onderscheid te maken met de asielaanvragers en de burgers van de Unie die eveneens in het wachtregister ingeschreven worden, werd een specifieke code gecreëerd in het voor het informatietype (“I.T.”) 210. Het gaat om de code 9: “Wachtregister – Aangifte huwelijk/samenwoning”.

---

¹ Koninklijk besluit van 28 februari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, en tot voorschrift van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen (Belgisch Staatsblad van 24 maart 2014).

Deze inschrijving zal plaatsvinden op de datum van de afgifte van het bericht van ontvangst bedoeld in artikel 64, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (in het kader van een huwelijk) of op de datum van de afgifte van het ontvangstbewijs dat bedoeld wordt in artikel 1476, § 1, van het Burgerlijk Wetboek (in het kader van een wettelijke samenwoning zonder voorafgaand onderzoek op een adres dat overeenkomt met een fictieve postcode (0000), een fictieve straatcode (0000) en een fictief huisnummer (0000) die identiek zijn voor alle gemeenten).

Het door de betrokkene opgegeven adres zal geregistreerd worden in het informatietype IT 003 (bepaling van de hoofdverblijfplaats). Indien de persoon op een gegeven moment een nieuw adres opgeeft, wordt het IT 003 bijgewerkt door de gemeente die het dossier beheert, dit wil zeggen de laatste gemeente waarbij een huwelijksaangifte of een verklaring van wettelijke samenwoning wordt ingediend.

31. Indien men te maken heeft met een vreemdeling die in het huwelijk wil treden, wordt de inschrijving uitgevoerd op basis van de documenten die de vreemdeling krachtens artikel 64 van het Burgerlijk Wetboek moet voorleggen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand:
- een voor eensluidend verklaard afschrift van de akte van geboorte;
  - een bewijs van identiteit;
  - een bewijs van nationaliteit;
  - ieder ander authentiek stuk waaruit blijkt dat in hoofde van de vreemdeling is voldaan aan de door de wet gestelde voorwaarden om een huwelijk te mogen aangaan.
32. Wanneer men daarentegen te maken heeft met een vreemdeling die een wettelijke samenwoning wil aangaan, wordt de inschrijving uitgevoerd op basis van de eventuele identiteitsdocumenten die voorgelegd worden door de vreemdeling. In het tegenovergestelde geval wordt hij op basis van zijn verklaringen ingeschreven.¹

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal er echter over waken dat de inlichtingen die in het wachtregister geregistreerd worden identiek zijn aan de inlichtingen die in de verklaring tot wettelijke samenwoning moeten voorkomen. Artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt immers het volgende:

“ §1. Een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd door middel van een geschrift dat tegen ontvangst bewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats. Dat geschrift bevat de volgende gegevens.
(...)

---

¹ De artikelen 1476 en volgende van het Burgerlijk Wetboek eisen immers niet van de personen die een wettelijke samenwoning wensen aan te gaan, dat zij specifieke documenten voorleggen.

2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte en de handtekening van beide partijen;
(...)”

33. Voor de vreemdelingen die in het wachtregister onder code 9 ingeschreven zijn, zullen enkel de identificatiegegevens die voorzien worden in de collecte geregistreerd worden, namelijk:
- de naam en de voornaam;
  - de datum en de plaats van geboorte;
  - de nationaliteit;
  - het adres;
  - de vermelding van het register (informatietype 210), met, in dit geval, een code 9 (Wachtregister – Aangifte huwelijk/samenwoning).

Naast de in de collecte geregistreerde inlichtingen, zal de gemeente van verklaring het IT 120 (burgerlijke staat), IT 124 (schijnhuwelijk), IT 125 (schijn wettelijke samenwoning) en IT 003 (bepaling van de hoofdverblijfplaats) kunnen bijwerken.

Indien het huwelijk voltrokken wordt of de verklaring van wettelijke samenwoning geregistreerd wordt, zal respectievelijk het IT 120 en het IT 123 kunnen worden bijgewerkt.

Hoofdstuk II. - Toegang tot de inlichtingen.

34. Alle gemeenten die een huwelijksaangifte of een verklaring van wettelijke samenwoning uitgaande van een persoon die over geen enkel bewijs van inschrijving in een register beschikt kunnen ontvangen, moeten in staat zijn om te controleren of de persoon niet reeds eerder ingeschreven werd in het wachtregister van een gemeente waar hij een huwelijksaangifte of een verklaring van wettelijke samenwoning ingediend heeft.

Enkel de gemeenten die een verdachte huwelijksaangifte of een verdachte verklaring van wettelijke samenwoning ontvangen hebben, zullen toegang hebben tot het IT 124 en het IT 125 en zullen die, in voorkomend geval, kunnen bijwerken.

De andere gebruikers van het Rijksregister hebben geen toegang tot deze dossiers en de dossiers kunnen niet aan hen worden doorgegeven.

Hoofdstuk III. - Schrapping uit het wachtregister.

35. Voormelde personen zullen uit het wachtregister geschrapt worden:

- ofwel vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis stelt van de beslissing van weigering om de akte van huwelijksverklaring op te maken of van de beslissing van weigering om het huwelijk te voltrekken, of indien de declaranten in het huwelijk treden;
- ofwel vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis stelt van de beslissing van weigering om melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning of vanaf de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning door de betrokken personen in het bevolkingsregister.

Deel III : De identiteitsdocumenten.

Hoofdstuk I. De elektronische identiteitskaart (EID).

1. Er wordt integraal verwezen naar de Algemene Onderrichtingen betreffende de elektronische identiteitskaart (zie eveneens: www.ibz.rn.fgov.be , dit onder de rubrieken ‘Identiteitsdocumenten en elektronische kaarten’ > ‘eID’ > ‘Onderrichtingen’).

Hoofdstuk II. - Het identiteitsbewijs voor kinderen onder de twaalf jaar en het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaar.

Afdeling I. - Het identiteitsbewijs voor kinderen onder de twaalf jaar.

2. Voorafgaande opmerking:

De bepalingen van deze Afdeling zijn enkel nog van toepassing op **vreemde** kinderen onder de twaalf jaar.

Voor **Belgische** kinderen onder de twaalf jaar kunnen geen identiteitsbewijzen meer worden afgeleverd, doordat alle gemeenten sedert 4 januari 2010 zijn overgeschakeld naar het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaar (de ‘Kids-ID’).

3. Het identiteitsbewijs voor kinderen onder de twaalf jaar is een document dat afgegeven wordt op verzoek van de persoon of de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over het kind (eventueel ook op verzoek van de pleegouder(s) of van de verantwoordelijke van de pleeginstelling).

De gemeente, waar het kind op het ogenblik van dit verzoek in de registers⁽¹⁾ is ingeschreven, dient dit document uit te reiken. Zij kan hiervoor ten hoogste 2 € vorderen.

Dit document bevestigt dat een vreemd kind jonger dan twaalf jaar is toegelaten of gemachtigd om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven en om er zich te vestigen.

Dit officiële identiteitsbewijs wordt slechts op verzoek uitgereikt.

Het formulier, waarvan het model hierna afgebeeld staat, wordt op het ogenblik van de indiening van de aanvraag bij het gemeentebestuur voorgelegd aan de persoon of de personen die het ouderlijke gezag over het kind uitoefenen (eventueel aan de pleegouder(s) of van de verantwoordelijke van de pleeginstelling die het identiteitsbewijs aanvraagt).

⁽¹⁾ Bevolkingsregisters (zie art. 1, § 1, 1°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen) of wachtregister (zie artikel 1, § 1, 2° van dezelfde wet).

Gemeentebestuur van

De ondergetekende(n)

(naam en voornamen)

(eventueel: verantwoordelijke van de pleeginstelling

(naam van de instelling)

met als hoofdverblijfplaats (eventueel: adres van de pleeginstelling)

straat

nr

verzoekt (verzoeken) om de afgifte van een identiteitsbewijs voor een kind
onder de twaalf jaar, opgemaakt op naam van:

(naam, voornamen)

met als hoofdverblijfplaats:

straat

nr

over wie hij/zij het ouderlijk gezag uitoefent (uitoefenen)/ bij wie dit kind als
pleegkind werd geplaatst door de jeugdrechtbank of door een comité voor bij-
zondere jeugdzorg

en vraagt (vragen) dat de volgende gegevens betreffende de persoon, die in
geval van nood dient gewaarschuwd te worden, vermeld worden:

Naam:

Adres:

Telefoonnummers:

Opgemaakt te

, op (datum)

Handtekening(en)

(-) -/- Schrappen wat niet past

4. Het volstaat dan ook dat een persoon het ouderlijk gezag over het kind uitoefent om de afgifte van het identiteitsbewijs te bekomen. Dit staat volledig los van het feit of deze ouder al dan niet het hoederecht over het kind uitoefent en of het kind al dan niet bij deze ouder in de bevolkingsregisters is ingeschreven (cfr. de omzendbrief dd. 31 januari 2007 betreffende de afgifte van identiteitsbewijzen voor kinderen onder de twaalf jaar).

In het geval dat dit identiteitsbewijs wordt aangevraagd door een ouder bij wie het kind niet is ingeschreven, beschikt de gemeente over geen enkele juridische basis om de afgifte ervan te weigeren, tenzij de andere ouder zich op schriftelijke en gemotiveerde wijze heeft verzet tegen de afgifte van het identiteitsdocument. In dit geval kan de gemeente geen identiteitsbewijs afleveren zonder het uitdrukkelijke akkoord van de andere ouder.

De gemeente dient er van uit te gaan dat de ouder die het document aanvraagt het ouderlijk gezag over het kind uitoefent, behoudens het geval dat de gemeente kennis heeft van een gerechtelijke uitspraak waarbij het ouderlijk gezag uitsluitend werd toegewezen aan de andere ouder¹ of van een vonnis van de jeugdrechtbank waarbij de ouder die het identiteitsdocument aanvraagt uit het ouderlijk gezag werd ontzet².

Hoewel dit identiteitsbewijs wordt uitgereikt aan de persoon of de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over het kind, is het kind zelf houder van dit document. De ouders kunnen dit document enkel aanvragen en in bewaring houden. Dit impliceert dan ook dat dit document het kind dient te volgen bij een tijdelijk verblijf bij de andere ouder dan deze aan wie het identiteitsbewijs werd uitgereikt. Indien deze laatste zou weigeren dit document te bezorgen aan de ouder bij wie het kind tijdelijk verblijft, kan door de gemeente geen tweede document voor hetzelfde kind worden afgeleverd aan de andere ouder.

Het behoort niet tot de taak van de gemeente om tussen te komen in echtelijke betwistingen omtrent de uitoefening van het ouderlijk gezag. Indien aangaande de afgifte van het identiteitsbewijs geen overeenstemming wordt bereikt tussen de ouders, kan de gemeente hen doorverwijzen naar een organisatie die bevoegd is inzake familiebemiddeling. In het uiterste geval dient de ouder die zich benadeeld voelt hieromtrent de tussenkomst te vragen van de jeugdrechtbank³.

Dezelfde principes dienen te worden toegepast bij vernieuwing van het document in geval van verlies, diefstal of beschadiging ervan.

---

¹ conform artikel 374, §1, lid 2, B.W.

² conform de artikelen 32 e.v. van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

³ conform artikel 373, lid 3, B.W.

Wanneer het (niet-Belgisch) kind in een pleeggezin of in een pleeginstelling werd geplaatst, kan het identiteitsbewijs ook worden uitgereikt aan de pleegouder(s) of aan de verantwoordelijke van de pleeginstelling, op voorwaarde dat hierbij een document wordt voorgelegd van bevoegde instantie.¹

Het zijn dan ook de pleegouder(s) of de verantwoordelijke van de pleeginstelling die, in geval van verlies, diefstal of vernieling van het identiteitsbewijs, hiervan aangifte moeten doen (artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 oktober 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 1996 betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 maart 2014).

5. Het identiteitsbewijs heeft een beperkte geldigheidsduur: het is slechts geldig voor een periode van twee jaar vanaf de afgifte ervan. De vervaldatum die vermeld wordt op het document, mag de datum waarop het kind de leeftijd van twaalf jaar bereikt niet overschrijden.

Bovendien mag de geldigheidsduur van het identiteitsbewijs, dat op naam van het kind afgegeven wordt, die van de machtiging of het verblijfsrecht dat hem werd toegekend of die van de verblijfsvergunning uitgereikt aan zijn wettelijke vertegenwoordiger niet overschrijden.

Er kunnen zich moeilijkheden voordoen wanneer de vader en de moeder van een kind onder de twaalf jaar houder zijn van een verblijfsvergunning waarvan de geldigheidsduur verschilt.

In geval het ouderlijk gezag over het kind uitsluitend is toegewezen aan één ouder wordt de geldigheidsduur van het identiteitsbewijs dat op naam van het kind opgemaakt wordt, bepaald door de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning waarvan de ouder die alleen gemachtigd is om het verzoek in te dienen houder is.

In alle andere gevallen zal de geldigheidsduur van het identiteitsbewijs bepaald worden door de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning van de vader of de moeder, die alleen het verzoek indient bij het gemeentebestuur. Als het verzoek ingediend wordt door de vader en de moeder samen, zal de geldigheidsduur van

---

¹ - Voor de Vlaamse Gemeenschap: de jeugdhulpbeslissing van de (intersectorale) toegangspoort, bedoeld in artikel 17 van het Decreet van het Vlaamse Parlement van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, alsook eventueel een attest van de dienst voor pleegzorg.
- Voor de Franse Gemeenschap: de gerechtelijke beslissing of de beslissing van de adviseur of directeur bij de hulpverlening aan de jeugd waarbij het kind wordt toevertrouwd aan de pleegouder(s) of aan de pleeginstelling (dit in toepassing van het Decreet van de Franse Gemeenschap van 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd).
- Voor de Duitstalige Gemeenschap: de gerechtelijke beslissing of de beslissing van het Comité Bijzondere Jeugdbijstand waarbij het kind wordt toevertrouwd aan de pleegouder(s) of aan de pleeginstelling.

het identiteitsbewijs bepaald worden door die van de verblijfsvergunning waarvan de geldigheidsduur de langste is.

6. Het identiteitsbewijs vervalt:

- na verloop van de geldigheidsduur
- in geval van verandering van verblijfplaats of adres
- in geval van verandering van naam, voornaam of nationaliteit.

In deze gevallen zal, op verzoek van de persoon of de personen die het ouderlijk gezag over het kind uitoefenen (eventueel op verzoek van de pleegouder(s) of van de verantwoordelijke van de pleeginstelling), een nieuw identiteitsbewijs opge maakt worden.

Het kan vernieuwd worden in geval van verlies, diefstal of vernietiging.

Wat betreft de geldigheidsduur van dit nieuwe document, gelden dezelfde regels als deze weergegeven onder punt 5.

7. De maximumkostprijs die de gemeente kan vorderen voor het afgeven van een identiteitsbewijs bedraagt 2 €.

8. Het identiteitsbewijs bestaat uit een wit tweeluik, waarvan elk luik 74 mm bij 105 mm meet. Het wordt opgemaakt op effen papier, waarvan het minimumgewicht per vierkante meter 135 gram bedraagt (zie artikel 2, tweede lid, van het ministerieel besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 9 en 16 van het voornoemde koninklijk besluit van 10 december 1996).

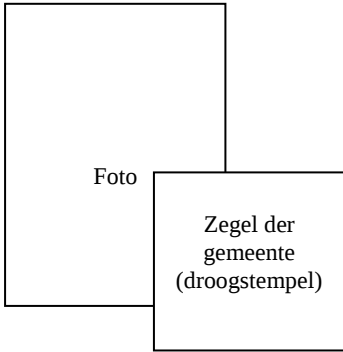
De gemeente zorgt ervoor dat het identiteitsbewijs hetzij bedekt wordt met een plastieken laagje, hetzij geplaatst wordt in een plastic zakje, dat langs drie zijden gesloten is.

De gemeentebesturen kunnen de plastic zakjes vrij aankopen, evenals de identiteitsbewijzen die conform dienen te zijn aan het model afgebeeld in bijlage 2 van het koninklijk besluit van 10 december 1996 (model 2 a, 2 b, 2 c).

Het model (2b) ziet er als volgt uit:

	luik 1 - recto	luik 1 - verso
↑ 105 mm ↓	KONINKRIJK BELGIË GEMEENTE .... Bewijs van Identiteit voor een kind van minder dan 12 jaar	Nummer: ..... Naam: ..... Voornamen: .... Zoon/Dochter van ..... en ..... Nationaliteit ..... Geboren te ..... op ..... Adres (straat, nummer) .... Register van inschrijving .....

← 74 mm →

luik 2 - recto	luik 2 - verso
Afgegeven te ..... op ..... Geldig tot ..... De Ambtenaar van de Burgerlijke Stand, (of zijn gemachtigde)	1. <u>In nood te waarschuwen persoon :</u> Naam: ..... Adres: .... Telefoon nr : ..... 2. <u>Aanbevelingen voor de houder :</u> - nooit met een onbekend persoon meegaan - mobiel bereikbaar zijn - in geval van moeilijkheden : - de politie waarschuwen door te telefoneren naar het 101 - naar het dichtst bijzijnde huis gaan en dit bewijs afgeven

9. Volgende gegevens worden op het identiteitsbewijs vermeld:

LUIK 1. VOORZIJDE:

Voorgedrukte meldingen: zie model 2a.

LUIK 1. KEERZIJDE:

- het nummer: Dit nummer bevat het jaartal in twee cijfers en een reeksnummer van maximaal zes cijfers, dat toegekend wordt door de gemeente (artikel 2 van het koninklijk besluit van 22 oktober 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 1996 betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 maart 2014).

Bij de afgifte van een identiteitsbewijs aan een kind, wordt na de datum van afgifte het nummer van dit identiteitsbewijs vermeld in de bevolkingsregisters, onder het informatietype "identiteitsbewijs" (I.T. 195).

Code 70 betreft het identiteitsbewijs.⁽¹⁾

- de naam
- de voornaam of voornamen
- de identiteit van de ouders
- de nationaliteit
- de geboorteplaats en -datum
- het adres (straat en nummer)
- het register van inschrijving wordt vermeld op de volgende wijze:

B.R. voor het bevolkingsregister
V.R. voor het vreemdelingenregister
W.R. voor het wachtregister.

⁽¹⁾ Codificatie van het Rijksregister.

LUIK 2. VOORZIJDE:

Onder de foto en het zegel der gemeente, dat noodzakelijkerwijze met een droogstempel - gedeeltelijk op de foto - dient aangebracht te worden:

- de gemeente en de datum van afgifte;
- de datum waarop het document vervalt (datum van afgifte plus maximum 2 jaar min 1 dag);
- de handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde.

LUIK 2. KEERZIJDE:

- naam en adres van de persoon die in geval van nood dient gewaarschuwd te worden, alsmede het of de telefoonnummers via hetwelk of dewelke men met deze persoon in contact kan treden;
- veiligheidsaanbevelingen: voorgedrukte meldingen.

De persoonsgegevens op het identiteitsbewijs worden, naargelang van de keuze van de persoon of de personen die het ouderlijke gezag uitoefenen over het kind (eventueel: de pleegouder(s) of de verantwoordelijke van de pleeginstelling), vermeld:

A. in het Nederlands of in het Frans:

- 1° in de gemeenten van het arrondissement Brussel-Hoofdstad bedoeld in artikel 6 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966;
- 2° in de gemeenten bedoeld in artikel 7 van voormelde gecoördineerde taalwetten;
- 3° in de gemeenten bedoeld in artikel 8, 3° tot 10°, van voormelde gecoördineerde taalwetten.

B. in het Frans of in het Duits:

- 1° in de gemeenten van het Duitse taalgebied, bedoeld in artikel 8, 1°, van voormelde gecoördineerde taalwetten.
- 2° in de gemeenten bedoeld in artikel 8, 2°, van de voormelde gecoördineerde taalwetten.

Wanneer de keuze van de taal mogelijk is, verrichten de persoon of de personen die het ouderlijke gezag uitoefenen over het kind deze keuze schriftelijk.

In het geval het identiteitsbewijs werd aangevraagd door de pleegouder(s) of de verantwoordelijke van de pleeginstelling, wordt de keuze van de taal door betrokkene(n) verricht (artikel 3 van het koninklijk besluit van 22 oktober 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 1996 betreffende de verschil-

lende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 maart 2014).

De persoonsgegevens worden ingevuld met een schrijfmachine of met een pc.

10. De foto van de houder moet recent en goed gelijkend zijn. Zij moet in vooraanzicht worden genomen.

Zij moet voldoen aan de kwaliteitsvereisten voor de pasfoto die aangebracht wordt op de Belgische identiteitskaart. Hieromtrent wordt verwezen naar de Algemene Onderrichtingen betreffende de elektronische identiteitskaart.

De gemeentebediende belast met de uitreiking van het identiteitsbewijs moet de gelijkenis tussen de voorgelegde foto en het uiterlijk van de houder controleren (artikel 2, eerste lid, van het voormeld ministerieel besluit van 23 december 1996).

11. De gegevens betreffende de persoon die in geval van nood dient gewaarschuwd te worden, worden door het gemeentebestuur ingevuld na raadpleging van de in punt 3 bedoelde verklaring.

Deze informatie blijft geldig tijdens de geldigheidsduur van het identiteitsbewijs.

Als echter door de indiener van de in punt 3 bedoelde verklaring geen enkele informatie verstrekt wordt betreffende de persoon die in geval van nood dient te worden gewaarschuwd, vult het gemeentebestuur deze rubrieken aan met de vermelding "NIHIL". Dergelijk gebrek aan informatie dient echter vermeden te worden.

Afdeling II. – Het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaar (Kids-ID).

12. Er wordt integraal verwezen naar de Algemene Onderrichtingen van 27 februari 2009 betreffende het elektronisch identiteitsdocument voor een kind van minder dan 12 jaar (zie eveneens www.ibz.rn.fgov.be dit onder de rubrieken 'Identiteitsdocumenten en elektronische kaarten' > 'Kids-ID' > 'Onderrichtingen').

Afdeling III. - Gemeenschappelijke bepalingen.

13. Als de gemeente in geval van aangifte van verlies, diefstal of beschadiging van een identiteitsdocument voor kinderen onder de twaalf jaar ernstige twijfels heeft omtrent de realiteit van dit verlies, deze diefstal of de beschadiging, dient ze een schriftelijke verklaring te eisen van de persoon die hiervan aangifte doet

Wanneer het een vreemd kind betreft, is enkel de politie bevoegd om een attest van verlies of diefstal af te leveren.

Elke poging tot fraude, misbruik, vervalsing of namaak dient onderzocht te worden door de politieoverheid. De Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (Directie Bevolking en Identiteitskaarten), de Federale Politie en de bevoegde gerechtelijke overheden moeten hiervan op de hoogte worden gebracht.

Hoofdstuk III. - De voorlopige identiteitsdocumenten voor Belgen.

Afdeling I. – Voorafgaande algemene bepalingen.

14. De toekenning van een voorlopige identiteitskaart in geval van verlies, diefstal of vernietiging van de elektronische identiteitskaart zal uitzonderlijk op gecentraliseerde wijze mogelijk blijven bij de centrale diensten van de AD Instellingen en Bevolking in Brussel onder de volgende restrictieve voorwaarden:

- de onmogelijkheid om gebruik te maken van de spoedprocedures;
- *de burger moet zich uiterlijk de tweede werkdag na de aangifte van verlies, diefstal of vernietiging aanbieden bij de loketten (bevolking) van de gemeente om een nieuwe kaart aan te vragen;*
- de onmogelijkheid om dringend een paspoort te verkrijgen;
- de verloren of gestolen identiteitskaart moet op het moment van de aangifte nog meer dan 1 maand geldig zijn;

Voor -12 jarigen gelden dezelfde voorwaarden als voor +12 jarigen.

Enkel voor borelingen, tot een leeftijd van maximaal twee maanden, kan een voorlopig bewijs van identiteit worden afgeleverd onmiddellijk na de aanvraag van de eerste Kids-ID.

Indien een nieuw aangevraagde elektronische identiteitskaart niet kan worden afgeleverd omwille van een probleem met de PIN/PUK-brief, dan kan een voorlopige identiteitskaart worden afgeleverd onder de bijkomende voorwaarde dat deze kaart maximaal 45 dagen op voorhand werd aangevraagd. De voormelde voorwaarden zijn eveneens van toepassing.

Teneinde deze criteria te verifiëren, zullen de reisdocumenten van de burgers gecontroleerd worden.

15. Ten laatste op het moment dat de voorlopige identiteitskaart wordt afgeleverd, wordt de verloren of gestolen identiteitskaart definitief geannuleerd in het centrale identiteitskaartenbestand.

Desgevallend wordt deze annulatie uitgevoerd door de centrale diensten van de AD Instellingen en Bevolking in Brussel, waar de voorlopige identiteitskaart wordt afgeleverd.

Om misbruiken te voorkomen is een snelle seining van de verloren of gestolen identiteitskaart immers cruciaal.

Afdeling II. – Aanvraagprocedure.

16. Voor de instructies inzake verlies of diefstal wordt verwezen naar de Algemene Onderrichtingen betreffende de elektronische identiteitskaart, respectievelijk de Algemene Onderrichtingen betreffende het elektronisch identiteitsdocument voor een kind van minder dan 12 jaar.

De laatste bijgewerkte versie van deze Algemene Onderrichtingen kan worden teruggevonden via de website <http://www.ibz.rn.fgov.be/nl/identiteitsdocumenten/> .

De betrokken burger meldt zich aan bij de gemeente waar hij of zij staat ingeschreven in de bevolkingsregisters met de documenten van de reeds geboekte reis – check de plaatselijke loketwerking voor de praktische modaliteiten.

17. De loketmedewerker verifieert in eerste instantie de mogelijkheid om een elektronische identiteitskaart te kunnen afleveren, desnoods via een spoedprocedure.

De aflevering van een paspoort wordt in tweede instantie overwogen.

Pas in derde instantie kan de afgifte van een voorlopig identiteitsdocument worden overwogen !

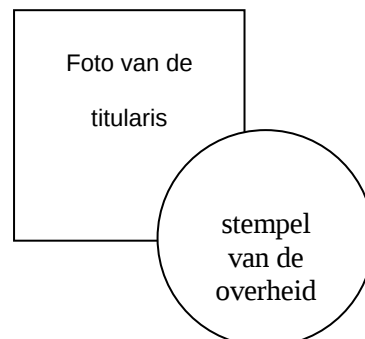
18. De betrokken burger ontvangt bij het gemeentebestuur van zijn hoofdverblijfplaats een aanvraag om een voorlopige identiteitskaart, om reden van een nakende reis naar het buitenland. Die aanvraag wordt ondertekend door de betrokken burger en door de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde.

De aanvraag om een voorlopige identiteitskaart ziet er als volgt uit:

KONINKRIJK BELGIË – AANVRAAG OM EEN VOORLOPIGE IDENTITEITSKAART

De gemeente/stad ..... verzoekt om de afgifte van
een voorlopige identiteitskaart aan :

Naam:
Voornamen:
Rijksregisternummer:

Telefoonnummer:

- De vorige identiteitskaart ..... werd door de betrokkene op datum van ..... gemeld als verloren, gestolen of vernietigd. Hij/zij is in het bezit van een bijlage 12 die werd afgeleverd op ..... door de gemeente/politie te ....., dewelke geldig is tot .....
- De nieuwe identiteitskaart ....., die werd aangevraagd omwille van ....., kan niet worden afgeleverd wegens :
  - Het basisdocument kon niet worden verwerkt bij de producent.
  - De brief met de pinpuk codes werd (nog) niet ontvangen.
  - Een technische storing.

De betrokkene heeft kunnen aantonen dat hij/zij een reis heeft gepland naar ..... met voorzien vertrek op ..... door de volgende documenten :

- Hotelvoucher .....
- Vliegtuigticket .....
- .....

Het is niet mogelijk om voor deze datum een ander reisdocument te bekomen.

Te ..... op ..... 20..

(handtekening van de declarant)

(handtekening van de overheid)

(zegel van de overheid)

BELANGRIJK BERICHT

1. De voorlopige identiteitskaart is twee maanden geldig.
2. Bij ontstentenis van een identiteitskaart is enkel het bewijs van verlies of van vernietiging van de kaart geldig op Belgisch grondgebied.
De voorlopige identiteitskaart wordt slechts gebruikt om zijn identiteit te bewijzen in het buitenland of bij overschrijding van de grenzen in de landen die dit document aanvaarden.
3. Deze kaart moet onmiddellijk na de terugkeer in België teruggegeven worden aan het gemeentebestuur van de hoofdverblijfplaats.

Een afschrift van deze aanvraag wordt bewaard bij het gemeentebestuur.

Met dit document, het attest van verlies, diefstal of vernietiging van de identiteitskaart, (het attest 'bijlage 12') en een foto, gaat de burger naar de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Instellingen en Bevolking (Park Atrium, Koloniënstraat 11 te 1000 Brussel) .

Na controle van de identiteit van de burger wordt deze kaart hem gratis uitgereikt.

Er wordt toegestaan dat de voorlopige identiteitskaart wordt afgehaald door een andere persoon dan de aanvrager van het document (ook mogelijk indien deze wordt afgehaald door een niet-verwant), dit mits voorlegging van een ondubbelzinnige bijzondere volmacht, ondertekend door zowel de volmachtgever, als de volmachtdrager. In dit geval dient de voorgelegde foto van de aanvrager op de keerzijde te zijn voorzien van de stempel van de gemeente, dit om identiteitsfraude tegen te gaan.

Hieronder vindt u een model van volmachtformulier dat hierbij kan worden gebruikt. Op die manier is zowel een controle van de handtekening van de volmachtgever mogelijk (via het aanvraagformulier), als een controle van de handtekening van de volmachtdrager (via diens identiteitskaart).

**VOLMACHT VOOR
AFHALING VAN EEN VOORLOPIG IDENTITEITSDOCUMENT**

Ik, volmachtgever (naam en voornamen).....,

geboren op.....,

wonende te ..... straat, nr .....,

machtig (naam en voornamen) .....,

geboren op .....,

wonende te ..... straat, nr .....,

om in mijn naam het voorlopige identiteitsdocument af te halen bij de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Instellingen en Bevolking (Park Atrium, Koloniënstraat 11 te 1000 Brussel) .

Gedaan te ..... , ...

De volmachtgever,

De volmachtdrager,

(handtekening)

(handtekening)

19. Het voorlopig bewijs van identiteit wordt afgeleverd volgens de volgende modaliteiten:

De persoon die het ouderlijk gezag uitoefent (eventueel de pleegouder of de verantwoordelijke van de pleeginstelling) ontvangt bij het gemeentebestuur van de hoofdverblijfplaats van het kind een aanvraag om een voorlopig bewijs van identiteit voor zijn kind jonger dan 12 jaar, om reden van een nakende reis naar het buitenland. Die aanvraag wordt ondertekend door de aanvrager en door de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde.

De aanvraag om een voorlopig bewijs van identiteit ziet er als volgt uit:

KONINKRIJK BELGIË – AANVRAAG OM EEN VOORLOPIG IDENTITEITSBEWIJS

De gemeente/stad ..... verzoekt om de afgifte van
een voorlopig identiteitsbewijs aan :

Naam:
Voornamen:
Rijksregisternummer:

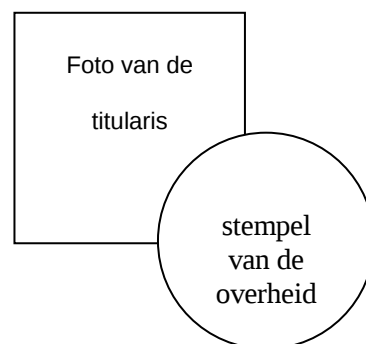
Ouders:

Declarant:
(ouder, pleegouder, verantwoordelijke van de pleeginstelling)

Telefoonnummer:

In nood te waarschuwen persoon:

Naam:
Adres:
Telefoon:

- De vorige kids-id ..... werd door op datum van ..... gemeld als verloren, gestolen of vernietigd. Door de gemeente werd een bijlage 6 afgeleverd .
- De nieuwe kids-id ..... , die werd aangevraagd omwille van ..... , kan niet worden afgeleverd wegens :
  - Het basisdocument kon niet worden verwerkt bij de producent.
  - De brief met de pinpuk codes werd (nog) niet ontvangen.
  - Een technische storing.
- De nieuwe identiteitskaart ..... , die werd aangevraagd omwille van de nakende twaalfde verjaardag, is pas geldig vanaf de twaalfde verjaardag en kan bijgevolg niet worden afgeleverd.

De declarant heeft kunnen aantonen dat de betrokkene een reis heeft gepland naar ..... met voorzien vertrek op ..... door de volgende documenten :

- Hotelvoucher .....
- Vliegtuigticket .....
- .....

Het is niet mogelijk om voor deze datum een ander reisdocument te bekomen.

Te ..... op ..... 20..

(handtekening van de declarant)

(handtekening van de overheid)

(zegel van de overheid)

BELANGRIJK BERICHT

1. Het voorlopig bewijs van identiteit voor kinderen jonger dan 12 jaar is twee maanden geldig.
2. Het voorlopig bewijs van identiteit wordt slechts gebruikt om zijn identiteit te bewijzen in het buitenland of bij overschrijding van de grenzen in de landen die dit document aanvaarden.
3. Dit bewijs van identiteit moet onmiddellijk na de terugkeer in België teruggegeven worden aan het gemeentebestuur van de hoofdverblijfplaats.

Een afschrift van deze aanvraag wordt bewaard bij het gemeentebestuur.

Met dit document, in voorkomend geval het attest 'bijlage 6' en een recente foto (die overeenstemt met de foto van de Kids-ID), gaat de aanvrager van het document naar de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Instellingen en Bevolking (Park Atrium, Koloniënstraat 11 te 1000 Brussel), met het oog op het bekomen van een voorlopig bewijs van identiteit.

Dit voorlopig bewijs van identiteit wordt gratis uitgereikt.

Er wordt toegestaan dat het voorlopig bewijs van identiteit wordt afgehaald door een andere persoon dan de aanvrager van het document (ook mogelijk indien dit wordt afgehaald door een niet-verwant van het kind), dit mits voorlegging van een ondubbelzinnige bijzondere volmacht, ondertekend door zowel de volmachtgever, als de volmachtdrager.

Hier onder vindt u een model van volmachtformulier dat hierbij kan worden ge-bruikt. Op die manier is zowel een controle van de handtekening van de volmachtgever mogelijk (via het aanvraagformulier), als een controle van de handtekening van de volmachtdrager (via diens identiteitskaart).

VOLMACHT VOOR AFHALING VAN EEN VOORLOPIG IDENTITEITSDOCUMENT

Ik, volmachtgever (naam en voornamen).....,

geboren op.....,

wonende te ..... straat, nr .....,

machtig (naam en voornamen).....,

geboren op .....,

wonende te ..... straat, nr .....,

om in mijn naam het voorlopige identiteitsdocument af te halen bij de Federale

Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Instellingen en Bevolking.

Gedaan te ....., ...

De volmachtgever,
(handtekening)

De volmachtdrager,
(handtekening)

Afdeling III. – Beschrijving van het document.

20. De voorlopige identiteitskaart met een formaat van 12 cm bij 15 cm wordt vervaardigd in groen karton en bevat vier luiken. Luik 2 en 3 zijn doorstreept met een rode diagonaal van $\pm 1/2$ cm (zie Belgisch Staatsblad van 3 maart 1988, pp. 3081 tot 3083).

De geldigheidsduur van de kaart bedraagt twee maanden, te beginnen op de dag van de afgifte.

Het model ziet er als volgt uit:

LUIK 4

LUIK 1

↑
12
↓

SPECIMEN	KONINKRIJK BELGIË
	VOORLOPIGE IDENTITEITSKAART VAN BELG
	UITGEREIKT TE
	GELDIG
	van
	tot
	Op iedere vervalsing van onderhavige kaart staat correctionele straf.

⇐ 15 ⇒
LUIK 2

LUIK 3

RP 0000000	
Naam _____	
Voornamen _____	
Geboren te _____	
Op _____	
Handtekening van de houder	FOTO
RP 0000000	
HOOFDVERBLIJFPLAATS _____	
Datum van uittrekking _____	
De afgevaardigde van de Minister	

21. De vermeldingen op de voorlopige identiteitskaarten worden aangebracht met de schrijfmachine of met behulp van een PC, in overeenstemming met de aanwijzingen die hierna volgen.

Luik 1

De plaats van uitreiking en de data van uitreiking en van verval worden aangebracht met een schrijfmachine of met een PC.

Luik 2

Het volgnummer (2 letters en 7 cijfers) is voorgedrukt.

De naam, voornamen, geboorteplaats en geboortedatum worden aangebracht met een schrijfmachine of met een PC.

Luik 2 bevat de foto die gedeeltelijk bedekt wordt door het zegel van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (aangebracht met een blauwe of zwarte vochtige stempel) en bevestigd is met nietjes en lijm, evenals de handtekening van de houder.

De foto moet voldoen aan dezelfde eisen als bij een eID.

Deze kunnen worden gecheckt op de fotomatrix op onze website

<http://www.ibz.rn.fgov.be/nl/identiteitsdocumenten/eid/reglementering/> .

Luik 3

Het volgnummer is voorgedrukt.

Onder de rubriek “hoofdverblijfplaats” wordt met de schrijfmachine of PC het juiste en volledig adres van de hoofdverblijfplaats op het ogenblik van de uitreikingsdatum van de kaart aangebracht.

De uitreikingsdatum wordt in het rood vermeld met een datumstempel.

Onder de vermelding “de afgevaardigde van de Minister”, ondertekent de bij ministerieel besluit behoorlijk afgevaardigde persoon de identiteitskaart; onder de handtekening wordt de naam van de afgevaardigde van de Minister met de schrijfmachine of PC aangebracht. Het zegel van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken wordt eveneens aangebracht met een vochtige blauwe of zwarte stempel, ter hoogte van de handtekening.

Luik 4

De vervaldatum van de voorlopige identiteitskaart (vermelding geldig tot + datum) wordt aangebracht in de vorm van een rode stempel met grote cijfers (hoogte ± 1 cm).

22. Het voorlopig bewijs van identiteit heeft een formaat van 12 cm bij 15 cm en wordt vervaardigd uit lichtgroen karton en bevat vier luiken. Luik 2 en 3 zijn doorstreept met een rode diagonaal van $\pm 1/2$ cm.

Het model ziet er als volgt uit:

	LUIK 4	LUIK 1
$\uparrow$ 12 $\downarrow$	1. In nood te waarschuwen persoon: Naam _____ Adres _____ Telefoon _____ 2. Aanbevelingen voor de houder: - Nooit met een onbekende meegaan - In geval van moeilijkheden: de politie waarschuwen door te telefoneren naar het nr. 112	KONINKRIJK BELGIË VOORLOPIG BEWIJS VAN IDENTITEIT voor een kind van minder dan 12 jaar UITGEREIKT TE GELDIG van _____ tot _____ Op iedere vervalsing van onderhavig bewijs staat een correctionele straf.
	$\Leftarrow 15 \Rightarrow$	

LUIK 2

LUIK 3

The image shows a specimen of a Dutch identification card, divided into two parts: LUIK 2 (left) and LUIK 3 (right). A large red diagonal line runs from the top-left to the bottom-right across the entire card. A large, semi-transparent 'SPECIMEN' watermark is oriented diagonally across the center. The card is yellowed and has a textured appearance.

LUIK 2 (Left Side):

- VB 0000000
- Naam _____
- Voornamen _____
- Nationaliteit _____
- Geboren te _____
- Op _____
- Register van inschrijving _____
- FOTO (indicated by a box)

LUIK 3 (Right Side):

- VB 0000000
- HOOFDVERBLIJFPLAATS _____
- Ouders _____
- Datum van uitreiking _____
- De afgevaardigde van de Minister, _____

De geldigheidsduur van de kaart bedraagt twee maanden, te beginnen vanaf de dag van afgifte.

In voorkomend geval blijft de kaart geldig na de twaalfde verjaardag.

23. De vermeldingen op het voorlopig bewijs van identiteit worden aangebracht met een schrijfmachine of met behulp van een PC, overeenkomstig de aanwijzingen die hierna volgen.

Luik 1

De plaats van uitreiking en de data van uitreiking en van verval worden aangebracht met een schrijfmachine of met een PC.

Luik 2

Het volgnummer (2 letters en 7 cijfers) is voorgedrukt.

De naam, voornamen, nationaliteit, geboorteplaats en -datum, en het register van inschrijving (BR (bevolkingsregister); VR (vreemdelingenregister; WR (wachtre-gister)) worden aangebracht met een schrijfmachine of met een PC.

Luik 2 bevat de foto die gedeeltelijk bedekt wordt door het zegel van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (aangebracht met een blauwe of zwarte vochtige stempel) en bevestigd is met nietjes en lijm.

De foto moet voldoen aan dezelfde eisen als bij een kids-ID.
Deze kunnen worden gecheckt op de fotomatrix op onze website
<http://www.ibz.rn.fgov.be/nl/identiteitsdocumenten/eid/reglementering/>

Luik 3

Het volgnummer is voorgedrukt.

Onder de rubrieken “hoofdverblijfplaats” en “ouders” worden met de schrijfmachine of PC respectievelijk het juist en volledig adres van de hoofdverblijfplaats op het ogenblik van de uitreikingsdatum van de kaart en de naam en de voornaam van beide ouders aangebracht.

De uitreikingsdatum wordt in het rood vermeld met een datumstempel.

Onder de vermelding “de afgevaardigde van de Minister”, ondertekent de bij ministerieel besluit behoorlijk afgevaardigde persoon het voorlopig bewijs van identiteit; onder de handtekening wordt de naam van de afgevaardigde van de Minister met de schrijfmachine of PC aangebracht. Het zegel van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken wordt eveneens aangebracht met een vochtige blauwe of zwarte stempel, ter hoogte van de handtekening.

Luik 4

De vermelding van de naam, het adres en de telefoon van de in nood te waarschuwen persoon wordt aangebracht met een schrijfmachine of met een PC.

Daaronder bevinden zich de voorgedrukte aanbevelingen voor de houder.

Afdeling IV. – Slotbepalingen.

24. De teruggave van de voorlopige identiteitskaart of het voorlopig bewijs van identiteit moet plaatshebben bij het gemeentebestuur van de hoofdverblijfplaats, onmiddellijk na de terugkeer in België.

De teruggegeven voorlopige identiteitskaarten en voorlopige bewijzen van identiteit worden door de gemeentebesturen teruggestuurd naar de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (Directie Instellingen en Bevolking), met het oog op de onmiddellijke vernietiging ervan.

Wanneer de burger beweert dat hij zijn voorlopige identiteitskaart of voorlopig bewijs van identiteit heeft verloren of dat deze werd gestolen, dient betrokkene hierover een schriftelijke verklaring te ondertekenen. Indien de gemeente twijfels heeft omtrent de realiteit van dit verlies of diefstal, kan zij de politie vragen om dit te onderzoeken.

De ambtenaren belast met de afgifte van de voorlopige identiteitskaarten en de voorlopige bewijzen van identiteit informeren de gemeentebesturen regelmatig over de kaarten die ze afgeleverd hebben.

Op basis van deze verslagen en de afschriften van de aanvraagformulieren die zich bij het gemeentebestuur bevinden, kan elke gemeente een nauwgezette controle uitoefenen over de teruggave van de kaarten.

25. De voorlopige identiteitskaart of het voorlopig bewijs van identiteit mag slechts gebruikt worden om de identiteit vast te stellen in het buitenland of bij het overschrijden van de grenzen. In België kan met het attest van verlies, diefstal of vernietiging van de identiteitskaart (het attest 'bijlage 12') de afwezigheid van een identiteitskaart verantwoord worden.

Aan Belgen die terugkeren uit het buitenland en die nog niet in het bezit zijn van een identiteitskaart, dient de gemeente eveneens een bewijs van inschrijving af te leveren waarin vermeld wordt dat de aanvraagprocedure voor het bekomen van een identiteitskaart is ingezet. Dit bewijs van inschrijving stemt overeen met het volgende model:

Stad/Gemeente

nr.

NIS-code

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente .....
bevestigt dat de genaamde (naam, voornaam, geboortedatum, beroep) die de
Belgische nationaliteit heeft en van wie de foto op dit bewijs aangebracht is
en die in het bevolkingsregister ingeschreven is op .....straat
nr. ...., een aanvraag om een identiteitskaart ingediend heeft op .....

Dit document geldt als bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister tot
..... (geldig tijdens de 2 maanden na de datum van het bewijs)

Datum

Handtekening van de ambtenaar
van de burgerlijke stand of zijn
gemachtigde

Foto en stads-/
gemeentezegel

Dit bewijs van inschrijving wordt eveneens afgeleverd aan een vreemde onderdaan die de
Belgische nationaliteit verwerft en nog niet in het bezit is van een identiteitskaart.